הארץ

1.20 ש"ח יום ה' ל' בשבט תשמ"ח, 18 בפברואר 1988 VOL.69/20915 FEBRUARY 18 1988
כולל מע"מ ובאילת 1.00 ש"ח

אנחנו מדפיסים הכל - חוץ מדולרים!!

Kwik-Kopy PRINTING

ג'וליאן גרין, רח' דוד המלך 1 ת"א, טל. 216872
אדריאן ויסברג, רח' אחד העם 50-54, ת"א, טל. 660941

כך מדפיסים בעולם הגדול

הרוג ופצועים מאש צה"ל ליד חברון; המינהל: רגיעה יחסית

כ־150 צעירים תקפו יחידה של חיילי צה"ל באבנים וחפצים אחרים ● המפקד הסביר: נוצר מצב של סיכון ממשי לחייהם ולכן ירו הקצינים אל רגלי המפגינים ● ניל קינוק מנהיג הלייבור הבריטי סייר בשטחים, ביקר אצל המאושפזים בביה"ח בשכם וקבע: "חוויה מזעזעת"

מאת אורי ניר ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

צעיר תושב הכפר שיוח שליד חברון נהרג אתמול מאש חיילי צה"ל במהלך מהומה בכפר. חמישה אחרים נפצעו ברגליהם. תקרית זו היתה הבולטת ביום שקט, יחסית, בשטחים, שבו נרשמו תקריות אלימות מועטות, יחסית.

התקרית בכפר שיוח החלה לאחר שכמה צעירים ברחו מהכפר הסמוך, סעיר, שעה שכוחות צה"ל קיימו במקום מסע סריקות ומעצרים תחת עוצר. המפקד הצבאי של האזור, אל"מ מ., סיפר אתמול כי באזור

(סוף בעמוד 4)

צחוק בצבר. הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, ביקר אתמול אצל חיילי צה"ל המשרתים ברמאללה. (צילום: דובר צה"ל).

אבן: לממשל אין אשליות שביכולתו למצוא פיתרון למזה"ת עוד השנה

יו"ר ועדת חוץ וביטחון, ח"כ אבא אבן, נועד לשיחה בת 40 דקות עם שר החוץ שולץ

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). לממשל האמריקאי אין אשליות באשר ליכולתו לפתור את הסכסוך כבר במהלך השנה הזו, אך הוא ינסה ליצור מצב בו הממשל הבא של ארצות הברית, לא יוכל להמנע מלטפל בנושא.

הערכה זו השמיע אתמול . שולץ אמר לאבן כי הוא מרוצה מן התמיכה שקיבל בסקטורים שונים ובמיוחד מן הנציגים של הארגונים היהודיים וחברי קונגרס. אך ברור לו כי הוא זקוק מאד לתמיכה הישירה מן הגורמים המעורבים ישירות בסכסוך.

שולץ נפגש שלשום בלילה עם קבוצה של 25 חברי קונגרס ואתמול עם קבוצה של סנטורים כדי לתדרכם לגבי היוזמה האמריקאית וגם כדי לזכות בתמיכתם. התרשמותו של ח"כ אבן היא שהממשל ינסה אמנם לדבוק בלוח הזמנים המוצע בהתאם לתוכניתו. אולם "גם אם השיחות יתחילו ביוני במקום באפריל, עדיין אין בכך אסון", סבור ח"כ אבן.

הקצב ולוח הזמנים, כמו גם

(סוף בעמוד 7)

שרי העבודה יתבעו דיון בממשלה על יזמת שולץ

מאת עקיבא אלדר

שרי מפלגת העבודה תומכים בתוכנית השלום האמריקאית על שלושת מרכיביה: פתיחה בין לאומית, הסדר ביניים והסדר קבע על בסיס של שטחים תמורת שלום — כך נמסר אמש בתום ישיבת פורום "שרינו". הוחלט כי שרי המערך יתבעו מרה"מ יצחק שמיר לקיים בישיבת הממשלה ביום ראשון דיון מקיף בגבוש עמדות הממשלה ביחס ליוזמה האמריקאית לקראת ביקורו של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ לארץ ביום חמישי הבא.

"דיאלוג מנומס בין חרשים" — כך הוגדרו באיטליה השיחות עם שמיר

"מצבה של ישראל בעיני התקשורת באיטליה לגמרי לא טוב, אך כשמתעמקים מגיעים למסקנה שהתקשורת לא משקפת את דעת הקהל האמיתית" אמר שמיר בהגיעו לארץ בתום הביקור

(ע). ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אמש בשובו מרומא, בתום ביקור קצר באיטליה, שאין הוא בטוח שהנושא של "שטחים תמורת שלום" יעמוד במרכז השיחות של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, כאשר יבוא לישראל.

במסיבת עיתונאים שנערכה בנמל בן־גוריון, אמר שמיר: "אין אנו אומרים לאו ללוח הזמנים שהאמריקאים מציגים. אך אני סבור שזה לוח זמנים אופטימי מדי. מסופקני אם ממשלת ארה"ב יכולה להשלים שאיפה כל כך מסובכת וכל כך רצינית, בזמן כל כך קצר", אמר. עם זאת הוא מקווה שיעלה בידו לשכנע את שולץ בצידקת דרכו.

בתשובה לשאלות אמר שמיר, שלא ידע ואינו יודע על פגישה שהיתה צריכה להתקיים עם המלך חוסיין. בנושא אחר אמר ראש הממשלה שלא נשאל על ידי איש בממשלת איטליה על ספינת המגורשים של אש"ף.

בפתח דבריו סיכם ראש הממשלה את ביקורו בן היומיים וחצי באיטליה ואמר שנתקבל שם בידידות ובחמימות. "מצבה של ישראל בעיני התקשורת באיטליה לגמרי לא טוב, אך כשמתעמקים מגיעים למסקנה, שהתקשורת לא משקפת את דעת הקהל האמיתית", אמר שמיר.

הוליה ליברטנה מוסרת "הארץ" באיטליה מוסרת: קודם שעזב את

(סוף בעמוד 7)

דיפלומטים ערביים ברומא קובלים: שמיר זכה לאהדה — "למרות הלאווים שלו"

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

המשלחה הדיפלומאטית הערבית ברומא הכוללת שגרירים, שליחי הליגה הערבית ועיתונאים, קבעה אמש באמצעות סוכנות הידיעות הכוויתית כי ביקורו של ראש הממשלה יצחק שמיר באיטליה הסתיים בהצלחה. גורמים אלה שעקבו אחר הביקור מדגישים כי שמיר חזר עתה "לפלשתין הכבושה כשהוא אפוף הילה של אהדה והערכה".

(סוף בעמוד 7)

חוקרי המשטרה בקפריסין: הפיצוץ באניה — עבודה מקצועית מאוד ● עדיין לא הוחל בתיקון

נציג אש"ף בניקוסיה מודה בראשונה על קשריו עם 3 הפלשתינאים שנרצחו

על שאלת סופר "הארץ" אם צפויה הפלגת ספינה חדשה אמר איש אש"ף: "אין אני צריך להעביר באמצעותך מידע ל"מוסד" הישראלי כדי שיהיו לו מטרות חדשות לפגוע בהן"

מאת ראובן פדהצור

לימסול (מיוחד ל"הארץ"). שניים משלושת הפלשתינאים שנהרגו בהתפוצצות מכונית בפרבר היוקרה אגאתוס בלימסול הגיעו לקפריסין על מנת לרכוש את הספינה "סול פריני" עבור אש"ף, על מנת שתשמש להובלת המגורשים לישראל. השלישי, מרואן כיאלי, הנושא דרגת קולונל באש"ף, מתגורר בלימסול, והוא שקיבל את פניהם בנמל התעופה בלרנקה. כך הודה אתמול לראשונה קצין העיתונות של נציגות אש"ף בניקוסיה, פאיז יונס, בשיחה עם סופר "הארץ". עד כה הכחיש אש"ף בתוקף את הקשר של שלושת הפלשתינאים לרכישת הספינה, או לגו"ש על רכישתה.

בהודעות רשמיות של אש"ף ממשיך הארגון להכחיש את שייכותם של שלושת הפלשתינאים שנהרגו לספינת המגורשים.

אחד משני הפלשתינאים שנשלחו על ידי הארגון לקפריסין, סולטן אל־תמימי, הנושא דרגת לוטננט קולונל באש"ף, נחת בנמל התעופה בלרנקה ביום רביעי שעבר ונתקבל על ידי מרואן כיאלי שהסיעו במכוניתו ללימסול. איש אש"ף השלישי, אבו חסן קאסים, נחת בלרנקה ביום שבת ונתקבל גם הוא בשדה התעופה על ידי מרואן כיאלי.

הטסתם של שני אנשי אש"ף הבכירים לטיפול ברכישת הספינה נעשתה בלא ידיעת נציגות אש"ף

(סוף בעמוד 2)

בהג המונית שהסיע איש אש"ף פצוע:

"אתם רוצים להרוג אחד את השני — בבקשה, אל תעשו את זה בקפריסין"

מאת ראובן פדהצור

לימסול (מיוחד ל"הארץ"). "כשהגעתי למקום בו התפוצצה המכונית ראיתי שאחד בין שלושת האנשים שהיו במכונית עדיין בחיים. הביאו אותו אלי למונית ויחד אתו נכנסו למכונית אשתו ואשה נוספת. כשהתחלנו לנסוע לכיוון בית החולים הוא דיבר עם

(סוף בעמוד 7)

רעיון חדש של אש"ף — "מטוס שיבה"

(ע"מ). העיתון הלבנוני "אל־קאומי אלערבי" יודע לספר כי מנהיגים פלשתיניים דנים בארגון טיסה לאחד משדות התעופה "בפלשתין הכבושה" של מטוס אזרחי, שייקרא "מטוס השיבה". זאת על פי דוגמת "ספינת השיבה".

במטוס יהיו מגורשים פלשתינים, אישים ערביים ואירופיים התומכים בעניין הפלשתיני, וכן אנשי תקשורת.

7 הרוגים לצד"ל ו־10 לחיזבאללה בהיתקלות

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

במהלך תקרית דמים אתמול בדרום לבנון נהרגו שבעה חיילים נוצרים מכוחותיו של להד ועשרה לוחמי החיזבאללה. ההיתקלות אירעה 12 ק"מ מצפון לאזור הביטחון, סמוך לכפר ריחן.

אנשי חיזבאללה התמקמו על גבעה הצופה על דרך בה נעים החיילים הנוצרים. הם פתחו באש תופת עזה, וחיילי להד השיבו אש. כוחות נוצריים נוספים הלכו לדלוק אחרי אנשי החיזבאללה, שנמלטו אל העירה פאלוס.

מדובר במיליציה מקומית של חיילים נוצרים הפועלת באזורים שמחוץ לאזור הביטחון. למרות שהם אינם מוגדרים, רשמית, כחיילי צד"ל הם מקבלים סיוע צבאי ואזרחי מצד"ל.

השר שפירא מציע לחלק את שטחי יו"ש לקנטונים

מאת עקיבא אלדר, סופר "הארץ"

השר יוסף שפירא הציע אתמול בישיבת לישכת המפד"ל, "קנטוניזציה" של יהודה ושומרון כפתרון קבע לבעיית השטחים. לדבריו ניתן לחלק את השטח לקנטונים, באופן ששבעים אחוז מהם יהיו בעלי רוב יהודי ורק 30 אחוז יהיו בעלי רוב ערבי.

שפירא מציע כי מקור הסמכות של כל הקנטונים יהיה החוק הישראלי ובכך ניתן יהיה לדעתו לבלום את האוטונומיה נוסח קמפ־דייוויד.

ציפורי וקצב החליטו:

במזרח י־ם וברמת־הגולן יקבלו קצבות רק עם הצגת תעודת זיהוי

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר העבודה והרווחה משה קצב ומנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מרדכי ציפורי החליטו שלא לשלם את קיצבאות הביטוח הלאומי במישרין להשכונות תושבי מזרח ירושלים ורמת הגולן, עקב ריבוי מקרים לאחרונה של אי סדרים והשמטת תעודות זיהוי בקרב תושבים אלה. התשלום יבוצע לזכאים רק באמצעות הצגת תעודות זיהוי.

קצב אמר אתמול כי "אנו סבורים שמי שלא רוצה להכיר באזרחות של מדינת ישראל ולא מוכן להיות תושב מדינת ישראל אנו רשאים להכיר בזכויותיו כתושב אבל לא כאזרח".

שר העבודה והרווחה משה קצב ומנכ"ל הביטוח הלאומי מרדכי ציפורי חנכו אתמול תחנת שירות חדשה של הביטוח הלאומי בקרית־ארבע.

שוק ההון

עליות שיא למניות החופשיות

מאת יהודה שרוני

הודעת פקידים בכירים במשרד האוצר, על דחיית יישומן של המלצות "ועדת ששינסקי" בנושאי המיסוי על רווחי הון בבורסה, הביאה אתמול לעליות שיא בשערי המניות החופשיות. מדד המניות הכללי ללא בנקים עלה ב־6.13 אחוזים. הוא עומד כיום על רמה של 83.82 נק', 15 אחוז מעל למחירי השפל שנרשמו בשבוע שעבר. קרנות הנאמנות הנפיקו תעודות בהיקף של 10 מיליון שקלים. גורמים פיננסיים מעריכים כי הבורסה פורחת בימים האחרונים מסיבות נוספות, שעיקרן, הרמה הגבוהה של הריבית על פקדונות שקליים בבנקים. נראה כי הכיוון העתידי של שוק המניות ייקבע רק בימים הקרובים.

חטוף נוסף בדרום לבנון: משקיף או"ם אמריקאי

סגן מפקד מטה משקיפי האו"ם, סגן־אלוף ריצ'ארד היגינס מחיל הנחתים האמריקאי, נחטף במארב מאורגן היטב כשהוא נע במכוניתו עליה דגל או"ם לעיני חמישה קצינים עדי ראיה ● זהו בן הערובה הזר ה־23 בלבנון

צור (ע"ד, ע"צ). סגן מפקד מטה המשקיפים של האו"ם, סגן־אלוף ריצ'ארד היגינס מחיל הנחתים האמריקאי, נחטף אתמול בדרום לבנון, במארב מאורגן היטב, מסרו קצינים של מטה המשקיפים, ש־ הוקם כדי לפקח על שביתת הנשק בין ישראל למדינות ערב.

(סוף בעמוד 7)

בחופה אצל גרוסמן: פרס ושרון

אתמול התחתנה בתו של הרב גרוסמן ממגדל העמק. 2.000 מוזמנים חגגו את החתונה, ביניהם הרבנים הראשיים, השרים פרס, שרון, הזוג לוי ובני הר"בים. בתמונה: הרב גרוסמן (מימין), שמעון פרס ואריאל שרון. (צילום יפפא/מאיר כפיר).

בפעם הראשונה: משרד הפנים רשם גרים רפורמים כיהודים

גייל מוסקוביץ כבר קיבלה את תעודת הזהות ● בני הזוג ורילה יקבלו התעודה תוך ימים ● בפני בג"ץ עתירה נוספת של רפורמית

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

משרד הפנים רשם במרשם האוכלוסין את בני הזוג ורילה ואת גייל מוסקוביץ, גרים שגוירו בגיור רפורמי כיהודים. גייל מוסקוביץ כבר קיבלה לידיה את תעודת הזהות ואילו בני הזוג ורילה יקבלו לידיהם את תעודת הזהות בימים הקרובים.

זו היא הפעם הראשונה שבה רושם משרד הפנים באופן רשמי גרים רפורמים כיהודים. בתקופתה שבה כיהן השר יוסף בורג כשר הפנים, טוענים אנשי ש"ס, נרשמו באופן לא רשמי [illegible], בטענה למנוע הוראה רשמית של בג"צ בנושא. אנשיו של בורג מכחישים טענה זו ואומרים כי תמיד הצליחו לשכנע את הגר או הגיורת הרפורמים לעבור גם גיור אורתודוכסי ורק לאחר מכן נעשה הרישום.

כזכור הורה בג"צ למשרד הפנים עוד לפני שנה, לרשום כיהודיה בתעודת הזהות את הגיורת הרפורמית שושנה מילר. על רקע זה פרש מתפקיד שר הפנים הרב יצחק פרץ, אולם בסופו של דבר לא נרשמה מילר כיהודיה, מאחר ועזבה את הארץ.

רישום שלושת הגרים הרפורמים עתה, ע"י משרד הפנים כיהודים נעשה כזכור בעקבות הוראה של בג"ץ. היועץ המשפטי לממשלה ומנכ"ל משרד הפנים התנחו או לבצע את הוראת בג"ץ.

לפני בג"ץ מונחת עתה עתירה דומה, של מרגרט סרוה, בעלת אזרחות בריטית, שהתגיירה בארה"ב, על ידי רב רפורמי, ומנסה לשכנע את משרד הפנים לרשמה כיהודיה. גרים רפורמים נוספים מתכוננים לעתור לבג"ץ, בבקשה לחייב את משרד הפנים לרשמם כיהודים בתעודת הזהות למרות שלא עברו גיור אורתודוכסי.

חדשות הארץ

שיחות היום

עמ': ריצ'ארד האם, כתב היומן הנרווגי "דאג בלדה" בישראל
על: התנבאותו של השגריר
(עמ' 2)

"מתנכים ערבים נמנעים מנושאים פוליטיים מחשש שיואשמו בהסתה"
(עמ' 3)

הסוכנות תומכת בהעברת סמכויות הקליטה לממשלה
(עמ' 3)

הסובייטים פיזור באלות הפגנה לאומית של ליטאים
(עמ' 4)

קטל בכבישים בינואר גדול ב־44.4% יותר מבינואר אשתקד
(עמ' 5)

7 זכו בלוטו
(עמ' 5)

גידול בהתחלות הבנייה במגזר הפרטי; הבנייה הציבורית — בירידה
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

גשמים יוסיפו לרדת, אך לם עוצמתם תרד. הטמפרטורות ישארו נבוכות.

- ירושלים: 3־7.
- תל אביב: 5־15.
- חיפה: 7־15.
- באר שבע: 7־14.

רמת הגולן 3־8, צפת 2־5, טבריה 9־13, נצרת 7־12, עפולה 7־12, שומרון 6־10, לוד 7־14, יריחו 9־17, עזה 7־15, אילת 11־21.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5909	‎−0.0014
נוסעים	1.8909	‎−0.0017
שוהר	1.6500	−

שער הסל

יציג	1.7161	‎−0.0001

בגליון זה 14 עמודים

ערכה את העמוד: אורית גלילי

דני הרוויח היום כ־3,000 ש"ח!

אביו של דני בן ה־3, רכש עבורו היום ביטוח "ניצן" בפניקס הישראלי.
"ניצן", ביטוח חיים שרוכשים לילד, לכל חייו, מצטיין בפרמיות נמוכות ובהטבות רבות נוספות.
מכיוון שהביטוח של דני נרכש לפני 29.2.88*, הוא קיבל מתנה כפולה - גם ביטוח חיוני וגם רווח נוסף של כ־3,000 ש"ח!
אם תזדרזו ותרכשו לילדכם, עוד החודש, ביטוח "ניצן" של הפניקס, יוכל גם הוא ליהנות מרווח נוסף - חסכון ניכר בתשלומי הפרמיה לאורך כל תקופת הביטוח.
אם כבר רכשתם ביטוח כזה - תוכלו להבטיח לעצמכם את הרווח הנוסף, ע"י הגדלת סכום הביטוח עד סוף חודש פברואר.
פנו עוד היום לסוכן הפניקס שיחשב עבורכם את הרווח שלכם!

* ב־1.3.88 יכנסו לתוקפן תקנות חדשות של משרד האוצר, שבעקבותיהן ישתנו תנאי פוליסות ביטוח החיים. כל העושה ביטוח או מגדיל את סכום הביטוח עד 29.2.88 ימשיך ליהנות מהתנאים הנוכחיים.

ברגע הקובע הפניקס איתך

הפניקס הישראלי
חברה לבטוח בע"מ

صورة عن الأصل

هكذا عن الأصل

ראיתי שמעתי

ז'אק שיראק – הקליב את תאצ'ר? / יונה קלימוביצקי – ל"וראייטי" / שמואל כץ – תערוכה בבודפשט

ירקן בקופנהאגן: בקרוב נסתיר את זהותה של תוצרת ישראל

בקופנהאגן נהג ירקן להסות את ארגזי הפירות שהגיעו מדרום אפריקה כסחורה כזאמביה או ממדינה אחרת הגובלת עם דרום אפריקה. זו אחת השיטות לעקוף את החלטת ממשלת דנמרק לנתק את קשרי המסחר עם דרום אפריקה.

"אני חושש שבקרוב ניאלץ להסתיר גם את זהות התוצרת החקלאית של ישראל", אמר לי הירקן באחרונה.

אמנם אין לצפות להחלטת ממשלה על החרמת תוצרת ישראל, אך קיים חשש כי הקהל יביע את מורת רוחו כלפי ישראל בהימנעות מרכישת מוצרים ישראליים.

אליהו זהבי

קופנהאגן

סידור עבודה טוב

בישיבת הכנסת אתמול קרא ח"כ מרדכי וירשובסקי מרצ לח"כ שבח וייס מהמערך לעשות את הצעד הנכון, אם יתברר שהליכוד מכשיל את יוזמת השלום.

וייס, שעמד ליד דוכן הנואמים, כנראה לא קלט את דברי וירשובסקי, ואז עזר לו ח"כ מיכאל איתן מהליכוד: "הוא מציע שתצטרפו אליו באופוזיציה".

את זה שמע ח"כ וייס, והגיב בביטול: "שטויות, הרי יש סידור עבודה שפועל מצוין: הליכוד ממונה על תקיפת שמעון פרס, הם (רצ) ממונים על יצחק רבין".

ע. בר

הרבנות "נרתמת" למאבק לשיפור המצב בארץ

מועצת הרבנות הראשית החליטה השבוע "להירתם" לפעולה לנוכח מה שהיא מגדירה "המצב הקשה שאנו נמצאים כיום בארץ ישראל", כשהכוונה היא כמובן למהומות בשטחים ולוויכוח הפוליטי בעד ונגד משא ומתן על עתיד השטחים.

לדברי הרבנים הראשיים, אברהם שפירא ומרדכי אליהו, שורש הדברים נובע, בין השאר, מחולשה גדולה באמונה בה' ובתורתו ומריבוי הפרצות בחיי הדת בכלל ובשבת בפרט.

כצעד מעשי קראה מועצת הרבנות הראשית לציבור הדתי והחרדי להתאסף אתמול, ראש חודש אדר, בבתי הכנסת לאמירת סליחות. הם מאמינים שאמירת הסליחות תסייע להשבת שלום ולשגשוג ארצנו על־פי חזון הנביאים.

ג.אדם

מנכ"ל חדש ל"וראייטי": יונה קלימוביצקי

יונה קלימוביצקי, מי שהיתה מזכירתו של ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, החלה בימים אלה את עבודתה כמנכ"ל מועדון "וראייטי", במקומה של אורה טבת, שפרשה. לדברי קלימוביצקי, היא מקורבת לנושא עוד מימי עבודתה אצל בגין, שאשתו, עליזה ז"ל, שימשה כפטרונית לילדים מפגרים.

קלימוביצקי, שהיא כיום אשת עסקים, מספרת כי כשפנו אליה והציעו לה את התפקיד, הבהירה שאין היא מוכנה לוותר על עבודתה, הכוללת סחר בין־לאומי ויצוא. התנאי התקבל, ובימים אלה היא עושה "חפיפה" עם טבת.

אמר או לא אמר?

ויכוח משועשע אך נרגז מתנהל מזה ימים אחדים בין לשכת ראש הממשלה בפאריס לבין "גורמים בריטיים שקרניים", שהעזו לטעון שראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, כינה במהלך הפסגה האירופית את הגברת מרגרט תאצ'ר בשמות גנאי לא־דיפלומטיים להלוטין.

העיתונות הבריטית טענה שעל רקע ההתנצחות בשאלות תקציב אירופיות בפסגה האחרונה בבריסל, כינה שיראק את תאצ'ר "עקרת־בית קטנונית". בהזדמנות אחת – שנמחקה מהפרוטוקול – אף השתמש שיראק בפנותו לתאצ'ר בביטוי עגה צרפתי שעניינו אשכים.

הגברת תאצ'ר השיבה אז, טוענים מי שטוענים: "התבייש לך ושתוק; רק צרפתי יכול לומר דברים כאלה!"

לשכתו של שיראק מתעקשת לטעון שהדיווחים הללו "חסרי כל בסיס". מהצד הבריטי רומזים בנימוס שאין זה לכבודו של דאונינג סטריט להגיב.

יואב טוקר

פאריס

שמואל כץ יציג תערוכה בבודפשט

הצייר והקאריקטוריסט שמואל כץ, חבר קיבוץ געתון, נענה להזמנת המוזיאון הלאומי לספרות בבודפשט להציג תערוכת יחיד של ציורים, רישומים והדפסים תחת הכותרת "ירושלים, עיר־התנ"ך, כמוקד השראה בספרות העולם". בתערוכה יוצגו 35 עבודות והיא תימשך חמישה שבועות.

התערוכה תיפתח ב־17 במארס, במסגרת "פסטיבאל האביב 1988", בבודפשט. מנהל הגלריה הלאומית לאמנות בכר דפיכם ישא דברי פתיחה בתערוכה ישראלית זו, המוצגת לראשונה במוזיאון ממלכתי.

במעמד זה תהיה השתתפות בכורה של שלמה מרום, ראש הנציגות החדשה של ישראל בבירת הונגריה, היוצא לשם בימים אלה.

עתי"ם

בעריכת עידית רוזנבלום

משפחות נפגעי טרור הפגינו מול הכלא של אסירי המחתרת היהודית

(ע). עשרות בני משפחות נפגעי טירור הצטופפו אתמול בתוך תחנת האוטובוס בכניסה לכלא השרון בתל מונד וקיימו, בגשם שוטף, אזכרה לחיילת אסתר אוחנה ז"ל – ביום השנה החמישי להרצחה בידי מחבלים באיזור נהריה, כאשר הושלכה אבן למכוניתה בדרכה לירושלים.

מסודי אוחנה, אמה של המנוחה, סיפרה כי לנציגי המשפחות השכולות לא ניתן אישור כניסה בשערי הכלא. "ארבע שעות עמדתי בגשם והתחננתי", התלוננה. "אילו היה מגיע לכאן היום – יום הביקור – ערבי חבוש כפיה אדומה, היו אומרים לו אהלן וסהלן, אבל אנחנו, משפחות שכולות, נותרנו בגשם ובקור", טענה. "האמהות של המרצחים שאותן ראיתי במשפט זרקו על בניהן אורז, והפרחים שלנו – שהיינו היום צריכים להביאם לחופה – הותירו לנו מצבות. לא נותנים אפילו להשמיע את הכאב", הוסיפה והתלוננה.

בתוך תחנת האוטובוס שליד שערי הכלא התפללו נציגי המשפחות, הדליקו לפיד בוער, ולידו הציבו שלט זכרון מאיר עיניים לאסתר אוחנה.

בני משפחתה של אוחנה, שהגיעו מבית־שאן, הביאו זרי פרחים לעצורי המחתרת היהודית – דוד בן שימול, יהודה ריכטר, גיל פוקס, ת־אייזנמן ומיכל הלל – המרצים עונש־מאסר בעוון פגיעה בערבים. זרי הפרחים נמסרו לרעיתו של יצחק ליבני – מאסירי המחתרת, המרצה עונש מאסר עולם – שהגיעה לביקור בכלא עם ילדיה, בבקשה שתמסור אותם לאסירים.

אמה של אסתר אוחנה גילתה כי המשפחות השכולות עומדות להקים "מחתרת" משלהן, "כדי להלחם באטימות ובזלזול בכבוד בנינו".

בין המשתתפים באזכרה היו, כאמור, משפחות של נפגעי טירור, ובהם בני משפחת פולק מירושלים – ששיכלו את בנותיהן בפיגוע חבלני, ובני משפחתו של משה תמם, החייל שנרצח בדרכו הביתה. למקום הגיעו גם פעילי תנועת "כך", שהצטרפו לאזכרה בתביעה לשחרר את עצורי המחתרת. "בימים סוערים אלה של הפגנות בשטחי יהודה ושומרון".

דובר שירות בתי הסוהר מסר, כי ההחלטה שלא לקיים האזכרה בתוך הכלא נתקבלה בידי גונדר שאול לוי, נציב השירות, שסבר כי "עם כל הצער, מקובל לקיים אזכרות בבתי־עלמין, בית הקברן או בית־כנסת".

שלושת בוררי טאבה סיירו בשטח המריבה; מקורות מצריים: עדיף פשרה על בוררות

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

"אנו מעדיפים לסיים את סכסוך הגבול בטאבה בפשרה ולא להגיע לבוררות. אנו בטוחים כי שטח טאבה הוא שלנו והצענו מספר הצעות לפשרה, אך בשלב זה הישראלים דוחו את כל ההצעות". כך אמרו אתמול מקורות מצריים, אשר השתתפו בסיור ראשון של בוררי טאבה בשטח המחלוקת מדרום לאילת.

שלושת המתווכים הבינלאומיים בסכסוך, לגרגרן אונר משוודיה, פרופסור בלה מצרפת, פרופסור ריכרד שינדלר משווייץ וכן הנציג הישראלי פרופסור רות לפידות מישראל, והנציג המצרי פרופסור חמיד סולטן ממצרים, הגיעו לפני הצהריים ממצרים בנסיעה משארם למעבר הגבול בטאבה. הם התקבלו על ידי הנציגים הישראליים, ביניהם היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סייבל, תת אלוף אורן שחור. כמו כן המתין בצד הישראלי הנ"ד נביל אל־ערבי, נציג מצרים לשיחות טאבה.

היועץ המשפטי של משרד החוץ עו"ד סייבל, מסר אתמול כי הבוררים סיירו בנקודת הגבול העיקרית באזור טאבה ולאחר מכן נסעו בג'יפים של הכוח הרב־לאומי לזאורי טאבה ושם עמדו מקרוב על נקודות הגבול. בתום הסברים מפורטים על כל נקודה בשטח, עלו למסוקי הכוח הרב־לאומי וביקרו בנקודת הגבול בראס אל־נאקב (שוה עציון לשעבר).

בתום הביקור אמר עו"ד סייבל: "ביקור הבוררים יתרום רבות להמשך התהליכים אם בפשרה או בבוררות. אני רואה בזה חשיבות רבה לקראת השיחות והתוצאות הסופיות שיהיו בנושא".

אנשי המשלחות התארחו בחדרים מפוארים של מלון נפטון באילת והעמידו לרשותם סוויטה מלכותית לצורך הדיונים. הבוקר יקיימו אנשי המשלחות ביקור תיירות באילת ולקראת הצהריים יעזבו את העיר.

מושל ממצ'וסטס, מייקל דוקאקיס ואשתו, קיטי, מנופפים לתומכיהם שלשום בלילה אחרי שהמושל זכה בבחירות המוקדמות של המפלגה הדמוקראטית בניו האמפשייר. (צילום אי־פי)

התוצאות בניו המפשייר: בוש ודוקאקיס מובילים

גפהארדט נדחק למקום השני לפני סיימון וג'קסון ● הארט במקום 6

מאת יואב קרני

מאנצ'סטר, ניו המפשייר, (מיוחד ל"הארץ"). סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש חזר אתמול והתייצב בראש המירוץ הרפובליקאי לנשיאות, ומושל מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס, הוא עכשיו המועמד המוביל במחנה הדמוקרטי.

להלן תוצאות ההצבעה בבחירות המוקדמות לנשיאות במדינת ניו האמפשר:

במפלגה הרפובליקנית: ג'ורג' בוש – 38 אחוז; רוברט דול – 29 אחוז; ג'ק קמפ – 13 אחוז; פייר ("פיט") דופונט – 10 אחוז; פאט רוברטסון – 10 אחוז.

במפלגה הדמוקרטית: מייקל דוקאקיס – 37 אחוז, ריצ'ארד גפהארדט – 20 אחוז, פול סיימון – 17 אחוז, ג'סי ג'קסון – שמונה אחוזים, אלברט גור – שבעה אחוזים, ברוס באביט – חמשה אחוזים, גארי הארט – ארבעה אחוזים.

אתמול לפנות בוקר, כאשר הוכרזו תוצאות כמעט סופיות של הבחירות המוקדמות במדינת ניו המפשייר, הופיע בוש לפני תומכים מריעים במנצ'סטר, והכריז: "הערב יש לי משהו משותף עם מארק טוויין – הידיעות על מותי היו מוגזמות".

בוש נחל ניצחון חד־משמעי על יריבו העיקרי, רוברט דול, והפריך תחזיות של תיקו, או אפילו ניצחון זעום של הסנאטור מקנזאס, העומד בראש הסיעה הרפובליקאית בסנאט.

אחד מיועצי דול אמר אתמול בראש חפוי: "אילו נוצח סגן הנשיא בניו האמפשר, הוא היה חשוב כמת". מעטים יחלקו על ההערכה הזו.

בוש נחל תבוסה משפילה בשבוע שעבר באיובה, בסיבוב הראשון של הבחירות לנשיאות. הוא נדחק למקום השלישי, אחרי דול ואחרי מטיף הטלוויזיה פט רוברטסון, וקיבל פחות מחמישית הקולות. מייד אחרי איובה שיקפו כל סקרי דעת הקהל התמוטטות כללית של התמיכה בסגן הנשיא בניו המפשייר. אבל נראה שבסופו של דבר נתן את אותותיו היתרון הגדול ביותר של בוש: היכולת הארגונית שלו, שאין דוגמתה לשום מועמד אחר, בשום מפלגה.

לסגן הנשיא יש יותר כסף מלכל מועמד אחר. הוא מנהל את מערכת הבחירות הזו כבר שנים אחדות.

ניו המפשייר אמנם הצילה את מועמדותו של סגן הנשיא, אבל בשום פנים לא הגדילה לו את הניצחון. סקרים שערכו רשתות הטלוויזיה הגדולות בין היוצאים מן הקלפיות העלו, כי רוב גדול מוסיף לייחס לסנאטור דול "תכונות מנהיגות" טובות יותר משל סגן הנשיא.

אתמול כנראה הגיעה אל קיצה מועמדותו של מושל אריזונה לשעבר, ברוס באביט.

גארי הארט, לעומת זאת, למרות שנחל תבוסה מוחצת נוספת, הודיע כי הוא מתכוון להיאבק "בכל 50 המדינות".

שיחת היום / ירח טל

עם: ריצ'ארד האס, כתב היומון הנורווגי "דאג בלדה" בישראל

על: התבטאותו המרעישה של שגריר נורווגיה בישראל

התבטאות השגריר הנורווגי צריכה להדליק נורה אדומה

האם התבטאות של השגריר שהישוה בין הכיבוש הישראלי בשטחים לכיבוש ארצו בידי הנאצים היא חריגה ומשקפת את דעתו בלבד, או שמא היא משקפת את הלכי הרוח השוררים כיום בממשל ובציבור הנורווגי כלפי ישראל?

חלקית בוודאי. באופן טבעי הנורווגים משווים את מה שקורה עכשיו בגדה ובעזה עם העבר שלהם. גם לי כיהודי, קשים מאוד האירועים בשטחים והדיווח עליהם. אני שודרי העובר עבור מספר עיתונים סקנדינביים ומזה 13 שנה עובד גם בשביל היומון הנורווגי, שהוא צהרון בלתי מפלגתי, השני בגודלו בנורווגיה. עד לפני חמש שנים עיתון זה, כמו רבים אחרים, נחשב לפרו ישראלי. בשנים האחרונות חל מהפך ביחסו לישראל. באחרונה הולו אפילו לשכתב כתבות שלי והוסיפו להן ביטויים ומשפטים כדי להקצין עוד יותר את תמונת המצב בשטחים וגם כדי ליצור דעת קהל שלילית נגד ישראל. כמובן שמחיתי על כך בפני המערכת.

האם השינוי ביחס כלפי ישראל מתחולל גם בשאר מדינות סקנדינביה?

ניתן בהחלט לחוש בשינוי כזה גם בשאר מדינות סקנדינביה הנחשבות כידידותיות מאוד לישראל כגון שוודיה, דנמרק ופינלנד. התפנית החלה עם הפלישה הישראלית ללבנון וביתר שאת בעקבות המאורעות האחרונים בשטחים.

הכיבוש הישראלי בשטחים נמשך זה יותר מעשרים שנה. מה הביא דווקא עכשיו לתפנית מצד יותר של ארצות סקנדינביה לישראל?

התהליך, כאמור, לא התחיל עכשיו אלא עוד ב־1982. כמובן שהאירועים הקשים בשטחים הדריפו את המצב. בשנים אלו גברה פעילותם והשפעתם של חוגי השמאל במדינות אלה, המאוכלסים בעיקר בצעירים. השפעתם ניכרת גם על העיתונים ועל הקו שהם נוקטים. צריך לזכור שמרבית העיתונאים הסקנדינביים המדווחים מהמזרח התיכון, ישבו בזמנו בביירות ומתגוררים כיום במדינות ערב. הם מושפעים על ידן אך גם נזהרים שבדיווחים לא להרגיז יתר על המידה את הערבים כדי שיתאפשר להם להמשיך ולהסתובב באופן חופשי בארצות ערב.

כיצד אתה מסביר שדווקא מפיו של נציג נורווגיה, שהיא מדינה ידידותית לישראל, יצאה ההשוואה לכיבוש הנאצי?

כדי להבין זאת צריך להכיר את הנוף הסקנדינבי. באותה מידה יכולה היתה אולי להישמע ביקורת קשה גם מצד שגרירי שוודיה או דנמרק בישראל. קיימת אצל הסקנדינבים נטייה עממית לחשוב שהם חיים בחברה הצודקת ביותר עלי אדמות, ללא דיכוי ועוני, דבר אשר מקנה להם את הזכות לבקר את האחרים. הנטייה הטבעית שלהם היא לתמוך בחלש, בנרדף ובנרכא וזה מקרין על המדיניות שמעצבות הממשלות. בביקורת דומה לזו שזוכה ישראל זכו דרום אפריקה, ארה"ב בזמן מלחמת וייטנאם ועוד. הנורווגים אולי יותר מהשוודים, בוטים יותר בהתבטאויותיהם בנושא זה כי הם עברו את החוויה הקשה של הכיבוש הנאצי ואילו השוודים – לא.

האם ישראל צריכה להיות מודאגת מהתבטאות השגריר הנורווגי גם לאחר שמסר את התנצלותו?

ההתבטאות בהחלט צריכה להדליק "נורה אדומה". ההתנצלות לא יכולה לחפות על רעידת האדמה שעוברים כעת יחסי ישראל עם מדינות סקנדינביה, על רקע האירועים בשטחים. יש בהחלט מקום למיתקפת הסברה רצינית של ישראל בארצות אלה ואין לנהוג כאילו אלה הן מדינות שמונחות בכיסה של ישראל.

מעקב

השומר מעטרת כהנים עדיין מעכב את הבאים לבית שרון

מתנה ביקור אצל משפחות ערביות בבניין בתיאום מוקדם עמו

מאת סופר "הארץ"

השומר מטעם ישיבת עטרת כהנים ליד ביתו של השר שרון ברחוב הגיא ברובע המוסלמי בירושלים, מוסיף לעכב את הבאים לחצר הסגורה, שבה מתגוררות עוד משפחות ערביות. הוא מתנה את הביקור אצל המשפחה הערבית, בתיאום מוקדם עימו, אפילו בו במקום.

לדבריו של האיש, המכונה "אבו יוסף", מסכימות גם המשפחות הערביות להסדר זה, שאינו כרוך לדבריו באי נעימות לאורח, שכן כל שעליו לעשות, הוא להמתין כדקה, עד שתתקבל התשובה, מהמשפחה, אותה הוא מעוניין לבקר.

בשבועות האחרונים ביקר סופר "הארץ" במקום 4 פעמים. פעמיים יצא השומר – אבו יוסף, להפסקה (כך על פי דברי החיילים במקום), וחיילי מג"ב לא הגבילו את כניסתו לחצר, שבה מתגורר השר שרון. בפעמים האחרות, שבהם נכח במקום, התנה כאמור "אבו יוסף" את כניסת המבקרים, בהסכמה מראש של המשפחות הערביות במקום.

סופר "הארץ" מציין כי בחצר, שבה נמצאת דירתו של השר שרון, מוכשרת עתה דירה נוספת למגורי יהודים.

נציג אש"ף בניקוסיה מודה בראשונה

(סוף מעמוד 1)

בניקוסיה. לדברי פאיז יונס, קיבלו אנשי נציגות אש"ף בניקוסיה הוראה לקדם את פני המגורשים והעיתונאים האמורים לטוס מאתונה ללרנקה ביום שני, ה־15.2. לדבריו, לא היו לו, ולשאר אנשי הנציגות של אש"ף בקפריסין, כל מידע על ה"סול פריני", ולראשונה שמעו אודותיה רק לאחר הפיצוץ.

כל הכנותיהם ופעילותם של אנשי נציגות אש"ף בקפריסין בנוגע לספינת המגורשים הופסקו על פי הוראה של משרד אש"ף באתונה, מיד לאחר הפיצוץ ב"סול פריני".

לדברי פאיז יונס, נמשכות ההכנות למציאת ספינה אחרת. יונס לא היה מוכן למסור האם אנשי אש"ף נוספים הגיעו לקפריסין בנסיון לחפש אחר ספינה אחרת. "אין אני צריך להעביר באמצעותך מידע למוסד הישראלי", כדי שתהיה לו האפשרות לפגוע בהן" אמר יונס.

בינתיים נמשכת בלימסול חקירת שתי ההתפוצצויות. החקירה מתנהלת על ידי שני צוותים שונים של המשטרה. בשלב זה נמצאת החקירה במבוי סתום. עם זאת, אומרים החוקרים כי הפיצוץ במכונית בוצע ככל הנראה בשלט רחוק, והפעלת מטען הנפץ התבצעה לאחר שהמכונית התקרבה מספר מטרים מהמקום בו חנתה.

גם חקירת הפיצוץ בספינה שרכש אש"ף בלימסול לא העלתה עדיין כל תוצאות. חוקרי המשטרה אומרים כי מי שביצע את הפיצוץ עשה עבודה מקצועית מאוד. הברור כי לא התכוון לפגוע באנשי הצוות שנמצאו על הסיפון בעת ההתפוצצות.

אתמול לא הוחלו עדיין לתקן את הנזק שנגרם ל"סול פריני". סוכן חברת הספנות שלכושה את הספינה, מסר כי הוא עדיין מנסה לסקר הנזקים שעורכים מומחים של חברה מקומית, על מנת לקבל הערכה של עלות התיקונים. אתמול הוצבו על סיפון ה"סול פריני" שלושה שומרים שנשכרו על ידי חברת הספנות "קרפתוס" בעלת הספינה. לדברי מנהל נמל לימסול, גלן גיניס, עדיין לא ברור מי עומד מאחורי חברת הספנות "קרפתוס" ולדבריו אין הוא יודע גם היכן היא רשומה. להערכתו של גיניס, כאשר יוחלט על תיקון הספינה, "יארך התיקון לא מעט ימים".

בהודעה רשמית של ממשלת קפריסין תוארו מעשי הפיצוץ בלימסול כ"בלתי נסבלים" מבחינתה של ממשלת ניקוסיה, אשר "לא תהיה מוכנה להרשות מעשי טרור נוספים". עוד אומרת ההודעה כי הממשלה תעשה כל מאמץ להביא את מבצעי הפיצוצים לדין.

בעקבות שני הפיצוצים בלימסול נשמעו אתמול בקפריסין גינויים נגד ישראל. עיקר הגינויים נשמעו מהאגף השמאלי של המערכת הפוליטית הקפריסאית. עיתון המפלגה הסוציאליסטית "סא ניא" קרא לממשלה לסגור את שגרירות ישראל בניקוסיה ולגרש את מה שהוא כינה "סוכני הממשלה הישראלית". גם מכיוון המפלגה הקומוניסטית נשמעו גינויים על חלקה של ישראל בפיצוצים שארעו בלימסול.

נקברו ליד רבת עמון

(ע"צ). שניים משלושת המחבלים הפלשתינים שנהרגו בלימסול בפיצוץ במכוניתם, נקברו אתמול בהשתתפות אלפי אנשים. גופותיהם של מוחמד בחיים (אבול חסן קאסם) ומוחמד מלטן (מאמרו ארהאן), עטופות בדגל הפלשתיני, הובלו מבית החולים של האוניברסיטה הירדנית לבית הקברות של "הקדושים" בסאואב, 30 ק"מ מדרום־מזרח לרבת־עמון.

אלפי אנשים, שחלקם בכו, השתתפו בתהלוכה אבל באורך של 2 ק"מ. בבית הקברות האזינו לשירים, הספדים ודברי־שירה של קרובי משפחה וידידים של שני ההרוגים. בעוד שאגות תפילות במסגד של בית הקברות.

בטקס ההלוויה השתתפו השר הירדני לעניני השטחים הכבושים, מארואן דודין, היועץ המדיני של עראפאת, האני אל חסן.

מזג אוויר קר וגשום – גם היום

מאת מיכאל גרטי, סופר "הארץ"

מזג האויר הקר והגשום יימשך גם היום, בחרמון יוסיף השלג לרדת. החזאית התורנית בשירות המטאורולוגי צופה, כי עוצמת הגשם תיחלש מחר, ובשבת יהיה מעונן חלקית עם גשמים מקומיים בעיקר בצפון ובמרכז.

לבד מהגשמים וסופות הרעמים, מאופיינת החזית הקרה הנוכחית בטמפרטורות נמוכות במיוחד, כאשר מידות החום המירביות נמוכות מהממוצע ב־8 עד 10 מעלות. על־פי התחזית, יימשך הקור גם בימים הקרובים.

תחזית לסוף השבוע מביעה על התחדשות מזג האויר הסוער, הגשום והקר ביום ראשון – עם התקרבות חזית קרה נוספת למזרח הים התיכון. ייתכן אף שעוצמת הגשמים בתחילת השבוע הבא תעלה על זו של היומיים האחרונים.

בשתי היממות שהסתיימו אמש בשעה 8 בערב, נמדדו כמויות גשם ניכרות בכל חלקי הארץ. כמות הגשם הגדולה ביותר נמדדה בחיפה – 55 מילימטר.

נבחר דובר למועצת קרית ארבע: יוסי דיין מ"כך"

(ע). יוסי דיין מתנועת "כך", מונה אתמול לדובר מועצת קריית ארבע.

בעד מינויו הצביעו חברי סיעת "כך" במועצת קריית ארבע וחברי סיעת הליכוד במועצה, בראשות צבי קצובר.

בתגובה למינוי, אמר אהרן דומב, איש סיעתו של ראש המועצה שלום ואך, כי אין לו תוקף, משום שאנשי "כך" הגישו בקשה לכינוס המועצה לצורך דיון בנושא, אך ואך לא זימן את המועצה, והישיבה התקיימה במכוניתו של צבי קצובר ולא בבניין המועצה.

לאילנה ויורי פנקינסקי

ברכות להולדת

הבן

"הארץ"

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

פתיחות מרשימה

צה"ל מנסה לשקם – אם כי באיחור זמן – את מערכת ההסברה שלו, שנשחקה ונפגעה קשות. והתוכנית הזו ב"מוקד", לפי אל"מ אפי – אחד משלושת הקצינים שלקחו בה חלק – מאפשרת להסביר, מעבר למעמד אחר בשטח. ואכן, ההסברים של אלופי המישנה – אפי שלמה וזאב – הורכיבו פתיחות רבה חדשה, המגלה את הצד היפה המרשים והמעודד של צה"ל.

כל אחד מן השלושה, מבין ומודה, שאי אפשר כיום בלי התקשורת, ואם בהוראות אחרות, רוח על האיבה והשנאה, המתפתחות בקרב חיילי צה"ל, כלפי התקשורת בכלל והטלוויזיה בפרט, הרי שהפעם ניכרה מגינות בדברי השלושה. הם מכירים בעובדה, שהתקשורת היא אמצעי דרמטי, יעיל במאבק, ונשק יעיל. הם גם מודים שאנחנו לא היינו מוכנים ומאורגנים לנצל נשק חשוב זה, ולעשות בו שימוש לטובתנו.

אם כי אל"מ אפי גם מבין את הפרובלמטיקה הקשה, הנוצרת במעמד, בו ניצבים אוחזים לא חמושים מול חיילים. גם אם חיילים אלה נוהגים באיפוק מירבי, ועדיין לדעתו הצבא יימצא תמיד בעמדה נחותה מבחינת התקשורת.

מהרכבה של חבורה מרשימה זו, אפשר היה גם לאמוד ולאתר את השקפת העולם הפוליטית של כל אחד מהם ואילו היה נבחר הרכב אחר – היינו אולי עשויים לשמוע דברים שונים בתכלית. אבל הפעם, נתן את הטון ב"מוקד" אל"מ אפי. קצין אינטליגנטי מאוד בעל הופעה מרשימה וכושר הבעה וביטוי מעולים – הרואה לנגד עיניו מאבק בין שתי ישויות לאומיות והמשך של הטרור, כאשר בשטח מתחוללת מלחמת התשה, בעלת אופי חדש ושונה מזה המוכר לנו. הוא גם אומר שהחיילים מבינים, שהקשר הבא יהיה וארוך עידן. אליו מצטרף בדיעה אל"מ זאב. אל"מ שלמה, רואה את האשה והילד בג'בליה כחלק ממאבק לאומי, ולא כפרט; כלומר ילד ואשה מסכנים. למעשה המילה כיבוש אינה נזכרת עתה ב"מוקד" וגם עניין זה מעיד על השקפת עולמם הפוליטית של הקצינים הצעירים.

מעבר לכך, כאנשי צבא ומפקדים בשטח, שלושתם כאחד מודים שהוטלה עליהם משימה קשה ולא נעימה והם הופתעו. מספרים על תהיות ויכוחים בין החיילים הצעירים. אבל מוגעים שכולם ממלאים פקודות גם אם, מיעוט מבוטל, אינו משלים עם המשימה. וגם אם הדי הויכוח הציבורי מגיעים לאוזני החיילים, אל"מ אפי סובר, שמשתמשים בויכוח זה בטרמינולוגיות לא רלוונטיות.

איזה מין חיילים ייצאו ממאבק מתמשך זה, תוהים המראיינים – משה שלונסקי ויורם רונן – המסכימים גם הם מעורבות רבה? אל"מ אפי וזאב מאמינים, שהחיילים יתגברו לאחר שיראו את הבעיה מקרוב, בטווח יד או אלה – ושוב ללא איזכור של המילים כיבוש ושנאה. אל"מ שלמה מדבר על קיטוב. כלומר, כל אחד יתבצר בעמדתו אם השמאלנית אם הימנית.

שאלה שאינה יורדת מסדר היום היא זו של חריגים, הזוכים לפרסום רב. השלושה מבינים, מנסים להמעיט בערכה של פעילות חריגה. אל"מ אפי, מנסה זאת, כמערכת כתגית מוחזקת, שמסיבות ערכיות מסייגת את כוחה, וחוזרת להשתמש באלות וכדורי גומי. לדעתו שיעור מצוין באיפוק. אל"מ שלמה מציין את כמות החריגים הקטנה יחסית, על רקע נפח הפעילות הכולל, ואלפי החיילים המסתובבים בשטח, חשופים לפגיעה קשה בערכים שלהם. אין ספק, השהייה בשטח משפיעה, אבל לדעת הקצינים, מבהירה את הבעיה – ולא רק מן ההיבט השלילי שלה. אני בצידי נתפסת לרגע למחשבה: "אילו היו שלושת קצינים אלה מופיעים ברשתות הטלוויזיה האמריקאית – כתגובה ישראלית לכמה מן הסרטים שהוקרנו שם – אולי היה ה"קייס" הישראלי נראה קצת אחרת.

אמש במחול / אורה ברפמן

כחול חשמלי

התזמורת הקאמרית הקיבוצית ולהקת המחול הקיבוצית ב"מחולות קונצרטנטיים". כוראוגרפיה: רמי באר. מוסיקה: סטרווינסקי. "ברוזה" כוראוגרפיה: ג'ין היל סאגן. מוסיקה: מוצארט.

הלהקה הקיבוצית בתכנית ראשונה לעונת 88', מעלה שתי יצירות בכורה בעין השופט, לצלילי התזמורת הקיבוצית. הראשונה מאת רמי באר, כוראוגרף הלהקה ואחד מותיקי רקדניה ועבודה של ג'ין היל סאגן, אורחת די־קבוע על בימותינו. מהלהקה הקיבוצית ומרמי באר ציפינו ליותר.

באר בחר להתמודד עם "מחולות קונצרטנטיים" של סטרווינסקי בלבוש חולי־מסוגנן, הן על הבמה והן במהירות התנועה. אוסף כסאות ואסופת רקדנים מוליכים את המחול למחוזות ההתחכמות. ה"גימיק", כמו בומרנג, מגביל יותר מאשר משחרר.

יש ביצירה חן והברקות אך אלה, בתוך הנקודה מתמשכת. הביצוע אינו נקי דיו. טעות בערב זה היא בחירת עבודתו של סאגן ללהקה הקיבוצית. השילוב של השניים מביך. סאגן מבסס את שפת תנועתו על טכניקה קלאסית שאינה יושבת היטב על רקדני ה"קיבוצית". קלאסי אף פעם לא היה ה"פורטה" שלהם. כך איפוא נראים הרקדנים הלבושים בכחול חשמלי כשחקנים מאולפני צ'ינה־צ'יטה. מכיוון שזו להקה אנרגטית ומהיותר סימפטיות, יש לקוות ליותר בהמשך העונה.

פגישת נסים קיסר ביום ב' – לקראת פתיחת הסכמי השכר

מאת דן סגיר

שר האוצר משה נסים ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ייפגשו ביום שני בשבוע הבא, לדיון בסוגיות שונות, לקראת פתיחת המו"מ על השכר בין שני הצדדים לשנתיים הקרובות.

בשיחה ידונו השניים ככל הנראה בהמלצות ועדת ששינסקי על הרפורמה במס ליחידים, על רצון האוצר לשנות את הסכם תוספת היוקר הקיים, עמדת הצדדים בנושא המחירים וסוגיית שער החליפין של השקל.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

חלפו 3 שנים למות אהובנו

דוד מנפרד נוסבאום

התייחדנו עם זכרו.

המשפחה

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	2	7	גשום	3	7
אתונה	4	12	מ. חלקית	4	9
בוקארשט	−4	6	בהיר	−2	7
בריסל	1	6	מ. חלקית	0	6
וינה	2	6	מ. חלקית	−2	1
ז'נבה	−4	7	מ. חלקית	−5	6
לונדון	0	9	מ. חלקית	4	9
ליסבון	7	12	מעונן	9	11
מדריד	4	7	מ. חלקית	5	10
ניו־יורק	−1	7	מ. חלקית	2	7
פאריס	0	6	מ. חלקית	2	9
פרנקפורט	−13	2	שלג	−9	3
ציריך	−12	6	מ. חלקית	−	−
קהיר	10	16	גשם	11	18
קופנהאגן	−13	1	שלג	3	4
רומא	6	14	מ. חלקית	−	−
שטוקהולם	−3	−1	שלג	−2	2

אל על

ליוסי אדליס ומשפחתו

משתתפים בצערכם

על מות האם

פסיה ז"ל

"הארץ"

שגריר נורווגיה נבזף על שהישווה התנהגות ישראל בשטחים עם הכיבוש הנאצי

מאת עקיבא אלדר

שר החוץ הנורווגי ת. סטולטנברג, נזף קשות בשגריר בישראל בעקבות ההשוואה שערך בין התנהגות ישראל בשטחים לבין התנהגות הנאצים. המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, זימן אתמול את שגריר נורווגיה בישראל, טורלב אנדה, והביע באוזניו את מחאתו החריפה של ישראל על הדברים שיוחסו לו שלשום בהרצאתו בחיפה.

ביילין מסר על תגובות חריפות לדבריו שהגיעו למשרד החוץ מאזרחים ישראלים. השגריר אמר בתגובה כי לא היה בכוונתו להשוות בין מאורעות הכיבוש הגרמני בנורווגיה לבין המצב הנוכחי בשטחים. הוא הביע צער על שדבריו פורשו בצורה שגרמה למבוכה קשה והביע תקווה שיחסי הידידות בין שתי המדינות לא ייפגעו.

בתגובה לפרסום, שלפיו פקיד בכיר במשרד החוץ שלא הוזהה בשמו התבטא בביטויים קשים, אמר ביילין לשגריר כי דברים פוגעים אלה — אם אכן נאמרו אינם משקפים את דעת משרד החוץ ואת עמדתו.

ירח בל, סופר "הארץ" מוסר כי במסיבת העיתונאים שלשום אכן אמר השגריר הנורווגי את הדברים שצוטטו בידיעה שפורסמה אתמול ב"הארץ". דברי השגריר הוקלטו על־ידי כתב גלי־צה"ל, ואף שודרו. העיתונאים שהבינו כי מדובר בהצהרה יוצאת־דופן, קראו באוזני השגריר את דבריו אלה, וביקשו את אישורו — ואכן הוא חזר ואישרם במסיבת העיתונאים שלשום.

להלן דברי השגריר כפי שפורסמו אתמול: "בני ארצי התנסו בחוויה הקשה של היות עם כבוש, כאשר במשך חמש שנים, בזמן מלחמת העולם השניה, היו נתונים תחת עול כיבוש הגרמנים. מה שהגרמנים עוללו בנורווגיה היה גרוע מאוד. הם היכו ועינו אסירים וחשודים. אבל הנורווגים אינם זוכרים שחיילים גרמנים שברו ברובים לאנשים את הידיים ואת הרגליים, או הוציאו ילדים מבתיהם באישון לילה, כפי שעושה היום צה"ל בשטחים הכבושים".

מכרזים

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות צבוריות — המשרד הראשי
קרית הממשלה — דרך שכם, ירושלים 91131
ת.ד. 13198 — טלפון 277211

מכרז אספקה מס' א/161/87

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לאספקת:

נורות ומעתקים 250 ו' נתר ואט לתאורת נתיב לחץ נמוך

ספרי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי האפסנאות הראשית של מע"צ, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.

בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף ספרי המכרז. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעה.

המועד האחרון להגשת ההצעות: יום ראשון ה־6.3.1988 — שעה 8.30 בבוקר.

אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה או הצעה כל שהיא.

משרד הבטחון - חטיבת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת מכבן

כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בספסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.

תנאי התשלום: 60% במזומן בנקאית 40% הנותרים בערבות בנקאית שומן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז. מכירת ספרי המכרז תחל ביום שני 22.2.88 בחטיבת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה בימים א'־ה' בשעות 08.30—12.30, בימים א' וג' גם בשעות 14.00—15.00.

* * *

מכרז מספר: 031/88/02

רכב [illegible] לפריק.

ניתן לקנות ספרי מכרז בימי הסיור, במגרש הרכב בדרך באר יעקב — צריפין.

ימי סיור: 24, 25 בפברואר 1988 בין השעות: 08.00—11.30.

מועד אחרון להגשת הצעות: ב־29.2.88 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

* * *

מכרז מספר: 032/88/03

צמיגים, ח"ח ג'י.ב.סי. טרנים, מפולות אלומיניום, מפולות נחושת, שבבי פליז, גרוטאות חלקי חשמל, דלק ומברנות, גרוטאות כבל משוריין, כימיקלים, חלפי מנ"ת, חלפי רכב.

תאריכי סיור: 3, 7, 8, 9, 10, 15 במרץ 1988, כמפורט בספרי המכרז.

יש להרשם במשרדנו עד יום לפני הסיור.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־21.3.88 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

* * *

מכרז מספר: 033/88/02

טנדרים פרג, רכב מסחרי פולקסווגן וטרנזיט, חלקם לפריק.

ניתן לקנות ספרי מכרז בימי הסיור, במגרש הרכב בדרך באר יעקב — צריפין.

ימי הסיור: 24, 25 בפברואר 1988 בשעות 08.00—11.30.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־29.2.88 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

* * *

מכרז מספר: 035/88/03

מכשירי מתח, ציוד מחשבים, מכשור בדיקה, קופסות פלדה ותנורי חשמל, כלי עבודה, ציוד כיבוי אש, שולחן אור, כלי עבודה חשמליים, משור דיסק, מכונת ניקוב פח, ברטמנת גיליוטינה לפח, מכונה לכיפוף פח, מכבשות ראש.

תאריכי סיור: 1, 2 במרץ 1988.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־7.3.88 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

מספנות ישראל בע"מ
ת.ד. 1282 חיפה
טל: 749111

מכרז מס. 03/87

למכירה

מכונית פורד סיירה 1600 סטיישן אוטו'

שנת 1983 ממש 05.88 דרוש שיפוץ מנוע.

את המכונית ניתן לראות במחלקת התחבורה, נא לפנות אל מר צבי מלכה, טלפון 749111 קו פנימי 231.

המעונינים מתבקשים להגיש הצעותיהם בכתב בצירוף המחאה בנקאית בגובה 10% מסכום ההצעה.

הוצאות העברת בעלות ע"ח הקונה.

הקונה מתחייב להעביר בעלות על הרכב לפני קבלתו.

כל ההוצאות האחרות בגין קנית הנ"ל ע"ח הקונה.

יש להגיש את ההצעות במעטפה סגורה בציון מכרז 03/87 תוך שבועיים מפרסום מכרז זה.

אין המספנה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כל שהיא.

רשות שדות התעופה בישראל

נמל התעופה בן־גוריון

הבהרה למכרז מס' ר/17/87 למתן שרותי איסוף עגלות שרות עצמי ולקבלת רשות לביצוע פריקה וטעינה של מזוודות מאוטובוסים של חברות נסיעה לקבוצות תיירים

1. בדוגמת החוזה שצורפה למסמכי המכרז הנ"ל בסעיף 5(א) צויין שתקופת החוזה הינה מיום 1.4.88 ועד ליום 31.1.90.
2. למען הסר ספק, מודיעה בזאת רשות שדות התעופה שתקופת החוזה תחול בתאריך הנ"ל או בכל מועד אחר מאוחר יותר. אך לא יאוחר מיום 1.7.88 הכל בהתאם להחלטת הרשות.

מחלקת הרכש

משפט דמיאניוק

חילופי דברים קשים בין הסניגור לשופטים:

צ'ומק: למשפט דמיאניוק יש סממני משפט דרייפוס

אב בית הדין: בתולדות העם היהודי יש משמעות ברורה לגבי המושג 'משפט דרייפוס' ודברי אדוני יתפרשו בהתאם ● צ'ומק סירב לחזור בו: עומדים כאן למבחן לא רק הפשע — אלא טיב המשפט ● השופטים: בית המשפט לא יפסוק דין תחת איומים, לחצים או השמצות ● צ'ומק: מסמך טרווניקי — קנוניה של הק.ג.ב לסכסך בין אוקראינים ויהודים

מאת יעקב שריש
כתב עתי"ם

סיכומיו של הסניגור, עו"ד פול צ'ומק, שהחלו אתמול בבוקר בבנייני האומה בירושלים, הסתיימו אחר הצהריים בקולות צורמים ביותר, לאחר שהסניגור השווה את הדיון למשפט דרייפוס.

השופטים נזפו בו על כך ותבעו ממנו לחזור בו מהערות אלה, אך הוא סירב.

לאחר שסיים עו"ד צ'ומק להתייחס לעדויות השונות הנוגעות לזיהוי של מסמך טרווניקי, עבר להערות־סיכום כלליות. "ישנם מעט מאוד משפטים בתולדות האומה", פתח ואמר, "המשפיעים בצורה כה עמוקה על כל איש, אשה וילד. יש מעט מאוד משפטים אודות זוועות כפי שבוצעו בטרבלינקה. וישנם גם מעט מאוד משפטים פליליים בהם אדם אחד עמד לדין על פשעים כה איומים ומחרידים. לכן, על בית המשפט לנהוג זהירות־יתר, כדי להגן על זכויותיו של אדם זה".

כאן השמיע צ'ומק את המשפט הבא: "דרייפוס הורשע בתחילת המאה על־סמך מסמכים מזויפים, בגלל גל של אנטישמיות, ובמשפט הנוכחי אנו רואים את כל הסימנים שאפיינו את משפט דרייפוס".

אב בית־הדין, דב לוין, מיהר להגיב בחומרה, בהציעו לסניגור לשקול פעם נוספת את הדברים, ואם לא ראוי היה לו למשוך דבריו אלה בחזרה. "המשפט הזה נערך כאן בישראל, ולדברים של אדוני משמעות חמורה מאוד ולא ראוי שייאמרו לנוכח מהלך המשפט, כפי שהוא התנהל כאן", אמר.

צ'ומק ניסה להבהיר: "איני מתייחס בדברי בשום פנים למערכת השיפוטית. אלא ל'קנוניה הסובייטית' שגרמה למשפט ולהאשמות חסרות השחר נגד הנאשם".

על כך השיב לוין: "בתולדותיו ובתודעתו של העם היהודי משמעות ברורה מאוד לגבי מושג משפט דרייפוס, ודברי אדוני יתפרשו בהתאם. אינני מתכוון לחייב את אדוני, אבל אני מציע לו למשוך את הדברים בחזרה". כאשר מתשובת הסניגור עלה כי אינו חוזר בו מדבריו, הוסיף לוין כי יוסקו המסקנות המתאימות.

צ'ומק ביקש להמשיך בסיכומיו. וטען כי עומדים כאן למבחן לא רק מימדי הפשע המיוחס לנאשם, אלא גם טיב המשפט והערך המערכת המשפטית כולה.

השופטת דליה דורנר התערבה: "אדוני מאיים עלינו? אנו נשקול ונחליט אם להרשיע או לזכות את הנאשם לפי טיב הראיות שנתיק, ואני מציעה לאדוני לשקול מחדש את דבריו".

צ'ומק ניסה להסביר שוב, כי התכוון בדבריו ל'קנוניה הסובייטית' וחלילה לא לבית־משפט זה — אותו הוא מעריך. "רציתי רק לציין שאם הנאשם היה מובא לדין בבית־דין־מועצות, הוא היה מוכן תלוי", הוסיף.

השופט לוין הגיב: "אנו מודעים לכובד האחריות המוטל עלינו, אך איננו מוכנים שתביאו את בית המשפט להחליט תחת איומים, לחצים או השמצות. יהיה כאן פסק־דין, שעדיין איננו יודעים מהו, אבל לנוכח טענות והערות כפי ששמענו עתה — נצטרך לתת את הדעת ולהשמיע תגובתנו".

צ'ומק שב והתנצל על דבריו, והציע לבסוף כי ישקול את הדברים והמצב שנוצר, ויגיב על כך הבוקר — במסגרת דברי הסיכום שלו.

"לחץ הידראולי"

מוקדם יותר, עם פתיחת דברי הסיכום שלו — בנימה דרמטית ונרגשת — אמר צ'ומק: "אני עומד כאן בפני בית ישראל, במשפט שהוא קשה לכולנו, ומבקש מבית המשפט לשחרר את ג'ון דמיאניוק כלראשו. אני וחברי לשולחן הסניגוריה מקווים להוכיח לבית המשפט שאין כאן מקרה 'המשפטי' — כפי שהציגה זאת התביעה — אלא יש לשחרר את דמיאניוק. טיעוני התביעה בנויים על בית, שיסודותיו חול, ושיתמוטט במוקדם או במאוחר".

צ'ומק ציין כי אפשר שישנם אנשים הרואים בעין לא טובה העלאת סוגיות של נייר, דיו ומסמכים, בעוד שכל אותם "דקדוקים" אינם נדרשים לנו לנוכח זוועות טרבלינקה. אולם, אמר הסניגור, בית המשפט הוא מנגנון לעשיית האמת והצדק, ויש לבדוק בדקדקנות ובקפדנות רבה את העדויות והראיות שהובאו בפניו. לעיתים, אמר, האמת אינה נוחה, ואז אנו מבקשים להתעלם ממנה. לעיתים, דווקא אדם מן השורה, ולא מלומד, יאמר את האמת.

התפקיד ההיסטורי של בית משפט זה, הטעים צ'ומק, הוא לקבוע את האמת לגבי טרבלינקה ולגבי "איוון האיום". הפשעים המתוארים בכתב התביעה הם כה עצומים, והברוטאליות כה גדולה, עד כי על בית המשפט להימנע מלקבל את "הלחץ ההידראולי" הנלווה למשפט — העלול לעיתים לעוות את האמת, הוסיף. הוא ציין, כי פעמים רבות בעבר הביאו עדויות־ראייה לעיוות־צדק, ולפיכך על בית הדין להיזהר מלחייב את הנאשם על יסוד זיהוי בלבד.

הסניגור טען עוד כי יש לבחון בזהירות מרובה גם את כל הקשור ל"מסמך טרווניקי" — שסופק ממקור סובייטי ושעדויות מומחים לגביו שנויות במחלוקת. אין בכל אלה כדי לתת לנו את מלוא ההוכחות הנדרשות במשפט פלילי שכזה, אמר. כל ההשערות לא יביאו לאמירה חד־משמעית של "חייב מעל לכל ספק סביר", טען. הוא סיכם כי יש לזכות את הנאשם, הן בגלל הספק שבמסמך, הן בגלל סימני השאלה הגדולים לגבי זהות "איוון האיום".

"בדיקות סמית: הוקוס פוקוס"

לאחר מכן התייחס הסניגור אחת לאחת לעדויות שונות שהושמעו במשפט, וראשונה תקף את עדותה של פרופ' פטריסיה סמית, שהגיעה למסקנה חד־משמעית, כי התצלום המופיע בתעודת השירות ממחנה האימונים של האס־אס הוא זה של הנאשם. צ'ומק הטיח כלפי עדה זו כי עדותה היתה פגומה ביותר ואינה מקובלת על הקהילייה המדעית. בשל גישתה האנתרופולוגית הפשטנית, את בדיקותיה כינה "הוקוס פוקוס". כאן התערב השופט דב לוין, והעיר כי ביטוי זה אינו מקובל עליו.

דמיאניוק מסתק בשעת נאום הסיכום של עו"ד צ'ומק, אתמול במשפט. (תצלום: אליהו הראתי)

"לסכסך יהודים עם אוקראינים"

קודם לכן סמך הסניגור ידיו על עדותו מטעם ההגנה של אברהם שיפרין — שהיה בשעתו אסיר בבריה"מ, וכן שירת, לדבריו, תקופה מסויימת בתפקיד כלשהו במסגרת הק.ג.ב. צ'ומק ניתח את עדותו של שיפרין, שקבעה ללא ספק, כי מסמך טרווניקי זוייף בידי הביון הסובייטי.

"הדבר מקובל על בית־משפט זה, שהק.ג.ב נוהג לזייף והתמחה בשטח זה", אמר הסניגור. על כך באה הבהרה של השופט לוין: "שלא יהיו אי־הבנות: בית המשפט הזה מקבל ששירותי הביון והשירותים החשאיים בעולם אמונים על מעשי זיוף כאלה או אחרים. אשר לעניינו, כאן צריך להוכיח שמסמך מסוים זה אכן מזוייף".

צ'ומק, בעצמו ממוצא אוקראיני, עמד בהרחבה על הרדיפות, הגליות והרציחות כלפי עם זה, שבוצעו על־ידי הק.ג.ב, והצבא הפרטי שלו — כפי שעולה מעדות שיפרין. מיליוני אנשים הושמדו והוגלו מקרב העם האוקראיני, אמר, ובד בבד מכחידים שם את התרבות והלשון של אומה זו, בשם שהק.ג.ב עוסק ברדיפות נגד תנועות השיחרור של העמים הבאלטיים ונגד הציונות. "למותר להוסיף שבריה"מ היא אחת המדינות האנטישמיות ביותר", אמר.

צ'ומק הוסיף כי מאחר שבשנים האחרונות חלה התקרבות בין העם האוקראיני לעם היהודי, אך טבעי הוא שינסו לסכסך ביניהם. המסקנה העולה היא ש"כל המשפט הזה יכול להיות מעשה פרובוקציה מטעם הק.ג.ב. כיון שמחר — כשיתברר שפסק הדין הוא מעוות, אם חלילה יורשע כאן דמיאניוק — יביא הדבר להחרפת הסיכסוך בין שני העמים".

השופט לוין העיר לסניגור, כי רשותו לשקול מה להשמיע ומה לא. "מכל מקום", אמר, "אם יש כוונה להפעיל לחץ פסיכולוגי על השופטים — הרי אנו איננו חרדים שכך יקרה, אבל עצם הצגת הדברים בצורה זו, יש בה טעם לפגם".

הסוכנות תומכת בהעברת סמכויות הקליטה לממשלה

נסים, צור, דיניץ וקפלן בצוות ההעברה; הביצוע תוך 3 חודשים ● סיפוק בהנהלה הציונית מבחירת אורי גורדון ליו"ר מחלקת העליה

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית אימץ אתמול עקרונית את דו"ח כץ, הממליץ להעביר לידי הממשלה את כל סמכויות הקליטה.

לצורך העברת כל הסמכויות האמורות, מהסוכנות היהודית למשרד הקליטה, הוקם צוות שבו יהיו חברים שר האוצר משה נסים, שר הקליטה יעקב צור, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית ח"כ שמחה דיניץ ויו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות מנדל קפלן.

העברת כל סמכויות הקליטה לממשלה אמורה להתבצע בתוך פרק זמן של שלושה חודשים. שר הקליטה יעקב צור בירך על "ההחלטה ההיסטורית", ואמר כי ריכוז כל סמכויות הקליטה בידי הממשלה תשנה ותייעל במידה רבה את קליטת העולה בישראל.

סיפוק מבחירת גורדון

בקרב כל המפלגות המרכיבות את ההנהלה הציונית, שורר סיפוק מבחירתו של אורי גורדון לתפקיד יו"ר מחלקת העליה של הסוכנות היהודית. חברים רבים בהנהלה מציינים את מסירותו ומחוייבותו של האיש לנושא העליה, כפי שבא לידי ביטוי, בפעילותו רבת השנים במסגרת תל"ם וארגוני התנדבות נוספים. מבחנו האמיתי, מציינים עם זאת בסוכנות היהודית, יהיה כמובן בהגדלת העליה.

בכנסת

פרס: תושבי השטחים עשויים לקבל את דגל ירדן אם הוא יקרב פתרון

לדבריו, אוטונומיה בנוסח הליכוד עלולה להחזיר אותנו לגבולות 67' ● "על ישראל להצטייד כנכס מוסרי בארה"ב — ולכן יתקבל כאן שולץ בברכה" ● אולמרט: לפעמים מתעורר הרושם שיש גורמים ישראלים המזמינים לחץ בינ"ל שיכופף את יד הממשלה ● פואד: לגייס מקצועני הסברה

באולם המליאה / עמוס בן־דוד

יום אתמול בכנסת הוקדש כמעט כולו לדיונים מדיניים. כשהוא מתחיל בטונים גבוהים ובריח חריף של מערכת הבחירות הקרובה. אך מסתיים באווירה נינוחה ובהסכמה שקטה שלא להסכים. אחת לאחת השיב ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, על הצעות לסדר היום.

המערך, לדברי פרס, מעדיף קונפדרציה עם ירדן על אוטונומיה — כי זו עלולה להחזיר אותנו לגבולות '67. הוויכוח צריך להיות עם האמריקאים והערבים, ולא בתוכנו. בשטחים, העריך פרס, עשויה האוכלוסיה לקבל גם את הדגל הירדני — אם הדבר יקרב את הפתרון.

בתוך חמש שנים נצטרך להכפיל את תקציב הביטחון, כדי להמשיך ולהצטייד בכלים גדולים ומודרניים. אמר שר החוץ. מהיכן ניקח שמונה מיליארד שקלים? אם לא נזכה בתמיכת האמריקאים, לא יעניקו לנו את הסכום. כמו סוריה, הדגיש פרס, שכלכלתה קורסת תחת עול של 52% מתקציבה המופנה לביטחון — אפשר להפסיד מלחמה מבלי לנהל אותה.

דעת הקהל האמריקאית היא מקור העוצמה שלנו בארצות־הברית, הוסיף שר החוץ. ישראל זקוקה לאהדה שם, ולא רק לחוסר התנגדות פאסיבי. על ישראל להצטייד בנכס מוסרי בארצות־הברית, אמר פרס, לכן יתקבל כאן שולץ בברכה — כאיש שנהנה מאמון רב בישראל וכשליחו של נשיא הרוחש לנו ידידות אינטנסיביות. אל תספידו את יוזמת שולץ — עוד צפויות הפתעות, אמר.

פואד: לגייס מסבירים למילואים

על רקע עימות חריף בין המערך לליכוד, החלה סדרת הדיונים המדיניים בהצעתו של ח"כ אהוד אולמרט (ליכוד), שטען לא נגד כוחות ההסברה המקצועיים של משרד החוץ, אלא נגד הצמרת המדינית המנהלת אותו — ובמיוחד המנכ"ל המדיני, ד"ר יוסי ביילין, ושר החוץ עצמו. בשלב מסויים האשים אולמרט את ביילין, כי בארצות־הברית הסכים להצבת כוח בינלאומי בשטחי יהודה ושומרון — דבר שהוכחש מכבר על־ידי משרד החוץ.

"לפעמים מתעורר הרושם הקשה, שיש גורמים ישראלים המזמינים את הלחץ הבינלאומי, כמעט משתוקקים ללחץ הזה, על־מנת שאולי הלחץ יצליחו לכופף את ידה של הממשלה, ולאלצה ליישם עקרונות מדיניים התואמים את השקפותיהם. אך עומדים בניגוד לעמדת הממשלה ולרצונו של הרוב המכריע בציבור", אמר אולמרט.

במקום אחר בדבריו האשים: "שר החוץ מסתובב בעולם ואומר שמי שמתנגד לוועידה בינלאומית — רוצה את השלום". דבריו לוו בצעקות רמות בין ספסלי הליכוד והמערך.

ח"כ בנימין בן־אליעזר (מערך) אמר לאחר מכן, שאין אצלנו יד המרכזת את כל ההסברה. עיתונאי־חוץ מקבלים את ההדרכה העיקרית מלשכת העיתונות הממשלתית, שליד ראש הממשלה. ואחרים מקבלים הדרכה ממחלקת העיתונות של משרד החוץ. הסברה היא עניין למקצוענים, אמר. ויש לגייס כאלו למילואים, כדי שיעסקו בכך בעיתות — תוך הקמת גוף הסברה מרכזי.

פרס: הבעיה — במדיניות

בדברי תשובתו, תקף פרס את ההסברה "המקבילה", שמנהל הליכוד בחו"ל. אולמרט עצמו, סיפר, הגיע למשרד החוץ האמריקאי מבלי להודיע על כך. שר בממשלה — שקיבל אישור טלפוני בין השרים האחרים לצאת בשליחות הבונדס — החל שליחותו אצל שר החוץ האמריקאי. הודיע לו בשם שמיר שאין הסכמה לוועידה בינ"ל, הוסיף פרס. "עד היום אינני יודע את תוכנה המלא של השיחה הזאת", אמר. "אבל בעקבותיה ביטל שולץ ביקור שתכנן לערוך בישראל".

למשרד ראש הממשלה אין עדיפות על משרד החוץ, הבהיר פרס. ושניהם כפופים להחלטות הממשלה. לטענה של אולמרט, הוסיף ואמר: אין עדיין פרטנר ערבי אחד, שיאפשר להתחיל להתקדם לקראת שלום. מה שרוצה המערך הוא מדינה עם רוב יהודי. אפילו לא בארץ־ישראל שלמה. ביחס להסברה — כולל הגירושים — הוסיף, עשה משרד החוץ הכל כדי להבהיר שהדבר מבוסס על המשפט הקיים בשטחים.

הבעיה אינה ההסברה אלא המדיניות, סיכם פרס. כאשר אין מדיניות אפקטיבית, לא יכולה ההסברה לבוא במקומה. דרושה אפוא מדיניות של שלום.

ביחס לריכוז ההסברה, השיב פרס שהדבר אינו לרוחו. הוא ציין כי היה שר ההסברה בעבר, ויודע שעיתונאים וגורמים אחרים בוחרים לעצמם את מי לראיין ומה לצלם. משרד הסברה לא יוכל לבטל זאת. השאלה, הוסיף פרס, היא עד כמה מאמינים להסברה, וכאן שוב עולה בעיית התוכן.

שריד: בקרוב לא יכובד העוצר

בשאלת תוכניתו של שולץ, הותקף פרס מימין ומשמאל. וקיבל תמיכת־מה מן האמצע. יוסי שריד (רצ) הזהיר שבשטחים צפוי בתוהו דמים, שבמימין ישחו רק תומכי אש"ף. הסיכויים לשלום אפסיים בגלל ממשלה סרבנית, אמר. בקרוב לא יכובד העוצר בגזה, ואז יגבר הלחץ על ישראל שבעתיים, כשבעקבותיו יבוא פתרון כפוי. הוסיף שריד והזהיר.

שבח וייס (מערך) תקף את שריד, באומרו כי מי שתובע זכות הגדרה עצמית לפלסתינאים, צריך שיהיה לו האומץ לומר שהוא בעד מדינה פלסתינאית — במיוחד אם הוא שולל את האופציה הירדנית. הברירה הנתונה בידי מי שאינו רוצה בכך, היא לנסות בכל הדרכים לממש אופציה זו.

גאולה כהן (התחיה) אמרה שהיוזמה האמריקאית תכוונת, קרוב לוודאי, כטרם תתפתח למשהו רציני. היוזמה באה באיחור. אמרה. בגלל הבחירות שיתקיימו בנובמבר. והיא כוללת גורמים שאפילו פרס לא יהיה מוכן להם. השאלה, הוסיפה כהן, היא מדוע מנסה פרס לכפות אותה על העם, כאשר אין לו מנדט לכך.

פרס פתח והשיב, כי "עוד יהיו הפתעות" בתחום זה — אך לא פרט. הוא אמר כי שריד וגם כהן ביקרו אותו בצורה עניינית, בניגוד להצגות שהפגין הליכוד. הוא הסביר כי בהחלטה 242 של מועצת הביטחון נאמר שהשלום יינתן בתנאי להחזרת שטחים, וההחלטה זו אף מהווה בסיס הסכמי קמפ־דיוויד. מבחינת חוסיין — "שאינו חתום על הסכם זה — לא תוכל ארה"ב לפתוח בשיחות אוטונומיה, מבלי שתיתן תשובה מה יהיה פתרון הקבע, אמר.

קודם לכן, השיב פרס להצעה של תופיק טובי (חד"ש) בנושא הסכ־חים, שעילתה היא הידיעות הסובייטיים, ואמר שאין לשלול מתושבי השטחים את דרכוניהם הירדניים. כל עוד מחזיקים התושבים בדרכונים אלה ואינם מוכנים להחזיר או לקרוע אותם. יש למלך ירדן הזכות לדבר בשמם. לפחות כמו לנציגי חד"ש — המתגדרים מאחורי "פלסתיניות", שלא עמדה בשום מבחן של בחירות או תהליך דמוקרטי אחר, אמר פרס.

יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ נחמן רז:

"מחנכים ערבים נמנעים מנושאים פוליטיים מחשש שיואשמו בהסתה"

"נגולה תמונה קשה של מחנכים במגזר הערבי הנתונים בסכסוך פנימי בין היותם אזרחי ישראל לבין היותם בני העם הערבי והדת המוסלמית" ● תוכניות לימודים וספרים אינם מעודכנים

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

ועדת החינוך של הכנסת בראשות ח"כ נחמן רז (מערך) קראה אתמול למחנכים הערבים להעלות בכיתותיהם לדיון נושאים חברתיים ומדיניים בהם מתלבטת המדינה ולא לחשוש מפני פיטורים.

לאחר ארבע ישיבות שעסקו במצבו של המחנך הערבי בתנאים של סכסוך, הגיעה ועדת החינוך למסקנה כי "נגולה תמונה קשה של מחנכים במגזר הערבי, הנתונים בסכסוך פנימי בין היותם אזרחי ישראל לבין היותם בני העם הערבי והדת המוסלמית". בהודעת הוועדה נאמר כי במצב הקיים, "מתקשה המחנך הערבי להתמודד עם שאלות פוליטיות שונות, שהטיפול בהן בבית הספר מצריך מידה גבוהה של אחריות, הגינות, ידע ואומץ. גם החשש שמא יואשם על־ידי השלטונות בהסתה לאומנית, מביאה מחנכים רבים להימנע מלטפל בשאלות פוליטיות. — דבר שיש לו חשיבות רבה יותר, דווקא בימים של משבר מחריף".

בדיוני הוועדה נדונו גם תוכניות הלימודים וספרי הלימוד. תוכניות רבות אינן מעודכנות, וחומר לימוד חולם אינו מגיע לבתי־ספר ערביים, או מגיע באיחור. בעיקר בולט הדבר בהיסטוריה ובספרות.

ועדת החינוך קראה למחנכים הערביים שלא להשתמט מלהעלות בכיתה נושאים חברתיים ומדיניים, שבהם מתלבטת המדינה, ובתוך כך גם הציבור הערבי.

במקרים של איום בפיטורים מצד רשויות הביטחון, עקב פעילות כזאת, "אל יהסס המחנך הערבי לעמוד על זכותו וחובתו האזרחית, ויפנה לרשויות המשפט או לוועדת החינוך של הכנסת עצמה". הוועדה הקימה צוות מיוחד לליווי ומעקב בנושאים אלה.

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, העניק אתמול בלשכתו בירושלים, לראשונה בתולדות המגזר הערבי בישראל, הכרה רשמית למכללה איסלמית, שתוקם על־ידי בית הדרווישים בבאקה אל־גרביה. תוכנית הלימודים במכללה תערך בשיתוף משרד החינוך. מכתב ההכרה נמסר על־ידי השר לראש כת הדרווישים בארץ, שייח מחמד ג'אמיל קוואסמה ולראש המועצה המקומית באקה אל־גרביה, מאמיר דרווייש. נבון אמר במקום כי מבחינות רבות עדיף שבני הקודש המוסלמים יוכשרו במוסד מוכר על־ידי המדינה. הוא ציין כי כת הדרווישים ידועה כבת מתינה [illegible]. (תצלום: שרית עוזיאלי)

נעצר כתב "דרך הניצוץ" שמשרד הפנים מאיים לסגרו

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

ריבחי אל־ארורי, חבר מערכת העיתון "דרך הניצוץ" בשפה הערבית, נעצר אתמול בירושלים. בעת שביקר בביתו של חבר מערכת אחר של העיתון המופיע גם בשפה העברית.

בעת ביצוע המעצר קיימו נציגי מערכת "דרך הניצוץ" ופרקליטם, פגישה עם הממונה על המחוז במשרד הפנים אלי סוויסה כדי למנוע את סגירת העיתון.

משרד הפנים הודיע על החלטתו לסגור את העיתון בשל מה שהוגדר כ"זיקה של ממש לחזית הדמוקרטית". בשיחה אתמול, העלו נציגי העיתון את השגותיהם וטענו כי "דרך הניצוץ" ("טאריק א־שראראה") מבטא את דעת ארגון "הניצוץ" בלבד, שהוא חלק מ"חד"ש".

סגירתו של "דרך הניצוץ" תועלה גם בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בעקבות התערבותה של ח"כ שולמית אלוני.

האוצר תובע: ליישם הדו"ח להבראת מד"א

מאת צבי זרחיה

משרד האוצר תובע ממשרד הבריאות לקבל החלטות לגבי יישום דו"ח נסים בדוך על מגן־דוד־אדום, ולהוציא בלא דיחוי הנחיות מתאימות. כך מסר אתמול סגן הממונה על התקציבים באוצר אהוד מראני, לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

באוצר אומרים כי מד"א מסתתר מאחורי משרד הבריאות ומשרד הבריאות מצידו מסתתר מאחורי מד"א, ובסופו של דבר לא נעשים צעדים של ממש להבראתו של הארגון.

יושבת ראש ועדת העבודה ח"כ אורה נמיר, אמרה כי לא יתכן למנות ועדות לבדיקה, להתחייב מראש לקבלן ואחר כך להפקיר את מסקנותיהן [illegible]. לדעתה יש יותר מדי מנהלים במד"א אף כי יש חשיבות עצומה לפעילותו.

עורך את העמוד: [illegible]

קנדי טורבו-מכונת הכביסה שגם מיבשת

עכשיו במחיר של מכונת כביסה רגילה

קנדי-טורבו, מכבסת ומיבשת את הבגדים מבלי לגרום בלאי כלשהו.
כך תחסכי לא רק כסף, אלא גם זמן ומקום.
קני קנדי-טורבו, המכונה לכביסה בלתי תלויה.

אפשרות 12 תשלומים למחזיקי ויזה

Candy קנדי - הנמכרת ביותר באירופה.

هكذا عن الأصل

אחרי סידרת הכישלונות, סוף־סוף לא ספגנו שער

לאוסטרליה — עם חיוך אנגלי

אנגלי במצור ישראלי: כריס וודל מסתער על שערו של בוני גינצבורג, כשהוא מוקף עוד חמישה ישראלים (מימין) — שמעונוב, קלינגר, איוניר, אלון ואלי כהן. (צילום: עודי קרן).

ארוק ראה ישראל אחרת

ישראל

מאת יהושע שגיא

על מדרגות תא העיתונות, בנ־עבר, ישב מאמנה היוגוסלווי של נבחרת אוסטרליה פרנק ארוק. מעיל משבצות אפור, כפפות עור שחורות, פנים חיוורות שבולטים עליהם כתמי גיל; דפי נייר ועט פארקר זול — רושם, ורושם, ורושם. נבחרת אוסטרליה מעולם לא הפסידה אם למדתי קודם לכן את היריב, אמר בבוקר המישחק בראיון ל"ספורט הארץ".

עכשיו, כאן, במעבר תא העי־תונות, הוא לומד את הנבחרת הישר־אלית במיפגשה עם נציגי מולדת הכדורגל אנגליה.

פרנק ארוק ראה אתמול ישראל אחרת לחלוטין.

בהשוואה לנבחרת הישראלית אותה ניצח 2–1, כאן, על אותו מגרש, ב־8 באוקטובר 1985 ראה ארוק נבחרת ישראלית אחרת. מההרכב של אז נותרו בצוות הישראלי רק הבלם אבי כהן והקשר אורי מלמיליאן. כל יתר השחקנים, כולל המחליפים, הם דמויות חדשות שארוק לא ראה בעבר. מעבר לשאלה אם תחלופה של יותר מ־80 אחוזים בצוות הלאומי מוכיחה על עצמה או חולשה, אין ספק שעידן המאמן מילינקו מיהיץ' מתאפיין גם בתחלופה עצומה, בניסיון בלתי פוסק לגלות כוכבים חדשים ולבנות נבחרת חדשה. שונה מזו שכשלה במשימה האוקיאנית הקודמת לפני יותר משנתיים.

ייתכן שכמה פרשנים מקצועיים וגם אוהדים באיצטדיון של פרשנים מחפשים עתה סיבות לחוסר נחת — אבל העובדה היא שהנבחרת הנוכחית אתמול התקדמות ודינית בכמה נקו־דות תורפה בולטות מן העבר הקרוב. דניאל ברייילובסקי, בתנופה, בהתלהבות, בכושר הפריצה, גרם למיפנה עם כניסתו לאחר ההפסקה. ואבי כהן הבלם שוב גילה במלוא קומתו, מנהיג אמיתי בעורף, נוסך ביטחון, כדורגלן בסטייל־אנגלי. נכון שהקישור עדיין מאופק מדי, בעיקר מפני שמלמיליאן והיד מדי ומוטי איוניר עדיין לא חזר אל העוצמה האופיינית לו. מיותר גם להוסיף מה מסוגלת התוספת של החלוצים הבלגים שלנו, אלי אוחנה ורוני רוזנטל, לתרום ליעילות ולת־פוקה האמיתית ברחבת היריב הנ־חוצה בכדורגל.

אבל מה שבלט יותר מכל אמש היה ייצוב ההגנה שהנהגתה שוב משוער יציב כדמותו של בוני גינצבורג, שחוסף כמה תגובות פזיזות והזה מעבר מצוין לשאלת השוער. בוני ניהל את ההגנה. ידע להרגיע את חבריו לכפות האטת קצב, ולהקרין על העורף תחושה שיש בעל בית בין הקורות. גם ניר קלינגר, ניר אלון, אבי כהן הדי־ד ושלומי ומנשה שמעונוב, גילו חרי־צות ולחימה, וכאשר עשו כמה גליצים אמיצים על הדשא, ניכר היה שהפעם הנבחרת הזו משוחקת במוטיבציה רבה. כמה שחקנים החליקו בבוץ וסיימו את המישחק ספוגים כהלכה, ניגוד בולט למ־עמדים אחרים בהם ירדו אחרי 90 מן המגרש כמו אנשי עסקים מעונבים שאינם אוהבים להזיע.

וזה, בעצם, כל מה שצריך מן הנבחרת הזו ערב צאתה בעוד חמישה ימים למסע האוקיאני.

זו לא היתה תצוגה מסחררת של כדורגל ישראלי מלהיב, בהחלט לא, אבל בהחלט 90 דקות בעלות חשיבות עצומה לפני ההמראה לאוסטרליה. 90 דקות שהניבו תוצאה שהיא הישג והחזירו לכדורג־לנים שהושפלו את כבודם. מי שמ־סוגל לכפות 0–0 על נבחרת כוכבים השווה מיליונים, מי שמסוגל לנהל מחצית שניה פתוחה והצפה מול יריב בעל שם — יוכל כנראה להשיג גם יותר מזה. צריך רק להאמין. וגם לקוות.

ועוד פרט סטאטיסטי אחד: בפעם הראשונה לא ספגה נבחרתו של מי־היץ' שער במישחק בינארצי. ואם היא מסוגלת לחזור על הישג זה גם באוקיאניה — דיינו.

רובסון הציג אנגליה אחרת

אנגליה

מאת יחיאל ארדי

השמיים הקודרים, הגשם השוטף והבוץ הטובעני בדרך לרמת־גן הזכירו לי, מבחינות רבות, נסיעות דומות בעיצומו של החורף לאיצט־דיונים שונים בלונדון, ליוורפול, מנצ'סטר או גלאזגו. אבל כזה מתחיל ונגמר, בעצם, הדימיון בין הכדורגל האנגלי האמיתי לבין זה שהפגינו אתמול נציגיו נגד נבחרת ישראל. והשוואה חסופה זו, למרבה הצער, אינה יכולה להחמיא למנהל נבחרת אנגליה בובי רובסון, שרק לפני שבוע — בראיון שנתן לי בלונדון — היה משוכנע, כי הקהל הישראלי יהיה עד להצגה אחרת.

לאמיתו של דבר, היו סיבות רבות להניח, להאמין ולקוות, כי אנגליה של ראשית 1988 תלבש צורה חדשה ויתגלה לעצמה תדמית אח־רת. אולם כבר בדקות הראשונות הוברר יותר ויותר, כי השלוליות המסתתרות מתחת לדשא, שלכאורה צריכות היו לסייע לאנגלים הרגי־לים כל־כך לתנאים כיתיים אלה — הן, במובן מסוים, השחקן ה־12 של ישראל. לא רק שאיזנו את יחסי הכוחות, וסייעו דווקא למי שנ־חשבים חלשים יותר. אלא היקהו את עוקצם של האנגלים ונטלו מהם את נשקם העיקרי: הקצב, הלחץ ות־סיגות ההכרעה במעברים המהירים מהגנה להתקפה.

בלי ניצול יעיל של תכונות אלה, התגלתה אנגליה כרושם של נבחרת בלתי מרשימה — גם, ובעיקר, בגלל שתי עובדות נוספות: אי־יכולת להפיק מעצמה את מיטבה בלעדי חצי תריסר משחקני הפתוח הק־בועים שלה, וביצוע חלקי בלתי מוצלח של תרגילי הסגנון החדש המתחיל להסתמן במישחקה.

סגנון זה, שיש בו שילוב של סממני כדורגל קונטיננטאלי ול־אטיני, מיועד להחליף גם אצל האנגלים השמרנים את המאפיין הישן־נושן של מסירה, פריצה, הקשתה מהאגף וניסיון הבקעה בבעיטה או נגיחה. עכשיו ניכרת תנועה לתוך שטחי הפקה, כדורים "דבוקים לקרקע", צירופים בנגיעה אחת, עם הרבה יותר תיחכום ובדק. לא עוד מערך קפוא, אלא התפרסות חזיתית בהתאם לנסיבות. יש הרואים בזה חיקוי לסגנונה המחוץ והיעיל של ליוורפול, וגם ההשראה ברורה: פיטר בירדסלי וג'ון בארנס. לשני אלה נוסף אתמול סטיב מקמהון, בהופעת בכורה בנבחרת, אבל על רקע הציפיות לא היתה התפוקה של שלושת נציגי ליוורפול מספקת. היה קשה וכמעט בלתי אפשרי להניע את הכדור בקצב הרצוי, על הדשא הלח ובין השלוליות, וזה איפשר להגנה הישראלית המתג־ברת — עם "שלושה בלמים" — להתארגן בכל פעם מחדש ולהשיג בסיום 0–0.

בירדסלי היה מאופק, רחוק כל־כך מאמנו כדורגלן רב־גוני המסוגל לכל נגד כל יריב; בארנס הוכיח בכמה מהלכים, בעיקר בדקות הסיום, כי בכוחו להכריע לבדו מישחקי כדורגל; אבל שהתרומה של האחרים היתה מועטה מדי. במרכז השדה חסר לאנגליה הדימיון התנופה של הקפטן בריאן רובסון, שחזר הביתה בגלל פציעה; בחוד חסר מאד כוח המוחץ של גארי ליניקר, ואין לשכוח, כי היעדרם של המגינים אנדרסון וסאנסום. הבלמים כבלר הארא ואדאמס, וכן ריד והיישלי — שיבש את המערך וכפה על אנגליה הרכב שאינו יאה לה.

האנגלים לחמו, גילו שאפתנות ולא ויתרו על שום כדור, אבל זה לא הספיק, כדי להפשיר את הקפאון ולעורר את היציעים. אחרי 45 דקות מעוררות תמיהה, באה מחצית מאכזבת עוד יותר מבחינתם, עם חי־לופים נוספים ונקודות תורפה בול־טות. הלקחים יופקו כנראה במיש־חקי המיבחן הבאים, ותהיה גם "עריפת ראשים" בלתי נמנעת, מפני שבובי רובסון יודע עתה יותר מתמיד שכדי להשיג את היעד הראשון שלו — הכתר האירופי ביוני במערב גרמניה — לא יוכל להתבסס אלא על מעטים בלבד מבין השח־קנים, שהופיעו אתמול במדי אנגליה ברמת־גן.

צוות ישראלי לוחם כפה 0–0 על אנגליה במיבחנו האחרון לפני המסע לאוקיאניה

בין ארצי

מאת דוד מגר

מזג־האוויר האנגלי לא האיר פנים לנבחרת אנגליה, אבל בהחלט סייע לנבחרת ישראל לנסוע בשבוע הבא לאוקיאניה. כאשר היא חדורת ביטחון ומרוצה לפחות מבחינת התוצאה 0–0. לאחר סידרת הכש־לונות עד כה. מנקודת מבט לאומית, אם חזר הביטחון העצמי — גם זה משהו. אלא שמבחינת אוהד הכדור־רגל האובייקטיווי — היתה אכזבה.

האירועים היו מועטים וביצ־ועי העיתונות, דומה. כי רק מחברתו של פרנק ארוק מאמן נבחרת אוסטרליה נתמלאה בהערות. חוליית ההגנה הישראלית ראויה הפעם למחמאות רבות, אם כי היתה מתגברת מהרגיל ובעיקר בלטו בה שני אבי כהן והשוער בוני גינצבורג (חוץ מטעות גסה בדקה ה־17). אולם לא אגזים אם אומר שלישראל היה מישחק די קל. אם כי היוזמה היתה בדרך כלל ברגלי האנגלים, אך למרות שלחמו השתדלו לא הפגינו מישחק איכותי. ייתכן שחסרו להם פינות המגרש לצורך הגבהות כדור, או פריצות מהאגף, וזאת בגלל שלו־לית המים הרבות באיזורים אלה במיוחד.

קלייב אלן ופיטר בירדסלי בחוד כוסו היטב על ידי שמעונוב ואלון לסירוגין, ומג'ון בארנס ראינו רק שתיים־שלוש הבקעות בסיום. דווקא שחקני מרכז השדה, ניל וב וכריס וודל, היו הפעילים בנבחרת האנג־לית, כאשר הקישור הישראלי במ־חצית הראשונה היה חלש מאד וגם פאסיבי מדי.

אנו, הישראלים, תמיד מציינים את הטכניקה הטובה שלנו, אך הטכנאי הראשי אורי מלמיליאן היה חלש מאד במחצית הראשונה וזה תאושש רק עם כניסתו של ברי־לובסקי במחצית השניה, וכך גם זכתה ישראל במחצית השניה לכמה דקות טובות. רק בדקה ה־17 נערכה התקפה ראשונה מסוכנת לאנגליה, בגלל השגיאה של בוני, אך קלינגר הרחיק ואלון בעט מקרוב לחוץ. בדקה ה־25 נגח כריס וודל לקורה ובדקה ה־37 ביצעו האנגלים תרגיל יפה של בעיטת עונשין, ואת הכדור בעט ג'ון בארנס למשקוף.

החוד הישראלי עם אלי דריקס לא הורגש כלל וישראל לא זכתה בשום בעיטת קרן (לעומת חמש קרנות של האנגלים) ורק עם כניסתו של ברייילובסקי הוטרד במ־קצת השער האנגלי. בדקה ה־70, בעיצומה של התקפה אנגלית, שלח מלמיליאן כדור ארוך אל בריי־לובסקי שבעט מעל השוער היוצא — אך גם מעל לשער.

הנבחרת הישראלית, שעמדה יפה בקצב האנגלי, כמעט כשלה בדקות האחרונות בהן נרשמו האירועים המסוכנים ביותר ליד השער הישרא־לי: בדקה ה־81 קיבל בארנס כדור ומרחק 10 מטר מהשער עצר בחזה ובעט אך גינצבורג הדף נפלא. בדקה ה־82 פרץ בארנס בתוך הרחבה אך מ־12 מטר בעט גבוה מדי. בדקה ה־85 בעט ניל וב מ־8 מטר, אך בוני שיכבע בהדיפה מוצלחת והותיר לישראל רשת נקיה אחרי מישחקים רבים מאד.

ישראל — אנגליה 0–0

* המצטיין: בוני גינצבורג

● נבחרת ישראל: גינצבורג, א. כהן, א. כהן, אלון, קלינגר, שמעונוב, אלי כהן, איוניר (עובדיה), מלמיליאן, דריקס (אייזנברג), תקוה (ברי־לובסקי). המאמן: מילינקו מי־היץ'.

● נבחרת אנגליה: וודס, סטיוונס, ווטסון, רייס (פביק), פירס, וב, מקמהון, וודל, בארנס, אלן (הארטפורד), בירדסלי. המנ־הל: בובי רובסון.

שפט אלפונס קונסטנטין מ־בלגיה, 10,000 צופים, באיצט־דיון רמת־גן.

מרגל ביציע: מאמן נבחרת אוסטרליה, פרנק ארוק, עוקב אחר המישחק בין ישראל לאנג־ליה. (צילום: עודי קרן).

ארוק: אנגליה? בכושר כזה אוסטרליה היתה מנצחת אותה

מיהיץ': אני שבע רצון, באוקיאניה נצא מהלחץ ● רובסון: ההגנה הישראלית שיחקה טוב, בעיקר הבלם אבי כהן

המאמנים

מאת פנחס ויטל
סופר "ספורט הארץ"

נוכחותו של מאמן נבחרת אוסטר־ליה, פרנק ארוק, היתה גורם ישיר לזמן הקצר שארכה מסיבת העי־תונאים, בתום המישחק. מאמן נבחרת ישראל, מילינקו מיהיץ', ביקש מהעיתונאים לא להרבות בש־אלות ולא להיכנס לפרטים. חששו מובן.

לשאלה, כיצד הוא מסכם את המישחק, ענה מיהיץ': "היה מישחק די קשה. שחקנינו אינם רגילים לתנאי מיגרש כאלה. מה גם שמולנו עמדה נבחרת אנגליה". מיהיץ' הד־גיש, כי "הפעם ידעה הנבחרת לעמוד על המיגרש כמו שצריך בכל 90 הדקות. יש התקדמות. אני שבע רצון ומאמין שברגע שנצא לאוקיא־ניה, נצא מהלחץ".

המנג'ר האנגלי, בובי רובסון, לא כל כך מסכים לתוצאה: "היה מישחק קשה. לישראל ניתנה הזדמנות טובה אחת לכבוש שער, ולנו שלושה מצבים להבקעה. כך שהמישחק יכול היה להסתיים בתוצאה של 1–3 או 1–2 לזכות אנגליה". רובסון ציין את הגנת הנבחרת הישראלית, שלדעתו שיח־קה היטב. במיוחד אבי כהן "הסקו־טר". רובסון ציין גם את אורי מלמי־ליאן ומוטי איוניר.

אבל יותר מכל, העניק המנג'ר האורח זריקת עידוד חשובה: "ישר־אל מסוגלת להעפיל לאולימפיאדת סיאול".

ופרנק ארוק, מה לו יש לאמר? "אני מאוכזב מאד מנבחרת אנגליה. ביכולת שהציגה, נבחרת אוסטרליה היתה מנצחת אותה ללא קושי. אני חושב שישראל אינה נבחרת טובה". וכי יכול ארוק לאמר דברים אחרים?

בלוחין לא קיבל היתר לשחק באוסטריה

וינה (ע"צ). התאחדות הכדורגל הסובייטית חזרה בה מהחלטתה לאפשר להלוחץ הבין לאומי הותיק, אולג בלוחין בן ה־34, לשחק בקבוצה האוסטרית פורוורטס שטייר מהליגה השניה.

טניס

מנסדורף נגד דיקסון בסיבוב השני בממפיס

ממפיס, טנסי (ע"ר ואיפי). אלוף ישראל עמוס מנסדורף, המדורג כאן שישי, ישחק בסיבוב השני של הטורניר המקומי עם האמריקאי מרק דיקסון, שגבר על בן ארצו ג'ימי בראון 7–5, 6–1.

האמריקאי רוברט סגוסו ניצח את המדורג 13, הניו־זילנדי קלי אוור־בך 6–3, 5–7, 7–6 וג'ים גראב מארה"ב גבר על המדורג 16, בן ארצו ג'יי ברגר 6–4, 6–3, 6–1.

אלוף איטליה פאולו קאנה נוצח בסיבוב הראשון בטורניר מילאנו על ידי השוודי מאגנוס גוסטאפסון 6–4, 6–2. הגרמני ריקי אוסטרטון ניצח במפתיע את המדורג שמיני, היוגוס־לווי סלובודאן זיוויינוביץ' 6–3, 6–7, 6–3. יאניק נואה גבר על הצ'כי קארל נובאצ'ק 6–1, 7–6.

בוריס בקר ממערב־גרמניה, ה־מדורג ראשון, התקשה לנצח את הצרפתי ג'י פורלה 6–4, 1–6, 6–4. מילוסלאב מצ'יר מצ'כיה, המדורג שלישי, גבר בקושי על האיטלקי הצעיר דייגו נארג'יסו (ששיחק נגד ישראל בתחרות בפאלרמו) 6–4, 3–6, 6–4. פאט קאש, המדורג רביעי, הכניע את השוודי בן ה־16 ניקלאס קולטי 6–3, 4–6.

ג'ון בארנס (מוסתר משמאל) נועץ כדור־עונשין אדיר במשקוף השער הישראלי בתיקו 0–0 אתמול ברמת־גן. (צילום: עודי קרן).

סעודיה כפתה 2–2 על סקוטלנד

ריאד (איפ"). סעודיה כפתה אתמול תיקו 2–2 על סקוטלנד במישחק ידידותי שהיה כאן.

יוסף אל־באזי היקנה יתרון לסעודיה בדקה ה־16. רק בדקה ה־47 הצליחו הסקוטים להשוות על ידי מוריס ג'ונסטון, המשחק במדי נאנט בצרפת. ג'ון קולינס בן ה־19 מהיברניאן, בהופעת בכורה בנבחרת, הבקיע שער נוסף לסקוטלנד בדקה ה־49. סעודיה לחצה והשיגה שיוויון על ידי מאג'ד עבדוללה בדקה ה־70.

● נבחרת הכדורגל של יוון ניצחה באתונה את צפון אירלנד 2–3 לאחר שהאירים הוליכו 1–0 במחצית. 5000 צופים חזו במשחק. סטליוס מאנולאס כבש שני שערים בדקות 62 ו־79 ואת שער הנצחון הבקיע טאסוס מיטרופולוס בדקה ה־89. את השערים לאירים הבקיע קו־לין קלארק בדקות 32 ו־76.

בריה"מ בראש בקאלגארי

קאלגארי (ע"ר וע"צ). ברית־המועצות צועדת בראש טבלת הזה־בות במדליות: היא צברה עד כה 3 מזהב, לפני שוויץ ומזרח־גרמניה 2 כ"א. את המדליה השלישית העניק לה הזוג אקאטרינה גורדייבה וסרגיי גרינקוב בהחלקה אמנותית, בזוג־דימו זוג סובייטי אחר. השוויצי זורבריגן נטל מדליית זהב שניה, כשניצח בגלישה העקלתון המשו־לבת במורד.

בטורניר הוקי הקרח כפתה פולין תיקו על שוודיה. קנדה ניצחה את שוויץ 2–4 ופינלנד הביסה את צרפת 10–1.

הערב מול אלופת הולנד ביד־אליהו

דן־בוס עשויה להחזיר את מכבי למסלול הניצחונות

גביע האלופות

מאת שאול ללוב
סופר "ספורט הארץ"

ההגרלה לא יכולה היתה לזמן למכבי תל־אביב, בשלב זה, יריב נוח יותר מאשר דן־בוס — הערב (20.30) ביד־אליהו, במחזור התשיעי בבית הגמר האירופי לאלופות. למרות שהמאמן רלף קליין מודה כי הוא חושש מיתרון הגובה של ההולנדים, דן־בוס החזקה של תחילת העונה אינה דומה לזו הנוכחית, מה גם שהיא חסרה את כוכבה, שחקן הנו־זק האמריקאי פול תומפסון בן ה־26 (1.96 מ') הפצוע מאז המחזור הרביעי.

ההולנדים, אגב, התייחסו אמש במסיבת העיתונאים לעניין פציעתו הקשה של תומפסון והדגישו כי ידרשו מפיב"א לשנות את התקנון ולאפשר להחליף שחקני חיזוק פצועים במהלך העונה. כדי למנוע פגיעה בלתי הוגנת בסיכוייהן של הקבוצות למצות את יכולתן האמי־תית. עד לפציעתו של תומפסון, האמינו בדן־בוס כי יוכלו להגיע לחצי הגמר.

המישחק הקודם בין שתי הק־בוצות, בהולנד, הסתיים בהפסד ישראלי אומלל בשניות האחרונות של ההארכה, 102–103. עובדה זו, בנוסף ללחץ הגדול השורר היום במועדון, אמורים לדרבן את כדורס־לני מכבי ולהחדיר בהם מוטיוואציה, שכה חסרה להם בשבועות ה־אחרונים. איך אומר מיקי ברקוביץ'? "כאשר נהיה באמת עם הגב לקיר, תראו איך נצא מזה". עד אז, מצב הרוח ירוד ביותר.

שתנות של הגנה איזורית, שניות מעטות של הורדה היו לאחר שווילי סימס קפץ לסל והפיל בדרך את דורון ג'מצ'י, שהשתרע בזעקת כאב על הפארקט ואחר כך התלונן על שריר מתוח בכפשעה. קווין מגי נפגע באצבעו מכדור והתלונן אף הוא על כאב. במצב השפעת של קן בארלו חל שיפור גדול ושב אינו סובל מחום, אלא שהכדורבים אינו מרפה ממנו ומקשה עליו לנשום בחופשיות.

נראה שהחמישיה הראשונה תיפ־תח לג'מצ'י, ברקוביץ', בארלו, מגי וליפין. ההולנדים יעלו עם קורת־הוס, סוילם, קייפרס, בוסמה ודריק. פרט לתומפסון, נשאר בהולנד הגק פיטורסה (2.11 מ'), כדורסלן ה־נבחרת, שנפצע אף הוא. המאמן יאן דקר בשטף צבע כאשר לציפיותיו לגבי הצפוי הערב: "הסיכויים שלנו מאד קלושים, אבל אני מקווה לפחות למישחק שקול".

ישפטו: סוזלה (בולגריה) ומרטין (שוויץ).

המישחק יועבר בשידור ישיר ברדיו ובטלוויזיה החל ב־20.30.

● מישחקים נוספים הערב: פרטיזאן בלגראד — טרייסר מילאנו, אריס סלוניקי — ברצלונה, קלן — אורתז.

טבלת בית הגמר

1.	פרטיזן	8	711–762	15
2.	אריס	8	762–794	13
3.	כיאנו	8	772–750	13
4.	מכבי ת"א	8	771–755	12
5.	אורתז	8	713–715	11
6.	קלן	8	809–828	11
7.	ברצלונה	8	747–781	11
8.	דן בוס	8	854–756	10

עוגה ופרחים למיקי

מיקי הגג אתמול את יום הולדתו ה־34. מההנהלה קיבל עוגה, מהאוהדים — פרחים. הערב יהיה זה מישחקו ה־204 בגביע אירופה. יום הולדת עצוב, מיקי? "במכבי לא הולך כרגע, אבל תודה לאל, יש לי משפחה ואני בריא. בימי ההולדת שלי תמיד יש ציוני דרך. אני מקווה שהערב יתחיל להיות בסדר".

רלף קליין נראה מתוח למדי באי־מון, שאת מרביתו הקדיש לצורות

אבי כהן: כשרוצים לשחק עם הנשמה והלב

כהן הירושלמי: אם נילחם כמו נגד אנגליה נצליח באוקיאניה ● השוער גינצבורג: המשחק הזה מעניק בטחון לעתיד ● ג'ון בארנס: השוער הישראלי היה טוב מאד

מה הם אומרים

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

תחושה של שביעות רצון, היא מצרך חיוני ונדיר אצל שחקני נבחרת ישראל. בשבועות האחרונים הרגלנו לראות שחקנים עצובים, לשמוע שפתיים מדברות תירוצים. אמש היתה לשחקנים פוזה אחרת. ניצחים, בוטחים. מוראל גבוה. כ"ל הסיכויים באוקיאניה. מה שתיקו 0–0 נגד נבחרת מעולה כאנגליה, יכול לעשות.

ה"ליבוד" של הנבחרת אבי כהן, בא מגלאזגו, שיחק מצוין ואמר: "הוכחנו שאנחנו נבחרת טובה. כשר־וצים לשחק עם הנשמה ועם הלב. נשפר מיקומנו בהשוואה לאירופה".

אבי כהן השני, מירושלים, במצב רוח קרבי: "שיחקנו קבוצתי ולחמנו על כל כדור. זה סוד ההצלחה. כך נמשיך לשחק באוקיאניה. נצליח שם אם נילחם כמו נגד אנגליה".

להופעה בוטחת בין הקורות, זיכה בוני גינצבורג זמן רב. לדבריו היה זה מישחק קשה ותיקו נגד יריב מהדרג הבכיר מכובד מאד. אבל העיקר אצל בוני היא "המוטיווציה שגילו השחקנים והמוראל שהעניק המישחק. זה משרה בטחון לעתיד".

לשמוע מה היה לאנגלים לאמר, זו היתה משימה קשה וכמעט בלתי אפשרית. יצאו מחדר ההלבשה בסוד אחד. לבושים בחליפות מהודרות. עניבות, נימוס אנגלי, אבל נימוס מאכזב. פשוט לא ששו לדבר. פה ושם נידבו מישפט. ג'ון בארנס דיבר יותר מכולם: "המישחק היה בתנאים קשים. השוער הישראלי היה טוב מאד. החמצנו שלוש הזדמנויות". קלייב אלן וסטיב מקמהון אמרו שהיה זה מישחק קשה וחזק מאד. בירדסלי העניק את הקרדיט ל־ישראל.

שמיר, הלל ולוין לא נוסעים לאוקיאניה

מיהיץ' הודיע על הניפוי לפני המשחק עם האנגלים ● אינו מוותר על אוחנה ורוזנטל

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

לפני שהחל המישחק עם אנגליה, הודיע המאמן מילינקו מיהיץ' על ניפויים של שלושה שחקנים: ה־שוער אריך שמיר, הקשר־בגן יגאל הלל והחלוץ ניר לוין. לאחר ניפוי השלושה מונה הסגל שיסע לאוקיאניה 20 שחקנים:

שוערים: בוני גינצבורג, אבי חדד; מגינים ובלמים: אפרים דוידי, ניר אלון, אבי כהן (גלאזגו), ניר קלינגר, ליאור רוזנטל, מנשה שמ־עונוב, אבי כהן (ירושלים), ירון פרסלני; קשרים והלוצים: אבינועם עובדיה, אלי כהן, דניאל בריי־לובסקי, אורי מלמיליאן, מוטי איוניר, אלי דריקס, שלום תקוה, משה אייזנברג, רוני רוזנטל, אלי אוחנה.

מפתיע היה ניפויו של יגאל הלל שזומן לפני שלושה שבועות לסגל ותפס מקום בהרכב הראשון. הוא סבור, כי נופה לאחר הטעות הגסה שעשה במישחק עם פולין, שאיפשרה לפולנים לעלות ליתרון 2–1 (3–1 בסיום). "זה היפה המבעד בכ־דורגל", אמר בחיוך מריר.

ריבלין נוסע לימה אחת לבלגיה לשכנע את אוחנה

מאת רוני דיאון
כתב "ספורט הארץ" בירושלים

אליעזר (לייזי) ריבלין, מירושלים, חבר המשלחת לאוקיאניה, ממריא היום בצהריים לבלגיה, במטרה לש־כנע את החלוץ הירושלמי אלי אוחנה, לבוא מבלגיה למשחקי הנבחרת בטורניר הקדם אולימפי באוקיאניה.

ההחלטה על שיגורו של ריבלין למשימת שיכנוע זו שתימשך יממה התקבלה אתמול במזכירות ה־התאחדות, ע"י הד"ר שאול סוריד וסגנו עודיקם מילצן. לריבלין נמסרה ההחלטה בהגיעו לאיצט־דיון רמת־גן למשחק עם האנגלים.

ריבלין, אמר: "אינני נוסע ללחוץ על אוחנה. אלא לבדוק מקרוב את כוונותיו וכן להסביר לו את גודל החשיבות הלאומית של המשימה. ההחלטה הסופית בעניין תישאר בידי אוחנה".

הפועל ת"א לחם ונכנע גם בזאגרב

פטרוביץ' "רק" 36 אבל ציבונה 101–89

גביע קוראץ'

מאת מיצ'ו דושאנוב

זאגרב (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הנס שאיש לא ציפה לו, לא אירע אמש בזאגרב. ציבונה גברה על הפועל תל־אביב 101–89 (40–55) והעפילה לגמר גביע קוראץ'.

ואולם, נס קטן קרה בכל זאת: בטור הנקודות של דראזן פטרוביץ' נרשם מספר "נורמאלי": 37 בלבד. כאחד הארס, לתפוקה הדלה הזו אחראי במידה מרובה שומרו האישי ג'ונתן דלול. כאשר עבר הפועל לש־מירה מעורבת, ארבעה איזורית ואחד אישית, הופקד דלול על פטרוביץ'. התוצאה: את הסל הראשון שלו במחצית השניה קלע הסופרסטאר היוגוסלווי רק אחרי 7 דקות. הישג של ממש מול מי שצבר כמעט ללא מאמץ 59 נקודות בשבוע שעבר, בניצחון 103–93 בתל־אביב.

הפתיחה היתה שקולה למדי. הפועל הוביל 4–2, אבל בתוך 10 דקות עשה פטרוביץ' לבדו 28–13 ו־32–15. באותם שלבים נראה היה כי גם הפעם ילעג הקלע הגדול לכל שומריו, לאחר שדלול, איימוס וסאונס לא הצליחו לעצרו. הפועל התקשה לקלוע מהשדה, ורק מרסר (שלוש חסימות ו־6 ריבאונדים) וסאונס החזיקוהו בתמונה. סאונס קלע במחצית הראשונה 15 נק' ב־60 אחוזי הצלחה (בסך הכל 33, 11 מ־19 ב־57 אחוז ושלוש שלשות).

ציבונה עלתה ליתרון שיא 43–21 בדקה ה־13, ואז כאמור שינתה הקבוצה את צורת השמירה והצליחה לקלוע 8 נק' רצופות ללא מענה ולצמצם ל־45–33. אחרי השריקה להפסקה קלע פטרוביץ' שלוש פעמים מקו העונשין וקבע 55–40.

בהפועל ניצת זיק של תקווה לאחר שהענק אראפוביץ' (2.15 מ') יצא בחמש עבירות, ארבע דקות בתוך המחצית השניה וביתרון יוגוס־לווי 63–48. 12 דקות לסיום, הצליח קארל איימוס להוריד את ציבונה להפרש הנמוך ביותר (58–68), אך אז באה סידרת קליעות של סונאורה וצ'וויטצ'אנין שציננו תוך שתי דקות בלבד את ההתלהבות התל־אביבית והרחיקו ל־78–60.

יתרון בריבאונד

מאמן ציבונה, מירקו נובוסאל, איפשר לכוכב פטרוביץ' לקבל את תשואות הקהל כשהוציאו לספסל, 2 חוצי דקות לסיום. הסך הכל של הפועל היה מעודד: לחימה, הקרבה ותוצאה סבירה. סטטיסטיקה על המולב: הפועל היה טוב יותר מתחת לסלים ואסף בסך הכל 25 ריבאונ־דים (9 של לאסוף) מול 23 של ציבונה (6 של צוטורה).

מאמן ציבונה, מירקו נובוסאל: "זה היה מישחק גדול, כדורסל מעולה לקהל. הפועל שיחק נהדר והצליח לשתק את פטרוביץ' בצורה טובה מאד. הגמר עם ריאל מדריד? עצם העובדה שהגומלין יתקיים אצלנו, צריכה להספיק..."

דראזן פטרוביץ': "שיחקנו מצוין במחצית הראשונה. היתרון שהשגנו בתל־אביב עזר מאד. הפועל שיחק כאן טוב יותר מאשר בבית. מדוע נחלשתי? הייתי מצוין במחצית הראשונה, וכשראיתי שהכל מסתדר לא היה צורך להתאמץ עוד".

מאמן הפועל, משה ויינקרנץ: "בת"א שיחקנו טוב יותר, וכך גם פטרוביץ'. השמירה עליו היתה הפעם מצויינת, אך סבלנו מאחוזי קליעה נמוכים. עם קצת ריכוז, יכ־לנו לצמצם את ההפרש".

ציבונה זאגרב — הפועל תל אביב 101–89 (40–55)

* המצטיין: דראזן פטרוביץ'

● לציבונה קלעו: פטרוביץ' 37, צווייטצ'אנין 25, סונאורה 12, פאביצ'ביץ' 9, אראפוביץ' 7, צוטורה 6, ראוזיץ' 5.

● להפועל קלעו: סאונס 33, מרסר 26, דלול 11, לאסוף 8, פרישמן 6, ארליך 3, איימוס 2.

* שפטו: רוברוב (בולגריה) ופיורי־טו (איטליה). 6000 צופים בזאגרב.

הניחוש שלי

יעקב שני:

סטאטוס קוו בצמרת

מנחש השבוע של "ספורט הארץ" הוא יעקב שני, המכונה פרופסור, איש עסקים המתגורר כיום בלוס אנג'לס. בעבר כדורג־לן במכבי ובהפועל תל־אביב, בהכח רמת גן ובהפועל חיפה. אוהד מנצ'סטר יונייטד. עוקב אחר הליגה בישראל באמצעות העיתונות הישראלית. נשוי ל־כריסטי, אב לג'והן בן 9, יונתן בן 7 ודניאלה בת שנה.

1.	בית"ר ים — מכבי חיפה	x
2.	שמשון ת"א — הפועל לוד	1
3.	ה. באר־שבע — צ. חולון	x
4.	הפועל פ"ת — מכבי פ"ת	x
5.	בני־יהודה — בית"ר ת"א	2
6.	מכבי נתניה — מכבי ת"א	x
7.	ה. כפר־סבא — הפ. ת"א	x
8.	מכ. יפו — בית"ר נתניה	1
9.	מכבי שעריים — הפ. עכו	x
10.	[illegible]	2
11.	הפו. יהוד — הפ. טבריה	2
12.	הפו. בת־ים — הכח ר"ג	x
13.	הפו. חיפה — מכבי יבנה	1
14.	[illegible] — הפועל ים	x

אורח השבוע שעבר אריאל שיינמן ניחש תוצאות שבעה מי־שחקים, מהם שלושה בלאומית.

בונדסליגה

נצחון מחוץ לברמן

ברמן (ע"צ). הנועזת בראש טבלת הבונדסליגה, ורדר ברמן, הביסה את שאלקה 5–0 (1–0), במישחק השלמה בליגה. לברמן 32 נקודות מ־19 מישחקים והיא מקדימה ב־4 נקודות את קלן וב־5 את האלופה באיירן מינכן.

המשכים מעמוד 1

הרוג ופצועים מאש צה"ל

(סוף מעמוד 1)

ראשון נכנס כוח של צה"ל לכפר בעיר, לשם מעצר של כעשרה חשו־דים וכדי לפנות מחסומים מהכבי־שים.

למרות העוצר נמלטו מספר צעירים לכפר הסמוך שיוח, וקראו לתושבים לחסום את הכבישים וליי־דות אבנים בחיילים. עקב כך יצאו כ־20 חיילים מצויידים בטרקטור לכפר הסמוך, והחלו לפנות את הכבישים. בדרכם חזרה, הותקפו החיילים ע"י כ־150 צעירים, שהש־ליכו עליהם אבנים וחפצים אחרים. המפקד אמר כי נוצר מצב של סיכון ממשי לחייהם של החיילים, וה־קצינים בכוח הצבאי ירו אל רגליהם של המפגינים.

צעיר בן 25, איסמאעיל חוסיין אל־חלאיקה נהרג מהיריות. מקורות צבאיים מסרו, כי נורה באזור המפשעה. ואילו תושבים בכפר אומרים כי נפגע בחזה. מקור צבאי בכיר בשטח אמר כי חמישה צעירים אחרים נפצעו ברגליהם מיריות. בע־קבות התקרית התארגנה בכפר הפגנת נשים גדולה, וכוחות צה"ל נסוגו ממנו, כדי למנוע התלהטות רוחות מחודשת.

גם בעיירה קבטיה ערכו חיילי צה"ל אור ליום אתמול מבצע מעצרים ופינוי של מחסומים מה־כבישים, שהתקיימו תחת עוצר.

תקריות של ידוי אבנים היו אתמול בכמה מוקדים בגדה המער־בית וברצועת עזה. אבנים רבות הושלכו על כלי רכב ישראליים במרכז רמאללה.

העוצר על העיר קלקיליה עדיין בתוקף, זה היום ה־11 ברציפות. גם הכפר בית עור אל־תחתא, מערבית לרמאללה, שרוי בעוצר כבר זמן רב. במחנות הפליטים אל־אמערי וג'ילי־זון שורר עוצר כבר כשבוע, ובכפר אידנא נמשך העוצר.

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, שסייר אתמול באזור רמאללה, אמר כי בשטחים פועלת הנהגה מקומית וקיים תיאום בין האזורים השונים, ואין לדבר על היררכיה פיקודית בהנהגת המהומות. בפגישה עם מפקדים צבאיים באזור אמר הרמט־כ"ל כי אין "מדיניות של שבירת עצמות" בצה"ל, אך יש "להפעיל כוח נגד כוח".

מנהיג מפלגת הלייבור הבריטית, ניל קינוק, סייר אתמול באזור שכם, לאחר שהגיע לישראל מירדן דרך גשר אלנבי. הוא נפגש עם ציר הסינאט הירדני הקשיש, חיכמת אל־מצרי. עם פעילי איגודים מקצועיים באיזור, ועם אישי ציבור אחרים בעיר. במהלך סיורו היתה בעיר שביתת מסחר כללית.

טרם הגיעו לעיר שכם הביע קינוק את תמיכתו ברעיון הוועידה הבין־לאומית, והסביר כי מטרת הביקור היא לעמוד מקרוב על המצב בשטחים.

קינוק, שסייר באיזור בלווית רעייתו, ביקר בין היתר בבית החו־לים של התאחדות הנשים בעיר שכם, שם מאושפזים פלשתינים רבים שנפצעו מיריות ומהכות של חיילי צה"ל בעת פיזור מהומות. בבואו מבית החולים אמר קינוק כי הזוועות שהיה עד להם בבית החו־לים היו "חוויה מזעזעת".

לדבריו, צעירים רבים נותרו נכים. "נורא לחשוב שאנשים צעירים יצטרכו להיות משותקים ברגליהם ומטה. אמר קינוק, "אלה הן פציעות שדבר אינו יכול להצדיק". בתשובה לשאלה אם דבריו אלה אינם מצביעים על גישה חד־צדדית, אמר קינוק כי הוא רואה לנגד עיניו את הצעירים הישראליים, הנושים עצמם תחת לחץ בסביבה עוינת, ומגלה הבנה לכך, אך אינו יכול להסכים לאופן התגובה של החיילים בתנאים אלה. "ההבדל בין הצעירים משני צידי המתרס הוא כי הישר־אלים משתמשים באש חיה", אמר קינוק. היום אמור מנהיג הלייבור הבריטי לבקר בעזה, ואחר־כך יפגש עם שר החוץ, שמעון פרס.

במינהל האזרחי בשטחים קיים חשש כבר מפני נסיונות של גורמים מתסיסים בשטחים לנתק את הקשר של האוכלוסיה הפלשתינית עם השלטונות הישראליים במישור ה־אזרחי. לשם כך, יינקטו בימים הקרובים מספר נהלים חדשים.

מקור בכיר במינהל האזרחי מסר אתמול, כי לשם שמירה על קשר עם האוכלוסיה, יחוייב מעתה כל תושב מהגדה המערבית, המבקש לצאת לירדן, להצטייד באישור של המינהל האזרחי. אישור זה יהיה נוסף על האישור הבטחוני, שתושבי האיזור מצטיידים בו. גם אשרות ליציאה ויציאה יחייבו חותמת ביורוקרט של המינהל האזרחי. שני צעדים אלה ישמשו סנקציה נגד תושבים שיתחמקו מתשלום מיסים.

על צעדים אלה הוחלט לאחר שהסתמנה מגמה של האטה בגביית המיסים במהלך החודשיים האחרו־נים. גורמי הביטחון מייחסים את התופעה הזו לבעיות טכניות, שנבעו מהאנדרלמוסיה הכוללת בשטחים, אך קיים חשש שהתופעה תימשך ותחריף. "איננו מתכוונים לרדת לחיי האוכלוסיה האזרחית", אמר המקור. "אך אנו נבטיח שהאוכלוסיה לא תגיע לידי אנרכיה, כי היא עצמה תסבול מכך".

ככלל מצביעים במינהל האזרחי על מגמה של רגיעה יחסית בהיקף התקריות של הפרת הסדר הציבורי, ומייחסים אותה לעייפות והתשה השוררת בקרב האוכלוסיה. הרגיעה היחסית בתחום זה מעודדת את הגורמים המתסיסים באוכלוסיה ל־התמקד בניסיון לפגוע בתלות הקיימת בין מערכת המינהל האזרחי — המייצגת את השלטון הישראלי האזרחי בשטחים — לבין האוכלו־סיה.

המקור הבכיר במינהל האזרחי שב והדגיש את נחישות המינהל האזרחי למנוע הכנסת כספים מטעם גורמים עוינים, המוזרמים "כמצך" להמשך המהומות.

לשם כך יופחת הסכום שאותו רשאים תושבי השטחים להכניס לאיזור בשובם מחו"ל, מבלי שיצ־הירו על מקור הכסף. עד כה חוייבו התושבים להצהיר על מקורו של כל סכום שערכו עולה על 5,000 דולר, ומעתה יופחת הסכום ל־1,000 דולר.

המקור הבכיר העריך כי סוחרים בשטחים חייבים סכום של 50 עד 70 מיליון דולר לספקים ישראליים.

שביתת המסחר הכללית בערי הרצועה נמשכת, ואולם נראה כי מדיניות צה"ל התהפכה וכעת לא רק שאין מכריחים את הסוחרים לפתוח את חנויותיהם אלא אף מונעים מהם לפתוחן למשך כמה שעות בכל יום.

מקור צבאי בכיר אמר אתמול: "אנו לא עובדים על פי הפקודות של מנהיגי ההתקוממות, שהורו לסוח־רים לפתוח את חנויותיהם שלוש שעות ביום. אם סוחרים רוצים לפתוח את עסקיהם שיפתחו במשך כל היום ולא על פי ההוראות של מפקדי ההתקוממות".

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, הורה להסיר את העוצר שהוטל על מחנה הפליטים דיר אל־באלח לפני חמישה ימים. העוצר על מחנה הפליטים שאטי נמשך. אתמול ערכו שוטרים סיור ברצועת עזה אך נרשמו מקרים מקריים של ידוי אבנים, הבערת צמיגים והנפת דגלי פלש־תין.

מקורות צבאיים מסרו ל"הארץ" כי בימים האחרונים ניכרת רגיעה מה בהפרות הסדר בערי הרצועה ואולם נאמר גם כי כוחות הביטחון בכוננות מתגברת.

סופר "הארץ" מציין כי ברחובות עזה נראים פחות חיילים מאשר בחודש שעבר.

רב־פיס

המספר העשיר

שש הספרות ששוות 1,600,000 ש"ח מדי שבוע

קודם הכרת את רב־פיס כמי שמכניס מאות אלפי שקלים לכיס או כמי שמביא אותך לוילה בוולוו. עכשיו הוא יוצא אליך במשחק של עשירים: המספר העשיר – המספר שמחלק 1,600,000 ש"ח מדי שבוע.

איך המספר העשיר עושה אותך עשיר

מדי שבוע מעלים בגורל מספר אחד בן 6 ספרות: המספר העשיר. אם הנך מחזיק בו זכית בפרס הראשון. כל הכרטיסים שמסתיימים ב־5, 4, 3, 2, 1 הספרות הבאות, זוכים בפרס השני, השלישי, הרביעי, החמישי או השישי.

שים לב: המספר הזוכה שבידך צובר אוטומטית גם את הפרסים הבאים אחריו: פרס ראשון זוכה גם בפרס שני, שלישי, רביעי, חמישי ושישי וכך הלאה, ראה טבלה לדוגמא:

המספר העשיר	הפרס	סכום הפרס		
123456	ראשון	16,668+250,000	= 266,668	ש"ח
23456	שני	1,668+15,000	= 16,668	ש"ח
3456	שלישי	168+1,500	= 1,668	ש"ח
456	רביעי	18+150	= 168	ש"ח
56	חמישי	3+15	= 18	ש"ח
6	שישי		3	ש"ח

ויש גם פרס שביעי

שזהה לפרס השישי. בכדי להעניק אותו לעוד 180,000 זוכים יועלו בגורל 2 ספרות אחרונות נוספות, שונות מהפרס השישי.
כלומר: אם רכשת עשרה כרטיסים המסתיימים בספרות מ־9־0, מובטח לך ששלשה מתוכם יזכו ב־3 ש"ח!!!

צריך פיס חדש בחיים!

מפעל הפיס

هكذا من الاصل

صورة عن الاصل

הסובייטים פיזרו באלות הפגנה לאומית של ליטאים

בתום תפילה בקובנה לציון 70 שנה להכרזת עצמאות ליטא ● 12 מ–4,000 הנאספים נעצרו

פאריס (ע"ר). כוחות משטרה ומיליציה מזוינים באלות פיזרו שלשום הפגנה של חוגים לאומיים מחוץ לקתדרלה של קובנה, ברפובליקה הליטאית בבריה"מ, ועצרו 12 מפגינים.

דובר הגולים הליטאים בפאריס מסר כי כמה מאות אנשי מיליציה תקפו מתפללים שהשתתפו בתפילה למען המולדת, בעת שאלה יצאו מהקתדרלה בקובנה, וניסו לצעוד לעבר אנדרטה לאומית.

דובר המועצה העולמית למען המדינות הבאלטיות, אלגיס קליר מאיסיס, אמר כי קרוב ל–4000 איש התאספו בקתדרלה של קובנה לתפילת ערב מיוחדת, כדי לציין מלאת 70 שנים לעצמאותה של ליטא.

ליטא הוכרזה כרפובליקה ב–1940.

נחתם הסכם הפסקת אש בין תאילנד ולאוס

בנקוק (ע"ר). תאילנד ולאוס, שלאורך הגבול ביניהן פרצו תקריות אלימות, הסכימו אתמול על הפסקת אש. הסכסוך, שנמשך קרוב לשישה חודשים, התגלע סביב שטח מריבה ששתי המדינות טוענות ריבונות עליו.

הפסקת האש תכנס לתוקף מחרתיים בבוקר. על־פי ההסכם ייפתחו מו"מ בין שתי הממשלות תוך 15 ימים מכניסת הפסקת האש לתוקפה, כדי לשים קץ בדרכי שלום לסכסוך על שטח המריבה.

לפי הערכה לא רשמית נהרגו עד כה 700 חיילים מצבא תאילנד ולאוס בהתנגשויות סביב שטח המריבה. השטח, הממוקם בקירבת הגבול, משתרע על 80 קמ"ר באזור גבעות שהגישה אליו קשה מאוד.

צומצמה תפוקת הנפט באיחוד הנסיכויות כדי לשמור מחירו

טוקיו (ע"ר, ע"צ). איחוד הנסיכויות הערביות צימצם את תפוקת הנפט, בנסיון להגן על המחיר הבסיסי של אופ"ק – 18 דולר לחבית. על כך הודיע אתמול שר הנפט של הנסיכויות, מאנע סייד אלעותייבה.

"אני משוכנע שהמחיר של 18 דולר הוא ברמה מתקבלת על הדעת של מחירי הנפט לצרכנים ולספקים", אמר שר הנפט בפגישת ראשי תעשיית הנפט היפנית.

"החלטנו לצמצם את התפוקה מתחת למיכסה שנקבעה לנו בקרטל אופ"ק, כדי לשמור על יציבות המחירים", הוא אמר. "כל מי שסבור שהנפט שלנו יקר מדי – יוכל לקנות נפט זול במקום אחר".

מחיר הנפט בשוק הספוט (החופשי) עמד אתמול על 16 דולר לחבית.

עותייבה אמר כי אין יסוד לשמועות שאיחוד הנסיכויות יציע הנחה ללקוחותיו.

באונסק"ו מקווים שארה"ב ובריטניה ישובו לאירגון

ז'נווה (ע"צ וע"ר). מנהל אונסק"ו, פדריקו מאיור סאראגוזה, הביע אתמול תקווה כי בריטניה וארה"ב יחזרו לארגון התרבות והחנוך של האו"ם עד 1989.

מאיור (54), ביוכימאי מספרד שנבחר לכהונתו בנובמבר 87', מסר כי פתח במגעים בדרג גבוה עם ממשלות ארה"ב, בריטניה וסינגפור, במאמץ להחזירן לאירגון אונסק"ו, שממנו פרשו.

"אנו מנסים להחזירן מהר ככל האפשר, ופתחתי באמצעות משקיפים במגעים בעניין זה", הוסיף.

שלוש המדינות נטשו את אירגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם, שמקום מושבו בפאריס, בעת שמנהלו היה אמאדו מאחתר מבאו מסנגל. בטענות של ביזבוז וניהול כושל.

יותר ממאה מיליון הודים אינם יודעים קרוא וכתוב

— גידול של 20 מיליון מאז 1953

ניו־דלהי (ע"צ). יותר ממאה מיליון הודים, מתוך כ–780 תושבי מדינה זו, אינם יודעים קרוא וכתוב, ומספר האנאלפביתים בהודו עלול להוסיף ולגדול עד 1991 — נאמר בסקר שתוצאותיו פורסמו בניו־דלהי.

ב–1981 היו בהודו 110 מיליון אנאלפבתים, לעומת 91 מיליון אנשים שלא ידעו קרוא וכתוב ב–1951. לפי התחזית האחרונה, מספר התושבים שאינם יודעים קרוא וכתוב יעמוד על 116 מיליון ב–1991.

עתה, 40 שנה לאחר שהודו זכתה בעצמאותה, מסיימים רק 35% מהילדים את לימודיהם העממיים. הנכשלים בממוצע חמש שנים. שיעור האנאלפבתים בין הנשים הוא גבוה במיוחד.

שניים הואשמו באכילת בשר אדם באינדונזיה

הקורבן — גנב שגזל מהם 27 סוסים

ג'קרטה (ע"ר). שני אנשים הועמדו לדין באי סימור באינדונזיה באשמת הריגתו של גנב סוסים ואכילת בשרו.

העיתון "קומפאס" בג'קרטה דיווח כי השניים, ששמותיהם נמסרו רק בראשי תיבות, הואשמו ברצח אפרים בובו (22) באוקטובר שעבר, לאחר שגנב 27 מסוסיהם.

בכתב האישום נטען כי השניים ביתרו את בשרו של גנב הסוסים לחתיכות קטנות, אכלו חלק מגופו, ושרפו את היתר לצורך העלמת עדויות. הם נעצרו כמה ימים לאחר מכן, והודו במעשה.

התובע דרש עונש מוות לאחד הנאשמים ומאסר עולם לאחר. באי סימור הסוס מהווה אמצעי התחבורה העיקרי.

139 הרוגים בקרנוואל ריו

ריו דה־ז'נרו (ע"צ). 139 איש מצאו את מותם במהלך הקרנוואל המתנהל עתה בברזיל, בין שעות הבוקר של שבת ועד שלשום בערב – לפי דו"ח שפורסם על ידי השלטונות.

בדו"ח קודם נמסר על 111 הרוגים.

במקביל נודע כי למעלה מ–9,000 אנשים אושפזו בבתי החולים של העיר. המאושפזים הם קורבנות של תאונות בעלות אופי מגוון.

בקרנוואל שנערך בריו אשתקד, נהרגו 162 אנשים ו–12 אלף אושפזו בבתי חולים.

רו"מ ירדן יצא לבגדאד

בגדאד (ע"ר וע"צ). ראש ממשלת ירדן, זייד אלריפאעי, הגיע אתמול לביקור בבגדאד. שם קיים דיונים על הצעדים האחרונים להשגת שלום במזרח התיכון.

מקור בעיראק מסר כי אל־ריפאעי הביא עמו שדר מן המלך חוסיין, על נסיונותיו לפשר בין עיראק לבין סוריה. הוא הוסיף כי אל־ריפאעי יקיים שיחות עם ראשי השלטון בעיראק על המלחמה עם איראן, ועל מאמצי עיראק לפתח יחסים בין אש"ף לבין ירדן.

קדאפי נותח באפו

לונדון (ע"ר). שליט לוב הקולונל מועמר קדאפי עבר שלשום ניתוח באף ויצא מבית החולים במצב טוב – נמסר אתמול בטלוויזיה הלובית.

בידיעה נאמר כי הניתוח במחילות האף של קדאפי בוצע בבית החולים איבן־אלנפיס בטריפולי. עוד נמסר כי מצבו של המנהיג לאחר הניתוח מצויין, וכי הוא כבר עזב את בית החולים.

רוצח אשתו טוען: ישראלים סימנו אותי — ולכן הרגתי

מאת בני לנדאו
כתב "הארץ" בקליפורניה

לוס־אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). סקוט רוסטון, הטוען כי הטביע את רעייתו במימי האוקיאנוס בעיצומו של ירח דבש, טען שלשום באמצעות עורך דינו כי היא נרצחה בידי סוכנים ישראלים.

לדבריו מנסה ישראל לטפול עליו את אשמת הרצח בתגובה על כתיבת ספר שבו פרש את פשעיה של ישראל ופגיעה בזכויות האדם. רוסטון טען הוזילה כי רעייתו, קארן וולף רוסטון (26) הועפה למים מסיפון אניית הטיול "סטאר דאנסר". כתוצאה ממשב רוח פתאומי.

מפלצת מהוגננת בין עשרות־אלפי החוגגים בקארנבל ה"מארדי גראה" המסורתי המתקיים בניו־אורלינס, ונגעל שלשום. (תצלום: אי־פי)

"פרסטרויקה בחינוך" — בדיוני המפלגה הקומוניסטית בבריה"מ

בוריס ילצ'ין, תוקף הפרסטרויקה עלול להיות מסולק מהפוליטבירו ● לא צפוי סילוקו של שצ'רביצקי, מעוזריו הבכירים של ברז'נייב

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

דיוני המליאה של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית נפתחו אתמול במוסקווה. על סדר היום שורה של רפורמות בשדה החינוך. מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית טא"ס.

האחראי לענייני האידיאולוגיה בוועד המרכזי, יגור ליגאצ'ב, פתח את המושב, ונמסר כי גם מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב עומד לנאום בפני המליאה.

הוועד המרכזי, המורכב מ–300 חברים, דן ב"הפעלת הפרסטרויקה בחינוך היסודי, התיכוני והגבוה, ובתפקידים המוטלים על המפלגה במישור זה", נאמר בידיעת סוכנות הידיעות הסובייטית.

יש להניח שבעקבות דיוני המליאה יודיעו גם על מספר שינויים בצמרת הסובייטית.

משקיפים צופים כי בוריס ילצ'ין, שהודח מתפקידו כמנהיג סניף המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, יאבד את משרתו כחבר לא־מצביע בפוליטבירו.

בכנס הקודם של המליאה באוקטובר 1987 חולל ילצ'ין מהומה כשהשמיע נאום קטורג חריף נגד האגף השמרני־בירוקרטי הבולם את תהליך ה"פרסטרויקה". הנאום גרר את הדחת ילצ'ין מתפקידו כמזכיר המפלגה במוסקווה, והתפרש כנצחון לגוש השמרני המתנגד לגורבצ'וב.

למרות הדחתו מתפקיד מזכיר המפלגה במוסקווה – ילצ'ין עדיין חבר "מועמד" בפוליטבירו.

מליאת הוועד המרכזי תהיה רשאית לבחור ולהדיח חברים מהפוליטבירו, וכן לבחור חברים למזכירות הוועד המרכזי.

עוד אמרו המשקיפים כי מצפים שמנהיג המפלגה באוקראינה, ולדימיר שצ'רביצקי, מי שנמנה עם עוזריו של ליאוניד ברז'נייב המנוח, לא יודח ממושבו בפוליטבירו, לאחר שהוענק לו אות לנין לרגל יום הולדתו ה–70. שצ'רביצקי הוא החבר האחרון בעל זכויות מלאות בפוליטבירו שנימנה עם מקורביו של ברז'נייב.

במוסקווה שוררת ציפיה להחלטות הוועד המרכזי. פיטורי ילצ'ין מחברות בדרגת "מועמד" בפוליטבירו, עשויים להצביע על התחזקות הקו השמרני בראשו ניצב כיום 'מספר שתיים' בפוליטבירו – יגור ליגאצ'ב.

ליגאצ'ב: "שינויים מרחיקי לכת בחינוך הסובייטי חיוניים"

מוסקווה (ע"ר). יגור ליגאצ'ב, האידיאולוג הראשי בצמרת הסובייטית, אמר אתמול כי שינויים מרחיקי־לכת בחינוך הסובייטי הם צורך חיוני ליישום הרפורמות הכלכליות.

ליגאצ'ב, סגנו של גורבאצ'וב, אמר בישיבת הוועד המרכזי כי יש ללמד את הצעירים מקצועות הדרושים לתעשיה המודרנית.

הוא אמר את הדברים על רקע של ביקורת קשה בכלי התקשורת הסובייטים על מחדלים בחינוך הסובייטי, שאינו מכין את הצעירים לחיים ולעבודה בעידן המחשב.

ליגאצ'ב אמר: "קיימת מדעות בקרב ההנהגה כי ללא שינוי יסודי במערכת החינוך לא נוכל לבצע במהירות הדרושה את הרפורמות הדרושות".

בית משפט יוגוסלווי יחקור המהימנות של מברק ולדהיים

המסמך שהתפרסם בדר שפיגל הצביע על שותפות ולדהיים בפשעי־מלחמה נאציים ● ההיסטוריון שהעביר המברק הוזמן להעיד בביהמ"ש בבלגרד

בלגראד (ע"ר). בית משפט ביוגוסלוויה פתח בחקירה לבירור מהימנותו של המברק, שלפיו נשיא אוסטריה קורט ולדהיים היה שותף לפשעי־מלחמה נאציים בתקופת מלחמת העולם השניה.

נשיא בית המשפט מסר כי העיתונאי דאנקו ואסוביץ', שמסר את המברק לשבועון המערב־גרמני "דר שפיגל", אמר כי נקרא להופיע בעניין זה בבית המשפט העירוני של בלגראד.

החקירה תתקיים מאחורי דלתיים סגורות.

"אין אנו מעלים האשמות נגד מישהו בשלב זה. תפקיד בית המשפט הוא לקבוע אם המברק מזוייף, ואם כן — מי זייף אותו".

דליקה בקומה החמישית של שגרירות ארה"ב במוסקווה

לא היו נפגעים, נגרמו נזקים ו–150 איש פונו ● 20 כבאים רוסים ומארינס כיבו את האש – בהקפדה שהסובייטים לא יחטטו בשום פינה

מוסקווה (ע"ר וע"צ). נזק נגרם אתמול מדליקה שפרצה בקומה החמישית של השגרירות האמריקאית במוסקווה, ו–150 אנשי סגל ואורחים פונו משם. כבאי מוסקווה שהוזעקו כיבו את הדליקה.

דובר השגרירות אמר כי לא היו נפגעים ולא ניזוק אזור המשרדים בבניין השגרירות. נפתחה חקירה לגילוי נסיבות הדליקה.

הדליקה פרצה בשעה 14:45. כשנשמעה אזעקה המזהירה מפני דליקה, נעלו העובדים את ניירותיהם בכספות ובארונות התיקים, ופינו את הבניין. האש כובתה 45 דקות לאחר שפרצה.

בכיבוי הדליקה עסקו 20 כבאים סובייטים שנעזרו בחיילי המארינס. "הכבאים עבדו כל הזמן תחת ליווי אנשי הסגל האמריקאיים. לא ניתן להם ללכת לשום מקום ללא ליווי", אמר דובר השגרירות.

הנזק אירע בשטח קטן בקומה החמישית של המבנה. משרדי השגרירות נמצאים בקומות השישית עד התשיעית.

משלחת אמריקאית לעיראק — לגיבוש אמצעים להימנעות מתקיפת צי ארה"ב בטעות

בעקבות ירי על אוניות סוחר ומלחמה ומיכליות אמריקאיות באחרונה ● עוזר שר ההגנה ארמיטאג': יצומצם הכוח הימי האמריקאי במפרץ

ואשינגטון (ע"ר). נציגים צבאיים אמריקאים עומדים לצאת לבגדאד במהלך שבוע זה, לניהול שיחות על צעדים שימנעו התקפות מן האוויר של מטוסים עיראקים על אוניות מלחמה אמריקאיות ועל אוניות סוחר במפרץ.

בהודעה שפורסמה על־ידי משרד ההגנה, נאמר כי ארצות־הברית מודאגת ביותר נוכח מקרי תקיפה בטעות של אוניותיה, על־ידי מטוסים עיראקים.

עוזר שר ההגנה האמריקאי, ריצ'רד ארמיטאג', שהודיע על צאת המשלחת, אמר לכתבים כי הוחלט לצמצם במידת מה את הכוח הימי האמריקאי במפרץ. עם זאת, הוסיף, תמשיך ארה"ב להגן מפני התקפות על 11 מיכליות כוויתיות ועל אוניות אחרות במפרץ המניפות דגל אמריקאי.

אתמול פורסמו המועמדים לפרסי האוסקר בשנתו ה–60:

"הקיסר האחרון" מועמד ל–9 פרסים; "תקווה ותהילה" ל–5

בוורלי־הילס (אי־פי, ע"ר וע"צ). אתמול פורסמה רשימת המועמדים לפרסים ב–23 הקטגוריות השונות, לקראת חלוקת פרסי האוסקר שתיערך בחודש מארס, זו הפעם ה–60.

שתי המתחרות העיקריות על התואר "שחקנית הטובה ביותר של השנה" הן שר וליליאן גיש.

הסרט "הקיסר האחרון", של הבימאי האיטלקי ברנארדו ברטולוצ'י, מועמד ל–9 פרסי "אוסקר". אולם כוכב הסרט, פיטר או'טול, ויתר השחקנים בסרט יצאו בידיים ריקות.

הסרט "תחנת שידור", קומדיה רומנטית על החיים באולפן טלוויזיה, נקבע כמועמד לשבעה פרסים, אך הבמאי של סרט זה, ג'יימס ברוקס, לא נקבע כמועמד לפרס.

הכוכבים של אותו סרט, ויליאם הרט והולי האנטר, הוכרזו כמועמדים לשחקן ולשחקנית הטובים ביותר.

האיטלקי מארצלו מאסטרויאני נבחר כמועמד לשחקן הטוב ביותר על תפקידו ב"עיניים כהורות".

בין הסרטים הזרים, זכה הסרט הבריטי "תקווה ותהילה" ב–5 מינויים כמועמד לפרסים, ביניהם הסרט הזר הטוב ביותר.

זוכי הפרסים יוכרזו בפני נציגי האקדמיה האמריקאית לקולנוע רוברט וייז, שזכה בפרס האוסקר בעבר על סרטיו "סיפור הפרברים" ו–"צלילי המוסיקה" ומפי שירלי מקליין, שזכתה בעבר בפרס האוסקר על השתתפותה בסרט "תנאים של חיבה".

המועמדים לפרס הסרט הטוב ביותר של השנה יהיו: "תחנת שידור", "הקיסר האחרון", "תקווה ותהילה", "סהרורית" ו"אימפריית השמש".

המגמה שהסתמנה בשנים האחרונות תחזור כנראה על עצמה, והיא מרוץ צמוד בתחרות על השחקנית הטובה ביותר של השנה.

בין השחקניות בעלות הסיכויים הטובים ביותר לזכות בפרסים: הולי האנטר על משחקה בסרט "תחנת שידור". שר על משחקה ב"סהרורית". סאלי קירקלנד על "אנה". שרה מיילס על "תקווה ותהילה", ומגי סמית על "תשוקתה של ג'ודית הירן".

ערך את העמוד: [illegible]

בצער רב, מודיעים על פטירתה של

רבקה וילבלונד

אשת ר' שלום ז"ל, שנפטרה בשיבה טובה

ההלויה תתקיים מחר, יום ששי א' באדר תשמ"ח (19.2.1988) בשעה 11 לפנה"צ, בבית העלמין בקרית שאול. יושבים שבעה בתל־אביב, רח' שלום עליכם 48, דירה 7. טל. 03־291592.

המתאבלים: יעקב בהירי (וילבלונד)
בת־עמי וב"ב
בעז בהירי ומשפחתו
אוסנת והדר בהירי

במלאות 13 שנה לפטירתו של יקירנו

גבריאל טריואקס ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה בבית העלמין בנחלת־יצחק ביום ראשון, ג' אדר תשמ"ח (21.2.88) בשעה 4:00 אחה"צ

המשפחה

ביום השנה לפטירתו של

צבי לב ז"ל

מייסדו ומנהלו הראשון של המכון הפדגוגי למדעי הטבע והמוזיאון הטבע בירושלים

יתקיים ביום שני ד' אדר התשמ"ח 22.2.88 בשעה 16.00 במכון הפדגוגי למדעי הטבע בירושלים (רח' מוהליבר 6)

יום העיון הראשון בסדרת "חידושים במדע" שנושאו: תורת החיסון

מורי המדעים וקהל שוחרי הדעת מוזמנים

ליוסקה ליפשין

משתתפים בצערך על מות אשתך

אוה

LONGINOTTI
S.P.A

לשאול איבצן

אתך באבלך הכבד על מות

אמך ז"ל

מנהלי ועובדי השקעות דיסקונט בע"מ
ופי.אי.סי. החברה הכלכלית לישראל

ליוסק'ה ליפשין

משתתפים בצערך על מות אשתך

אוה

מילשטיין תשלובות בע"מ

לשאול איבצן

תנחומינו על מות

אמך ז"ל

ארפל אלומיניום בע"מ
איתן בן חורין
יורם ליבנה
מוטי עמק

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

לחברנו יהודה מוטרו והמשפחה

אתכם באבלכם הכבד במות האמא

רבקה ז"ל

ההנהלה והעובדים
בבורסה לניירות ערך בתל אביב

קואופרטיב דן

משתתף בצער העובד

מרדכי טילמן והמשפחה

על מות **האב** ז"ל

למשפחת דייגי
לבית אלתא והתע"א

באבלכם במותו ללא עת של

חומיק ז"ל

משתתפים חבריו באלול טכנולוגיות
וטלדור שרותים טכניים

לרותי דייגי והמשפחה

משתתפים באבלכם הכבד
על פטירתו של חבר מועצת המנהלים

חומיק דייגי ז"ל

חבריו במועצת המנהלים
וכל עובדי מגל מערכות בטחון

למריו בר־לוי

משתתפים באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

חברה ישראלית לשילוח בינלאומי בע"מ

למשפחת מרידור

אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם
ראש משפחתכם וחברנו היקר

יצחק מרידור ז"ל

הנשיא, ההנהלה, החברים והעובדים
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

מוסד הטכניון
למחקר ופתוח בע"מ

המבקה לחוקר בנין
משתתפים בצערה של משפחת שטרר
במות גואלי מוסדנו

מקס שטרר ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

קבלת מודעות
03־735588/9
גם במוצאי־שבת עד חצות
החיוב ב־2 לאפריל 1988

בבתי החולים צופים: יחלוף שבוע עד שישובו שרותי המינהל לסידרם

חורשה העבודה התקינה בחדרי המיון בבתי החולים הממשלתיים • המרדימים ממשיכים לשבש • חודש המו"מ עם רופאי המדינה על הפעלת משמרת שניה בבתיה"ח הממשלתיים

מאת עדנה אדידור

למרות שובם לעבודה של 7000 עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים לא ניתן עדיין להפעיל את בתי החולים בתכונתם רגילה. להערכת הנהלות בתי החולים יחלוף עוד שבוע עד שמערכות השירותים בבתי החולים יפעלו כסדרן.

לפיכך, קרא משרד הבריאות אתמול לציבור, שלא לפנות עדיין לבתי החולים הממשלתיים אם אין דחיפות.

אתמול החלו בהפעלת המכבסות, המטבחים ותיקון המחלקות ועבודות חיטוי וסטריליזציה של מיכשור. חדרי המיון בבתי החולים הממשלתיים נפתחו אתמול מחדש, לאחר שבעיצומות הימים האחרונים פעלו כחדרי עזרה ראשונה בלבד. לעומת זאת הרופאים המרדימים ממשיכים לשבש את העבודה בבתי החולים. היום יושבתו חדרי הניתוח בבתי החולים "קפלן" ברחובות, "יוספטל" באילת, "הדסה" בהר הצופים ובבית החולים הממשלתי בנהריה.

אתמול גם התחדש המו"מ עם רופאי המדינה על הפעלת משמרת שניה בבתי החולים הממשלתיים. ההסתדרות הרפואית ונציגי ארגון רופאי המדינה מסרו לנציגי האוצר את הצעתם להפעלת משמרת שניה. הצעה זהה לחלוטין להסכם שחתמה הנהלת קופת חולים הכללית עם רופאי בתי החולים שלה.

חן מגיד סופר "הארץ" מוסיף: ההכנסה הממוצעת של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים דומה להכנסת חבריהם בקופ"ח. כך נמסר אתמול בהודעה שפרסם דובר משרד האוצר, זאת על רקע שובם לעבודה של עובדי המינהל.

משרד האוצר מציע למשרד הבריאות לצמצם את מספר התקנים של עובדי המינהל והמשק כדי שאלו שישארו בעבודה יוכלו לבצע יותר שעות נוספות ובכך יגדילו את שכרם. על פי ניתוח האוצר, מרכיבי השכר של עובדי המינהל והמשק הממשלתיים מול קופ"ח, כגון תוספת ביה"ח, הוצאות נסיעה, רכב וטלפון זהים בשתי הקבוצות.

פרס וולף לחקלאות ל־'88 למדענים מצרפת ובריטניה על חקר רביית בעלי חיים

(עש"ת). פרס וולף בחקלאות לשנת 1988 יוענק לפרופ' שארל

פרופ' שארל תיבו

ד"ר ארנסט ג'ון כריסטופר פולג'

תיבו מאוניברסיטת פריס בצרפת ולד"ר ארנסט ג'ון כריסטופר פולג' מהחברה לביוטכנולוגיה של בעלי חיים מקיימברידג' שבבריטניה.

השניים יקבלו את הפרס על עבודתם החלוצית בפיסיולוגיה של תהליכי הרביה בבעלי חיים — לרבות השתמרותם של תאי הזרע, תהליכי ההפריה, הביולוגיה של הביצית והיווצרות העובר — שהביאו לשיפור הטיפוח של חיות המשק והשפיעו גם על בני האדם. שני המדענים יקבלו פרס בסך 100 אלף דולר שיחולק ביניהם באופן שווה, בטקס שייערך במעמד ממלכתי במשכן הכנסת בחודש מאי.

7 זכו בלוטו — כל אחד יקבל 602,070 ש"ח

מאת אריה לביא

7 מהמרים ניחשו נכון את המספרים בהגרלת הלוטו. אתמול אחר חצות התברר מבדיקת יותר מ־1.4 מיליון הטפסים לזכות בפרס השיא של בסך 4.1 מיליון שקל.

עד אתמול בשעות הערב הודו לפני אנשי מפעל הפיס חמישה מהזוכים: פרסומאית מתל אביב, שהשתתפה בלוטו "באופן לתומטי", רווק צעיר, רווקה, זוג צעיר מפתח תקוה וחייל בצבא הקבע.

כל אחד מהזוכים יקבל 602,070 שקל. כל המהמרים עד כה דרשו מהנהלת מיפעל הפיס לשמור על זהותם בסוד מחשש שיצטרכו לעזוב את הארץ, כפי שקרה לזוכה מקרית גת, שהוצף במאות פניות לעזרה.

בפרס השני התחלקו 25 זוכים, שכל אחד מהם יקבל 12 אלף שקל. בפרס השלישי התחלקו 1034 זוכים שכל אחד יקבל 612 שקל.

סופרת "הארץ" בפתח תקוה מוסיפה: אחות העיוורת של אחד מזוכי הפרס הגדול בלוטו היתה זו שניחשה את 6 הספרות. בזכותן זכו בני זוג מפתח תקוה ב־602 אלף שקלים.

הזוכים — בן 24 וחברתו בת ה־21 — מתכננים זה זמן את נישואיהם אך בשל קשיים כספיים דחו את האירוע. אתמול כשהתברר שזכו בפרס אמורים היו השניים לקבוע סוף סוף את מועד נישואיהם, לרכוש דירה ושאר משימות נישואים. בנוסף לכך יקיים האח הזוכה את שהבטיח לאחותו העיוורת בת ה־10: לקחת אותה אל טובי הרופאים כדי שינסו להציל את מאור עיניה, אותו איבדה לאחר שנולדה כפג.

הצעיר, יתום מאב ועובד כנהג, הקשיב למספרים שזכו ברדיו. לאחר שהתברר לו, כי זכה, רץ לבית חברתו. העיר אותה משנתה והשניים המתינו לעלות השחר כדי למהר ולנסוע לבית מפעל הפיס, לוודא אם אכן צדקו.

הם הגיעו שלובי יד, סיפרו על זכייתם לממונים והציגו את הטופס. הם היו נרגשים. הצעירה, העובדת כפקידה במפעל, אף מירדה בבכי.

אחת מבקשותיהם הראשונות היתה — להמשיך ולשמור על אלמוניות. הם סירבו, בתוקף, להזדהות.

המשטרה תקים שתי יחידות עתודה לפזר מפגינים ולדכא הפרות סדר

בשל המצב הסכים האוצר להפשיר 600 תקנים של שוטרים; יוסיף גם תקנים של סוהרים

מאת ראובן שפירא

כוחה המבצעי של המשטרה יגדל השנה באופן ניכר בעקבות הסכם שהושג השבוע בפגישה בין נציגי משרד האוצר לנציגי משרד המשטרה.

לאחר דיונים ממושכים ולחצים שהפעילו משרד המשטרה והמשטרה, שהזהירו כי המשטרה הגיעה לקצה גבול יכולתה בהפעלת שוטרים, הסכים משרד האוצר להפשיר 600 תיקני שוטרים שהיו מוקפאים בשנה האחרונה. זאת, בעיקר נוכח המטלות הרבות בתחום הבטחוני ובשמירה על הסדר הציבורי, שנוספו בשנה האחרונה.

עוד סוכם, כי המשטרה תתוגבר באמצעים, בציוד ובעשרות כלי רכב נוספים. כמו כן אושרו תיקני סוהרים וכלי רכב נוספים לשירות בתי הסוהר.

בעקבות הפשרת התקנים, שהתקבלה בסיפוק רב במשטרה, תתחיל המשטרה כבר בקרוב בגיוס מאות שוטרים חדשים שישובצו במערך המיבצעי של המשטרה בשטח.

על פי התכנון, כ־200 מהתקנים שהופשרו, יוקצו לתיגבור הפריסה של המשטרה במגזר הערבי־ישראלי ולחיזוק המשטרה בשטחים. כ־200 תקנים אחרים יופנו לתיגבור מערך המשטרה למלחמה בסמים. יחוזקו בעיקר היחידות העוסקות בנושא זה בצפון ובמרכז הארץ.

200 תקנים יופנו לראשונה בתולדות המשטרה להקמת כוח עתודה ארצי לטיפול בהפגנות ובהפרות סדר. מדובר בשתי יחידות כיחידות שיוצבו בשני מקומות נפרדים שאנשיהן יאומנו בביזור ויצוידו בציוד חדיש ומתאים לפיזור הפגנות. היחידות הביזוריות האלה אמורות לפעול לפי התיכנון בתוך תחומי הקו הירוק.

נבדק חשד לעבירה פלילית של חברות התעופה הפועלות בארץ

מינהל התעופה בודק חשד כי החברות נמנעו מלמכור החורף כרטיסים בתעריף זול אף שדחה את בקשתן לבטל תעריף זה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה בודק חשד לביצוע עבירה פלילית על ידי אל על ועל חברות התעופה הסדירות הזרות הפועלות בישראל, סביב תנאי הפעלה האוסרים על מכירת כרטיסי טיסה בתעריפים שלא אושרו.

על פי החשד, שנבדק, נמנעו חברות התעופה מלמכור לציבור הרחב בעונת תיירות החורף הנוכחית כרטיסי טיסה בתעריף הזול ביותר, למרות שמינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה דחה את בקשתם לבטל תעריף זה של כרטיסי הטיסה לחו"ל.

מדובר בכרטיסי טיסה קבוצתיים מוזלים הנושאים את שם הקוד המקצועי "גרופ 15". תעריף כרטיסי טיסה אלה זול בכ־50 אחוז מתעריף כרטיס הטיסה הזול ביותר הבא אחריו בסולם סוג מחירי כרטיסי הטיסה לחו"ל.

כרטיסים אלה היו מאוד מבוקשים בשנה שעברה וכשליש מציבור הנוסעים בקבוצות מאורגנות לחו"ל השתמש בהם. פאנל חברות התעופה ובכללם "אל על", ביקש לבטל תעריף זה לעונת תיירות החורף הנוכחית מנובמבר '87 עד לאפריל '88 אולם מנהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה דחה דרישה זו.

למרות זאת, עפ"י החשד שנבדק, לא הנהיגו חברות התעופה הסדירות בפועל תעריף זה ולא מכרו כרטיסי טיסה לחו"ל לפיו. פירושו המעשי של צעד זה, שכרטיסי הטיסה נמכרו בתעריף גבוה בהרבה מהתעריף הזול ביותר שאושר. בכך עברו על פי החשד חברות התעופה הסדירות ובכללן "אל על", על תנאי ההפעלה, האוסרים על מכירת כרטיסי טיסה שלא עפ"י האישור שניתן.

דובר פאנל חברות התעופה הסדירות, מנכ"ל חברת נתיבי אוויר אוסטריים, אלי מסר, אמר אתמול בתגובה, כי ההשגות לגבי כלל חברות התעופה אינן נכון. לדבריו, אפשר שיימצא חשד מבוסס כלפי חברה כזו או אחרת. לדברי מסר במידה שהיתה דרישה למכירת כרטיס מסוג זה והתנאים אפשרו זאת, הוא נמכר.

לבד מהדרישה לקבוצה מינימלית בת 15 נוסעים, חייבת היתה להעשות הזמנת כרטיס הטיסה הזול, עשרה ימים מראש. לדברי מסר, סירב פאנל חברות התעופה לעבור על החוק שמינהל התעופה האזרחית במשרד התיירות עצמו קבע. לפיו אין למכור כרטיסי טיסה מסוג זה שלא בהתאם לתנאים הקבועים בחוק. לדבריו, אף גורם לא יכול לחייב את חברות התעופה לעבור על החוק ולמכור כרטיסי טיסה מסוג זה לנוסעים בודדים, שלא בהתאם לתנאים הקבועים בחוק.

קטל בכבישים בינואר '88 — 44.4% יותר מבינואר בשנה שעברה

מאת א. קרן

"חרף העלייה בהיקף תאונות הדרכים בחודש ינואר, הממשלה עדיין שקועה באדישותה למתרחש וטרם מצאה את הדרך להחלץ לפעולה". כך טען ח"כ אוריאל לין, יושב ראש ועדת המשנה לבטיחות בדרכים של הכנסת, בישיבת הוועדה.

ח"כ לין אמר כי בחודש ינואר נהרגו 39 בני אדם — עלייה של 44.4% במספר ההרוגים בתאונות לעומת אותו חודש אשתקד. במספר הפצועים קשה הגיע באותו חודש ל־312, עלייה של 11.4% לעומת החודש המקביל אשתקד.

ח"כ לין ציין כי מתוך ההרוגים בחודש ינואר, 21 היו הולכי רגל, נתון שפירושו עלייה של 110%. עוד אמר כי בשנים 1980 – 1987 היה המספר הממוצע של נפגעי תאונות דרכים בחודשי ינואר 1150 וכי בינואר השנה עלה מספר הנפגעים ב־200 יותר לעומת ממוצע החודשים הקודמים.

תמרוקים מדרא"פ — נמכרים בארץ

(עו). חברת קוסמטיקה מדרום־אפריקה "אבוני שלקן" החלה לשווק את מוצריה בישראל, בשיטת המכירה מבית לבית, באמצעות דיילות־יופי.

60 דיילות החברה בישראל מבקרות אצל ארבעה — חמישה לקוחות שלהן בביתן ומדריכות כיצד להשתמש במוצרי הקוסמטיקה בטיפוח הפנים. הכנסתן של דיילות אלה, שעובדות 20 שעות בשבוע, מגיעה עד 1,000 ש"ח. פרטים אלה נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים בבית־סוקולוב בתל אביב.

מאסר עולם למחבל

ואספי מנצור (50) מכפר סירה נדון אתמול בבית המשפט הצבאי בלוד, למאסר עולם. מנצור הואשם בהנחת מטען חבלה, שהתפוצץ וגרם לפציעת תשעה אנשים. (בתמונה: לאחר ששמע את גזר דינו). הפיצוץ היה ב־1 בפברואר '87, באוטובוס 947 בדרך מירושלים לחיפה. במסמך שהגיש לבית המשפט לאחר שהורשע, אמר מנצור כי זו דרכו ואינו מבקש הקלה
(כתבה: נורית אמיתי, צילם: עודד קרן)

תושב כפר בשומרון חשוד שניסה לחטוף נשק מחייל

מאת סופרת "הארץ"

ניסיון לחטוף נשק מחייל אירע השבוע בפתח תקוה. כך עולה מבקשת מעצר שהוגשה שלשום לבית משפט השלום בעיר. ובה נטען כי גמעה גאפר עסאר מכפר מסחה שבשומרון, חשוד במעשה.

החשוד טען להגנתו כי שוחח עם החייל והציע לו בצחוק לרכוש את נשקו.

עסאר זוהה במסדר זיהוי ועל פי הוראת בית המשפט נעצר לעשרה ימים להמשך החקירה.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

יקירתנו

שרה בורלא

איננה

ההלויה תתקיים היום, יום חמישי, ל' בשבט תשמ"ח, 18.2.88 בשעה 15.30 בבית העלמין בכפר שמריהו.
יושבים שבעה בבית בורלא, רח' אורנים 28, כפר שמריהו.

בעלה: יחיאל בורלא
בנותיה: יהודית וסמואל כהן
אביטל וארנון סמואלוב
שימרית בורלא
נכדיה: מתן, עמית, נטעלי ועופרי
אחיותיה: נעמי, ויוחנן וכסלר וב"ב
יעל ורפי איקן וב"ב
אחיה: דוד ונאוה סלומון וב"ב
משפחות: כהן (לונדון) וסמואלוב (ירושלים)

אגוד ארצי של מגדלי פרחים — מנהל המחקר החקלאי מרכז וולקני, בית דגן — המועצה לייצור ושיווק צמחי נוי

במלאת שלושים לפטירת
ד"ר הללה ויגודסקי — האס
כלת פרס קפלן תשל"ג

תתקיים אזכרה ועליה לקבר.

האזכרה ביום ג' ה' באדר תשמ"ח 23.2.88 בשעה 15.15 באודיטוריום כהן, מרכז וולקני, בית דגן.
העליה לקבר — לאחר האזכרה בשעה 17.00, בבית העלמין הישן בראשל"צ.

אגוד מגדלי פרחים

לקובי, מוקי ומאירקה
ולכל משפחת המאירי
איתכם באבלכם הכבד על מותו של חברנו–מנהלנו

אברהם (בומה) ז"ל

הכח קואופרטיב להובלה בראשון לציון בע"מ
חברת הכח מוסך בע"מ
"חנה" חברת נכסי הכח בע"מ
תחנה לדלק בראשון לציון בע"מ

אנו משתתפים באבלו של
שאול איבצן
במות
אמו ז"ל
ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו

קליל מוצרי אלומיניום בע"מ — ההנהלה והעובדים
קליל תעשיות בע"מ — ההנהלה והעובדים

החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
משתתפת בצערו של
יהודה מוטרו
על מות
אמו ז"ל

קבלת מודעות משפחתיות
03–738707
03–735588 – 9

קבלת מודעות
לכל העתונים – לוח אינצ'ים
03—298160
03—298161
בכרטיסי אשראי

המשכים מעמוד 1

חטוף נוסף בדרום לבנון

(סוף מעמוד 1)

קצין הנחתים, סגנו של הגנרל עימנואל ארסקין מגאנה, מפקד מטה המשקיפים, נע בכביש בדרום לבנון כשהוא נהג במכונית צבאית ועליה התנוסס דגל האו"ם, כאשר יורט בשעה 3 אחה"צ על ידי שתי מכוניות. מסרו חמישה קצינים שהיו עדי ראיה לחטיפה לסוכנות הידיעות הצרפתית.

החוטפים בדקו את זהות הקצין האמריקאי על פי התג שעל מדיו, ולאחר מכן אילצוהו להיכנס לתא המטען של אחת ממכוניותיהם, סיפרו חמשת הקצינים, שנסעו בעקבות היגינס במכונית שניה, ולא יכלו להתערב.

החטיפה נערכה בסביבות ראס אל־עין, 88 ק"מ מדרום לביירות, בכביש החוף בין צור — שמשם הגיע הקצין — לנאקורה, מטה כללי של כוח האו"ם בדרום לבנון (יוניפי"ל).

החוטפים נמלטו בשביל עפר המוביל לעבר הכפרים השיעיים שממזרח לצור. מסרו עדי הראיה.

עדי ראיה מסרו כי ראו את החוטפים סוחבים את היגינס ממכוניתו לתא המטען של מרצדס אדומה, על כביש שלצידיו פרדסים.

שגרירות ארה"ב בביירות אישרה את החטיפה בלי למסור פרטים נוספים, ודרשה את "שחרורו המהיר" בהודעה קצרה שהוקראה טלפונית לסוכנות הידיעות הצרפתית.

חמשת הקצינים של מטה המשקיפים חזרו לצור, שם הודיעו על החטיפה לתנועת אמל השיעית השולטת בעיר זו.

אנשי אמל הסמו מיד את הגזרה. הקימו מחסום דרכים מצפון לצור, בכביש החוף השולט על הגישה לאזור זה של דרום לבנון, וכן מחסומי דרכים בכניסה לכפרים העיקריים של הגזרה.

אנשי המיליציה של אמל פתחו בחיפושים שיטתיים בכל כלי הרכב שעברו באיזור.

מטה המשקיפים של האו"ם, שמושבו נמצא בירושלים, הוקם על ידי מועצת הביטחון של האו"ם כדי לפקח על יישום הסכמי שביתת הנשק שנחתמו ב־1949 בין ישראל ומדינות ערב. במטה 298 אנשי צבא מ־17 מדינות, ביניהם 36 אמריקאים.

74 אנשי צבא של מטה המשקיפים מוצבים בלבנון ומשתפים פעולה עם יוניפי"ל. סגן־אלוף היגינס בן ה־45 היה מפקד של קבוצת משקיפים זו והיה האמריקאי היחיד ביניהם, מסר מקור של מטה המשקיפים.

דובר של מטה המשקיפים, שנשאל מדוע עדיין משרתים אמריקאים בכוח בדרום לבנון, למרות הסיכון הגבוה של הסיפה. השיב: "זו שאלה טובה מאוד".

חטיפה זו, שהיא המהלומה הקשה השניה לאו"ם בלבנון תוך פחות משבועיים, נערכה לאחר ביקורו בלבנון של סגן מזכיר האו"ם, מארק גולדינג.

שני עובדים בכירים של סוכנות הסעד לפליטים (אונרו"א), השוודי יאן סטניגנ והנורווגי ויליאם יורגנסן, נחטפו ב־5 בפברואר בדרום לבנון. חוטפים, שעדיין לא הזדהו, האשימו אותם בהודעה שפורסמה אתמול בביירות, "כי הם מרגלים".

יתר על כן, שמונה אמריקאים מוחזקים כבני ערובה בלבנון; שניים בידי ג'יהאד איסלמי, שלושה בידי ג'יהאד איסלמי לשחרור פלסטין, שניים בידי ארגון הצדק המהפכני, ואחד נחטף ואיש לא קיבל עליו את האחריות לחטיפתו.

בסך הכל מוחזקים בלבנון 23 בני ערובה זרים. מלבד תשעת בני הערובה האמריקאים, (יחד עם היגינס), מוחזקים ארבעה צרפתים, שלושה בריטים, שני מערב גרמנים, אירלנדי, איטלקי, ושני הסקנדינבים העובדי סוכנות הפליטים.

"דיאלוג מנומס בין חרשים"

(סוף מעמוד 1)

איטליה ערך ראש הממשלה שתי פגישות עם מזכירי מפלגת האופוזיציה הקומוניסטית האיטלקים ועם נציגי שתי מפלגות הקואליציה הקטנות של הליברלים והסוציאל־דמוקרטים.

של פגישות עם צמרת השלטון האיטלקי שכללו את הנשיא, ראש הממשלה, שר החוץ ומזכירי כל המפלגות למעט הניאופאשיסטים ומפלגות שמאל שוליות. כן נפגש שמיר עם מנהיגי יהדות איטליה, עם עורכי העיתונים החשובים וקיים מסיבת עיתונאים.

פרשן הטלויזיה הממלכתית האיטלקית סיכם אתמול בבוקר דיעה רווחת שביקור שמיר באיטליה, נועד כנראה יותר להחזיק הישראליים מאשר למשוך האיטלקים, שאת כל הצעותיהם והסתייגויותיהם המדיניות הוא דוחה.

האיטלקים ראו בשמיר, כדברי הרפובליקנים, "איש קשה", שביקורו הגביר את החרדה מפני קיפאון מסוכן במצב בשטחים לפחות עד לבחירות בישראל ובארה"ב. הביקור העמיק את חילוקי דיעות בקהילות היהודיות והגביר את החרדה מפני התגברות תופעות אנטישמיות.

השיחות, כפי שמתקבל מהתדרוכים של האישים האיטלקים עימם שוחח שמיר, היוו בעיקר "דיאלוג בין חרשים". למרות שנהגו בו לפי כל גינוני הנימוס המקובלים. בעניינים מסויימים הסכים שמיר עם אורחיו. כגון הצורך בחידוש היחסים הדיפלומטים הסובייטים עם ישראל וכן נכונותם של האיטלקים להקציב עשרה מיליארד לירטות עבור מחנות הפליטים הפלסטינאים. יתכן ששמיר בירך עליה.

שמיר עצמו דיבר על החמימות כיוזרת בה נתקבל והאשים את כל אמצעי התקשורת בבחון בודע לא נכון. ההחלטה הישראלית שלא לקבוע פגישה בין שמיר לאפיפיור הוסיפו לביקורת על שמיר. כמו ביטול פגישתו עם מזכירי האיגודים המקצועיים.

(עי"ד). אמצעי ביטחון חמורים ננקטו במהלך כל ביקורו של ראש הממשלה והוא לווה על ידי משמרות כבדים ומסוקים שחגו מעל. שמיר יצא מנמל התעופה פיומיצ'ינו ברומא לאחר שסעד ארוחת צהרים עם קבוצת עיתונאים איטלקים.

דיפלומטים ערביים

(סוף מעמוד 1)

לדבריהם נתקבל באהדה, הצליח לפרוץ את הבידוד ההסברתי של ישראל ואף זכה להערכה מצד המנהיגים האיטלקים ופרשני העתונים על "אישיותו החלוטית" וכמי "שתמיד יודע מה הוא רוצה ואומר זאת בבהירות". הגורמים הערביים זועמים על חלק מאמצעי התקשורת האיטלקים שמצאו אצל שמיר "נכונות להתפשרות, למרות הלאומים הברורים שלו".

לעומת זאת, אומרים הגורמים הערביים כי צריך להיות מציאותיים ולא לדרוש מהאירופאים כי יהיו ערבים יותר מהערבים עצמם. ככלות הכל הציג שמיר עמדה ישראלית אחת ברורה בעוד שיתר הצדדים הערביים באים לאירופה ומציגים עמדות שונות ב־180 מעלות אחת מהשניה. עוד נאמר בדו"ח הערבי מרומא כי "הערכה ערבית זו היא על פי המציאות ורחוקה מהרגשות הכוזבות".

נהג מונית בקפריסין

(סוף מעמוד 1)

שתי הנשים בערבית. אחרי 5 דקות הוא מת". כך תאר אתמול באריכות נהג המונית, ג.פ. בן ה־20, אשר הוביל במוניתו את איש אש"ף מרואן כיאלי, שנפגע בהתפוצצות המכונית בה נהג ליד ביתו בלימסול.

את נהג המונית איתרנו אתמול בלימסול. לדבריו, כיאלי נפגע אנושות בחזהו, אך במהלך הנסיעה היה בהכרה מלאה עד שמת. שתי הנשים שישבו אתו במונית ניסו להסתיר את זהותו של איש אש"ף וסיפרו לנהג שהוא אזרח כוויתי.

נהג המונית נקלע במקרה לאיזור בו התפוצצה מכוניתם של שלושת הפלסטינאים, ונתבקש לסייע בהעברת הפצוע לבית־החולים.

הנהג סיפר כי כשהתקרב עם מוניתו למכונית שפוצצה גילה מחזה מחריד. "גופותיהם המרוטשות של שניים מהפלסטינאים היו מוטלות בצד המכונית המרוסקת, ואילו מרואן כיאלי שכב שותת דם לידן. חלק גופו השמאלי היה מרוסק לחלוטין והם רב שתת מגופו".

"לאחר שהתברר לשתי הנשים שישבו במונית כי כיאלי נפטר מפצעיו פרצו בזעקות שבר. היה זה מחזה מזעזע. בעוד גופתו שותתת הדם של כיאלי מונחת במושב האחורי, מקוננות שתי הנשים בצרחות על מותו".

"לאחר שהגיעו לבית־החולים הוצאה גופתו של כיאלי מהמכונית. ושתי הנשים ליוו אותה וביקשו מהנהג להמתין להן. לאחר כשעתיים יצאו השתיים בוכיות מבית החולים וביקשו להסיען בחזרה לדירתן.

אשתו של כיאלי, הנמצאת בחודשי הריון מתקדמים, סיפרה לנהג במהלך הנסיעה מבית־החולים, כי עמדה על מרפסת דירתם וראתה את המכונית בעת שהתפוצצה.

כששאלנו את ג.פ. מי לדעתו אחראי על ההתנקשות בחייהם של שלושת הפלסטינאים: "אותנו בלימסול לא מעניין מי אשם. אנחנו רוצים לחיות כאן בשקט. המלחמה בין ישראל לפלסטינאים זו בעייה שלכם. אתם רוצים להרוג אחד את השני. בבקשה אל תעשו זאת בקפריסין".

מועצת העתונות מתכנסת ביום ו'

ישיבת המליאה של מועצת העתונות תתקיים ביום שישי, 19 בפברואר 1988, בשעה 10.30, בבית סוקולוב בתל־אביב.

סדר היום: א. פירסום שמות התורם והנתרם בניתוחי השתלת אברים. ב. שינויים בסעיף 10 בתקנון האתיקה.

כל חברי המליאה מתבקשים להשתתף בישיבה.

אבן: לממשל

(סוף מעמוד 1)

הדיונים עצמם, עשויים לדעת שולץ ליצור מצב בו הממשל הבא יאלץ להמשיך ולטפל בנושא ובכך גם הרושם שאין הממשל כוונה ליצור רושם בלבד שהוא עושה משהו למען השלום, אלא מתכוון להכנס לעובי הקורה במלוא הרצינות.

אולם בהערה אחרת אמר אבן כי מימשלו של רייגן אינו יכול לסיים את כהונתו מבלי שיוכל לומר "שהוא עשה דבר מה למען השלום". אשר לשיתופם של הסורים אמר אבן, כי לדעת הממשל יש צורך "להחזיקם כל הזמן בתמונה. אולם אין מצפים להשתתפות פעילה מצידם".

בסוף השבוע יצא שולץ לביקור במוסקווה כדי לדון עם עמיתו אדוארד שווארדנזה בהכנת ועידת הפסגה הבאה ובנושאים אחרים. פקיד בכיר שהדריך עיתונאים, מסר כי נושא המזרח התיכון יעלה בדיונים בין שני שרי החוץ, אולם לא בפירוט וכי אין הממשל מבקש את תמיכת מוסקווה ברעיונות האמריקאים אלא רק להציגם בלבד.

מקורות בממשל סבורים כי שולץ ינסה לפחות לבדוק באיזו מידה מוכנים הסובייטים להשתתף בועידה בינלאומית שתכלול רק את ברית המועצות וארצות הברית. אולם גם אם יציגו הסובייטים עמדה גמישה, עדיין נותרה בעינה השאלה האם יסכימו לערוב להשתתף בועידה כזאת. לפני שברית המועצות חידשה את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל.

התנכלויות לצ'רלי ביטון ולדובר חד"ש

(עש"ת). סיעת חד"ש בכנסת הגישה הצעה דחופה לסדר היום, בקשר למקרה, שחוליגנים הרסו את המכונית של ח"כ צ'רלי ביטון שחונתה בירושלים. כן נכללת בהצעה תלונה על "אלמונים" שכתבו בכניסה הראשית לדירתו של דובר חד"ש, עוזי בורשטיין: עוזי הבוגד. כמצא יפטל כך חתום ד.ב.

סיעת חד"ש מאשימה את המשטרה ביחס בלתי אחראי כלפי האירועים הנמשכים וזה כבר שנה כלפי אנשי כיתא כלפי עוזי בורשטיין והיא מביעה את החשד שבמעשים מופקפים אלה, שבהם הסודים אנשי כמצא נעשים תוך שיתוף פעולה עם השב.

هكذا من الاصل

חדשות כלכלה

בנק המזרחי נסוג מכוונתו למכור מניותיו בחברה האם של "בנק המזרחי ניו־יורק"

— לאחר שהתברר כי שווי החברה כפול מהאומדן

מאת יהודה שרוני

הנהלת בנק המזרחי חזרה בה מכוונתה למכור את חלקה בחברת האחזקות הבין־לאומית, המחזיקה בסניף הבנק בציריך, ובחברה הבת "ישראבנק ניו־יורק".

הבנק המזרחי מחזיק ב־54% ממניות החברה, ובשאר — משקיעי חוץ, רובם אמריקאים.

הבנק התכוון למכור את חלקו במכרז, ב־45 מיליון דולר. סוכם כי לצורך המכרז, יעריך רואה חשבון את שווי החברה. בדיקה כזאת אכן נעשתה, והתברר כי שוויה של חברת האחזקות גבוה כמעט פי שניים מההערכה הקודמת, ועומד על 78 מיליון דולר.

בנק המזרחי חזר בו, ודרש לקבל תמורת מניותיו, את הסכום שהוערך. משקיעי החוץ לא היו מוכנים לרכוש את חברת האחזקות בתנאים האלה, והעיסקה ירדה מהפרק.

גורמים המקורבים לעיסקה סבורים כי הנהלת המזרחי החליטה לחזור בה מהעיסקה, מחשש שמי־מושה יגרום רישום הפסדים גדולים במאזני הבנק ל־87', שכן ההשקעה נרשמה בספרים — בדולרים.

לדעתם, לא התכוונו מנהלי הבנק למכור את החברה, מכיוון שהעדיפו לזכות בכל ההטבות הנוגעות להחזקת חברה בחו"ל.

יצחק יגר, יו"ר דירקטוריון בנק המזרחי, אישר בתגובה את הכוונה לבטל את העיסקה. לדבריו, ענין המחיר לא היה הגורם היחידי; "היו עוד סיבות".

אמפ"ל דחתה הצעת "תדיראן" לשותפות ב"חטיבת הצריכה"

— תמורת כ־20 מיליון דולר • עיסקה כזאת היתה הופכת את ההפסדים של "תדיראן" בדו"חות הכספיים של 87' — לרווחים

מאת יהודה שרוני ויונתן שרמן כתבי "הארץ"

"תדיראן" פנתה לחברת ההשקעות אמפ"ל, שבשליטת בנק הפועלים, והציעה לה לרכוש מחצית מקבוצת מוצרי הצריכה של "תדיראן" תמורת סכום של 20 מיליון דולר — כך נודע ל"הארץ" מגורמים כלכליים בכירים.

פניה זו באה במסגרת נסיונה של "תדיראן" להרחיב את בסיסה ההוני. בכוונת "תדיראן" היתה להכניס שותף רדום לקבוצת מוצרי הצריכה, אשר לא תשפיע על צורת הניהול של הקבוצה, אך תעזור בשיפור מאזני החברה.

הכוונה היתה לבצע את העיסקה עוד בשנת 87' ובדרך זו לכלול את הרווח מעסקה זו במאזני שנת 87' ובדרך זו גם להימנע מהפסד.

אמפ"ל החליטה שלא לבצע עיסקה זו והנושא ירד מן הפרק.

יואל מטות, סמנכ"ל "תדיראן", מסר בתגובה ל"הארץ", כי היו גישושים שונים בנושא בעבר הרחוק ובכלל זה גם עם אמפ"ל, אך דבר לא יצא מגישושים אלו וכיום הנושא אינו עומד על הפרק כלל. הוא הכחיש, כי הנושא נידון בעת האחרונה.

יצויין, כי קבוצת מוצרי הצריכה הינה הקבוצה הרווחית ביותר של "תדיראן" כיום ולכל הנראה, תהיה גם הקבוצה הגדולה ביותר בהיקף מכירותיה בשנת 88'. החברה כוללת את המפעל לייצור מקררים בעפולה וכן את נציגויות השיווק והיבוא של מוצרי צריכה מסוגים שונים. הקבוצה שיפרה מאוד את תוצאותיה הכספיות בשנת 87' בעקבות קבלת סוכנות היבוא של "נשיונל" בארץ.

"תדיראן" עצמה תסיים את שנת 87' בהפסד, לראשונה בתולדותיה. מדובר בהפסד של כשישה עד 10 מיליון דולר ועיסקה מסוג זה, שדובר עליה עם אמפ"ל, היתה יכולה להפוך את ההפסד לרווח.

בית המשפט נתבקש לפרק החברות "אמקא" ו"חוסם"

מאת אריה לביא

בקשה לפרק את חברת "אמקא" העוסקת בייצורם של מכשירי חשמל וחברת "חוסם" העוסקת בייצורן של דלתות ביטחון הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב. שתי החברות נמצאות בשליטתו של איש העסקים גיל מורחי, שנקלע לאחרונה לקשיים.

בקשת הפרוק הוגשה באמצעות עו"ד צבי לאופר, על ידי חברת ההשקעות "חן דיקל" שנתנה לשתי החברות הללו הלוואות בסך כולל של כ־100 אלף שקל, שחזרו בגלל חוסר כיסוי. בידי החברה המבקשת המחאות נוספות, טרם הגיע מועד פרעונן.

בבקשת הפירוק נאמר כי ידוע שאמקא וחוסם נתונות בקשיים ניכרים ללא יכולת לפרוע את הצ'קים.

בפניה לבית המשפט נאמר, כי בין חברת אמקא לחברת חוסם קיים קשר באמצעות גיל מורחי שהינו מנהל ובעל מניות עיקרי בחוסם ואילו חוסם הינה בעלת המניות העיקרית באמקא.

מסירת הצ'קים על ידי אמקא לחוסם והסבתם על ידי חוסם, טוען עו"ד לאופר, שעודדה השותה לכ־אורה כי נעשה "תרגיל" מתוך קנוניה בין אמקא לחוסם עקב קשיי שתי החברות.

עוד נאמר בבקשה לפרק את חברת אמקא, כי גיל מורחי, שהינו חתום על הצ'קים של החברה, ביצע את משיכת הצ'קים בידיעה שחתימה אחת אינה מחייבת את החברה ובכוונה תחילה כי הצ'קים לא יכובדו.

עוד נאמר בבקשת הפירוק כי נושים מתדפקים על דלתות החברה בניסיון לגבות חובותיהם מהחברה ואף היו איומים ונסיונות לפגוע פיזית במורחי.

בית המשפט התבקש למנות בשלב ראשון כונס נכסים לחברה ומפרק זמני שיפעל במסגרת סמכויות בית המשפט כדי לאתר נכסים ולבדוק את היקפי האמיתי של החובות.

שטח התחלות בנייה ב־1987 — ב־16 אחוז יותר מב־86'

כל הגידול — במגזר הפרטי; הבניה הציבורית — בירידה

מאת דן מגיר

השטח הכולל של התחלות בנייה לכל היעדים הגיע בשנת 1987 ל־4.16 מיליון מ"ר והיה גבוה ב־16% מאשר בשנת 86' וב־7% מאשר בשנת 85'.

מסיכומי הלשכה לסטטיסטיקה נראה, כי כל העליה בשנת 1987 התרחשה בהתחלות הבנייה בסקטור הפרטי, שהגיעו ל־3.7 מיליון מ"ר, ב־21% יותר מאשר ב־86' וב־16% יותר מאשר ב־85'. זאת, בעוד התחלות הבניה בסקטור הציבורי המשיכו לרדת והגיעו בשנה שעברה ל־465 אלף מ"ר — לעומת 540 אלף מ"ר ב־86'.

מנתוני הלשכה לסטטיסטיקה עולה עוד, כי בשנת 1987 — החל בבניית 21.300 דירות לעומת 18.800 דירות ב־86' ו־20.900 ב־85'. מתוך כלל הדירות שבנייתן החלה בשנה האחרונה, כ־18.400 דירות נבנות במסגרת הבנייה הפרטית וכ־2,900 דירות במסגרת הבנייה הציבורית.

התחלות הבנייה למגורים עלו בשנת 87' ב־8% יותר מאשר ב־86' וב־13% יותר מאשר ב־85'. שטח הבנייה שלא למגורים הגיע בשנת 1987 ל־1.02 מיליון מ"ר, ב־10% יותר מאשר ב־86' וב־6% פחות מאשר ב־85'.

בשנת 1987 היה מספר הדירות שבנייתן החלה גדול במקצת ממספר הדירות שבנייתן הסתיימה. מכאן שמלאי הדירות שנמצאו בתהליך בנייה גדל אף הוא במעט והגיע ל־49.2 אלף דירות בסוף 87' לעומת 49 אלף בסוף 86'.

יצויין, כי גידול במלאי הדירות חל לראשונה לאחר שנים רבות. עם זאת, היה מלאי הדירות נמוך עדיין בהרבה ממלאי הדירות שנמצאו בתהליך בנייה בתחילת שנות ה־80'.

ללקוחות "דיגיטל" בחיפה

בגלל תקלה בקווי הטלפון, קיים קושי זמני להתקשר לסניף השרות שלנו בחיפה.

במקרה של תקלה אנא התקשרו באמצעות מרכז המבצעים בהרצליה:

052 — 548300

FLY WITH EL AL/CATHAY TO HONG KONG & THE FAR EAST NON STOP via London/Frankfurt, over Germany/U.S.S.R/Tashkent

Low rates from HKG to all the Orient

TOURS TO CHINA

Ask your travel agent or the representatives of CATHAY

ASIA CENTRE

43, Ben Yehuda ST.T.A.

03-228444/230414/223652

מומחים של בנק ישראל הציעו ב־87': מס על החסכונות והבורסה

בנק ישראל: ברונו עדיין מעיין בהמלצות דו"ח המומחים ובהמלצות של ועדת ששינסקי

מאת דן מגיר

דו"ח מומחים שהזמין בנק ישראל לבחון את שאלת המיסוי על שוק ההון, במסגרת הכוללת של הרפורמה בשוק ההון, המליץ בצורה חד משמעית להטיל מס על רווחי הון בבורסה ועל הריבית בתוכניות החסכון. דו"ח זה, המשתרע על כ־200 עמוד, ובוחן את סוגיית מיסוי ההכנסות בשוק ההון על כל היבטיה, הכינו ד"ר יצחק סוארי, רו"ח ריסל אבירם וד"ר יהושע רוזנצווייג, בשיתוף מחלקת המחקר של הבנק.

הדו"ח הוזמן בתחילת 1987, עוד לפני שמונתה ועדת ששינסקי, שתפקידה היה לבחון את כל מערכת המיסוי על יחידים בישראל.

בשלבים הראשונים של עבודת ועדת ששינסקי, הוצג הדו"ח לפניה. ד"ר אבי בן בסט, מנהל מחלקת המחקר של הבנק הדגיש בוועדה שדו"ח סוארי עדיין נבדק בבנק, ואין לקבלו כעמדת הנגיד.

נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו סרב אמש להגיב על המלצות ועדת ששינסקי להטיל מס על רווחים בבורסה ועל תוכניות החסכון, ואמר שעדיין הוא לומד את הדו"ח.

חבר ועדת ששינסקי, רו"ח דב ספיר, מתח אמש, בשיחה ל"הארץ", ביקורת על הנגיד על שלאחר הגשת דו"ח המומחים שמסר הבנק לוועדה, נמנע מלהציג את עמדתו בנושא מיסוי בורסה. לדברי ספיר, דו"ח סוארי הוגש לוועדה בשלבים מוקדמים יחסית, והיה די זמן לנגיד ולאנשיו ללמוד אותו ולהגיב על המלצותיו.

מנהל מחלקת המחקר של בנק ישראל ציין כי בבנק לומדים את דו"ח סוארי, ועתה גם את דו"ח ששינסקי על היבטיו השונים, ורק לאחר מכן, יודיע הבנק את תגובתו ועמדותיו בנושא מיסוי רווחי הון.

בן־בסט ציין שדו"ח סוארי נמסר לעיונם של חברי ועדת ששינסקי — כשירות בלבד, ולפי בקשת פרופ' ששינסקי, שידע על קיומו.

רו"ח דב ספיר תקף אמש בחריפות גם את הצהרותיהם של מנכ"ל האוצר, ויקטור מדינה, ושל סגן שר האוצר, עדי אמוראי, על התנגדותם למיסוי הבורסה.

אומר ספיר: "מי שרצה לא לקבל את הדו"ח היה צריך לשלוף את הארנבות האלה ברגע האחרון. ההודעה של מדינה ואמוראי חמש דקות לאחר מסירת הדו"ח, תוכננה מראש בצורה זו: הם יהיו המודיעים והשר יהיה החייכן, כרגיל".

לעצם הביקורת על שהטלת מס על בורסה חלשה תמוטט אותה כליל אומר ספיר שאם יש להטיל מס על בורסה, יש לעשות זאת כאשר היא חלשה, ולא יהיו בה נפילות חדות.

בבורסה שוקלים להנהיג: חוזים עתידיים ואופציות יתבססו על מדד המניות

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הבורסה לניירות ערך עומדת להקים צוות היגוי, שידון כד־כבסתם לשימוש בבורסה של מכשירים פיננסים חדשים.

בשלב הראשון קיימת כוונה להכניס שני מכשירים הנהוגים בחו"ל: אופציות על מדד המניות, וחוזים עתידיים על אותו מדד.

בבורסה מעריכים כי הנהגתם של מכשירים אלה תתרום לשכלולו של שוק ההון, ותביא להפחתת הסיכון הפיננסי מצד גופים עסקיים (כמו חברות), ומצד גופים פיננסים (כמו קופות גמל, קרנות נאמנות ועוד).

כבסיס לוועדת ההיגוי ישמש צוות הפועל כבר כיום, ובראשו עומד יוסי ביבצי, מנכ"ל הבורסה. בצוות חברים פרופ' אמיר ברנע, פרופ' דן גלאי, יעקב ויינשטיין, דוד בלומברג, סם ברונפלד, אסתר לבנון ורמי תמרי. הבורסה מציעה לצרף לצוות זה נציג מבנק ישראל, ממשרד האוצר ומהרשות לניירות ערך.

הבורסה מציעה גם לגייס מומחים לענייני חוק ומיסוי, שעלות העסקתם המשוערת תעמוד על 60 אלף דולר לשנה. לצורך לימוד הנושא יהיה צורך בביקור בבורסות בחו"ל (כמו בבורסה האמריקאית ובבורסות באירופה).

ועדת ההיגוי תביא לפני דירקטוריון הבורסה המלצות בנידון, וזה יצטרך לקבוע את סוגי המכשירים הפיננסים שיופעלו, מספר המכשירים, שיטת המסחר במכשירים אלה ועוד.

בן 91 — חתן פרס העבודה

פרס העבודה של ההסתדרות על־שם מרדכי נמיר יוענק ב"א באדר ל־12 יחידים ו־6 צוותים. בין זוכי הפרס: יהודה מור, בן 91 מנהלל. הוא עלה לארץ ב־1904, נמנה עם 20 מייסדי המושב, וממשיך בעבודתו עד היום (צילם: רן ארדה)

פוצץ המשא־ומתן על הפעלתן של הפוליסות החדשות לביטוח חיים

חברות הביטוח מתנגדות בתוקף לדרישת האוצר כי ירכשו רק ממנו את אגרות החוב לכיסוי הפוליסות • החברות יוכלו למכור את הפוליסות הקיימות רק עד סוף החודש

מאת אריה לביא

המו"מ בין ראשי משרד האוצר לבין ראשי חברות הביטוח על הפעלת הפוליסות החדשות לביטוח חיים התפוצץ בעקבות חילוקי דעות חמורים בין הצדדים.

המו"מ נערך על הפוליסות החדשות לביטוח חיים, שייכנסו לתוקף ב־1 במארס לאחר שהחברות כבר הורשו למכור בחודשיים הראשונים של השנה פוליסות מהסוג הישן, לאחר שההסכם בעניין זה בין האוצר לבין חברות הביטוח פג.

במהלך המו"מ דרשו חברות הביטוח לקבל אופציה, לפיה יוכלו לבחור בין קניית אג"ח בבורסה לבין קניית אג"ח צמודות מהאוצר בריבית של 4 אחוזים (לעומת 5.2 אחוז כיום).

ראשי החברות הסתמכו על דיווח שקיבלו מיו"ר ההתאחדות לביטוח חיים, עוזי לוי, שמסר להם כי האוצר מסכים לאופציה זו. האופציה נועדה לניצול במידה שיתברר כי התשואה מאגרות החוב בבורסה נמוכה מ־4 אחוז.

עתה מתברר שעמדת משרד האוצר הינה, שעל חברות הביטוח לרכוש רק ממנו את אגרות החוב לכיסוי הפוליסות. חברות הביטוח מתנגדות בתוקף לדרישה זו.

חברות הביטוח רשאיות להמשיך ולמכור פוליסות לביטוח חיים מהסוג הישן במשך עוד פחות משבועיים, עד סוף פברואר.

הסדר ב"מגדל": ביטוח חובה לרכב — בתשלומים

עוזי אבל, מנכ"ל "אבנר": הסדר לא חוקי; חובה לשלם במזומן

מאת אריה לביא

קבוצת הביטוח מגדל מתחילה להפעיל שיטה חדשה לתשלום דמי ביטוח רכב חובה, באמצעות תשלומים חודשיים. עד עתה היתה חובה לשלם במזומן עבור ביטוח החובה, המתבצע באמצעות תאגיד הביטוח "אבנר" שבבעלות כל חברות הביטוח.

מהתשלום בשיטה החדשה יוכלו ליהנות מי שמחזיקים בכרטיס האשראי "ויזה", החל מהחודש הבא. את התשלום ניתן יהיה לבצע באמצעות סניפי בנק לאומי, שחברת הביטוח מגדל נמנית עליה ובאמצעות סניפי בנק דיסקונט.

התשלום יתבצע בסניפי שני הבנקים. הפקיד ימלא טופס מיוחד ויטביע את חותמת הבנק כאילו התקבל תשלום במזומן בעוד שבפועל יבוצע התשלום בתשלומים.

יצויין שעבור האשראי ב"ויזה עדיף" משלמים הלקוחות של כ"ל 2.50 אחוז לחודש בעוד שלקוחות דיסקונט 2.75 אחוז לחודש.

עוזי אבל, מנכ"ל תאגיד הביטוח "אבנר", הביע תדהמה מפרטי השיטה החדשה. אבל אמר אתמול ל"הארץ" שלדעתו ההסדר אינו חוקי שכן החוק מחייב תשלום במזומן. אבל ציין שלפני מספר חודשים כבר ביקשה חברת ביטוח אחרת, "המגן", להנהיג הסדר כזה. היא פנתה לתאגיד אבנר ונענתה באופן שלילי. אבל מסר שיבדוק את הנושא לפרטיו בטרם יגיב רשמית.

את תגובת מנכ"ל מגדל לא ניתן היה להשיג. דובר החברה מסר כי מדובר בהסדר חוקי ורשמי בין מגדל לבין אבנר המבוסס על חוות דעת משפטית. הלקוח משלם על פי תנאי ויזה לחברה בתשלומים ואילו מגדל מעבירה לאבנר בתשלום אחד.

עשרות מבכירי הלביא פרשו ויפרשו מהתעשיה האווירית

אינם נכללים ברשימות הפורשים מרצון • פרשו תוך ויתור על פיצויים מוגדלים, ובניגוד לרצונה של ההנהלה

מאת זהר בלומנקרנץ

עשרות בעלי תפקידים בכירים במסגרת פרוייקט "הלביא" התפטרו וממשיכים להתפטר מעבודתם בתעשיה האווירית, בניגוד לעמדת ההנהלה.

נודע, כי ראש החטיבה החדשה בתעשיה האווירית המשנה למנכ"ל, ד"ר מאיר דביר, יצא לחו"ל במסגרת מאמצי השיווק והבאתם של פרוייקטים חדשים. מדובר בפעילות ראשונה מסוגה במסגרת הקמתה של החטיבה החדשה המורכבת מאיחוד חטיבות הנדסה והייצור.

עובדים בכירים אלה לא נמנו עם רשימות העובדים המיועדים לפרישה מתוך הסכמה הדדית. הם התפטרו תוך ויתור על תשלומי פיצויים מוגדלים ובניגוד לרצונה המקורי של ההנהלה. בין הבכירים שהתפטרו מתפקידם: ראש שטח תצוגות, שמואל לביא, מתכנן פרוייקט בקרת טיסה, אודי מיכאלי, איש האוויוניקה, יהושע בכת, ראש שטח אינטגרציה בתיכנון מטוסים, עמיר לוין וראש שטח חומרה, גרישא ינפה.

10% גידול ביצוא לאיטליה

— בעיקר: כימיקלים ומוצרי טקסטיל

מאת יונתן שרמן

היצוא הישראלי לאיטליה גדל ב־87' ב־10 אחוז, ל־300 מיליון דולר — מסר איהוד כהן, הנספח הכלכלי של ישראל באיטליה.

לדבריו, היצוא הבולט היה של ענף הכימיה ודשנים, והסתכם בכמחצית היצוא הישראלי לארץ זו. ענף היצוא השני בחשיבותו היה הטקסטיל — כרבע מכלל היצוא.

ישראל דנה בהידוק קשרי התעופה עם הונג־קונג

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני התעופה

ישראל והונג־קונג יהדקו את קשרי התעופה ביניהן. נציגי חברת התעופה הלאומית של הונג־קונג "קאתי פסיפיק" נפגשו אתמול בנושא זה עם נציגי חברת "אל על". נדונו הידוק והרחבת קשרי התעופה ליעדים חדשים, דוגמת יפאן.

לקשרים של חברת התעופה בישראל עם חברות תעופה מהמזרח הרחוק חשיבות מיוחדת, כיוון שחברת "אל על" אינה מקיימת קווי תעופה ליעדים באותו חלק של העולם.

ערך את העמוד: משה [illegible]

מחירי האשראי בבנק לאומי

שיעורי ריבית מירביים ליום 18/2/88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית: לקוחות מסחריים	ריבית חודשית: לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" – צמודה למדד	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה־30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3–6 חודשים	1.25%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3–6 חודשים 7–12 חודשים	2.2% 2.4%	2.4% 2.6%

* עמלת הקצאה לתקופה עד 30.6.88 – 4.5%.

פרטים מלאים על מועדי פרעון הקרן והריבית וגובה סכומי האשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי-רווח יומי

"באדג'ט" ביטלה רכישת 600 מכוניות להשכרה — "בגלל המצב בשטחים"

מאת זהר בלומנקרנץ

חברת "באדג'ט" להשכרת רכב, ביטלה תוכנית לרכוש 600 מכוניות חדשות, כדי לענות על הביקוש הצפוי בתנועת התיירות לישראל, בעיקר לרגל חגיגות שנת ה־40.

נודע, כי על פי התיכנון המקורי עמדה החברה להגדיל השנה את צי מכוניותיה מ־1800 כלי רכב ל־2400 מכוניות, אולם בשל השפעתם החזויה של האירועים האחרונים ביהודה שומרון ועזה על תנועת התיירות לישראל, החליט מנכ"ל "באדג'ט" מוני בר, להקפיא בשלב זה את תוכניות הרכישה החדשות, עד שתתבהר תמונת המצב.

גם תוכניותיה של החברה להשלים השנה פתיחתם של ארבעה סניפים חדשים מוטלות בספק בשל האירועים בשטחים. המצב בחברות להשכרת רכב לתיירים חריף במיוחד, כיוון שבניגוד למיגזורים אחרים בענף התיירות, לא נדרשים הלקוחות לשלם דמי ביטול, במקרה ואין הם ממשים את הזמנותיהם.

הכנסותיה של "באדג'ט" בשנה האחרונה מהשכרת רכב לתיירים מחו"ל, הגיעו לעשרה מיליון דולר — גידול של למעלה מ־25 אחוז לעומת שנה קודם לכן.

ביקורת בוועדת הכספים על מדיניות הסובסידיות

מאת צבי זרחיה

בוועדת הכספים של הכנסת הובעה אתמול ביקורת על מדיניות הסיבסוד של משרד האוצר. בדיון שקיימה הוועדה בנושא סעיף הסובסידיות לשנת 88', אמר ח"כ יגאל כהן כי מדיניות הסיבסוד של האוצר היא הרסנית.

לדברי ח"כ כהן, שהיה יושב ראש הישיבה אתמול, עיכוב העלאת מחירי המוצרים המסובסדים על ידי האוצר, גורם בפועל למדיניות אנטי סוציאלית וחברתית המעניקה סובסידיה שווה לעשיר ולעני.

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), אמר כי מדיניות הסיבסוד עלולה להביא לנזק כלכלי מאחר ויוצר בהם נזק [illegible] לציה ויגדיל תשלום תוספת היוקר.

המבונה על התקציבים באוצר דוד בועז, אמר לחברי הוועדה כי בשנת 87' צפויה הריגה של 376 מיליון שקלים בסעיף הסובסידיות בתקציב המדינה. בועז מסר כי התקציב המקורי לסובסידיות לשנת 87', היה 497 מיליון שקלים אולם בשל אי עדכון המחירים, יגיעו ההוצאות בסעיף זה ל־873 מיליון שקלים.

סכסוך עבודה ב"מכתשים"

מאת יונתן שרמן

סכסוך עבודה חריף מתפתח ב"כור". לבד מהעימותים הקיימים ב"תדיראן" ו"אליאנס", בין העובדים להנהלה, החל להחריף העימות בין עובדי "מכתשים" והנהלת חברה זו.

ועד העובדים החליט לנקוט בצעדים קיצוניים ולהדוף את דרישת ההנהלה לפיטורי כ־150 עובדים בחברה, במסגרת תוכנית התייעלות. הוועד מתנה את הסכמתו לפיטורים, תמורת פיצויים גבוהים במיוחד, דוגמת הפיצויים ששולמו לעובדי "סולתם" שפרשו.

הנהלת החברה אינה מסכימה לתנאים אלו ומציינת, כי קיים צורך דחוף בצמצום כח האדם בכ־10 אחוזים, על מנת להגביר את התחרותיות של המפעל בשוק הבינלאומי.

"מכתשים" סובל מקשיים בגלל ירידת ערכו של הדולר בעולם והקפאת שער הדולר ביחס לשקל בארץ. בימים האחרונים התנהלו דיונים בין העובדים להנהלה אך ללא כל תוצאות. "מכתשים" הינו אחד ממפעלי קבוצת הכימיה של "כור" ומייצר חומרי הדברה.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הצרכנות

המחלקה לייעול הצריכה.

שמחים לברך את הזוכים בתחרות

צרכן החשמל היעיל 1987/88

בתעשייה:

פרס ראשון:
• מקורות, חברת המים

פרס שלישי:
• נשיונל סמיקונדקטור, מגדל העמק
• פרדס מוצרי הדר, יבנה

במסחר, שירותים, מוסדות וקיבוצים:

פרס שני:
• קיבוץ יפעת
• מרכז רפואי סורוקה, באר-שבע

פרס שלישי:
• קיבוץ עין-גב

פרס עידוד:
• מכון וייצמן למדע, רחובות
• קיבוץ ניר אליהו

צרכנים אלה הוכיחו, שכתוצאה ממאמציהם, הושג ייעול בצריכת החשמל במתקניהם.

השתמש בחשמל בתבונה

מכונות וציוד לתחזוקה ונקיון

המבחר הגדול ביותר של:
★ מקרצפות בכל הגדלים
★ שואבי אבק
★ שואבי אבק/מים בכל הגדלים
★ מכונות משולבות לניקוי רצפות
★ מבחר מכונות לנקוי שטיחים
★ מכונות לטאטוא כבישים ומדרכות בכל הגדלים

מבחר גדול של ציוד עזר וחמרים לנקיון

מעבדה לתיקונים ושרות

מחצ

מיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון

מקבוצת "השמירה" בע"מ

חדר תצוגה מרכזי: תל־אביב: אזור התעשיה, רחוב 1274 מס 12 (כניסה מדרך פתח תקוה)

טל: 378473, 370121, 374113

חדרי תצוגה אזוריים:
ירושלים: טל. 242665
חיפה: טל. 674814
עפולה: טל. 595766

הארץ

יום ה', ל' בשבט תשמ"ח
18 בפברואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8 ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בהבהרה
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שגריר לא־מתאים ולא־רצוי

שגריר נורווגיה בישראל, טורלב אגדה, השווה את השלטון בגדה המערבית וברצועת עזה עם משטר הכיבוש הגרמני־הנאצי במולדתו. ולא זו בלבד שהעמיד על מישור אחד את שתי התופעות — על־אף השוני הבולט ביניהן; הוא אף הביע דעתו כי הכיבוש הישראלי גרוע מן הכיבוש הגרמני שנורווגיה היתה נתונה בו משנת 1940 עד לסוף מלחמת־העולם השנייה.

אפשר לתהות מה גרם עיוות כזה בזיכרונו של השגריר. איך זה נשכחו מלבו עינויי עמו בימי השלטון הנאצי, שעוררו אפילו את קנוט האמסון, הסופר שהעריץ את היטלר, להתחנן בפניו כי ישים קץ למשטר הטרוריסטי?

ישראל פתוחה לביקורת מכל צד ואנו רגילים שנציגי מדינות זרות אינם חוסכים מאתנו את שבט לשונם. אם השגריר הנורווגי מוצא לנחוץ לומר לנו כי כוחות הביטחון של ישראל מפעילים עודף כוח בדיכוי המהומות בשטחים המוחזקים, אפשר להתווכח אתו ולא נעמיד פני נעלבים; אולם טענתו שחיילי צה"ל עולים באכזריותם על קלגסי היטלר בנורווגיה, היא עלבון שאין אנו חייבים להשלים עמו.

השגריר הוזמן למשרד החוץ לשמוע דברי מחאה; אחר־כך הסכים להתראיין בקול־ישראל ולהסביר לשומעיו כי לא אמר מה שהעיתונאים דיווחו, אלא חלה אי־הבנה, "כנראה בשל הבדלי שפה", וכי לא צוטט נכון, וכו', וכו'. מי שהקשיב לגמגומו, יכול היה להבין כי אין ממש בתירוציו; עיתונאי חיפה מבינים אנגלית ונאמנים הם עלינו שלא סילפו את דברי השגריר.

רבה של קהילת אוסלו הזכיר כי טורלב אגדה היה כלוא במחנה ריכוז נאצי וכי הוא נחשב לידיד ישראל. יתכן; אך אין בכך לטשטש את הרושם העגום העולה מהדברים ששמענו מפיו של "ידיד" זה. אין להסתפק בהבעת המחאה בפני מנכ"ל משרד החוץ; ממשלת ישראל חייבת להכריז על האיש כעל פרסונה נון גראטה, ולתבוע מממשלת נורווגיה כי תשלח תחתיו דיפלומט אחר, שתזכה עליו כי לא שכח את זוועות המשטר הנאצי בארצו ולא יחפש בישראל משלים שאינם מתאימים לנמשל.

בוש מתאושש

ניצחונו המשמעותי של סגן הנשיא ג'ורג' בוש בבחירות המוקדמות למועמדות הרפובליקאית לנשיאות בניו המפשייר מחזקה במידה ניכרת את מעמדו, אחרי מפלתו בשבוע שעבר במדינת איווה, והעניקה לו דימוי של לוחם שיכול להתאושש ממפלה. אך זאת רק תחילת הדרך, וניצחונו טרם מובטח. התמונה תתגבש כנראה רק ב־8 במרס, "יום ג' הגדול", בבחירות מוקדמות של שתי המפלגות ברוב מדינות הדרום ובכמה מדינות אחרות.

אך ההצבעות בניו המפשייר — הראויה לציון מכיוון שכבר לא זכה אף פעם למועמדות מי שלא הצליח במדינה זו — הצביעה על כמה מגמות לקראת ההתמודדויות הבאות גם בקרב הרפובליקאים וגם בקרב הדמוקרטים.

במחנה הרפובליקאי מפגר אמנם הסנאטור רוברט דול כמעט ב־10 אחוזים אחרי בוש, אך יש אמת בדבריו שהמרחק בינו לבין יתר המתחרים עשוי להפוך את המירוץ לתחרות בין השניים. האהדה הרבה לנשיא רייגן בניו המפשייר בהיותו שם לסגנו בוש. ירידתו של המטיף פאט רוברטסון למקום הרביעי, עם 10 אחוזים (מהמקום השני באיווה), אינה משמעותית ביותר, כי איש לא ציפה שתהיה לו הצלחה במדינה זו. מבחנו האמיתי יבוא במדינות הדרום, שהן כר פעולה מסורתי של המטיפים הפונדמנטליסטיים.

בצד הדמוקרטי שמר, כצפוי, המושל מיכאל דוקאקיס ממסצ'וסטס השכנה את יתרונו, בהשיגו 36 אחוזים, לעומת 20 אחוזים שבהם זכה חבר הקונגרס ריצ'רד גפהארדט. אך גם זה הישג מכובד המצביע על בסיס רחב, ביחוד לעומת המתחרים האחרים.

ברוך הבא, לחץ אמריקאי

משב רוח רענן מול תכתיב של סרבנים ומבשרי־משיח למיניהם, שידחפו אותנו למבוי סתום

מאת גדעון סאמט

לישראלים, שמצהיריהם הרגילו אותם לחשיבותה של "זקיפות" הקומה, להיות כל סימן של תכתיב מצד ארה"ב. תהיה עכשיו הזדמנות לחשוב על העניין מחדש. ידענו תמיד לומר לאמריקאים, שיתנו את המעות אך את הדעה ישאירו לעצמם. פונקנו גם על־ידי הזהירות של ארה"ב עצמה מלהפעיל עלינו לחץ. היא עשתה זאת רק במקרים ספורים, וכל אחד מהם נבע לא מזלזול בהתעמידה הישראלי או מהבהקה דיפלומטית פתאומית, אלא משכנוע עמוק שאין ברירה אחרת. עכשיו הצטברו התנאים לעוד לחץ כזה. לפטריוטים ישראלים מוצע כאן להודר היטב בקיעה של התעקשות האמריקאית הזהירה, ולקדם אותה בברכה.

מי שרוצה להתבשם מנאומו הלאומית, שישחזר את כליו נגד הניסיון האמריקאי להשפיע על מהלכינו. אבל מי שהשתכנע שממשלת ישראל נכשלה עד כה בקידום תהליך השלום, מי שהצליח סוף־סוף להבין שהליכוד עשה כל מאמץ לחבל בכישרונות להידברות, מוטב לו שיתבונן בימים אלה בלחץ האמריקאי לא מצד איזה שיקול מופשט של מוסר בינלאומי, אלא מבחינת האינטרסים שלנו. ג'ורג' בול, סגן שר החוץ האמריקאי בימי קנדי וג'ונסון, הגדיר את תכליתו של לחץ כזה באמרה מפורסמת אשר יפה מאוד להיום: על ארה"ב לעזור לישראל לעזור לעצמה.

האמת היא שהלחץ כבר התחיל. כמו יוזמות אמריקאיות אחרות, גם הוא בא באיחור ניכר. לפני חודשים ספורים בלבד עדיין סימנה וואשינגטון כיוון שונה כאשר התנגדה לוועידה הבינלאומית. שר החוץ שולץ יבוא לכאן ברעש גדול לקראת סוף החודש, אבל הרי הוא כבר היה כאן לפני ארבעה חודשים והיתה לו הזדמנות לומר כמה מהדברים שהוא מבקש לטעון עכשיו. אלא שאז, רק לפני חודשים אחדים, ארה"ב לא הצליחה להימלך בדעתה. מול האינטרס הישראלי המובהק לזרז את תהליך המשא ומתן, ולמרות מה שהיה ברור כבר אז — שללא מתבונת בינלאומית כלשהי העסק לא יזוז — וואשינגטון העדיפה על פני האינטרס הזה את השיקול האחר שלה: את הרתיעה הכפייתית מפני מעורבות סובייטית באזור.

מה שקרה בינתיים, כאן ואצל האמריקאים, היה שוב מאותן נסיבות שהביאו בעבר את ארה"ב, כמעט בעל כורחה, לתבוע מישראל פעולה. ואין להתפלא שכבר אנחנו שומעים את ראשית הקינה אצלנו על הלחץ האמריקאי. ראש הממשלה הודיע שלא נסכים שאיש יאמר לנו מה לעשות, כאילו בהיעדר לחצים אמר לנו איש זה בעבר דבר טעם כלשהו מה יש לעשות. משה ארנס המליץ לא לנהל משא ומתן "במצב הנוכחי", כאילו הראה שהוא מוכן לזה במצב אחר. בשנה שעברה תרומתו — שעלתה יפה — היתה לבלום בוואשינגטון, בשליחות שמיר, את רעיון הוועידה הבינלאומית. כתר־ לים ודחופים יצאו עכשיו שליחים אחרים של ראש הממשלה, דן מרידור ואהוד אולמרט — האגרות המוהלכות הללו בדבר אגף מתוך בתנועת החרות — כדי להודיע לאמריקאים במצות שולחם, שאין מקובל עליו הסדר תמורת שטחים.

* * *

אבל מול הסרבנות הזאת, מול האסימות הפוליטית הרסנית, מתגבשת עכשיו זו פעם נוספת נחישות אמריקאית לא להניח לחוסר־מעשה להשקיע את האזור באסון. כדאי להתייחס אל הכוונות האמריקאיות ברצינות, מכמה סיבות שחלקן לא היו קיימות אפילו לפני חודשים ספורים. המהומות בגדה יצרו בארה"ב אהדה של דחיפות חדשה. ישראלים שהורגלו — גם זאת בהשראת מנהיגיהם — לבוז לאמצעי התקשורת אצלנו, אינם מעריכים נכונה את ההשפעה שיש לפרסומי העיתונות והטלוויזיה בארה"ב על הממשל ועל הקונגרס. אם שר החוץ שולץ אומר ש"העמיד את אמינותו" על הצלחת מאמצו הדיפלומטי, אין זה קודם כל בגלל שאיפתו לעצב לישראל עתיד טוב יותר. אלא מכיוון שבאווירה שנוצרה הוא כמעט אינו יכול להרשות לעצמו להיכשל.

סיבה אחרת היא, כמובן, השינוי שחל בתודעת היהדות האמריקאית. הממשל יודע שלא יעמוד תחת מתקפה של הארגונים היהודיים אם ילחץ על ישראל. להיפך, הם שולחים בימים אלה את נציגיהם ארצה להפעיל לחץ משלהם על הממשלה לא להתנגד ליוזמה האמריקאית. וכפי שהודה שולץ עצמו בנאום בשבוע שעבר במועצה ליחסי חוץ בוואשינגטון, העובדה שהממשל היוצא אינו צריך להביא בחשבון את הבחירות בארה"ב, היא "יתרון ניכר" בשבילו.

אלה הנסיבות של האמריקאים. אבל מדוע שהישראלים ימחלו על גאוותם מתוממת־הלב ויקדמו בברכה לחץ אמריקאי? כי שנים רבות לא היתה כאן תחושה כבדה כל־כך של אסון מתקרב. כי בינם לבין עצמם, אם יורידו את היד מהלב, מבינים ישראלים רבים יותר מבעבר שיש עכשיו הזדמנות, אפילו היא אינה ברורה, להיחלץ ממצב־ביש שייעשה רק גרוע עם הזמן.

כי נראה — יבדוק כל קורא את סביבתו הקרובה — שהישראלים מדופרסים היום כפי שלא היו מאז '67. אבל אז, בימים של "האחרון שיוצא מלוד — שיכבה את האור", באה המלחמה והסירה את הסיוט. עכשיו אנחנו ניצבים מול התבוססות שסופה אינו נראה בעין. אנחנו פועלים כמתאגרף, כבר לא־כל־כך זקוף־קומה — "גרוגי" בז'ארגון הבוקס — שמחלק אגרופים לכל עבר אבל הולך ומאבד את שליטתו במצב.

מול האפשרות שיצחק שמיר ייראה גא ובוטח בעבור כולנו ותוך מתקפלות אני מעדיף את התועלת המעשית יותר שבנכונות לבדוק את סיכויי ההסדר. לא איכפת לי אם גם השטן יביא למו"מ על הסדר, כאשר האלטרנטיבה היא תכתיב גרוע לאין שיעור של מתנחלים ומבשרי משיח לאומנים למיניהם, של סרבנים הדוחפים למבוי סתום במדינה שתמשיך לשלוח את בניה להכות באלות, לפוצץ ספינות בנמלים זרים ולהסביר לנו בלי הרף שאין סיכוי לשלום בגלל נבלותם של הערבים.

כנגד נוף כזה של עתידנו, המשורטט על־ידי פוליטיקאים [illegible], אני מודיע בזה על נכונותי לקדם בברכה לחץ אמריקאי כל בוקר כמשב־רוח רענן.

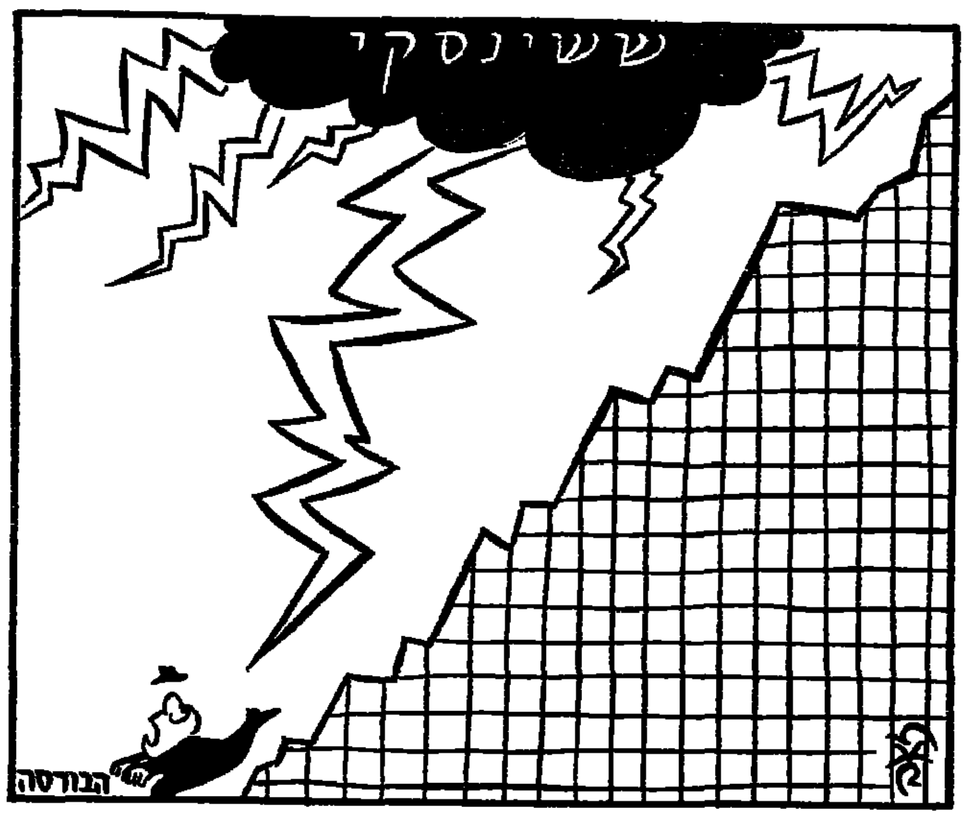

שבת מקומית

הקלפיות המקומיות יכריעו בנושאי השבת, ולא ההסכם הקואליציוני שייחתם בכנסת ובממשלה

מאת דן מרגלית

חוק ההסכמה שאושר בממשלה אינו היתר־בחותמת־ממלכתית לחילול שבת נפרץ, כפי שמבקש להציגו לגנאי השר יצחק פרץ מש"ס. לא יועילו הפלפולים והתלמודיים וסיבובי האצבע של רבני המפלגה החרדית. לאחר פסק־הדין של השופטת איילה פרוקצ'יה לא יכלה שום רשות מקומית לטעון כי חוקי השבת שלה תקפים. הכל נפתח לשינויים.

מי היא ש"ס, למד הציבור הרחב דווקא השבוע. במסווה של דאגה לתכנון הבנייה הכולל סירב מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי לאשר את תוכנית האיצטדיון בירושלים. כל אחד מבין מדוע, ואין מי שמשוחד מוסר באשר למניעיו של דרעי, שעשוי להתמודד על כורסת ח"כ מטעם ש"ס בכנסת הבאה. במירוצו לצמרת אין דרעי מבין — ואולי כלל לא איכפת לו — עד כמה הוא מחזק את הדעה הקדומה של חילונים רבים, שאי אפשר להפקיד משרות אזרחיות ממלכתיות בידי חרדים, מפני שאינם פועלים על פי אמות־המידה הנדרשות מהם כעובדי־ציבור, במנותק מהשקפתם האישית ומאמונתם.

חוק ההסכמה גם אינו ההישג הגדול שבו משתבחים ראשי המפד"ל. שר הדתות אמנם השיג יתרון פוליטי מסוים שלא ידעה המפד"ל כבר זמן ניכר, בהביאו את רוב שרי המערך להצביע בעדו, [illegible] האחרונות ש"ס בלבד. אלא שבעיית שבת־קודש לא נפתרה לשביעות רצונם של חובשי הכיפות הסרוגות. שכן חוק ההסכמה — רק לאחר שיאושר בכנסת — יאפשר לרשויות מקומיות להתערב. לפתוח ובעיקר לסגור עסקים בשבתות. הוא יחזיר את המצב לקדמותו. לתקופה הארוכה שלפני פסק־הדין — כאשר הכל הניחו כי רשות זו נתונה לעיריות ממילא.

רגע האמת

בפועל נוצר עתה מצב מיוחד במינו. הוא לא השתנה מאז פסק הדין של פרוקצ'יה. העיריות למיניהן מבינות כי אינן יכולות להתערב עתה ולסגור בתי קולנוע ועסקים אחרים בכל רחבי הארץ. הכל פרוץ עד להכרעה במליאה. זהו רגע האמת: מי שאכן מעוניין ולא איכפת לו להסתכסך עם לקוחותיו הדתיים, או להתייצב מול הפגנות חרדיות — צריך לקום ולעשות מעשה. זה הזמן לשנות את נוהגי הסגירה, במסגרת החוק. שכן הכנסת קרובה לאישור חוק ההסכמה. חופש הבחירה עומד לבעלי העסקים לזמן מוגבל בלבד. (האם מעיד מיעוט הנוהים אחרי האפשרות שנפתחה על חוסר מודעות לנושא, או על רצון של חילונים רבים לשמור על אופי מיוחד במינו של השבת בפומבי?)

אם לא קמו בעלי בתי קולנוע ומסעדות לפתוח בהמוניהם את דלתותיהם, יש לכך משמעות גם על [illegible] תים הציבוריים. אם לא יתעוררו עכשיו, יאחרו את רכבת החוק.

מבחינות מסוימות, מביא חוק ההסכמה את תסבוכת שמירת השבת או חילולה בפומבי, אל סף ביתו של כל בוחר. הדרג הפוליטי־ממלכתי יוסיף לעסוק בסוגיות הסבוכות יותר של יחסי דתיים־חילונים, כגון מיהו יהודי. אבל מציאות החיים הנרקמת בכל פינה ויישוב ואזור תיקבע על־ידי נבחרים המקומיים. ותושפע במידה רבה מהרכב האוכלוסייה. עיר חילונית כתל־אביב תושפע פחות מהסכמים בין יצחק שמיר, שמעון פרס וזבולון המר, וכן גם ירושלים בעלת הנטיות הדתיות. מי שיצביע בעד רב הנבחר בפתח־תקווה יידע כי הוא בצד בפתיחת קולנוע "היכל", וטובים כי־כוין שהקלפיות המקומיות יכריעו בנושאים כאלה ולא ההסכם הקואליציוני שייחתם בכנסת ובממשלה.

הדבר, כמובן, מיותר לאותם חרדים שכל־כולם קודש למלחמה בכפייה הדתית, ולחרדים שבשבת־כהלכה אינה נושא למיקוח ולפשרה בעיניהם. אך ציבור גדול שהמקח והממכר על אופי השבת בפומבי, שיעצב את הרגליו — מי מרצון, מי משיגרה ומי משום שהשלים עם כך — ימצא בחוק ההסכמה יתרון כפול: הזדמנות נכונות לחילוניים לקבוע עובדות חדשות בשטח בתי־קופה הבראית לעין, העברת הדגש במאבק על הבידור בשבת לרמה המוניציפאלית, הקרובה לכל אזרח לפי מקום מגוריו.

בסוגריים / ד"ר זאב סגל

חובת היועץ המשפטי

לא ייתכן שקולו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לא יישמע כאשר נשמעים קולות, בכנסת ומחוצה לה, הקובעים שחיילי צה"ל ממלאים בשטחים פקודות שהן "בלתי חוקיות בעליל", דבר המהווה עבירה על החוק. גם ביטחונו של שר הביטחון בחוקיות הפקודות הללו אינו יכול להתיר את היועץ כצדיק שמלאכתו נעשית בידי אחרים.

הנחיה מטעמו של היועץ המשפטי, שתבהיר את מידת החוקיות של הפקודות הניתנות, היא חובה שהוא חב לחיילי צה"ל בפרט ולשלטון החוק בכלל. "אומץ־לב אמיתי, איש שלא יזוז לא מזה ולא מזה", היו תכונות שסומנו בשעתו על־ידי שר המשפטים דאז, משה נסים, לגבי כל מי שאמור לשאת בתפקיד היועץ. נחישות־דעת ואומץ־לב אינם יכולים להתיר ליועץ המשפטי לעמוד מהצד כאשר מוטלים ספקות בחוקיות מעשי השלטון. המאבק על שלטון החוק בפעולת השלטונות הוא תמצית תפקידו של היועץ המשפטי לממשלה.

גפהארדט גילה את אמריקה

ציר הקונגרס ממיזורי לא ניצח בסיבוב השני של הבחירות המוקדמות לנשיאות ארה"ב, אבל הוא עכשיו דמות לאומית: הוא גילה איך מתנהלת הפוליטיקה של הפחד

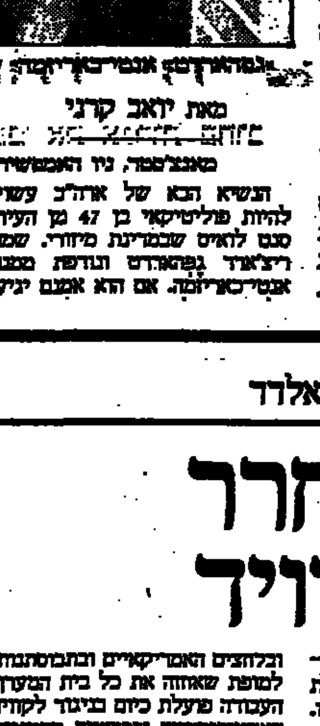

גפהארדט: אנטי־כאריזמה

מאת יואב קרני

מאנצ'סטר, ניו האמפשייר

הנשיא הבא של ארה"ב עשוי להיות פוליטיקאי בן 47 מן העיר סנט לואיס שבמדינת מיזורי. שמו ריצ'ארד גפהארדט ונודפת ממנו אנטי־כאריזמה. אם הוא אמנם יגיע אל הבית הלבן, זה יהיה לא בזכות כשרונו הרטורי או חביבותו הטבעית. פחד קולקטיווי עמוק יביא אותו לשם.

פחד עמוק חילץ את ציר הקונגרס הדמוקרטי מאלמוניות כמעט גמורה. בתוך שבוע אחד הוא ניצח בבחירות המוקדמות לנשיאות במדינת איווה, וזכה במקום שני בבחירות של ניו האמפשייר. באיווה אמרו ששיחק לו המזל, וגם העזילה לו העובדה שהוא היה "הילד מן השכנה" (למדינתו מיזורי יש גבול משותף עם איווה). לקראת ניו האמפשייר אמרו, שעכשיו נראה מה באמת כוחו. ואכן במקום הראשון בניו האמפשייר היה מובטח לנצח מייקל דוקאקיס (גם הוא "ילד מן השכונה": מושל מסצ'וסטס השכנה), התנהל מאבק איתנים על המקום השני. גפהארדט ניצח בו.

כאשר הופיע לפני תומכיו אתמול לפנות בוקר (שעון ישראל), הוא כבר היה דמות לאומית. נאום הניצחון שלו הוכיח את נאומיו הסטנדרטיים מאיווה. הוא היה צונן, מאולץ, חסר חוש הומור. בעידן הטלוויזיה, תכונות כאלה מביסים מועמדים. מדוע עדיין לא הביסו את ריצ'ארד גפהארדט?

מפני שגפהארדט גילה את התגלית המעניינת ביותר על תנודות מצב הרוח הלאומי בארה"ב: האמריקאים פוחדים מפני התמוטטות כלכלית. פוחדים אינם נוחים לטיעונים רציונאליים, פוחדים אינם אוהבים לשמוע את האמת. פוחדים מעריצים את אלה האומרים להם, שמריצות של יד חזקה נגד אויב חיצוני תפתור את כל הבעיות.

הדגלים עולים, מניות צונחות

במערכת הבחירות של 1984 ניסה וולטר מונדייל, המועמד הדמוקרטי הכושל לנשיאות, לדבר עם האמריקאים על עתיד ילדיהם. הוא הזהיר אותם, כי הגרעון התקציבי המתנפח של ממשלתם, והירידה המסחררת בכושר התחרות של התעשייה האמריקאית בשוקי העולם, עתידים לעלות להם ביוקר. הוא אפילו העז להודיע מראש, שאם ייבחר לנשיא, יעלה את המסים.

מונדייל גזר על עצמו מוות פוליטי. ב־1984 העדיפו האמריקאים להאזין להתרברבותו של נשיאם הזקן, ש"אמריקה שבה לגדולתה". בקיץ של אותה שנה צפו האמריקאים בניצחון האתלטים שלהם באולימפיאדת לוס אנג'לס, ומשו דמעות גאווה כל אימת שהונף דגלם הלאומי. ב־1984, סיסמת הבחירות האפקטיווית ביותר, שבצעקה בנהימות קצובות, היתה "יו־אס־איי" (ראשי התיבות האנגליים של ארצות הברית). אמריקה היתה שרויה בעלפון חושים. סוציולוגים ניתחו את הרגלי הצריכה של ה"יאפים", כתבי־עת כלכליים סיפרו על בני 30 המשתכרים מיליון דולר בשנה — והסטטיסטיקה המרוחקת של התקציב הלאומי לא הטרידה איש.

בין 1984 ל־1988 התעייפו הבריות במקצת מרונאלד רייגן. בסתיו 1987 הדימוי הלאומי לא היה עוד דגלים מורקדים לראש התורן, אלא מניות צונחות אל הרצפה. רוב האמריקאים לא הבינו מה קרה לבורסה שלהם, אבל משהו התחיל לקנות מקום בלבם, שהזמנים הבאים לא יוכלו להיות טובים כמו הזמנים הקודמים.

יש מועמדים דמוקרטיים המציעים פתרונות רציונאליים לפחד. גרי הארט מדבר על "אסטרטגיה של השקעות" בכלכלה ובחינוך; ברוס באביט הסימפאטי, מושל אריזונה לשעבר, מדבר על דמוקרטיה תעשייתית. גפהארדט אומר: זרים אשמים, זרים צריכים להיענש.

שאלת 48 אלף הדולר

זינוקו באיווה התרחש בתוך שלושה שבועות. בדצמבר עדיין הורגב בסוף הסקרים. בסוף ינואר התרומם למקום הראשון. בין אחרון לראשון הציג גפהארדט את תחנות הטלוויזיה של איווה בתשדיר בחירות פשטני. הוא דיבר בו על הצגות היצור של שתי מכוניות: אחד מדגמי "קרייזלר" האמריקאים ו"יאנדי" הקוריאנית, שתיהן עולות בערך אותו דבר. אבל "קרייזלר" נמכרת בקוריאה ב־48 אלף דולר. "יאנדי" נמכרת בארה"ב בשביעית הסכום הזה. מה הפלא איפוא שהמכוניות המזרח־אסיאניות מציפות את שוקי אמריקה, ומכוניות אמריקאיות מתרפקות על שערים נעולים באסיה?

גפהארדט הבטיח, כי הוא יעניש את הקוריאנים ואת היפאנים; את הטייוואנים ואת הסינגאפורים ואת ההונג־קונגים. הוא יעניש כל מי שסוגרים את שוקיהם לפני סחורות אמריקאיות.

ב־29 בינואר נשא גפהארדט נאום פרוגרמאטי באוניברסיטת איד־בה, בעיר איימס. לאורך נאומו היה שוזר חוט אחד: "אנחנו מאבדים את השליטה על עתידנו הכלכלי", ו"כל טילינו החדשים, הפצצות והמשגרים, לא יהיו אלא קישוטים עגומים על קו מאילינו גרעיני".

האפקטיוויות של בשורת גפהארדט יכולה להימדד בשלושת הקריטריונים הבאים: היא פשוטה מאוד — השומע פטור מן הצורך ללעוס, הוא יכול מיד לבלוע; היא מפחידה — ואין עניין מעורר יותר מן הפחד; היא אינה תובענית — ואין לך בוחר יותר אסיר תודה מבוחר שאינו נתבע לעשות מעשה.

ברוס באביט מאריזונה, אשר מסע הבחירות שלו עלה בניו האמפשייר על שרטון חסר תקווה, סיגל לעצמו תכסיס רטורי מעניין. הוא טוען זה זמן רב, כי לאמריקה אין מנוס מלהטיל מס על צריכה — בשורה לא פופולארית מעיקרה. באיווה ובניו האמפשייר היה מגיע באביט אל אסיפת בחירות, חוזר על תמיכתו במס חדש, ומזמין את שומעיו לקום על רגליהם אם הם תומכים בו. היקף כשלונו של באביט מראה, בניסוח הגששי הקלאסי, ש"אף אחד לא קם". אמריקה המפוחדת נשארה יושבת.

יתר על כן, מערכת הבחירות במפלגה הרפובליקנית בניו האמפשייר סבבה כמעט באופן בלעדי על ציר אחד: מי מן המועמדים מוכן להישבע יותר פעמים, שלעולם לעולם־לעולם לא יעלה מסים. אתמול הסכימו המשקיפים, כי תשדיר בחירות אחד של סגן הנשיא ג'ורג' בוש הכריע את הכף לטובתו, נגד הסנאטור רוברט דול. בתשדיר הזה האשים בוש את דול, שהוא תומך בהעלאת מסים.

1988 בפוליטיקה האמריקאית מאיימת איפוא להכליא מין בשאינו מינו: את התרוממות הרוח האגואיסטית של 1984 עם הפחד מפני העתיד שנולד בוול־סטריט בסתיו 1987. את התוצאה הבלתי נמנעת יהיה אפשר לקרוא על שמו של אחד ממולידיה, "גפהארדטיזם". היא תיראה אל־נכון כמוהו: לא מבריקה, מניפולאטיווית, פרובינציאלית תעודת אומץ. ציר הקונגרס ממיזורי, גם אם לא יהיה הנשיא הבא של ארה"ב, כבר תרם תרומה חשובה: הוא גילה את אמריקה.

דגש חזק / ישראל אלדד

יו"ש משוחרר מקמפ־דייוויד

הציונות — זה הבסיס המוסרי, ההיסטורי, הדתי וגם המעשי למדינת ישראל — ידעה ויכוחים עמוקים על הדרך לשיבת ציון והשבת ציון: האם זה ייעשה בכסף ובהתיישבות, בצ'ארטר מדיני או בכיבוש צבאי? גם היו ויכוחים על העיתוי. אך מעולם לא התנהל ויכוח על זכותנו על הארץ ולא הועלתה האפשרות לנטוש מה שכבר נכבש — אם ברוב נגאל או בבקעה, ומכל שכן, מה שנגאל במלחמת־מגן מוצדקת נגד תוקפנות לא רק מצד סוריה המרושעת, מהרי הגולן, כי אם גם מצד חוסיין רודף השלום: הוא תקף מרמאללה ומשכם, מבטן הארץ. מהרי שומרון עד "הרי הברזל". זה עמוד־השדרה שהשלטון בו קבע את גודל הארץ בימי הכיבוש הישראלי של יהושע, בימי השר פסים הזר, ובימי גידוש הצלבנים ששלטו בחוף, כאשר המוסלמים ישבו בהר.

רק בגלל תבוסה צבאית ננטשו ישובים. לא מרצון ומהסכמה. הוויתורים שוויתרנו על חלקי ארץ־ישראל בתכניות החלוקה היו ויתורים על מה שלא היה בידינו. אם כי היה בלבותנו, בלב כולנו. היום זה בידינו ממש. היום צפויה לנו סכנת ויתורים מפלגים שכאלה. כבר חל גם שבר עמוק בהתנגדות למו"מ עם פלשתינאים שכולם אש"ף. סעודה כבר עומד בראש הפגנה יהודית מול בית ראש הממשלה, באין מפריע. וזה מתרחש על רקע אינטלקטואלי, תקשורתי וספרותי שכולו לגלוג ציני לעצם המושג "זכות היסטורית", ו"שיבה", כאשר הן שלנו. אבל מכבדים את היחס הרגשי הדתי של הערבים והמוסלמים כלפי הארץ. את רגשותיהם יש לכבד, לפני גושי־האמונים שלהם מרכינים ראש ולב בכל צורה.

החזון, האתוס והפאתוס

פירושו של דבר, התמוטטות אושיות הציונות, תוך הנגה בלי לב (ואי הלב פסול) על מדינה שקמה "בצוק העתים ובלית ברירה" וכלל לא כתנועת שחרור ושיבה למולדת. זה הרקע האידיאי, או השבר האידיאי, זו הניהיליזציה של הבסיס המוסרי המופלא שבכל החזון המיוחד הזה שכונה ציונות. הצורך הפיסי היה לעזור לחזון וגם נכון היה — אך צורך פיסי זה לא הספיק ליצירת תהליכים באוגנדה או בבירובידז'אן. האתוס הוא שהעניק גם את הפאתוס (משמע, סבל) למפעל כולו. ויתורים על חלקי ארץ־ישראל — הנרכשים מכל הבחינות — הם ראשית הקץ למפעל כולו. התמוטטות הבסיס.

פוליטית וטאקטית, הנסיגה מסיני נתנה כמובן את האות לאפשרות זו. מבחינה בגין אמנם לא ראה בסיני חלק מארץ־ישראל, אך נסיגה לא היה מוכנה דמוגראפי מבגיר. ואין צריך לומר מה היה הפעול הנפשי של הרס ימית וישובים. פוליטית, עצם הנסיגה לגבול הבינלאומי שמלפני ששת הימים מתקבעת בנו, הן מצד עומק התודעה בעולם הן אצל אויבינו. עצם האפשרות "להחזיר" עד לגבול שנפוץ על־ידי האויבים, היא מעשה חסר־תקדים בימי מלחמות, תבוסות וניצחונות. פשוט, לתוקפן אין מה להפסיד. גבים את ישראל — מה טוב; ולא — לא הפסידו כלום, הם יחזרו.

היום יש לברך את חוסיין וגם את מובארק, על הקפדה הגלויה שהם קוברים את הסכמי קמפ דייוויד. התעקשותו הטאקטית — אני מקווה עדיין שהיא טאקטית בלבד — של יצחק שמיר על הסכמי קמפ דייוויד כבסיס, אולי "תשיג" הישג מפוקפק ומסוכן ביותר של אוטונומיה כשלב ביניים, אך תחזק את תביעת האויב להסיגנו לגבולות שלפני השלום עם מצרים. הכל לפי הדגם המסלול ההוא.

הרווח הטאקטי שבאוטונומיה אינו שווה בהפסד ובמפולת האסטרטגית הכרוכה בו. כי המחיר הוא השתלטות הדאית של אש"ף על האיזור האוטונומי שלא יהיה בר־ריבונות ישראל. משמע, ליגליזציה של ריבונות ערבית דה־פאקטו, בהנפת דגלים, בהפגנות ובאקט של בחירות חופשיות. ואין צריך לומר, ביטול האפשרות ליישוב יהודים נוספים ביו"ש. בגין, במצב של אופוריה, חשב שבהסכם קמפ דייוויד הוא מבטיח את יו"ש. ובאמת רק הפקיר חבלים אלה על־ידי כך שנתן לגיטימציה ראשונה לישות פלשתינית כבעלת זכויות לאומיות שם.

שמיר במלכוד עצמי

יצחק שמיר מילכד עצמו. או מצא עצמו ממולכד ברשת קמפ־דייוויד ובלוחצים האמריקאים והתבוסתנות־למופת שאוחזת את כל בית המערך. העבודה פועלת כיום בניגוד לקווים האקטיביסטיים, ובפשטות, הציוניים, שהיו בה בעבר. (אף מ'תכנית אלון' לא נותר זכר בריצת־אבוק של פרס שיונים בלעוה — יונים בלעות פרס) שמיר מילכד עצמו בהתעקשות מיותרת על רוח זמן, ולא־חרשים אחרים, להמשך הקואליציה. כך נמנעות בחירות חדשות, שהן כעין משאל־עם, המתבקש גם עקב ההתדרדרות המדינית וגם בשל הרוח הטובה הרווחת עדיין בשדרות העם הרחבות.

יצחק שמיר יכול להשתחרר מהמלכוד ומהרשת הזאת. הוא יכול לחדש מכל הבחינות — המעשית, המדינית, החינוכית — את הבסיס הציוני. דרושה מתקפת־נגד יהודית ציונית במלוא היקפי העומק. אם לא תביעתנו ההיסטורית הצודקת והמקודשת של העם היהודי לארץ־ישראל, פשוטו כמשמעו, אם לא זה הבסיס למו"מ — יהא הבסיס לעמדתנו המגרש הראשון של הבד־העמים הנצרת בלפור; ואם לא בסיסים היסטוריים ובינלאומיים אלה, ייסמך הבסיס על הניסיון שהתנסינו בוויתורים שוויתרנו פעמים לחלוקה: לקריעת עבר הירדן ולחלוקה של 1947: ושני הויתורים על מרבית הארץ ועיקרה, לא הועילו. הגבולות שבין 1949 ל־1967 הופרו והיו בסיס למתקפת־השמדה נגדנו. הבסיס האחרון שעלינו לעמוד עליו הוא הסטאטוס קוו הטריטוריאלי. זה המינימום הביטחוני.

הסיסמה — או העיקרון ר"ל — "אדמה תמורת שלום", לא הופעל ולא נוסה בשום מקום בעולם כשהדברים היו אמורים בארץ מולדת. ארה"ב נטלה מוויסקונסין ולא תיסוג מאלסקה, למשל, לכבוד רוסיה, או מטקסס לטובת מקסיקו. ברית־המועצות אולי תיסוג מאפגניסטן, אך כבר לא מצ'כוסלובקיה או לאטביה. אין משלמים במולדת תמורת שלום. שלום הוא מצב. ארץ מולדת היא ממשות. בשבילנו — בניגוד לערבים — זו הממשות היחידה כתהליך לגלות שבין שמד והשמדה.

זו ברירה קשה? נכון. אך קלה ממה שהיה בעבר, ועוד יותר קלה ממה שצפוי לנו מהשלום עם פלשתינה כלשהי במזרחי הארץ ובמרכזה.

המבחר העצום שלנו
והבחירה היא שלכם

חבילות שי מכל הסוגים הגדלים והמחירים, אלפי מוצרים אין סוף של צירופים, מתנות מכל הסוגים, הכל לפי בחירתכם מתוך המבחר העצום של הדברים הטובים שלנו בקו־אופ.

תוי קניה בערכים שונים
ביותר מ־200 סניפי קו־אופ
ו־20 בתי הכל־בו של
המשביר לצרכן בכל הארץ.

קו-אופ רשת הריבוע הכחול - הבחירה שלכם!
צלצלו עכשיו ליוסי סומך
03-7551321, 7551111

היפר קו-אופ • סופר קו-אופ
של רשת הריבוע הכחול, קו־אופ רעננה, קו־אופ הרצליה ורמת השרון

هكذا في الاصل

صكذا عن الأصل

על כסאו ישב זר

קונצרט עם הפסנתרן הרוסי ולדימיר פלצמן וזובין מהטה "ישיק" את מבצע "כסא לתמיד" של הפילהרמונית

לפני שירים זובין מהטה את שר־ביטו ביום ג' ה־1 במרץ, כדי לנצח על ביצוע הקונצ'רטו השלישי של רחמנינוב, עם הסולן ולדימיר פלצמן (ביצוע שגם יוקלט עבור סי.בי.אס), הוא ישלח ידו אל קופסא, כדי לש־לוף ממנה פתק ועליו מספרי שורה וכסא. זה יהיה "כסא לתמיד" על־שם זובין מהטה, שיצטרף לעוד כ־70 כמותו בהיכל־התרבות.

הקונצרט שבו ינגן לראשונה בישראל הסולן הרוסי, שהיגר בשנה שעברה לארצות־הברית אחרי מאבק ארוך ורצוף תלאות, שהחל ב־1978, כשביקש אשרה לעלות לישראל, יהווה "השקה" של דרך מקורית בארץ (אבל מקובלת למדי בארצות־הברית) לאסוף כסף כדי לאפשר לפילהרמונית לעשות משהו מעבר לשגרת היום יום.

כדי להבין את הצורך באיסוף כסף לתקציב, צריך לדעת שבתקציב פעולה שנתי של 15.7 מיליון ש"ח, מספקים 37 אלף מנויים (מספר ללא תקדים אצל תזמורות אחרות בעולם, במונחים אבסולוטיים) כ־87 אחוז. רק 13 אחוז באים מן הקופה הציבורית. אבל זה מה שמכסה את כל עלות הסדרות הרגילות. ויש גם גרעון מצטבר של כ־3 מיליון דולר. סיורים ואירועים מיוחדים זקוקים לתקציב מיוחד, ולצורך כך הוקמה הקרן השמורה של התזמורת. השנה, בפעם הראשונה, יוזרמו חלק מ־הכספים שנאספו על־ידי הקרן הש־מורה גם לתקציב השוטף.

אבל גם הקרן הכי יוקרתית והכי שמורה זקוקה לרעיונות חכמים. בניגוד למה שמקובל לחשוב, קשה לאסוף תרומות לתרבות. זה אמנם נעים, אבל תמיד קיימת הדמגוגיה החברתית ש"יש דברים חשובים יותר". העובדה שבארץ תרומות לעניני תרבות אינן מוכרות לצרכי מס הכנסה אינה מסייעת.

כאן בא נסיונה של שרה סלע, המנהלת החדשה של קרן התזמורת. שלה ניסיון בנושא איסוף תרומות למכון וייצמן (בעלה, פרופ' מיכאל סלע היה נשיא המכון) וכן ניסיון של שהות בארצות־הברית, ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות (גם בתחום איסוף התרומות, כפי שיו־דעים כל נהגי תרומות המגבית). בעלוני הפרסום של תזמורת בוסטון היא מצאה גם את הסיסמה "ללכת לפילהרמונית, אין פירושו לתת לפילהרמונית". מטרתה לשכנע את כולם "לתת". וכדי לעשות זאת צריך לחשוב על דרכים מקוריות "לקנות" מתורמים פוטנציאליים.

"כסא לתמיד" מאפשר לתורם לזכות עבור 5,000 דולר בלוחית על מסעד מושב בהיכל־התרבות, שה־מושב הוא על שמו של התורם. אין זה מקנה לו כל זכות על הכסא, ואפילו לא ודאות שבקונצרט מסוים יהיה נוכח יוכל לשבת על הכסא "שלו". יעשו מאמצים שכך יהיה, בקונצרטים הכיוהים, אבל בסדירות, הרי זה ממילא בלתי אפשרי.

עד עתה נמצאו כ־70 תורמים (וזה אומר 350 אלף דולר לקרן הש־מורה). חלקם מנויים ותיקים, שרצו להנציח את שמם על המושב הקבוע שלהם, שאצל חלקם נמצא במשפחה עוד מראשית ימי היכל־התרבות. חלקם אנשים ללא מנוי, שכך נקשרים לפילהרמונית לראשונה, ולאורך זמן. כרגע יש אדם אחד ש־היו על שמו שני מושבים: בנו גיסר תרם מושב אחד, וחברת "דלק" תרמה מושב על שמו.

תופעה מעניינת היא תורמים שאינם רוצים הנצחה. אולי בגלל מסורת יהודית של "מתן בסתר". אולי בגלל מחשבה שאם הנצחה אז על בניין גדול. מחשבה זו אינה נכונה אם תראו בבתי־חולים לוחיות על־שם אנשים שתרמו מיטות, או את הלוחית הקטנה במוזיאון ישראל, המסבירה על־שם מי נעשה שיפוץ השירותים. אבל מי שאינו רוצה להזדהות, יוכל לתרום כסא בהיכל־התרבות על שמו של מר סיקאי או אמן ראוי. זו הסיבה שמהטה יגריל בראשית הקונצרט מושב על שמו.

בשלב הבא אפשר יהיה — כמובן במחיר גבוה יותר — להציע לרכוש את מושבי הנגנים, בדומה לקתדרות באוניברסיטאות. אבל עד אז נותרו עוד כ־2700 מקומות להציע לתור־מים פוטנציאליים. את עריכת הקונצרט עצמו איפשרה קרן "דר רון", שמסייעת לתזמורת לקיים קונצרטים במסגרת "אמנות לעם". הכנסות הקונצרט מיועדות לקרן זו. ועתה יוכל כל מאזין לשפשף בשר חולו את הלוחית עם־שם בעל הכסא, היודע אי שם, במקום בו הוא נמצא, שעל כסאו יושב זר.

נעמה שפירא ושרז אלבז: "סולמות"

הזדהות עם היום־יום

מאת רונית לנר

לקראת עבודתה החדשה של אושרה אלקיים "סולמות" בתיאטרון הקאמרי

עבודות תנועה, בשילוב עם יסו־דות דרמטיים, כמו שימוש בשפה מילולית ובחפצים מן היום־יום, מאפיינות את תיאטרון המחול האירופאי של שנות השמונים. הן הפכו לתופעה שלטת גם אצלנו. אושרה אלקיים, המעלה בימים אלה בתיאטרון הקאמרי את "סולמות" היא ללא ספק החלוצה המקומית בתחום זה.

אושרה אלקיים היתה מראשוני להקת "בת־שבע". כרקדנית וככור־יאוגרפית, נמנתה תמיד עם אלה המחפשים בכנות שפה מקורית, ששואבת ממציאות החיים שלנו. היא חשה, כמו יוצרים אחרים, מיצוי סופי בהתבדלות של תחום המחול מתחומים אחרים. מתוך תחושה זו, ניסתה לגבש שפה מגוונת יותר לשלב את מירב הלגיטימציות הבימתיות.

כמו בכל עבודותיה, היא משלבת יחד, גם כאן, את תחומי אמנויות הבימה השונות, כמו דרמה, מחול, תנועה, קול, מוסיקה ועיצוב. הדרמה תופסת מקום יותר ויותר בכיר ביצירותיה.

היא אינה עוסקת עוד בתנועתם של רקדנים. היא בוחרת לעצמה שחקנים מדיסציפלינות שונות, מן הפנטומימה והליצנות, ובונה איתם, תוך תהליך ארוך של עבודת סדנא, שפה שהיא תמיד תוצר של אנשים המרכיבים את האנסמבל.

הסיפור של עבודתה הנוכחית "סולמות" הוא פשוט: תהליך ה־התקרבות בין שני יצורים, גבר ואשה. בגלגוליהם השונים, משלב בתוכו מצבים קומיים ומשחק בד־מיונו של הצופה, כשהוא מוליך אותו בין שגרת היום־יום לבין מציאות סוריאליסטית ומוזרה.

לאחר תקופה ארוכה של מחול מופשט לשמו, אימץ לעצמו תי־אטרון התנועה שלה (ושל אחרים) את הרצון המחודש לעסוק בסיפורים אישיים וחברתיים, פשוטים ובסי־סים. שפת התנועה הפכה לאמצעי להעברת מסרים אלה. משנת 1980, בה הקימה אלקיים את תיאטרון התנועה שלה, אין היא עוסקת עוד בשפה ריקודית מקובלת. שפתה היום מורכבת מג'סטות והתנהגויות יום־יומיות, ויוצרת ברוב המקרים מצבים קאמריים אנושיים מאוד. הצופה אינו מזדהה עם תנועתו האסתטית לשמה של רקדן "א־נונימי", אלא הזדהות אנושית ובלתי אמצעית עם דמות בימתית מן היום־יום.

ראוי לטיפול רציני יותר

מאת זיוה שטרנהל

תערוכת עיצוב של בוגרי בצלאל במוזיאון ישראל בירושלים

"המבקר עשוי לצאת מהתערוכה בתחושה מעורבת של אי בהירות הנובעת בעיקר מחוסר עומק היס־טורי" — משפט זה לא נכתב על־ידי מבקר קפדן בעקבות תערוכת "בוגר בצלאל" המתקיימת בימים אלה במוזיאון ישראל. ההגדרה הקולעת נוסחה על־ידי האוצר עצמו, יצחק ("איזיקה") גאון, והיא לקוחה הישר מהקטלוג. במבט ראשון נדמה שהתערוכה ממלאת את יעודה, שכן היא ממחישה את השפעת בוגרי בצלאל מעשרים השנים האחרונות על העיצוב הישראלי העכשווי, ויוצרת אצל הצופה מודעות לתהליך הגיבוש הצורני של החפצים המקי־פים אותו.

במעצב טוב מצליח האוצר ללכוד את העין ואת תשומת הלב. כמה אפקטים מהממים כמו צילום פר־סומת של בגדים המתוח על קיר שלם או אולם המוקדש לגרפיקה המכוסה בצפיפות בעיתונים וכרזות, יוצרים תחושה של פיצוץ יצירתי. אולם בעידן שבו תערוכות במו־זיאונים חשובים הן רק תוצר סופי של מחקר יסודי המתבטא גם בהוצאת קטלוגים מקצועיים, הלכו אנשי המוזיאון בדרך הקלה. לא נעשה כאן מאמץ להתמודד עם נ־תוח היסטורי של עשרים השנים האחרונות ולא ניכר האומץ להגדיר תופעות אמנותיות תוך כדי התהוותן.

התערוכה המתפרשת על כל תחומי העיצוב (מתכשיטים ועד לדגם של תארים) מתבססת על ההנחה שבסוף שנות השישים החלה בבצלאל תקופה חדשה. לדעת האוצר, הצליח דור צעיר של מורים לנער את בית־הספר מתפישות מיושנות ולהחדיר נורמות אקדמיות מעודכנות. התערוכה אמורה להוכיח שהתלמידים בשני העשורים ה־אחרונים זכו להכשרה "מקצועית" טובה יותר שבזכותה פיתחו יכולת חשיבה בהירה, אנליטית וקרה, המפענחת את דרישות המזמין, השוק ומובילה לפתרון הנכון. אולם כדי להוכיח טענות אלה צריך היה לתאר את השינויים המגנונים שה־חלו "להופיע" בעבודות הבוגרים ולנתח את הרקע והסיבות שהביאו למפנה. הקטלוג אינו מספק אינ־פורמציה כזאת, ואילו התערוכה נראית כאוסף מיקרי של עבודות שחלקן אינו עובר את מבחן האיכות.

השאלה המרכזית, האם קיים מכנה משותף כל שהוא המאפיין את עבודת הבוגרים, נותרה ללא מענה. הרושם הוא שמעצבים חוגגים את עידן הפלורליזם תוך מירוץ מתמיד אחרי עמיתיהם בארה"ב ובאירופה. בית־הספר הצליח במקרה הטוב ללטש את הטכניקה שלהם וללמד אותם כיצד להתמודד עם בעיות של תפיסה חזותית, אך לא העמיס על המוחות הצעירים בעיות תאורטיות מסובכות מדי. ברוב העבודות ניכרת עמדה פאסיבית לחלוטין בשאלות של מהות ותוכן. המקצועיות נתפסת בבצלאל כהזדהות מוחלטת עם מטרות המזמין.

אמנם העיצוב השימושי אינו אמנות, היכולה לתקוף את התרבות הסובבת אותה. אבל התנועות ה־חשובות בתולדות העיצוב עמדו בסימן של מרד. בשנות השישים למשל, בעטה האינטליגנציה ה־מערבית בחברת השפע. גם מעצבים נטלו חלק בתנועת המחאה. הגישות של אנטי־עיצוב, אקלקטיזם ופנייה לטעם ההמונים, היו למעשה ביטוי של חוסר נחת מהממסד ומהתורה המודרניסטית שהפכה לכלי־שרת בידיו. אלינו הגיעו רעיונות אלה באיחור וגם אז רק בצורתם השט־חית, כסגנון אופנתי שצריך למהר ולחקותו.

בבצלאל של סוף שנות השישים גילו בהתלהבות את המודרניזם האמיתי. בסופו של דבר קשה היה לצפות שמישהו יתקומם נגד חברת השפע בארץ מתפתחת, שכלכלתה תלויה על בלימה. צריך גם לזכור שבישראל התרחשה באותה תקופה רעידת אדמה מסוג אחר. ההתנתקות מעולם הערכים האידיאליסטי לווה בשינוי שחל באוריינטציה של צרכני התרבות. אם עד אז עוצבה השקפת עולמם על־ידי התרבות האירופית, הרי שמשנות השישים מורגשת "אמריקניזציה" מואצת בכל תחומי החיים.

מאחורי הצבעים והצורות המרק־דים לעיני המבקר בתערוכת העיצוב הזאת משתקפת תרבות חדשה. עובדה זו מתבהרת הרבה יותר אם משווים תערוכה זאת לתערוכת "בצלאל החדש" שהתקיימה לא מכבר במוזיאון תל־אביב. ההבדלים העמוקים אינם נובעים רק מעלייה ברמת החיים ומשימוש בטכנולוגיה מתקדמת יותר. אין כאן רק שיפור במיומנות המקצועית או ביטוי לאו־פנות מתחלפות.

כאשר נוסד "בצלאל החדש" בשנות השלושים, עמדו הבעיות הלאומיות בראש סדר העדיפויות. האמנים שעלו מגרמניה ניסו לקחת חלק בגיבוש זהות לאומית, חברתית ותרבותית חדשה. הם ביקשו למזג את הנורמות האוביקטיביות האוניברסליות של עידן המכונה עם הערכים הסוביקטיביים והדי־נמיים שאיפינו את הציונות כתנועה לאומית. ההתחבטויות שהיו להם בנושא זה מתוארות בקטלוג המרתק שכתב אוצר אותה תערוכה, גדעון אפרת. אולם עובדה אחת אינה מוד־גשת די הצורך. "בצלאל החדש" לא היה באוהאוז ירושלמי. רוב המורים התחנכו בגרמניה, בתקופה שבה שלט עדיין האקספרסיוניזם. ה־מגמות הרומנטיות עם הנופך המיסטי והנטיה לחיפוש תכנים רו־חניים איפיינו גם את הבאוהאוז, אולם רק בשנותיו הראשונות. מרדכי ארדון התחנך במוסד ה־מפורסם רק עד 1925 והיה תלמידו של איטן. אמן שוויצרי נודע זה נאלץ כידוע להתפטר מהבאוהאוז כשגברו בו המגמות הרציונליות־חומרניות, וכשהטכנולוגיה תפסה את מקומה של מלאכת היד.

אל עובדות אלה אין להתיחס כאל כרוניקה יבשה. זהו הבסיס האמיתי של העיצוב הישראלי. הפן הרומנטי־לאומי שבהשקפת עולמם של מיסדי בצלאל החדש קירב אותם אל רעיונותיו של מוריס ורסקין והרחיק מהם במשך הזמן את תלמי־דיהם. "בצלאל" נותר כשמורת טבע אנכרוניסטית [illegible] ומסגלת לעצמה את "החלום ה־אמריקאי" ואת הצביון החומרני־תועלתני המאפיין אותו. המהפך שהתחולל בבית־הספר בסוף שנות השישים היה למעשה ניסיון ליצור תאום בין העיצוב הישראלי לבין המציאות החדשה.

המטרה העיקרית היתה להדביק את הפיגור ביחס לעיצוב הבין לאומי. העובדה שהמודרניזם ה־פונקציונליסטי הוכנס לבצלאל באי־חור של ארבעים שנה, בתקופה שבמקומות אחרים בעולם החלה כבר להתעורר ריאקציה נגדו (וחלק מרעיונותיהם של מיסדי בצלאל הפכו שוב רלוונטיים), היא כבר סי־פור אחר. מכל מקום, המבקרים בתערוכה עשויים להתרשם שמי־שביקש לנקות את בצלאל מכל אידיאולוגיה מיותרת ומכל אבק של מקומיות, הצליח להגשים את מש־אלותיו בשנות השבעים.

המוזיאון נימנע מלנקוט עמדה. הוא מציג עבודות מהשנים ה־אחרונות כחומר גלם, בלי להצביע על הקשרים סגנוניים או רעיוניים ובלי להבחין בין תחומים הפועלים על בסיס של צריכה המונית לבין יצירות הנועדות לשוק אליטיסטי. המבקר יתקשה להחליט אם יוצרים מעניינים כמו אסתי קנובל, אילן מולכו, מאירה אונא ורמי אלהנן, החותרים לגיבוש שפה מקומית, הם בבחינת תופעות שוליים או שמא מדובר כאן בהתפתחות משמעותית שחשיבותה תתברר בבוא הזמן.

שמים וארץ

רביעיית תל־אביב (חיים מ־אוב — כינור, ליר שוסטר — כינור, דניאל בנימיני — ויולה, עוזי ויזל — צ'לו) עם הויולן אברהם [illegible] בערב חמישיות. [illegible] בתכנית: מוצארט — החמישיה בסול מינור, ק.516. ברהמס — החמישיה בסול מז'ור אופ' 111.

בחמישיות של מוצארט, שהן כה קשות לביצוע דווקא משום "פש־טותן" המדומה, התובעת מהמנגנים, בנוסף לדיוק וניקיון מירבי, לשמור על רמת־איפוק, כדי שהמתח המו־סיקאלי לא יתפוגג — כמעט לא מעיזים לגעת, והן נותרות לצבור "אבק קודשים" בהיכלות היופי.

החמישיה בסול מינור, ק.516, היא מהמכילות שהלחין מוצארט בערוב ימיו. האדאג'יו הוא כה טראגי ודרמטי, כמעט [illegible] כאזינך לתפילה שמילת כה זכה, אתה תוהה לעיתים, לאילו פסגות של פיוט היה מוצארט מגיע אילו האריך ימים.

חברי החמישיה הפליאו בבניית המתח, כך שהאדאג'יו נשמע כנובע מהכרח משאר פרקי היצירה, והדר־כיה שהשתררה אחר הנעימה הטרא־גית, [illegible] של מוצארט להיות. בכלי שאיש מהנוכ־חים באולם הקטן [illegible] יעז לנשום. אך מוצארט, שלעולם אינו "טראגי עד לתהום", מיהר באלגרו החותם להתאושש, וחזר לצהלה ה־בהירה המאפיינת את כתיבתו.

מרוחניות מושלמת זו, ירדו חב־רי החמישיה באחת לנגינת ברהמס. ניכר בחברי הצוות, שרווח לנשמתם והוקל להם מעט. עתה, משיכלו להתפלש בעפר החומר, בארציותו הגסה לעיתים של ברהמס. למרות הקושי הווירטואוזי שביצירה זו, היא קלה בהרבה לביצוע מוסיקאלי מש־כנע, וכאן חגגו כל חברי החמישיה בסערת יצרים אפילה ודרמטית.

אותם כבלי איפוק מופנם לביצוע מוצארט, הוסרו באחת. והד־מיצה היתה במיטבה, חוגגת את מלוא יכולתה כצוות של [illegible] וירטואוזיים, שמנגנים נפלא גם בצוותא.

שיעור בזמרה ובדרך־ארץ

מאת אורי אפשטיין

כיתת־אמן לזמרה ולפסנתר של זמרת הסופרן מיטסוקו שיראי מיפן והפסנתרן הל־מוט הל מגרמניה, במרכז המו־סיקה של משכנות שאננים בירושלים

"לא לשיר 'פנג פנג פנג' אלא יותר ברוך" — זו היתה אחת ההע־רות הרבות שהעירה הזמרת מיטסוקו שיראי את משתתפי כיתת־האמן, שבה לימדה יחד עם הפסנתרן הלמוט הל במשך כעשרה ימים במרכז המוסיקה הירושלמי של משכנות שאננים. מסתבר כי לפרחי זמרה ישראלים רבים יש נטייה לשיר "פנג פנג פנג". הערות אופייניות אחרות היו למשל: "עליך לעצב את הצליל עוד לפני שאתה מתחיל לשיר", או בנימה פרובו־קטיבית, בעת השמעת שיר סוגס־טיבי של הוגו וולף: "זה צריך להישמע יותר במתיקות. האם זה כבר היה שיא המתיקות, שאליו את מסוגלת להגיע?"

לטנור קשוח במקצת, שטרח על זמרת "אני אוהב אותך" של גריג, גרמה מבוכה בהציעה לו, בחינניות האופיינית לה, להצהיר את הצהרת־האהבה הזאת לה, אישית. "אני אוהב אותך", הריע הטנור בהתלהבות — בקול רם אך צרוד. "אינני מאמינה לך", מתגרה בו שיראי, והטנור המאוכזב חוזר שוב על הפסוק, בהרטטת קצתי זרועותיו — הפעם כבר ברוך רב יותר. "הרי אנחנו רק עובדים יותר", מסבירה שיראי ל־קהל־המאזינים המשועשע.

להלמוט הל יש מה לומר לא רק לפסנתרנים אלא גם לזמרים. הוא מבהיר את האני־מאמין שלו: אל לו לפסנתרן להיות מלווה אלא פרטנר מלא בביצוע המשותף של שיר עם הזמר. הוא גם מבהיר בעיות של סגנון מוסיקלי. "מן הראוי שזה יישמע כפורה — לא כשומאן"; כלומר, "זה צריך להישמע כאילו הנגינה כבר התחילה, עוד לפני שהתחלת לנגן". הערות כאלו נו־תנות מקום למחשבה, ועוד יותר מכך — להרגשה, הן מפרות את הדמיון.

כוח־הדימיון, הוא, כמסתבר, אחת הנקודות החלשות של התלמידים הישראלים הנוטים יותר לנתחנות שכלתנית או לווכחנות. כאשר זמר צעיר מתבקש להעלות בדמיונו נוף־שקיעה ולהביע חוויה רגשית זאת במימיקה, או לבטא באופן פנטומימי את ציפיותיה של הנערה ב"עץ האגוז" של שומאן, משתלטת לא פעם מבוכה על קרבן הניסוי. ה־תוצאות מאכזבות. בפינלנד, בארצות־הברית או במקומות אחרים פעל הדמיון עשיר יותר בקרב המוסיקאים הצעירים, לפי ניסיונם של שיראי והל.

רבים הופתעו מנטייתם של שיראי והל להתמקד בעיקר בהבנת היסודות הטכניים ולא להפליג בבע־יות אינטרפרטציה. "הרי בזמרה הדברים אמורים בראש ובראשונה בתפקוד־הגוף, ממש [illegible]. ל־משל, פעילות גופנית שגם אותה אפשר לבצע בדרכים רבות ושונות כדי לעורר תגובות שונות", כדברי הל.

לעשות כפיפות־ברך בעת הזמרה, לצייר בזרועות עיגולים באוויר, לשבת על הרצפה או ללכת סביב הפסנתר כדי להביא חלקי־גוף נוקשים לידי גמישות — לא אלו דרכי ההוראה שהסטודנטים היש־ראלים ציפו להן או הורגלו בהן. גם הזמרה במתיחת השפתיים ובפה מעוגל, כפי שמלמדת שיראי, ולא בפה פתוח לרווחה, היתה חדשה לרבים ולכן אף מתמיהה. "אבל אני הרי למדתי זאת אחרת עד עתה"; או: "מורי/מורתי לימדו אותי אח־רת" אלו היו תגובות שכיחות. שנאמרו לעתים בגילוי־לב שחצני, ישראלי־טיפוסי של "מי כמוני מי־טיב לדעתי".

תגובת האמנים היתה שיעור לא רק בהלכות זמרה אלא גם בדרך־ארץ. בהימנעם מכל חוות דעת על דרכי ההוראה של עמיתיהם הישר־אלים — שרובם בלטו בהיעדרם: שהרי אין להם מה ללמוד מאחרים.

טענה אופיינית אחרת: "דרך־הזמרה שהציגו שיראי והל אינה "טבעית". "זה מובן מאליו", הפתיע הל בתשובתו. "זמרה אמנותית אינה יכולה כלל להיות טבעית שהרי זו אמנות מסוגננת, שבה שונה רק הכלי — כלומר הקול — מפסנתר או מכינור. אך לא העיקרון של הפקת הצליל. דרך־הזמרה שאליה התרגלו עד עתה גם היא אינה טבעית אלא רק מורגלת יותר".

אחרי ההלם הראשון התחילו הדברים לשקוע — וגם לשנות דרכי־מחשבה מקובעות. דומה היה כאילו כמה מן הזמרים הצעירים באו אל כיתת־האמן לא כדי ללמוד מהם חדש, שונה מן המקובל ולכן אולי מועיל — אלא רק כדי לקבל מזוג־האמנים המפורסמים אישורים וחיזוקים לכישורם ולדרך־עבודתם השגרתית. משנתברר כי שיראי והל אינם הכתובת הנכונה לכך, אלא באו לענה, נגרמו כמה אכזבות. אגב כך, מפליאות היו מידת הטאקט והסב־לנות המלאכית שבה הגיבו שיראי והל על התעקשויות כאלה, בלי לפלוט את המלים, שלעתים כבר עמדו על קצה־לשונם: "אדרבא, המשך לשיר כטוב בעיניך; ממילא זה טוב דיו בשבילך".

בעלי מידת הפתיחות הדרושה לשנות הרגלים ולהתאמץ להפיק תועלת מן הדרכים החדשות — והיו גם כאלה — התקדמו במידה מפתיעה במשך עשרת הימים ה־קצרים, להפתעתם ולהפתעת הקהל המשתאה. סיבה להשתאות גרמו לא רק ההישגים הניכרים אלא גם דרכם הרגישה והמעודנת של שיראי והל לסייע לתלמידיהם להתגבר על רגעים קשים של אכזבה ואיבוד הביטחון העצמי — באותה הענווה המצויה רק באמנים אמיתיים.

הרציניים במשתתפי הקורס חשו צורך להמשיך בלימודיהם אצל זוג־האמנים ולא להסתפק בדוגמת־טעימה קצרה זו.

יום הדין העליז

מאת אורנה לנגר

תזמורת רשות השידור ב־קונצרט חגיגי, משודר בשידור חי לאירופה ברשת NBC. בתכ־נית: בן־חיים — "תהילים", פרק ב' מתוך סימפוניה מס' 1, אופ' 25; רחמנינוב — רפסודיה על נושא של פגניני לפסנתר והתזמורת, אופ' 43; ברהמס — רביעיה, פסנתר בסול מינור, אופ' 25 בתזמורו של שנברג. מנצח: סרג'יו קומיסיונה. סולנית: נטשה סדסן

הרפסודיה של רחמנינוב על נושא של פגניני לפסנתר ותזמורת, היא יצירה מלאת הומור סלאווי בדרגה [illegible] במינה; והיא פרודיה מלאת שנינות עוקצנית על נושא "יום הדין" הלקוח מתוך רקוויאם גרגוריאני. בשמיעה ראשונה, קשה להתייחס אליה כיצירה "שחוברה לה יחד", בכל הפערים התהומיים בין הווריאציות המבריקות האלגנטיות (המזכירות אכן את נגינתו של פגניני), לבין המוטיב המלנכולי־טכסי של יום־הדין. אין התרשמות של "דיאס אירה" הרה גורל ומורה אימים. אלא של זיקוקי דינור וקו־לות נפץ עליזים של קרנבל בר־אווירה פכבתרית [illegible].

נטשה סדסן כאילו נולדה לנגן על הפסנתר בקלילות ובווירטואו־זיות כזאת. והבליטה יפה את המן הקונטרפונקטי קטעים שביצירה זו, אך בלי שתבוא לידי ביטוי כל האירוניה המופלאה של רחמנינוב המלגלג על היראה הנוהגת ה־מאיימת כ"יום הדין". בנגינתה, הפכה היצירה כמעט ל"יום הדין העליז" אליו בכבוד ללא כל מורא ו(זולת הצליל המתכתי של הפסנתר באולם הנרי קראון, עימו נמנעה הפסנתרנית מכל עימות [illegible] עליו. אפילו במחיר צליל דק מדי לפעמים), שמידי פעם מציץ "שד ריתמי" קטן מאחורי המסך. אי־הדיוקים המרובים בתזמון, נבעו מאימתה של הסולנית, שהיתה עסוקה כמעט משך כל הנגינה בס־פירה. ניכר בסדסן שנגינה עם גוף תזמורתי גדול גורמת לה מתח רב, עד שבסיום ה"מירוץ" נשמה לר־ווחה, והיתה כולה שטופת אושר על הישג "האתלטי" המוזהר.

זיקוקי דינור סמנטיים ומדהימים יותר ביופיים היו ב"סימפוניה ה־עשירית" של בטהובן — קרי: תזמורו המבריק של ארנולד שנברג לרביעית הפסנתר בסול מינור מפרי עטו של ברהמס.

מי שהצליח לשכוח את העובדה שעיקר יופיה של היצירה טמון בבהירות המתומצתת והמופנמת שלה, יכול היה ליהנות מביצוע נפלא ומתזמור גאוני של פאתוס פיוטי. שהפך בבהירה לצהלה ברהמסית שטופת אור ועליזות. כל רונה נטלה חלק בבצעוד הלכת [illegible] את ה"סימפוניה": הלוהה פאוק (פראכה), כבעלי הלבד הרכים על הבוצות ביתורה, פעמי הנוסים והפורולים — הכל, להוציא תוגה ברהמסית כבידה ומלנכולית.

סרג'יו קומיסיונה, היודע להפיק מהתזמורת את המיטב המוסיקלי, היה אולי הגבנה הולם לערב ששודר בכל תחנות אירופה ברשת ה־N.B.C. בשידור ישיר. תחת שרביטו, הפך הפרק "תהילים", מתוך הסימפוניה הראשונה של פאול בן־חיים, לתפילה מלאת רגש ומרגשת. שהבריק בביצוע זה את העובדה, כי יצירה זו הפכה ל"המנון" של התזמורת.

מעריב-עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

ג'ורג' שולץ

הרב ד"ר דוד הרטמן

משה אלפרס

מעריב שבת:

פרסום ראשון: כך חילץ "המוסד" את יהודי ביזרטה — אברהם תירוש ●
הכנות לבואו של שולץ — יוסף הריף ● קריסת המדע: ועדת החקירה עכשיו — דב גולדשטיין ●
המנצחים בניו־המפשייר — עפרה ישעיהו ●
● יוסף פינקלמן מדווח ממוסקבה: שר החוץ הבריטי נפגש עם סרובניקים.

מעריב — סופשבוע:

היהדות הפתוחה של הרב ד"ר דוד הרטמן, חשיפה — שרית פוקס ●
מהומות '88, כבשים ונסדקים — עמוס לבב ●
בכי בלי דמעות — אלנה דורון ● צ'רלס בוקובסקי, משורר הביבים — יהונתן גפן ● א"ב הציפורים מקיבוץ אפיקים — גילי פרידלנדר ●

מעריב־כלכלה:

ענף הטקסטיל, הערכות חדשה — אורי גינוסר
על גורלן של ועדות ציבוריות — עודד שחר

מעריב—קריה:

ליד הגה היאכטה — סמדר בת־אדם

מעריב—פנאי:

צ'רינג קרוס 84, סרט חדש, חובה לחובבי ספרים והעיר לונדון — אליקים ירון

מעריב ספרות:

הגברת האפלה מן השירים — גיורא לשם על סילביה פלאת

אפרים סידון — דעות ● דליה רביקוביץ — טלוויזיה ● אבי רז — אומרים השבוע ● דוש — שלישות באוויר

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

נעמת | **בית בן־גוריון**

20 שנה לפטירתה של פולה בן־גוריון ז"ל

יום עיון בנושא:

"האשה בישראל — מאז דור המייסדים"

יתקיים ביום ראשון, ג' באדר תשמ"ח (21.2.88) החל משעה 15.30 ב"בית בן־גוריון", שד' בן־גוריון 17, תל־אביב.

משתתפים: ד"ר מאיר אביזוהר, פרופ' נורית גוברין, הגב' סנטה יוספטל, הגב' מאשה לובלסקי, הגב' עדה רבון.

לקבלת הזמנות — נא לפנות ל"בית בן־גוריון", טלפון 03-221010, 03-224925.

עיריית תל־אביב־יפו | מינהל החינוך, הנוער והתרבות

הגשת מועמדות של תלמידים לשנה"ל תשמ"ט לביה"ס לאומנויות

— רח' אוליפנט 11, ת"א טל' 613110

בי"ס זה מקיים יום לימודים ארוך. התלמידים מוסעים אל ביה"ס וחזרה בהסעה מאורגנת.

בבית הספר יקלטו תלמידים חדשים בהיקף של 2 כיתות א' וכתה ז' אחת ובנוסף תלמידים לכיתה ד'.

הורים שילדיהם בעלי כישורים מתאימים המעוניינים להגיש מועמדותם לכיתות הנ"ל, יפנו ישירות למשרדי ביה"ס במועדים הבאים:

לכיתות א' — עד 2.3.88 משעה 9.00 ועד 13.00

לכיתות ז' וד' — עד 2.3.88.

מדינת ישראל
לשכת ההוצאה לפועל

מודעה בדבר מכירת מקרקעין

[illegible]

עיריית תל־אביב־יפו

עיריית תל־אביב־יפו
מודיעה על קבלת הצעות מועמדים לפרסים העירוניים

★ **פרס טשרניחובסקי — לתרגומי מופת**
הפרס יוענק לתרגומי מופת מיצירות המופת העולמיות שתורגמו מהמקורן בספרות יפה לסוגיה ולדברי מדע והגות, אשר יצאו לאור במשך השנתיים שקדמו לשנת מתן הפרס.

★ **פרס אמנות הבמה**
הפרס יוענק למחבר מחזה מקורי מכל תקופה שהיא בחיי עם ישראל, בארץ ובתפוצות, שהוצג בשנתיים שקדמו לשנת מתן הפרס. כן ניתן הפרס לאחד מארבעת אלה: לתיאטרון שהצליח בהצגת מחזה בשנה שקדמה לשנת מתן הפרס. לבמאי ישראלי שהצטיין בעיצוב תפקיד מסויים באחד המחזות שהוצגו על הבימות בשנה שקדמה לשנת מתן הפרס. או לשחקן, לבמאי או להקה בתאריך יובלי, על זכויותיהם הבימתיות במשך תקופה ארוכה.

את ההצעות יש להגיש ב־4 עותקים, בדואר רשום לעיריית תל־אביב־יפו מינהל החינוך, הנוער והתרבות / פרסים עירוניים, או ישירות לידי גב' אביבה סנה, קומה 11, חדר 1115

המועד האחרון להגשת החומר — כ"ו באדר תשמ"ח — 15.3.1988

כל המעוניין לקבל תקנות הפרס, יפנה לפי הכתובת הנ"ל או בטלפון מס' 438254

הועדה המקומית לתכנון ובניה

קרית טבעון

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשה להקלה בגוש 10479 חלקה 112 רחוב הרקפות 28 כפ' טבעון בקשה להקלה בניה עקב סטיה מתכסית ג' 405 החלה על המקום. הוספת קומה מעל המותר בתוכנית.

התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ש. בן דוד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הארץ

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 327/88

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במחירים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלמן ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. בני ברק	123/87	350	כביסים חריגים, תיקונים וריבוד	2/3/88	מח' עבודות ציבוריות 03-701122	מ. אירנשטיין
ע. כפר סבא	282/88	300	הצעות מקבלים לחיבור הקנטרי קלאב למערכת הביוב העירוני	11/3/88	מח' לפיתוח והחזקה 052-909158	י. ולר
ע. ראשון לציון	7/88	2200	בניית היכל התרבות	14/3/88	אגף ההנדסה רח' הרצל 3, ראשל"צ	מ. ניסן
ע. רמת גן	17/88	250	ביטוח עירייה לשנת 1988	2/3/88	מח' משפטית, הרצל 69 רמת־גן	א. עמית
מ.מ. באר יעקב	2/88	100	הנחת קווי מים	29/2/88	מזכיר המועצה טל' 08-245015	ג. איצקוביץ
מ.מ. קרית מלאכי	1/88	80	מתן שירותים לגביית תוכנת פינויים	28/2/88	גזבר המועצה טל' 08-581334	י. ואנונו
מ.מ. מנחמיה	1/88	500	התאמת מבנה למרפאת שיניים	1/3/88	מזכיר המועצה טל' 06-751554	ב. שליבא
מ.מ. קרית מלאכי	2/88	100	אחזקה והפעלת קווי מים וביוב	28/2/88	מזכיר המועצה טל' 08-581334	י. ואנונו
מ.מ. ירכא	1/88		גידור ביה"ס תיכון מקיף (הערכה)	25/2/88	מזכיר מועצה טל' 04-962166	מ.א.מולא
מ.מ. מגדל	6/88	150	עבודות פיתוח וסלילה	11/3/88	מזכיר המועצה טל' 06-941364	י. גולדברג
מ.מ. תל שבע	1/88	100	עבודות פיתוח בכניסה לישוב	2/3/88	מהנדס המועצה טל' 057-690711	א. רביבי
מ.מ. תל שבע	2/88	100	הקמת מדרכות	2/3/88	מהנדס המועצה טל' 057-690711	א. רביבי
מ.מ. תל שבע	3/88	100	פיתוח מגרש משחקים בשכונה 36	2/3/88	מהנדס המועצה טל' 057-690711	א. רביבי
מ.מ. תל שבע	4/88	100	פיתוח וגינון ליד מבנה המועצה	2/3/88	מהנדס המועצה טל' 057-690711	א. רביבי
מ.מ. רכסים	2/88	50	ביטוח המועצה	29/2/88	מזכירות המועצה טל' 04-846035	ש. עזריה
מ.מ. רכסים	3/88	50	הוצאת אשפה	29/3/88	מזכירות המועצה טל' 04-846035	ש. עזריה
מ.מ. רכסים	5/88	50	טאטוא רחובות	29/2/88	מזכירות המועצה טל' 04-846035	ש. עזריה
מ.א. חוף אשקלון	166/87		מכירת אוטובוס מרצדס ש.י. 1977	29/2/88	מח' תחבורה טל' 051-28121	י. הכשיל
מ.א. רמת הנגב	5/87	150	עבודות פיתוח בשכונה — קיבוץ רביבים	3/3/88	אברהם ברזוב טל' 057-71408	ר. בבין
איגוד ערים לשירותי כבאות אשקלון	1/88	250	עריכת ביטוח הארגון	8/3/88	מפקד השרותים טל' 051-22222-3	להי ישראל

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלמן ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
מ.א. אשל			דרוש מרכז מח' לחינוך (60%) ומרכז בית הנוער ברמה מנקס (40%)	25/2/88	מזכיר המועצה טל' 4-716933	ע. ביקובין
מ.א. גולה	3/88		דרושה עובדת סוציאלית בהיקף חצי משרה	1/3/88	מזכירות המועצה טל' 4-807571	י. יעקב
ע. לוד	6/88		דרוש מהנדס בנין מוסמך בעל נסיון 5 שנים	18/3/88	כבר קורדובה 1 לוד 08-243626	מ. זוי
מ.מ. רכסים	4/88		דרוש גנן	29/2/88	מזכירות המועצה טל' 04-846035	ש. עזריה
ע. אשדוד	3/88		דרוש מהנדס מים וביוב	10/3/88	בנין כ"א 08-520120	א. אזולאי

החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי

מי טעה בפרשת מח'ול

מאת יואל אסתרון

הכותב הוא עורך עיתון "העיר"

על הכתבה של מכרם ח'ורי מח'ול התנצלתי, בשם מערכת "העיר", כבר פעמיים (בניגוד למה שנכתב במאמרה של הדה בושס). הפעם השנייה היתה ביום קשר האחרון ב"מוסף המוספים של ערב חדש". השאלה הנד־שונה היתה "האם זוהי הזדמנות בשבילך להתעמת עם הדו"ח או אולי להתנצל על הטעיית הציבור" והשבתי: "אני לא רוצה להתעמת עם החקירה של צה"ל. כבר התנצלתי מעל דפי עיתון "העיר" ואני יכול בהזד־מנות זו לחזור ולהתנצל על טעויות, ביניהן טעויות קשות שהיו בכתבה המקורית של מכרם ח'ורי מח'ול". חזרתי על כך בהמשך הראיון.

בהמשך העירותי גם שתי הערות הן על החקירה והן על הדו"ח. אין בהערות האלה לפגום בהתנצלות. אני מכבד את חוקרי צה"ל ופרקליטיו על המאמצים הגדולים שעשו כדי להגיע לחקר האמת. עם זה, אסור להסתיר פגמים מסוימים בנ־סיבות החקירה ובתוצאותיה.

תשובות ושאלות

ב־18.12.87 פרסם עיתון "העיר" כתבה מאת מכרם ח'ורי מח'ול על מהומות בעזה באותו שבוע. שלושה תיאורים קשים של אירועים חריגים עוררו ספקות אצל זאב שיף מ"הארץ". אחרי שבועיים של בדיקה, קבע כי לתיאורים אין יסוד. אבל גם מאמרו של שיף, שלקה בעצמו בטעויות תמוהות, לא הגיע לחקר האמת כולה, למרות שלר־שותו עמדו שבועיים. שיף כתב כי מוחמד אל־סולה (ואיש שח'ורי מח'ול טען כי נהרג כשחשף את חזהו בחצר בית החולים אל־שיפא) "נהרג באותו יום, אך בג'יבליה ולא בחצר בית החו־לים. ברישום נאמר כי נהרג בעת שניסה לחטוף נשק מחייל".

בדיקות "העיר" העלו כי אל־סולה נהרג בחצר בית החולים. יתר על כן, עדי ראייה, כולם תושבי הרצועה, העידו (בפני עורך־דין שאישר זאת בתצהיר) כי אל־סולה נהרג בנסיבות שתיאר ח'ורי מח'ול. מדוע לא מסרו את עדותם גם למצ"ח. זה דבר שכל אדם יכול לפרש לפי נטייתו. גם מהימנותם היא עניין להערכה. מכל מקום, הדו"ח של צה"ל מאשר כי אל־סולה נהרג בחצר בית החולים או בסמוך לו. הדו"ח קובע באופן חד־משמעי כי אין יסוד לתיאור של ח'ורי מח'ול על חשיפת החזה. אולם אין בו הסבר ברור ומלא על הנסיבות שבהן נהרג אל־סולה.

בעיני יש טעם לפגם בכך שצה"ל, אחרי חקירה של חו־דשיים תמימים, משאיר סימן שאלה מרחף מעל מותו של אדם. אין זה פחות מהחומרה שבה צריך להתייחס לכתבה של ח'ורי מח'ול. אבל אסור לטאטא גם את סימני־השאלה שנשארו.

הנה עוד סימן־שאלה. הדו"ח של צה"ל קובע כי "חומר הראיות אינו שופך אור על נסיבות ירי כדור גומי לעבר הנער מוחמד הג'אג' ואף לא התבררה זהות היורה". מוחמד הג'אג', בן 15, איבד את עינו השמאלית. זה קרה בחצר בית החולים באותו יום. נכון, הוא אינו בן 10 כפי שכתב ח'ורי מח'ול. והעיקר — הוא לא מת. האם מותר לדרוש מצה"ל שערך בדיקות מקיפות כל־כך של האירועים באותו בית החולים באותו יום, שלא ישאיר תעלומה כזו בעינה?

ראוי היה גם, כי מי שעורר את הספקות הראשונים בדבר מהימנות הכתבה של ח'ורי מח'ול יבדוק בצורה יסודית את סימני־השאלה שנותרו. לפני כחודש הצעתי לזאב שיף לשוב ולבדוק היכן ובאילו נסיבות נהרג מוחמד אל־סולה. הצעתי להעמיד לרשותו את החומר שבידינו. שיף החליט לא להיע־נות לאתגר. הוא גם לא טרח לתקן את הטעויות במאמרו. אינני מאמין שעיתונאי מנוסה יכול לקרוא את הדו"ח של צה"ל ולא לשאול אחריו את כל השא־לות שהזכרתי.

למאמרה של הדה בושס — "התנהגות לא עיתונאית" ("הארץ" 17.2)

עיתונאי נושך עיתונאי

בדיווחים ובמאמרים של חלק מהעיתונים על הכתבה של ח'ורי מח'ול היו טעויות, הגזמות והשמצות להתפקע, אולי מקום שעיתונאים רבים מעדיפים. לד־ווח מהכורסה במקום להתרוצץ בשטח. המהירות שבה מיהרו עי־תונאים לפרסם. בראשונה, את "תוצאות חקירת מצ"ח" היתה מדהימה. ב־1.1.88 פרסם שיף את ספקותיו. זה היה יום שישי. ביום ראשון כבר פירסמו עי־תונאים שמצ"ח חקר ומצא שלא היה ולא נברא. זה היה עוד לפני שמצ"ח החל בחקירתו. אינני כתלונן על מצ"ח. ייתכן כי את הפרסומים האלה יזמו גורמים אחרים. אבל להיפוך העיתונאי הזה אין הצדקה גם אם כעבור חודשיים מצ"ח אכן הגיע ל־מסקנות דומות.

כמה עיתונאים, לא כולם, העדיפו לחדד את עפרונותיהם על חשבונו של העיתון שמעד, והם הקדישו לכך טורים ארוכים שלא נמצאו לתחקירים על חר־גים אחרים שאירעו בתשעת השבועות האחרונים. העיתונות, כרגיל, נשכת את עצמה. כבר כלל רק עיתונאי נושך עיתונאי ראוי להתפרסם. זוהי ריאקציה מסוכנת. אכן, העיתונות בשר גיאותיה מבחוקת לידיהם של אויביה. אך אלה שכנפחים את השגיאות האלה לפרשיות לער־סות שוב ורבות, גורמים נזק לא פחות.

*

תגובתו של זאב שיף

תשובתו של אסתרון לדברי הביקורת של הדה בושס, שהי־תייחסה להופעתו ב"מוסף המוס־פים של ערב חדש", מתייחסת בעיקרה אלי ואל מאמרי. היא מסיטה במתכוון את תשומת הלב מעובדות עיקריות. אסתרון גם אינו מדייק בדבריו. מאמרי לא לקה ב"טעויות". אפשר לראות כטעות את הקביעה במאמרי כי מוחמד אל סולה נהרג בג'יבליה ולא בחצר בית החולים, כך נרשם, כפי שציינתי, בדיווחי צה"ל. עתה אומר הפרק־ליט הצבאי הראשי כי הוא נהרג ככל הנראה בחצר בית החולים או בקרבת מקום.

אך לא זה העיקר באירוע זה. לא המקום שבו נהרג. אלא כיצד נהרג. "העיר" טען כי הוא נרצח בדם קר כשחשף חזהו לפני החייל שירה בו, כביכול, ממרחק קצר. את זאת פסל הפרקליט הצבאי הראשי מכל וכל. אסתרון מנסה להסיט את טענת הרצח בבוטה תחילה לפרט צדדי וחסר ערך — מקום ההריגה.

אסתרון לא הציע לי מעולם את החומר שהגיע ל"העיר" בב־דיקה שערך לאחר פרסום כתבתו של חורי מח'ול. כל שאמר לי, שיש להם עדויות אחרות. גם אם היה מציע, לא הייתי מסתמך על מה שחוקר העיתון, כפי שמצ"ח לא הסתמך. ועם ממצאי מצ"ח אין אסתרון רוצה, כפי שהוא אומר, להת־ווכח.

חבל שמי שמילא את מקומו של אסתרון (בהעדרו מהארץ) לא טרח לבדוק דברים אלה ואת העלילה הקשה של הריגת הילד לנוכח עיני אמו, וכן את הטענה על תפיסת חייל צה"ל כשבוי, לפני פירסום מאמרו של חורי מח'ול. מערכת "העיר" נכשלה והכשילה את מח'ול בכך שלא הורתה לו לבקש את תגובת צה"ל. אילו היתה עושה זאת, היתה מונעת מעצמה את ההת־נצלויות. איני יודע למי מכוונים דבריו של אסתרון בדברו על עיתונאי־כורסה. אך מי שהכשיל את "העיר" הוא מי שהתרוצץ בשטח ובדה דברים מלבו והדוחה עד היום אפילו את התנצלותו הרפה של עורכו אסתרון.

הצגה חייבת להימשך

מאת נורית כהנא

מנהלו האמנותי החדש של תיאטרון חיפה, ג'ילברטו טופאנו: לשמור על הקיים בלי להרגיז

ג'ילברטו טופאנו (59), שנבחר השבוע למנהלו האמנותי של תיא־טרון חיפה, אמור לצנן את סערת הרוחות סביב התיאטרון ולקדם את רמתו האמנותית. בחירתו משקפת את רצונם של פרנסי העיר להסיט את מרכז הכובד של תיאטרון חיפה אל הצד התיאטרלי.

טופאנו, יליד 1929, בן למשפחת אצולה רומו־איטלקית שעמה נמנו דמויות מפורסמות בהיסטוריה של איטליה — פסנתרנים, ציירים, פו־ליטיקאים ושרים. עד לאביו שאף הוא דמות נערצת באיטליה, שחקן, צייר ובימאי. טופאנו סיים את לימו־דיו בפקולטה לספרות ולפילוסופיה באוניברסיטת רומא. למד ריקוד וכוריאוגרפיה אצל אלכסנדר וקלו־טילד סאחרוף. התנסה בבימוי אופרות, עיצוב תפאורות, תלבושות וכוריאוגרפיה להפקות שונות.

כראשונה הגיע לישראל בשנת 1960 וביים בתיאטרון "בימות". בארץ הכיר את בינה, סופרת ומתרגמת ישראלית, התגייר ונשא אותה לאישה. הוא שולט בשפה העברית. טופאנו היה חבר המפלגה הקומוניסטית האיטלקית עד שנת 1967, עת פרש עקב יחסה העוין לישראל במלחמת ששת הימים.

ההצגה הראשונה שביים בישראל היתה "גבעת ספון ריבר". כן ביים את הסרט "בצור", לפי תסריט של דן בן אמוץ ובהשתתפות גילה אלמגור ויהורם גאון. טופאנו ביים שבה סרטים דוקומנטריים על ישראל. ב־1970 ביים את "טרטיף" בתיאטרון חיפה ובשנת 1987 העמ־יד בו את "בונאונטורה". מאז שנת 1956 הוא עובד ב"פיקולו תיאטרו" האיטלקי. בשנתיים האחרונות הוא משמש דרמטורג בהנהלה האמנותית של תיאטרון מילאנו ומכין את פרויקט "פאוסט" היוקרתי, במסגרת התיאטרון הרב־לאומי שיזם פרנסואה מיטראן לפני חמש שנים — "תיאטרון אירופה".

בשנת 1970 נעלם מן הנוף הישראלי למשך 15 שנה, תוך שהוא שומר על קשר עם עולם האמנות. הוא ניסה אורח חיים אחר באיטליה.

בשנת 1985 חזר בני־הזוג טופאנו לישראל, ומאז השתלב בפעילות בתיאטרון חיפה.

בחירתו של טופאנו מבין מועמ־דים אחרים, מרמזת לא מעט על כוונותיהם של אוצרי התרבות החי־פאים. נראה כי מול הכרזות כמו זו של ראש העיר אריה גוראל: "המנהל האמנותי הבא של תיאטרון חיפה לא יקרים את הזרה", עז רצונם של פרנסי העיר להמשיך ולקצור את פירות התהילה ולשמור על מקומו של התיאטרון בצמרת האמנותית.

טופאנו מתבקש למעשה לקיים את פעילות התיאטרון ברמתו הגבוהה, אך "מבלי להרגיז". על משימה דו־משמעית זו הוא אומר: "לא להרגיז אף אחד, זו אמת המטרה. הקהילה כאן מורכבת. צריך להבין את כל גורמיה, וצריך לתת זכות דיבור לכל מיני שכבות וגופים. אולי אפשר להגיע בדרך הזאת — להסביר, ולא להרגיז".

"כישלון פוליטי"

סערת הרוחות הרצופה שעורר התיאטרון החל מ"נפש יהודי" ועד ל"סינדרום ירושלים" חיממה את האווירה הפוליטית בעיר ויצרה מוקד להתנגשויות. נושאי הדגל העיקריים היו אנשי סיעת הליכוד במועצת העיר. אי אפשר לומר שפרנסי תנועת העבודה בעיר רוו נחת מתכנן ההצגות, אף שהתבשמו מדי פעם מהתהילה הבינלאומית שלה זכה התיאטרון, תחת ניהולו המקצועי של המנכ"ל הנמרץ נועם סמל.

מצד אחד היו אנשי מפלגת העבודה, השלטת בעיר, מעוניינים לכבות את הדליקות שהצית התיאטרון חדשות לבקרים, אך בה בשעה רצו להמשיך ולהתחמם לאורן. מבחינות אלה האחרות שיחקו סובול ובסר לידיהם של בעלי השררה. בעוורם מהומה רבתי ב"סינדרום ירושלים" וביקורת לא רק מחוגי הימין אלא אף מקרב ציבור המבקרים, דבר שהביא להתפטרות השניים.

לדעתו של טופאנו, שסובול ובסר הם חבריו, "צריך לפעול כפי שמ־אמינים, אך אם נכשלים, אם מצלי־חים להפיל אותך — התכנון לא היה נכון". על תקופת בסר וסובול, שאותם הוא מעריך כיוצרים, הוא אומר כי במהלכה היו פגיעות בקהילה — העימות בין הדעות השונות כה החריף, שלא היה אפשר עוד להמשיך ולדבר. "זה כישלון פו־ליטי" אומר טופאנו. ניטלה האפשרות להמשיך ולממש את זכות הדיבור.

תיאטרון חיפה על צוות שחקניו נתון בפרשת דרכים. לבד מהתפטרות סובול ובסר (בסר נשאר בתיאטרון כשחקן ובימאי־בית), היו עוד אירועים וקונפליקטים: פרשת ויינגרטן, הברחות המכס באמצעות מכוונות התיאטרון, בליפת נסיעות התיאטרון לבריה"מ ההתגברות. להופעתו בארה"ב: הידיעה על פסק הזמן שנוטל כעת מכרם חורי, אחד מבכירי השחקנים בתיאטרון. כל אלה ודאי ישפיעו על המנהל האמנותי החדש. שיתוף פעולה עם השחקנים הוא אחד התנאים העיקר־יים. בהקשר זה אמר טופאנו, כי נבחר בעצה אחת עם השחקנים. כביטוי למאוויי שיתוף: "מעולם לא חשבתי לנהל. המצב הביא לכך. פתאום יהושע וגרליה איגם, ויש פה להקת שחקנים מעולה. היה לי חבל שזה ישתנה".

כיצד אפשר לשמור על הקיים מבלי להרגיז? על כך יודרש טופאנו להשיב בבחירת הרפרטואר העתידי של התיאטרון. אין הוא מגלה לפי שעה כמה יבדל הרפרטואר של השנה הבאה מזה של קודמיו. כאשר למחזות "בעייתיים" כמו "אפרים חוזר לצבא" של יצחק לאור, שה־סייג לגביו הוסר באמצעות בג"ץ, ו"חכת הלבנה" — אומר טופאנו כי טרם הוחלט אם יוצגו. לדבריו, אפשר להגיע עם מחזות התרבות של העיר להבנה טובה יותר; אפשר להעלות מחזות הדנים בנושאים שנויים במחלוקת, כאשר זכות קיומם מוקנית להם מכוח האיכות.

טופאנו טוען כי הניסיון שרכש בניהול תיאטרון עיוני איטלקי בעל מוניטין עולמיים יעמוד לו במציאת שביל הזהב בתיאטרון חיפה. אין ספק שהוא מביא עמו מטען תיאטרלי עשיר ובקיאות רבה בתרבות האירופית.

תיק תעופה / זוהר בלומנקרנץ

תכניות חדשות לחברות השכר

לאחר הפסקה של שנתיים מג־בשות חברות תעופת השכר של ישראל. ארקיע וכאהדרה. תכנית סיור חדשה לאיטליה. במסגרת תכ־נית האביב והקיץ החדשה שלהן תתקיימנה השנה טיסות שכר ל־קורפו, רודוס ופלמה. מסגרת הנו־פשונים ליעדים אלה תורחב, ול־קורפו תתקיימנה שש טיסות שכר, לעומת ארבע בשנה שעברה. לפלמה דה מיורקה תופעל טיסת שכר שבועית אחת בלבד בשל התייקרות שרותי הקרקע במקום. חברות תעופת השכר של ישראל תגדלנה, על פי תוכנית האביב והקיץ החדשה, את טיסותיהן ליעדים בגר־מניה המערבית, צרפת ובריטניה. ללונדון תהיינה חברות תעופת השכר חייבות להפעיל את המטוס מסוג "בואינג" 707, בו הורכב מתקן להשתקת רעש, בשל הכנסתן ל־תוקף של התקנות החדשות בנושא זה. הדבר יגביל את מספר ביצוע הטיסות האפשריות לפעמיים ב־שבוע. שכן, אותו מטוס יצטרך לבצע טיסות גם לשני יעדים נוס־פים בגרמניה המערבית, מינכן וש־טוטגרט, בהם יחולו התקנות מגבי־לות הרעש.

חברות תעופת השכר אף בוחנות את האפשרות להפעיל טיסות לנמל התעופה ליד שבקאנס, מרחק 20 דקות טיסה ושעה ורבע באוטובוס מלונדון. השימוש בשדה תעופה זה יפתור לבעיה את בעית הצפיפות של נמל התעופה "היתרו" בלונדון.

בסך הכל, בכוונת שתי חברות תעופת השכר להגדיל ב־25 אחוז את היקף היצע המושבים שלהן בעונת האביב והקיץ הקרובים. לעומת השנה שעברה. "התפלגות" נוסעים המתוכננת תהיה כזו ש־30 אחוז מקיבולת המושבים "מכוד" לישראל ו־70 אחוז בחו"ל. איזור אחר אליו מתכוונות חברות תעופת השכר של ישראל להעתיק את פעי־לותן היא סקנדינביה. הכוונה לבצע טיסות שכר מאלמו שבשוודיה.

צמצום בטיסות השכר מצרפת לישראל

חברות תעופת השכר של צרפת וישראל החליטו לצמצם הודית טי־סות מתוכננות, כדי למנוע עודף קיבולת בשל ירידה צפויה בתנועת נוסעים מסוג זה על רקע האירועים האחרונים בשטחים. מדובר בביטולן של טיסות באמצעות חברת "איר צ'רטר", חברת בת לטיסות שכר של חברת התעופה "אייר פראנס" שתו־כננו לעונת החורף הנוכחית. הפגיעה בתנועת התיירות לישראל, גדולה יותר במגזר האוכלוסיה הלא יהודית בצרפת. חברות תעופת השכר של ישראל, "כאן גדור" ו"ארקיע", אף תקצרנה בשל כך את לוח המבצעים לביצוע טיסות ישירות משוויץ ארצה. כך לדוגמא יקוצר לוח הטיסות המתוכנן של טיסות השכר מציריך לאילת, והוא יסתיים בסוף חודש מרס במקום להימשך מחודש אוקטובר ועד סוף חודש אפריל כמתוכנן. טיסות מסוג זה מתקיימות פעמיים בשבוע, בימים שני וחמישי במטוס החדש מסוג "בואינג" 757. מה־1 באפריל אף תחולנה להתבצע על־פי המתוכנן, טיסות ישירות מבזל שבשוויץ על־ידי חברות של ישראל. אלה תתקיי־מנה, אם לא יחול כל שינוי בשל התפתחות באירועים בשטחים, עד סוף חודש ספטמבר.

הסגרתו של טרוריסט אווירי

איגוד הטייסים פנה למשרד החוץ בדרישה לפעול להסגרתו לישראל של המחבל מחמוד מוחמד אסא מוחמד, שהיה מעורב בתקיפת מטוס "אל על" באתונה לפני עשרים שנה וניתפס בימים אלה בקנדה. בשלב זה אין במשרד המשפטים מוצא את הסעיף המתאים להביא להגשת הבקשה להסגרתו של המחבל. בת־חילת השבוע שעבר ניפגש יו"ר איגוד הטייסים של ישראל, קברניט יצחק גתן, עם שגריר קנדה, ג'יימס בטרלמן ותבע ממנו, כי ארצו תעמיד את המחבל שניתפס למשפט על מעשה הטרור שביצע. ב־15 בפברואר אמור היה הערבי לעמוד למשפט במונטריאול על כניסה בלתי חוקית לגבולות המדינה. במ־קביל פנה יו"ר איגוד הטייסים של ישראל לאירגון הטייסים הבין לאומי — איפלפ"א, בדרישה ש־תפעל אצל קנדה להעמדתו לדין בגין מעשה הטרור שביצע, בהתאם להסכמים בינלאומיים למלחמה בטרור שהיא חתומה עליהם. הוא אף תבע מאירגון הטייסים הבינלאומי להביא את הנושא לסדר יומה של הנהלה בישיבתה השנתית ש־ניפתחה ב־10 בפברואר. בהתקפת צמד המחבלים ב־26 לדצמבר 68' על מטוס "אל־על" באתונה נהרג אורח ישראלי, יצחק רגב ז"ל. נפצעה דיילת ונגרם נזק כבד ל"בואינג" מסוג 707. מחמוד מוחמד עיסא מוחמד, שנימנה על צמד המחבלים, נתפס הועמד למשפט ונ־דון ל־19 שנות מאסר. אולם כעבור כשנה אחת בלבד שוחרר מכלאו בעיסקת חילופין של חטיפת בני ערובה. שני המחבלים הצליחו להחדיר חומרי חבלה וכלי נשק בתיקי מצלמה. הם תקפו את המטוס שהיה בדרכו לארה"ב. בימים אלה נתפס בקנדה לאחר שנכנס אליה בדרכון מזויף. לדברי יו"ר איגוד הטייסים, יצחק גתן, יש להביא את קנדה לכך שתעמידו לדין על מעשה הטרור שביצע. כיוון שלא סיים לרצות את עונשו וממשלת יוון נסוחה. אם בכוונת ממשלת קנדה לשחררו ולגרשו, על ממשלת ישראל לעשות לדברי גתן להסגרתו ולהעמדתו לדין בארץ. קנדה חתומה לדבריו בין השאר על הסכמי האמנת מונטריאול והאג, המתייחסים לצעדים שיש לנקוט כנגד מחבלים שפעלו נגד תעופה אזרחית וניתפסו.

דין פרוטה / לאה פורת

השירות הלקוי של חברת השירותים

אחת התלונות החוזרות ונשמעות מפי צרכנים היא על השירות הגרוע של שירותי התיקונים. אלה ה אמורים לדאוג לתקינותם של מכשירי החשמל הביתיים במסגרת ביטוח שנתי או תמורת תשלום. אי עמידה בלוח זמנים. ביצוע לקוי של תיקונים. הגזמה בגובה דמי תיקון. חוסר אדיבות ועוד, הן התלונות העיקריות. צרכנים רבים עומדים חסרי אונים מול שירות הלב של פקידים וטכנאים בחלק מהחברות.

חוסר האונים בא לביטוי בעיקר באותם מקרים שהצרכן מכיר רק חברת שירותים אחת המסוגלת לטפל במכשיר שברשותו. כך שאין לו ברירה אלא להשלים עם היחס המשפיל שהוא זוכה לו. מסיבה זו חשוב, לדעתי, לפרסם כל מקרה שצרכן אינו משלים עם המצב הזה ונלחם על זכויותיו. למשל, זאב לוריה מתל אביב.

כצפוי, זה סיפור מתמשך במקצת, שהרי טחנות הצדק טוחנות לאט. בחודש אוגוסט 1986 יצא מדיח הכלים שברשות משפחת לוריה מכלל שימוש. המדיח הוא מתוצרת A.A.G., וחברת השירותים היא "איס בע"מ". הגב' לוריה ביקשה להזמין טכנאי מטעם החברה. נדרשו לה ימים מספר עד שהצליחה להזמין טכנאי. הסיבה — הטלפון היה תפוס או שלא היתה תשובה. הפקידות שסוף־סוף הצליחה לתפוס, לא היו אדיבות ביותר — זאת בלשון המעטה, כפי שמתאר לוריה. העיקר, קבעו יום שבו אמור היה הטכנאי להגיע. ביום הקבוע חיכתה האשה עד בוש אך הטכנאי לא הגיע. רק כעבור כמה שעות התקשר הטכנאי בטלפון להודיע כי לא יוכל לבוא, משום שהמכונית שלו התקלקלה. מתי תוכל לבוא, שאלה האשה. תתקשרי עם המשרד, היתה התשובה.

דרך הייסורים

שוב עלתה האשה על דרך היי־סורים כדי להזמין טכנאי. לבסוף הצליחה תקבע מועד חדש. הטכנאי הגיע הפעם בתאריך הקבוע, עשה מה שעשה, הודיע שהכל בסדר וגבה 40 שקל. לאחר שהלך, ניסתה האשה להפעיל את המדיח, אך התברר שהמדיח אינו פועל כשורה. שוב ניסיונות אין־ספור להשיג קשר. לבסוף הצלחה, וקביעת מועד חדש לביקור טכנאי חדש.

בא הטכנאי האחר, ראה מה עשה קודמו וחשכו עיניו. כפי שמספר לוריה, הטכנאי הקודם החליף חוטי חשמל, שבר את ציר הדלת של מדיח הכלים, הוציא חלקים מ־המכונה ולקח אותם או זרקם. הטכנאי החדש הודיע כי לאור המצב, לא ניתן לתקן את המדיח בבית ויש להעבירו לבית המלאכה של החברה. בני־הזוג לוריה סרבו לתומם, כי מפני שה"מצב" נוצר בגלל הטכנאי. הרי גם ההובלה וגם התיקון יהיו על חשבון החברה.

לא דובים ולא יער. החברה תבעה 190.45 שקל בעד התיקון החד־ש וזאת נוסף ל־40 שקל שכבר שילמו בעד התיקון הקודם. (כעבור זמן התברר שהתיקון השני היה בעצם יותר יקר וניכו ממנו את 40 השקל שכבר שילם הצרכן בעד התיקון הראשון).

לוריה כתב מכתב נזעם למנהל חברת "איס" ותבע החזר הסכום ששילם, פיצוי על אי הנעימות שנגרמה לאשתו ולו ומכתב הת־נצלות.

כשלושה שבועות לאחר כתיבת המכתב קיבל לוריה תשובה מחברת "איס" עם חתימה לא ברורה (עוד אחת מהתופעות השליליות הנהוגות אצלנו: לקבל מכתב שכותבו אינו ידוע). התשובה עצמה היתה עניינית מאוד, ולא היה בה שמץ של התנצ־לות על האי־נעימות שנגרמה ל־לקוח. החותם האלמוני כתב כי לאחר בדיקה יסודית התברר, ש־מלכתחילה לא היתה אפשרות לבצע את התיקון בבית אלא רק בבית המלאכה, וכך נעשה. בהמשך מופיע פירוט מרכיבי המחיר שנגבה מן הלקוח: חלקים 73.70 שקל, הובלה 32.25 שקל, חומרי עזר בבית המלאכה 20.50 שקל, עבודה 104 שקל. סך הכל 230.45 שקל. בניכוי הסכום שגבה הטכנאי הראשון — 40 שקל, נשאר לתשלום 190.45 שקל.

בהמשך כתב האלמוני: "אין אנו רואים שום סיבה להחזיר לכם את הסכום הנ"ל אשר מגיע לנו לפי כל דין. עבור תיקון מדיח הכלים שלכם. באשר לשירות שלנו, והמ־חיר, אנחנו עושים את כל המאמצים לשפר השירות שלנו, וכך באמת (הוא) גם נראה. אבל עבור השירות צריך לשלם".

בתגובה שלח זאב לוריה לחברת "איס" מכתב שבו הוא סותר את דברי המכתב של "איס". בין השאר הוא כותב כי אין זה נכון שמלכת־חילה היה ברור שאת התיקון צריך לבצע בבית מלאכה. אם כך היו פני הדברים, כי אז הטכנאי הראשון לא היה צריך בכלל לתקן את המכשיר ולגבות 40 שקל. לוריה חוזר שוב על השתלשלות הדברים וביחוד תגובת הטכנאי השני. שנדהם מהטיפול השלומיאלי והמזיק של הטכנאי הראשון. לוריה גם חוזר על דרישתו להחזר כספי ותשלום פיצוי. תוך הדגשה שהוא אינו מעוניין בכסף לעצמו, אלא כדי לתרום אותו לגוף וולונטרי כלשהו.

תשובת "איס" למכתב זה היתה עוד יותר קצרה ועניינית: הטכנאי הראשון לא הוציא חלקים ולא זרק חלקים. טכנאי החברה עושים כל אשר ביכולתם לתקן מכשירים ולא לקלקל או לחבל בהם.

תרומה לל"בי

לוריה לא ראה טעם רב להמשיך ולהתכתב עם החברה. ב־22 ב־פברואר 1987 הגיש תביעה כספית נגד חברת "איס". התביעה הוגשה לבית משפט השלום והשופטת הגיה שטיין זימנה את שני הצדדים לתאריך 11.1.88. (שימו לב כמה זמן עבר מיום הגשת התביעה עד הדיון). בני־הזוג לוריה התייצבו בבוקר. לא כן מנהל "איס", שביקש מבאי־כוחו להודיע לבית המשפט שלא יוכל היה להתפנות. לאחר דיון מתמשך כפתה השופטת על הצדדים פשרה, שלפיה על "איס" לשלם תוך שלושה שבועות מיום הדיון, תרומה בסך 375 שקל לל"בי על שם בני־הזוג לוריה. ואכן, ביום 24.1.88 שולמה התרומה ובכך הסתיים העניין.

אומר לוריה: אמנם המקרה לא הסתיים כפי שקיוותי שיסתיים. אבל, כך אנו מקווים, "איס" למדה שלא ניתן לנהוג ביד רמה בלקוחו־תיה. אני גם מקווה שהיא שילמה סכום נכבד כשכר טירחה לעורכי־הדין שלה.

לנו לא נותר אלא להצטרף לתקוותו של לוריה ולקוות כי גם חברות אחרות ילמדו את הלקח. תמיהה אחת נותרה: כמה יצאה חברת "איס" נשכרת מכך שהתע־קשה לתת גיבוי לעובד שלה, שעל־פי כל הסימנים נהג שלא כשורה, ועוד היתה מוכנה להתייצב למשפט שתוצאותיו היו חזויות מראש. הרי זה מזכיר את הסיפור הידוע על היהודי שגם אכל דגים מסריחים, גם ספג מכות וגם גורש מהעיר. אז למה, באמת למה?

מוצרים שהתייקרו בעשרות אחוזים

השבוע פורסם מדד המחירים לצרכן והתברר כי המחירים עלו בחודש ינואר ב־1.6%. בכל שנת 1987 עלה המדד ב־16%. מטעם, המחירים בממוצע לא עלו הרבה. אבל האיזיל והרובר בממוצע, ברור שיש מוצרים שמחיריהם עלו בפחות מהשיעור הזה ויש מוצרים שעלו ביותר. ההיגיון אומר שאם יש מוצרים שהתייקרו בשיעורים יותר גבוהים, צריכה להיות סיבה טובה לכך. סיירתי השבוע במרכולים ובאמת גיליתי מוצרים שהתייקרו בעשרות אחוזים בשנה שעברה. יש לקוות כי משרד התעשייה והמסחר האמור לפקח על המחירים, אכן מצא שיש הצדקה טובה לעליות האלה. אם לא, כל האחריות נופלת על המשרד. הנה לקט מהמחירים שמצאנו ברשת שופרסל:

שם המוצר	המחיר בפברואר 87	המחיר בפברואר 88	ההתייקרות ב־%
יין גראנש, כרמל מזרחי	4.19	5.80	38
שמן תירס, מזולה	5	6.49	30
רוטב סויה ,אוסם	1.64	2.31	41
לחם פומפרניקל	0.73	0.93	27
תירס, יכין	1.30	1.60	23
אקונומיקה, לובן קלין	0.74	1.13	53
מרכך כביסה בדין	2.03	3.12	54
מים מינרליים, עדן	1.16	1.47	27
צלחות חד־פעמיות, 12	2.37	2.90	22
פוליווקס, סנו	3.28	4.79	46
סנו קליר	3.57	4.59	28
סנובון, שלישייה	3.55	4.49	26

"קריאות לליברליזציה המפלגה אינן כנות"

פאנג לי־ז'י: שובר־שתיקה

האסטרופיסיקאי הסיני פאנג שגורש מהמפלגה בשנה שעברה באשמה של הסתת סטודנטים, סבור כי זקני הצמרת בסין עדיין מנהלים את העניינים, גם בלא מעמד רשמי

מאת אדוארד גארגאן

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

פקינג

האינטלקטואל המתנגד הידוע ביותר בסין יצא מהשתיקה שכפתה עליו המפלגה ותקף את הפיקוח וההגבלות הנוקשות על סטודנטים ומרצים באוניברסיטאות. הוא גם הלעיג על טענות, שמצבם של אינטלקטואלים בסין השתפר בחו־דשים האחרונים. פאנג ליז'י אמר, כי קריאותיה האחרונות של המפלגה לליברליזציה בביטוי האינטלי־קטואלי והספרותי הן בלתי כנות. בראיון אמר פאנג, שגורש מהמפלגה בשנה שעברה, כי קידומו בתחילת החורף ל"פרופסורה מהדרגה השנייה", ואת מ"הדרגה הרביעית", לא היה אלא "אקט של תעמולה".

פאנג, אחד האסטרופיסיקאים הבולטים בסין, הודח מתפקידו כסגן נשיא האוניברסיטה למדע ולטכנו־לוגיה בחפיי בשנה שעברה, לאחר גל הפגנות הסטודנטים בזכות דימוקרטיה שהחל בבית־הספר שלו. מנהיגי מפלגה ובכללם האיש החזק במדינה, דנג שיאופינג, האשימו את פאנג בהסתת הסטודנטים. לאחר שנשלל ממנו מעמדו הרשמי והוא גורש מהמפלגה, הוא נסע לפקינג. שם המשיך במחקריו באקדמיה למדעים של סין. פקידי מפלגה מנעו ממנו לקיים קשר עם זר כלשהו, לרבות עיתונאים, עד שהוזמן לנסוע לרומא בקיץ האחרון כדי להשתתף בכינוס מדעי. בשהותו ברומא העניק ראיון לשבועון המערב־גרמני "דר שפיגל" ובו אמר כי הבירוקרטים מיצה את עצמו ואת התועלת הצפויה בו בסין.

אין גם אחר המעורר תגובה נל־הבת כזו בקמפוסים של סין ובקרב האינטלקטואלים במדינה כמו שמו של פאנג ליז'י. הוא ידוע כמבקר השיטה הבוטה ביותר ובעל כושר הדיבור הרהוט ביותר וכן כתומך מושבע בחופש הדיבור. עצם נוכ־חותו באוניברסיטה סייעה בלהיב כל־כך את הסטודנטים. עד כי הוא רשאי להופיע בציבור רק לאחר קבלת היתר מהפקידים המיוחדים ביותר במפלגה.

סובלנות — על פני השטח

פאנג דיבר בבוז על טענות כי מצבם של אינטלקטואלים בסין השתפר מאז קונגרס המפלגה באו־קטובר. שבמסגרתו הוצאו לגימ־לאות רבים מהבוסים המפלגתיים הזקנים. "על פני השטח יש סובלנות רבה יותר", אמר. "אבל אין זה כך במציאות". במיוחד מתח ביקורת על מומחים לעניני סין באמריקה ובאירופה, שתיארו את ההגבלות האחרונות בסין כליברליות יותר ויותר. "הם מהלכים שולל", אמר.

בכינוס באוקטובר, קונגרס של נציגי מפלגה המתכנס אחת לחמש שנים, הופיעו פנים חדשות וצעירות יותר רבות בפוליטביורו ובוועד המרכזי. זאו זיאנג, שהיה ראש הממשלה הנחשב בן חסותו של דנג, מונה מזכיר כללי של המפלגה. אבל פאנג סבור כי מוקדם מדי להעריך אם שינויים ממשיים אכן התחוללו. "כן, כמובן, יש חברים צעירים יותר בפוליטביורו", אמר. "זה טוב. אבל החברים החדשים הם המבחן. הסטודנטים לא אוהבים אותם. כמעט כל החברים החדשים באים מאזורים שהתייחסו בקשיחות לסטודנטים המפגינים — לי רואי־חואן בסיאנג'ן, דיאנג זכין כד שנחאי".

כאשר זקני הצמרת הרגילים בקו הנוקשה נאלצו לפרוש מהוועד המרכזי באוקטובר האחרון, חגגו את האירוע אינטלקטואלים רבים בפי־קינג. אבל פאנג אמר כי לאנשים אלה יש עדיין כוח אדיר. "כך זה בסין. אולי אין להם מעמד רשמי. אבל המוכחים שלהם ועוזריהם נמצאים כעת בעמדות כוח. הסיפ־רים הזקנים הללו פשוט מרימים את הטלפון ואומרים 'תעשה את זה ואת זה'".

בחינה בפוליטיקה

פאנג, שהוא בשנות החמישים המוקדמות שלו, אמר כי העדות הבוטה ביותר להמשך הקו הנוקשה היא דיכוים של סטודנטים ומורים בקמפוסים. "תחילה הם החליטו שאנחנו זקוקים למכוונות הוראה רבות יותר שעוסקות בעיקר בחינוך פוליטי ובהקפדה על הליכה בתלם", אמר. "יש כעת רבים מאוד מהאנשים האלה. שנית, כל אימת שהסטודנטים רוצים לבקש מאנשים מפורסמים להרצות אצלם, הם חייבים לבקש קודם רשות ממזכיר המפלגה. למשל, בשנה שעברה ביקשו מבני סטודנטים באוניבר־סיטת פקינג לדבר על הסופרנובה. כל אימת שפנו. בקשתם נדחתה. חשוב בכך. סטודנטים צריכים לעבור קודם כל בחינה בפוליטיקה.

"למשל, לפני שאני יכול לקבל מישהו כסטודנט להמשך לימודים לתואר גבוה יותר בפיסיקה, עליו לעבור בחינה בפוליטיקה. אם הוא נכשל — אין הוא מתקבל. יש גם מדיניות חדשה בנושא הלימודים בחו"ל. הממשלה רוצה להקטין את מספר הסטודנטים בחוץ לארץ. על פני השטח הם אומרים שהם רוצים לעשות זאת בגלל שרבים אינם חוזרים. לאמיתו של דבר, הם פוחדים מהסטודנטים החוזרים. הם פוחדים ממה שהם למדו, ממה שהם יאמרו".

ברגע, הוא אומר, הוא מצפה לקבלת היתר להיות בשנה הבאה באוניברסיטת קיימברידג', לצורכי מחקר. לדבריו, האישור לנסיעה ניתן כנראה על־ידי זאו עצמו.

פרשת אדריאן וינאמה

מאת הנרייטה בועז

ספר העומד להתפרסם בהולנד מגלה כי כמה מהסופרים החשובים של ארץ זו, שהיו מקובלים כמתנגדי המשטר הנאצי בימי מלחמת־העולם השנייה — שיתפו פעולה עם שלטונות הכיבוש, עד שנהפך הגלגל ביחסי הכוחות באירופה

אמסטרדאם

לאחר פרשת פאסבינדר, פרשת היידגר ועוד כמה פרשיות שהחרידו את הולנד ולדעת־הקהל המפולגת שלה זיכרונות מהתקופה הנאצית, עלתה כעת פרשה שאפשר לכנותה פרשת אדריאן וינאמה. העומד במרכזה של פרשה זו אינו כל־כך הסופר וינאמה עצמו, שנולד רק ב־1941. היא עוסקת בכמה וכמה סופרים הולנדים ידועים, בני הדור של מלחמת העולם השנייה. ספר העומד לראות אור השנה — אך חלקים ממנו כבר פורסמו — מגלה כי אותם סופרים לא היו גיבורי מחתרת, כפי שסברו הכל וכפי שכמה מהם טענו בעצמם. להאדרת שמם. אלא שיתפו פעולה עם הכובשים הנאצים לפחות במחצית הראשונה של חמש שנות הכיבוש.

רוב הסופרים המוזכרים בסיפרו של וינאמה כבר אינם בחיים. אך לפחות אחד מהם, בארט וזאן עדיין חי. זה יותר מ־40 שנה הוא בעלה של הסופרת היהודיה מארגה מינקו, שהתפרסמה בנובלה שלה "העשב המר", שתורגמה לשפות רבות. בארט וזאן הוא שנתן מקום מסתור למארגה במחצית השנייה של תקופת הכיבוש. וכך הציל את חייה. אין זו הפעם הראשונה שוינאמה כותב ספר על שיתוף־הפעולה שר־ווח בהולנד בשנים 1940—45. לפני שנתיים פירסם ספר דומה. על שי־תוף־הפעולה של סוחרי־אמנות בהו־לנד עם גרמנים בימי המלחמה. על־פי אותו ספר, כמעט רוב סו־חרי־האמנות ההולנדים באותה תקופה עשו עסקים ורווחים טובים מאד עם הגרמנים, ובראש וראשונה, עם הרמן גרינג, שהיה אספן אמנות נלהב והיה מוכן לשלם מחירים טובים מאד, בעיקר תמורת יצירות האמנים ההולנדים הגדולים מהמאה ה־17.

בנוסף לסוחרי אמנות, היו גם אמנים ששיתפו פעולה עם הגרמנים ולפחות היו רשומים ב"לשכת התרבות", שרק חבריה הורשו על־ידי שלטונות הכיבוש להציג את יצירו־תיהם או להשתתף בכתבי־עת. לפרסום שמותיהם של אותם אמנים היתה לפחות תוצאה טרגית אחת: זמן קצר לפני שהספר פורסם בנד לאו, נמצאה גופתו של גרפיקאי ידוע ופופולרי מאד בתעלה, לא הרחק מביתו. איש סימפטי זה, בשנות ה־60 לחייו, אף הוא היה נשוי ליהודיה זה 40 שנה. מן המכתב שהשאיר, נודע כי התאבד מפני שידע כי גם שמו יוזכר בספרו של וינאמה. אמנם, במחצית השנייה של שנות הכיבוש הצטרף הגרפיקאי למחתרת, אך במחצית הראשונה היה חבר המפלגה הנאצית ההולנדית והיה חבר ב"לשכת התרבות".

נסיך המשוררים

מאחורי וינאמה עצמו קריירה מגוונת. הוא נולד ב־1941 למשפחה עניה בכפר המרוחק 70 ק"מ מאמסטרדאם. אמו היתה משרתת בחווילה של ציירת ידועה מאד, שהיתה בעצמה בתו של צייר ידוע. חווילה זו שימשה מקום־מפגש מפורסם לציירים ולסופרים. אדריאן הצעיר יכול איפוא לשמוע סיפורים אינטימיים על רבים מהם. אולי כך התעוררה התעניינותו באמנות. אביו שימש כסוהר במחנות שנעצרו בהם נאצים הולנדיים לאחר המלחמה. לי־מים נעשה וינאמה עיתונאי, כתב מחזה על המנהיג הנאצי ההולנדי אנטון מוסרט, והיה לסוחר אמנות. פירסם כמה ספרים על אמנים הולנ־דיים בתחילת המאה ה־20 ולבסוף פירסם ספר יסודי מאד על "סחר האמנות בהולנד בשנים 1940—45". אז החל לעבוד על ספרו החדש שעסק בסופרים הולנדים באותה תקופה. בכתיבת ספר זה עסק לסי־רוגין חמש שנים. בשנתיים האחרונות הוא יושב בפאריס.

את הסופרים ההולנדים בתקופת המלחמה אפשר לסווג פחות־או־יותר לחמש קבוצות: היו התעמלנים הנאצים הכוסים, ללא כחל ושרק, כביאורג קסמן הידוע לשמצה, שלאחר המלחמה אסר עליו בית־המשפט לפרסם ספרים במשך שנים רבות. כסופר היה קסמן בינוני מאד. קבוצה שנייה כוללת כמה סופרים בולטים, שעוד לפני 1940 נודעו כפרו־נאצים וכאנטישמים. למשל, פ.ס. בטנס (1884—1943) שכונה "נסיך המשוררים ההולנדים". בזמנו היה אף יו"ר מועדון פן ההולנדי. וכן הסופרת ג'ו ואן אמארס־קילר (1884—1966), מחברת של כמה רו־מנים מעניינים מאד, שתורגמו גם לשפות אחרות ועסקו, למשל, בשחרורן ההדרגתי של נשים מאז אמצע המאה הקודמת. בטאנס מת כאמור ב־1943, לפני תום המלחמה. אמארס־קילר אמנם פירסמה כמה ספרים גם לאחר 1945, אך גם היא היתה שייכת למעשה לדור שמלפני המלחמה.

הקבוצה השלישית כוללת סופ־רים רבים מאד, ידועים ושוליים, שהיו רשומים ב"לשכת התרבות" אם כי לא ראו עצמם כנאצים מושבעים. לטענתם, אלמלא כן, לא היו יכולים לפרסם דבר. מספרם הכולל היה 385. לאחר המלחמה הוטל עליהם איסור פרסום למשך שנה אחת.

הקבוצה הרביעית היתה קבוצת מיעוט של סופרים אנטי־נאצים מלכתחילה, עוד לפני 1940. הם לא נרשמו ב"לשכת התרבות" וכמה מהם, כמו יאן קאמפרט, שילמו בחייהם על עמדתם. אחרים מילאו תפקיד חשוב בחיים הספרותיים שלאחר המלחמה.

ההיפוכים המפוברקים

הקבוצה החמישית גם היא מילאה תפקיד משמעותי בחיי הספרות לאחר מלחמת העולם השנייה, בדרך־כלל. היו חברי קבוצה זו מקובלים כאנטי־נאצים מושבעים בכל תקופת הכיבוש. אך למעשה, כפי שהראה כעת וינאמה, הם שיתפו פעולה עם הנאצים בשנים הראשונות. שיתוף־פעולה שלא התבטא רק בחברות ב"לשכת התרבות". לאחר המלחמה הם הצליחו לטייח, לטשטש ואף לשכתב את מעשיהם והדגישו את השנים האחרונות לכיבוש, משנעשו אנטי־נאצים, לאחר נפילת סטלינגרד, כאשר היה ברור כי גרמניה תובס.

בקבוצה זו יש להזכיר את המשורר הקאתולי גבריאל סמיט, שתרגומו החדש לתהילים היה עתיד לזכותו בדברי שבח רבים. במיוחד ראוי לציון אד הורניק (1910—1970). בשנת המלחמה האחרונה נכלא בדאכאו. ואכן, ב־1938, לאחר ליל הבדולח בגר־מניה, כתב פואמה אנטי־נאצית שזכתה לפרסום. אבל במחצית הראשונה של תקופת הכיבוש הנאצי היה מעין משתף־פעולה. הוא המשיך לעבוד כעיתונאי. ורייאין סופר נאצי ידוע מתוך עמדת "ניטרליות". לאחר המלחמה, התבלט כסופר אנטי־פשיסטי. כמוהו כאשתו השנייה, מיס בוחויים. הפעילה עדיין מאוד בוועדות אנטי־פשיסטיות ואנטי־נאציות שונות.

רוב הסופרים המשתייכים לקבוצה זו ומוזכרים בספרו של וינאמה כבר הלכו לעולמם. ואולם ווסאן, יליד 1918, עדיין חי וכמוהו אשתו, מארגה מינקו. פעיל עדיין בחוגי הספרות. בשנים האחרונות עסק בעיקר בתרגום שייקספיר, מר־לייד וקלסיקאים אחרים. פרסומו העיקרי, חוץ מכמה ספרי שירה, בא לו בעיקר מהרומן שלו "טראנזיט" שפורסם בשנת 1946 וזכה בפרס. הספר תואר כיומנו מתקופת המלחמה. וינאמה הראה עתה כי זה יומן חלקי מאוד: הושמט ממנו כל מה שקשור לשיתוף־הפעולה הפעיל שלו עם הנאצים בשנים הראשונות. הוא גם בדה אירועים שלא היו ולא נבראו.

השאלה הנשאלת עתה בציבור ההולנדי היא אם יש לסלוח לווסאן על שיתוף־הפעולה בשנות המלחמה הראשונות, כאשר היה בשנות העשרים המוקדמות לחייו. הרי לאחר־מכן הציל את חייה של מארגה מינקו, שנעשתה סופרת הו־לנדית ידועה. שאלה אחרת היא אם יש להאשימו על כתיבת יומן מלחמה מפוברק או לשבחו על כתיבת יצירת־ספרות שבזכותה הת־פרסם.

בא לך לראות את זה בשדה במקום על הנייר?
יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020
למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

هكذا عن الأصل

صورة عن الاصل

כלכלה ועסקים

הוועד הפועל יתבקש לאשר היום הנפקות בהיקף של 89 מיליון שקל

הוועד הפועל של הבורסה יתבקש לאשר בישיבתו היום בקשות לגייס הון בהיקף של 89 מיליון שקל. נראה כי כל ההנפקות יאושרו, מכיוון שעל מרביתן התקיימו בשבועות האחרונים דיונים מע־מיקים.

● בנק הרשות מבקש לגייס 25 מיליון שקל באיגרות חוב צמודות־מדד. תמורת ההנפקה תופקד בבנק הפועלים.

● רשת הדיבוע הכחול שהיא חברה־בת של קראוס מבקשת לגייס 20 מיליון שקל באיגרות חוב. התמורה תושקע ברכישת נכסים נוספים.

● מבני תעשייה מבקשת לגייס 33 מיליון שקל במניות בניירות ערך להמרה, בהנפקה ראשונה לציבור. התמורה תושקע בפיתוח נכסי הנדל"ן של החברה.

● מל"ל מבקשת לגייס 4 מיליוני שקל בהנפקה לציבור.

● ברמון מבקשת לגייס 1 מיליון שקל בהנפקה לציבור ובהנפקת זכויות, במניות ובניירות ערך בני המרה.

● סחר ביטוח מבקשת לגייס 3 מי־ליוני שקל בהנפקה ראשונה ל־ציבור. התמורה תשמש להגדלת ההון בהתאם לדרישות המפקח על הביטוח באוצר.

● איגבן מבקשת לגייס 3 מיליוני שקל בהנפקת מניות פרטית לחברת ברינגטון.

מפרקי "פיט" מתירים הפלונטר באפיק

עורכי־הדין יוסי שגב ושמואל שפיגלמן, מפרקי חברת הברוקרים "פיט", הגיעו להסכמה עקרונית להתרת הפלונטר בחברת ההשקעות "אפיק". הסידור הוא כזה: חברת המחשבים "ידע", המחזיקה בשיעור 50 אחוז על־ידי "אפיק", תשלם ל"פיט" (שהיא בעלת השליטה ב"אפיק") חוב של 1.5 מיליון דולר. לחוב זה היתה ערבה "אפיק", אך "ידע" תוותר על הערבות. בתמורה יקבלו בעלי המניות האחרים ב"ידע" (ברשות איש העסקים יורם פרידמן) את המניות של "אפיק" ב"ידע".

אם סידור זה ייצא אל הפועל, אזי ההחזקה היחידה שתישאר בידי חברת ההשקעות "אפיק" תהיה 74 אחוז ממניות חברת המעגלים ה־מודפסים פ.סי.בי.

התעניינות במניות י.ס.ק.ל.

בימים האחרונים מורגשת מגמת רכישות מוגברת של מניות י.ס.ק.ל. העוסקת בין השאר במתן שירותים לגופים צבאיים. השבוע דווח על הגדלת החזקותיהם של שמואל כסלו מנכ"ל החברה ושמואל שפר, אחד מבעלי המניות הגדולים בה. נודע כי החברה תפרסם בימים הקרובים דו"חות כספיים, שיצביעו על שיפור מהותי ברווחיות.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

"לאומי פיא" המחזיקה בכ־3 אחוזים מהמניות, סירבה למכור את החזקותיה בעיסקה מחוץ לבורסה. גורם נוסף שמגלה עניין ברכישת מניות י.ס.ק.ל. הוא חברת תדיראן, המבקשת להשיג דריסת רגל ב־חברה.

פסק זמן "ברשימה המקבילה"

הנהלת הבורסה שוקלת לעכב את החלטתה הקודמת כי החל מה־1 באפריל 88' יצורפו כל החברות שהונן העצמי נמוך מ־3 מיליוני דולר ל"רשימה המקבילה". ברשימה זו נסחרות מניות שרמת הסיכון בהן גבוהה, הן בגלל ההון העצמי הנמוך והן משום עיסוקן (חיפושי נפט או מחקר ופיתוח).

נראה כי הבורסה תמתין לפרסום מאזני 1987, ורק לאחר מכן תחליט אילו חברות לצרף לרשימה זו. כידוע, אחוזות מהפירמות מפרסמות את מאזניהן ל־87'. עד חצי שנה מתאריך המאזן. ההערכה היא שמ־אזנים רווחיים יביאו להגדלת ההון, ולצמצום מספר החברות שיועברו ל"רשימה המקבילה".

קשה להיות חבר בורסה

בקשתה של חברת ההשקעות קרדן לרכוש את חלקו של שלמה זיו בחברה המרכזית, נתקלת בקשיים. בדיון בבקשה שקיימה השבוע ועדת החברות של הבורסה, עלה החשש כי בסיטואציה מסוימת אפשר יהיה להשתלט על קרדן, ואז גם הבעלות על חברת הברוקרים תעבור לגורם חדש. הנהלת הבורסה החליטה לבחון לעומק אם יש להטיל הגבלות שימנעו אפשרות כזאת.

יש לציין כי חברת ההשקעות קרדן היא אחת החברות הרציניות המבקשות להיות פעילות גם כחברי בורסה. בחמש השנים האחרונות לא היה מקרה של קבלת חבר בורסה חדש. חברת ההשקעות "עתרת" ו"ציון משאבים" קיבלו אמנם, לאחר תהליך מייגע, את אישור הבורסה, אך מסיבות השמורות עמן החליטו שלא לנצל לפי שעה אישור זה.

ריבית הג'אמבו ירדה לשפל של 12.5 אחוז

הצטמצם הפער בין ריבית על פיקדונות גדולים לריבית על סכומים נמוכים

מאת אריה לביא

שיעורי הריבית שהבנקים משלמים למפקידים גדולים מוסיפים לרדת. ואתמול הם הגיעו לשפל חדש: 12.5 אחוז. רק על פיקדונות גדולים במיוחד, או מרצון לשמור על קשר עם לקוחות, ממשיכים הבנקים לשלם לעתים גם ריבית של 13 אחוז.

עודפי הנזילות הגדולים שהיו במערכת הבנקאות הביאו לכך שהריבית על פיקדונות ג'אמבו ירדה במשך שבועיים בשיעור חד: מ־16.5 אחוז לרמתה הנוכחית, ירידה של ארבעה אחוזים.

הבנקים הפחיתו את הריבית על פיקדונות קטנים המשולמים על בסיס הטבלאות. הריבית על פיקדונות קטנים ובינוניים ירדה ל־11–12 אחוז, כך שהפער בין הריבית על בסיס טבלה לבין ריבית הג'אמבו הצטמצם מאוד והגיע לרמה שלא היה בעבר.

בראשונה מאז 84': רווח רבעוני ב"אלסינט"

את הרבעון השלישי של שנת 87/8', סיימה ברווח נטו של 300 אלף דולר ● את תשעת החודשים האחרונים של השנה סיימה בהפסד של 5.4 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

"אלסינט" סיימה, בראשונה מאז שנת 84', את הרבעון השלישי של שנת 87/8' (אוקטובר עד דצמבר) ברווח נטו של 300 אלף דולר, בהשוואה להפסד של 10.3 מיליוני דולר ברבעון המקביל בשנת 86'.

נתון זה מעיד על שיפור משמ־עותי בתוצאות הכספיות של החברה. החברה סיימה את הרבעון יולי־ספטמבר ברווח תפעולי של מיליון דולר, שנהפך להפסד של 900 אלף דולר לאחר הוצאות מימון.

בסך הכל, החברה סיימה את תשעת החודשים האחרונים של שנת 87' בהפסד של 5.4 מיליוני דולר בהשוואה להפסד של 29.6 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־86', וזאת ללא התחשבות ברווח החד־פעמי, היוצא מן הרגיל, שנבע מהסדר של מחיקת חובות עם הבנקים. הוספת רווח זה היתה מר־סיפה ל"אלסינט" רווח של למעלה מ־30 מיליון דולר.

באותם שלושה חודשים הצליחה החברה להגדיל את מכירותיה ב־12.1 אחוזים, ל־113.3 מיליון דולר, וברבעון האחרון של שנת 87' גדלו המכירות ב־14.1 אחוז, ל־42.1 מיליון דולר.

בחברה מציינים כי המפנה בתוצ־את הכספית של "אלסינט" נבע מצעדי ההבראה שנקט נשיא החברה, בני פלד, במהלך השנה וחצי האחרונים. צעדים אלה כללו סגירת מפעלים ויחידות בלתי רווחיות, פי־טורי כאלף עובדים והתמקדות בת־חומי הפעילות המתוחכמים שלה על חשבון פעילות הרנטגן.

רק שלוש חברות בנייה מבין שמונה המייסדות נותרו שותפות ב"צוותא"

חלק מהמייסדים פרשו מהשותפות עקב קשיים

מאת אריה לביא

רק שלוש חברות בנייה מבין שמונה חברות הבנייה שייסדו את חברת הבנייה צוותא, נותרו שותפות בה. שלוש החברות, שהן כעת בע־לות החברה, הן ברנוביץ, אהרונסון ופריצקר. חלק מהמייסדים פרשו מהשותפות בגלל קשיים כלכליים.

החברה נוסדה לפני 12 שנה על־ידי שמונה חברות קבלניות וקב־לנים, שהיו באותה עת מהמובילים בענף הבנייה: דרוקר, גולדשטיין, עפר וסלע, בינוי ופיתוח, חברתו של נשיא מרכז הקבלנים דוד שטרן, בר־נוביץ, אהרונסון ופריצקר.

לפני כחצי שנה פרשו ארבע חברות מהחברה, שבעתה בעיקר בשומרון, ובאחרונה פרשה גם חברת בינוי ופיתוח בבעלותו של הקבלן משה רודניק. רודניק החל לעסוק בסחר עם אירופה.

צוותא מנוהלת כעת על־ידי אברהם אמיתי, מי שהיה בעבר מנכ"ל דרוקר. החברה החלה לבנות באחרונים חדשים מחוץ ליהודה ושומרון והיא מתכננת להרחיב את פעילותה גם לירושלים ולאזור המרכז.

יצרני שימורי הדגים:

כופים עלינו לרכוש את סרדיני הכינרת

אף כי אין להם כמעט שוק עקב איכותם הנמוכה

מאת יונתן שרמן

פגישה משולשת של יצרני שי־מורי הדגים, היבואנים ופקידי משרד התעשייה, תתקיים היום בניסיון לפתור את בעיית עיבוד סרדיני הכינרת. מדובר בכאלף טונות סרדינים. הנשלים מדי שנה מהכינרת במטרה למנוע בעיות אקו־לוגיות, ושיצרני שימורי הדגים כפויים לרכשם ולעבדם. זאת אף־על־פי שאין כמעט בארץ שוק לסרדינים של מים מתוקים ולא ניתן לייצא סרדינים אלה.

דוד רינג, מנכ"ל מפעלי השי־מורים "יונה" רינוף, מסר ל"הארץ" כי משרדי הממשלה כופים על היצרנים לרכוש את הסרדינים הללו, כדי לשמור על ענף הדיג ועל איכות המים בכינרת, אך מאידך ליצרנים לא ניתן כל פיצוי בגין הוצאה נוספת זו. לדבריו, משרד התעשייה מתנה מתן רשיונות יבוא של דגים לעיבוד בארץ ברכישת כל הסרדינים הנשלים מהכינרת.

המדובר בהוצאה של 700 אלף עד מיליון דולר בשנה. החזר חלקי עליה ניתן לקבל רק על־ידי שיווק הסרדינים ברצועת עזה וביהודה ושומרון.

יצרני הדגים מבקשים, כי יינתן להם פיצוי בגין הוצאה נוספת זו, אם על־ידי הטלת היטל יבוא על היבואנים המייבאים שימורי דגים במחירים נמוכים מהמחיר הרווח או השתתפות היבואנים בהוצאה זו, בר־כישת חלק משימורי סרדיני הכינרת תחת המותג שלהם ושיווקם בצורה עצמאית.

מטרת הפגישה היא לבחון את האפשרות של מימוש הצעות אלה.

בארץ קיימים 5 מפעלים לייצור שימורי דגים והיקפו הכספי של הענף, ובכלל זה היבוא, עולה על 30 מיליון דולר.

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

יפאורה — כבר לא מפעל קטן

"יפאורה" היתה מאז ומתמיד המפעל הקטן ביותר בין 4 מפעלי המשקאות הקלים, אך הגידול המשמעותי במכירותיה בשנתיים האחרונות הציב אותה בשורה אחת פחות או יותר עם שתיים ממתחרו־תיה — תשלובת תבורי ומכירות המשקאות הקלים של חברת "טמפו בירה".

בשנת 86' עברה החברה בראשונה את היקף המכירות של 20 מיליון דולר ובשנת 87' היא הגדילה את מכירותיה בשיעור חד של 33 אחו־זים, לסכום של 28 מיליון דולר. גם השנה צופה החברה גידול דרסטי במכירותיה, ואם תוכנית העבודה אכן תתבצע, יסתכמו מכירות ה־חברה ב־88' ב־35 מיליון דולר.

יש כמה סיבות להצלחת החברה בשנתיים האחרונות, לבד מגידול הביקוש הכללי למשקאות קלים בארץ.

במהלך השנתיים האחרונות הש־קיעו יותר מ־5 מיליוני דולר בהקמת קו ייצור לבקבוקי פ.י.ט. מפלסטיק ובהרחבת מערך התובלה והשיווק של החברה. בנוסף, שנת 87' היתה השנה הטובה ביותר של "יפאורה" במכירות המיצים ה־מיוצרים על־ידה — "מיץ פז", וכן גדל הביקוש למשקאות המיוצרים בלעדית על־ידה בזיכיון של חברת "שוופס" האנגלית, כמו ביטר־למון וטוניק.

החברה צופה, כי במהלך השנים הקרובות תגדל צריכת המשקאות הקלים בארץ. כיום כל אדם צורך בממוצע רק 40 ליטר משקאות קלים בשנה, בהשוואה לכמות כפולה באירופה וכ־150 ליטרים בארה"ב. ישראל אולי לא תגיע למימדי הצריכה של ארה"ב, אך ברור כי צריכת המשקאות הקלים תגדל וזו גם הסיבה להשקעות שהחברה מבצעת ומתכננת.

השנה מתכננת החברה השקעה נוספת של 2 מיליוני דולר בהקמת קו פחיות חדש וכן הרחבה משמעו־תית של סל המוצרים, תוך כניסה לתחום חדש. "יפאורה" משלימה בי־מים אלה היערכות לקראת שיווק משקאות חדשים, שלא יימכרו תחת המותג של "שוופס" אלא על־פי הזי־כיון של חברה זרה אחרת, וכן משקה מפיתוח עצמי. היערכות זו הביאה בימים אלה לשינוי בזיכיון מטעם "שוופס": "יפאורה" תחליף את הכיתוב האנגלי שעל תוויות הבקבוקים בכיתוב עברי. שכן על־פי תנאי הזיכיון, הכיתוב האנגלי ניתן אך ורק להברות המשווקות בלעדית את מוצרי "שוופס" בעולם.

יצוין, כי למרות בקשה זו של "יפאורה" לשיווק משקאות נוספים, הסכימה חברת "שוופס" העולמית לשנות את תנאי הזיכיון של החברה הישראלית ולהעמידו על תקופה של 10 שנים, בעוד שעד כה חודשו תנאי הזיכיון מדי 5 שנים.

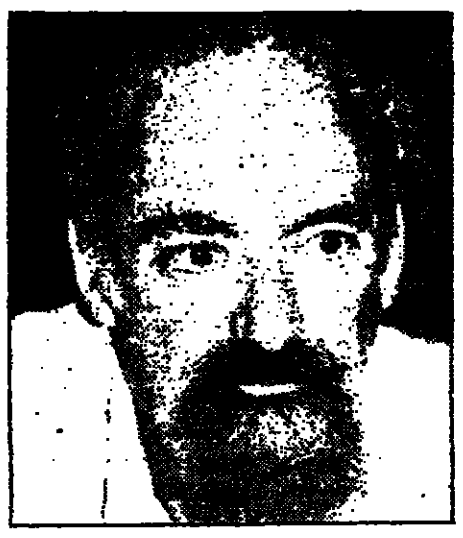

ביבו — גידול בפעילות

העורך: נחמיה שטרסלר

נתונים עיקריים

● מכירות — מכירות החברה ב־87' הסתכמו ב־28 מיליון דולר וההערכה היא שבשנת 88' יגדלו המכירות ב־25 אחוזים ל־35 מיליון דולר.

● רווח — החברה סיימה את שנת 87' וגם את שנת 86' ברווח תפעולי, אך בשתי השנים היו לחברה הפסדים, עקב מחיקת השקעות שלה בפעילויות הפיננסיות של החברה לישראל לפני שנים מספר.

● יצוא — המכירות הן כולן לשוק המקומי.

● הנהלה — הן בירגר, ששימש בעבר מנהל "פרי זהב" ומפעלי הבירה, משמש כיום מנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים, זה כשלוש שנים.

● בעלות — כ־75 אחוזים ממניות "יפאורה" מוחזקים על־ידי החברה לקירור וכ־25 אחוזים על־ידי החברה לספנות והספקה, שתיהן מקבוצת החברה לישראל.

● מפעלים — פעילות החברה מתרכזת כולה במפעל ברחובות.

● עובדים — כיום מועסקים בחברה כ־160 עובדים, אך בעונות השיא של קטיף ההדרים גדל מספר העובדים עד כדי 400 איש.

● מוצרים — מכירות משקאות "שוופס" מהוות כ־75 אחוזים מסך המכירות והיתרה היא מכירות "מיץ פז".

יצוא העגבניות לארה"ב יחודש בסוף השבוע

העגבניות ייבדקו גם על ידי האמריקאים

מאת אריה לביא

יצוא העגבניות מישראל לארה"ב יחודש החל מה־20 בפברואר, סוכם בפגישה שנערכה שלשום בוואשינגטון בין אנשי ממשל מארה"ב העוסקים בביקורת תוצרת חקלאית המגיעה לארה"ב לבין פקידים ישראליים.

הפגישה נערכה לאחר שבשבוע שעבר הורתה ארה"ב במפתיע לישראל להפסיק את יצוא העגבניות. במסגרת הנחיה כללית שנועדה למנוע יבוא עגבניות מ־20 מדינות, בטענה שהעגבניות נעקצו על־ידי זבוב הים התיכון.

בפגישה שנערכה בוואשינגטון בין שמואל אלתנן, מנהל שירותי הביקורת בארץ, ובהשתתפותה של יהלומה שחורי מהנציגות הכלכלית של ישראל בוואשינגטון, סוכם שממשלת ארה"ב תסיר את האיסור על יבוא עגבניות מישראל, בתנאי שמשלוחי העגבניות מישראל לארה"ב ייבדקו בקפדנות.

במהלך הפגישה סוכם על סידורים טכניים מתאימים בארץ, בשי־תוף עם שירותי הביקורת האמריקאיים, לעריכת ביקורות מתאימות של העגבניות שנועדו ליצוא לארה"ב. זאת כדי לוודא שהעגבניות לא נפגעו בעקיצת זבוב הים התיכון.

יצוין שהשנה הספיקה ישראל לייצא לארה"ב 770 טונות עגבניות ועד סוף העונה הייצא אגרקסקו לארה"ב כ־2000 טונות עגבניות, שהן כ־1% מהיצוא העגבניות הישראלי.

מנכ"ל האוצר יבדוק את עליית מחיר השמן

ויקטור מדינה, מנכ"ל משרד האוצר, בתכוון לבדוק בימים הקרובים את נושא העלאת מחיר השמן על־ידי היצרנים.

בכוונתו לבדוק את הסיבות שהביאו להעלאת מחיר שמן הסויה בשיעור כה חלול של 26 עד 29 אחוזים, מיד לאחר שחרור השמן מפיקוח מחירים. כן תיבדק הסיבה לכך שכל יצרני השמנים מוכרים כיום את שמן הסויה במחיר דומה כאמור.

חידוש בשופרסל: מסופי מחשב

מאת סופר הארץ

הנהלת השופרסל החליטה באחרונה להתקין מסופי מחשב בסני־פים. מסוף המחשב הראשון יותקן לניסיון בסניף "חורב". שייפתח לציבור בחודש מרס הקרוב במרכז חורב בחיפה.

בעזרת המסוף, שיהיה הראשון ברשתות השיווק, יוכל הלקוח להקליד בעצמו את מספרי הקוד המופיעים על המוצרים השונים ולקבל על המסך את שם הפריט, משקלו ומחירו.

על־פי הניסיון שיצטבר בסניף זה, תיקבע תוכנית ההתקנה בשאר סניפי החברה.

בית הדין הארצי לעבודה יכריע בשאלת פיטוריו של בן טובים

לאחר שפוטר על ידי מנכ"ל משותף אחד והוחזר לעבודה על ידי מנכ"ל שני

מאת יונתן שרמן

בית הדין הארצי לעבודה יצטרך להכריע בימים הקרובים בשאלת חוקיות פיטוריו של יורם בן טובים מתפקידו כמנכ"ל המחלקה הפרמצבטית ב"אביק". שאלה זו הגיעה לערכאה כה גבוהה, מכיוון שעד עתה לא היה תקדים להליך של פיטורים כגון אלה. ייחוד הפיטורים הוא בכך, שהם בוצעו על־ידי אלי ארמוני, מנכ"ל משותף בחברה, אך בוטלו על־ידי אריאל בן טובים, המנכ"ל המשותף השני ואחיו של יורם בן טובים.

בית הדין המחוזי לעבודה קבע בעניין זה, שאין תקדים לביצוע פיטורים על־ידי מנכ"ל אחד וביטולם על־ידי מנכ"ל שני, ואף שסבר שהפיטורים אכן תקפים, החליט להעביר את הדיון לבית הדין הארצי.

יורם בן טובים עצמו מסר ל"הארץ", כי לדעתו לא היתה כל סיבה עניינית לפיטוריו, שכן בתקופה ששימש מנהל ב"אביק" גדלו מכירות המחלקה ורווחיותה בשיעורים גבוהים.

משפחת בן טובים היא בעלת המניות הגדולה ביותר ב"אביק". החברה מנוהלת על־ידי מנכ"ל מטעם המשפחה, אריאל בן טובים, ומנכ"ל שכיר, אלי ארמוני.

יתרת המניות בחברה מוחזקות בידי בנק הפועלים, אמפ"ל ומשקיע זר.

אופציה דולרית
אתה שולט היום על שער המחר!
תכנית להבטחת שער הדולר לעומת השקל, לביצוע עיסקות אופציה.
חתמת על חוזה צמוד - דולר ואתה חושש מפיחות?
יש לך השקעות צמודות לדולר ואתה מעדיף הכנסה בשקלים!
לבנק דיסקונט יש תכנית מיוחדת עבורך!
פרטים בסניף, במוקד ההשקעות הקרוב אליך או בטלבנק דיסקונט 03-639888 בשעות 08.00-22.00.
יותר קרוב אליך בנק דיסקונט

מחשבה קדימה
העסק הרכוש והמשפחה שלך
תכנון עתידים – התחום שלנו
טל: 052-572341, 052-572685

פקסימיליה MURATA
מורטה
מהירה ביותר!
נציגים מקבוצת כלל

הארץ חדשות

הודעה
לבעלי היחידות של
"אלמוג" - קרן צמודה בנאמנות לתשלומים שוטפים
"צבר" - קרן להשקעות משותפות בנאמנות
תשלום הדיבידנד החודשי במזומן פטור ממס־הכנסה לחודש פברואר 1988 כדלקמן:
ב"אלמוג" – 6.7% מהערך הנקוב
ב"צבר" – 5.5% מהערך הנקוב
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ החל מיום 28.2.88 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 19.2.88.
לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום הדלקמן:
ב"אלמוג" – בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס' 139.
ב"צבר" – בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם.
תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
המרת הדיבידנד ביחידות חדשות – ללא שיעור הוספה
בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירון היסודי שייקבע ביום 28.2.88.
לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירון היסודי שייקבע ביום ההפקדה.
מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ.
הנאמנים: בנק הפועלים – בע"מ.
בנק דיסקונט לישראל בע"מ.
פועלים־קרנות נאמנות

קבלת מודעות
לכל העתונים – רק אצלנו
03—298160
03—298161
בכרטיסי אשראי

בנק ישראל מציע:
שגיא גליל
השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת
ביום חמישי, 18 בפברואר 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי ייעשה רק ב־19.2.88)
אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" ה' 4222	15	94%	בתום 6 שנים
"גליל" ב' 5602	25	83%	בתום 17 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש פברואר 1988, ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש פברואר.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש פברואר בכל שנה החל מחודש פברואר 1988.
המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".
הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש פברואר 1988.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 18.2.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל.
מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").
לשכת הפרסום הממשלתית
★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ — ניירות הערך של המדינה

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

17.2.88

המטבע	בנק לאומי – מזומנים – קניה	בנק לאומי – מזומנים – מכירה	בנק לאומי – העברות והמחאות – קניה	בנק לאומי – העברות והמחאות – מכירה	בנק הפועלים – מזומנים – קניה	בנק הפועלים – מזומנים – מכירה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – קניה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים – קניה	בנק דיסקונט – מזומנים – מכירה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – קניה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5806	1.6004	1.55	1.62	1.5801	1.5999	1.55	1.62	1.5831	1.6030	1.5909	-0.0014
1 ליש"ט	2.69	2.82	2.7550	2.7895	2.71	2.84	2.7550	2.7894	2.71	2.84	2.7606	2.7953	2.7741	0.0047
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.9246	0.9362	0.91	0.95	0.9224	0.9340	0.91	0.95	0.9252	0.9369	0.9300	0.0013
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.2732	0.2766	0.26	0.28	0.2732	0.2766	0.26	0.28	0.2740	0.2775	0.2752	0.0002
1 גולדן הולנדי	0.81	0.84	0.8228	0.8332	0.81	0.85	0.8215	0.8317	0.81	0.85	0.8241	0.8344	0.8282	0.0010
1 פרנק שווייצרי	1.10	1.15	1.1242	1.1383	1.10	1.16	1.1232	1.1372	1.10	1.16	1.1275	1.1417	1.1317	–
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.2600	0.2632	0.25	0.27	0.2600	0.2632	0.25	0.27	0.2603	0.2636	0.2614	0.0003
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2451	0.2481	0.24	0.25	0.2449	0.2480	0.24	0.26	0.2455	0.2486	0.2466	0.0003
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2418	0.2449	0.24	0.25	0.2421	0.2451	0.23	0.25	0.2424	0.2454	0.2434	0.0002
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3818	0.3866	0.37	0.39	0.3817	0.3864	0.37	0.40	0.3823	0.3872	0.3842	0.0007
1 דולר קנדי	1.22	1.28	1.2455	1.1612	1.22	1.28	1.2452	1.2607	1.22	1.28	1.2480	1.2637	1.2537	0.0026
1 דולר אוסטרלי	1.06	1.17	1.1282	1.1424	1.09	1.17	1.1277	1.1418	1.10	1.18	1.1317	1.1460	1.1366	0.0007
1 ראנד דרא"פ	0.49	0.59	0.7587	0.7682	0.46	0.77	0.7612	0.7706	0.46	0.67	0.7606	0.7702	0.7647	0.0045
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4419	0.4474	–	–	0.4419	0.4474	–	–	0.4422	0.4477	0.4444	0.0006
10 שילינג אוסטריים	1.29	1.35	1.3161	1.3326	1.29	1.35	1.3157	1.3321	1.29	1.36	1.3170	1.3336	1.3247	0.0025
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.29	1.2564	1.2722	1.23	1.31	1.2541	1.2697	1.23	1.32	1.2584	1.2742	1.2629	0.0006
100 ינים יפאניים	1.19	1.24	1.2117	1.2268	1.19	1.25	1.2129	1.2280	1.19	1.25	1.2131	1.2283	1.2195	-0.0008

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם – יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.
אל על EL AL

שערי המניות 17.2.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

אגוד ש	18300		10	+410	+2.3	+27
ישבנק 0.1	1254	תב	1548	+114	+ 10	+1459
הספנות א 0.5	700	תב	2150	+50	+7.7	+6134
כללי לא מוסד	15400		485	+700	+4.8	+641
פ.י.ב.י. 0.1	7610	תב	5375	+470	+6.5	+11771

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

אדנים רג 100.0	106510		1242			+200
אדנים ב 100.0	106500			+200	+0.2	+5
אדנים בב א	638300		2			−2
עוגד 0.1	79300		392			−1068
דיסקונט ב	137450		14	+2500	+1.9	+117
דיסקונט א	135920		398			+277
דיסקונט שה ב	19930	שב				
המזרחי ש	43764		1336			+1198
המזרחי ב	44050		43	+440	+ 1	+265
הפועלים בבב	93000		0.1	+1000	−1.1	+1
הפועלים ש	72460		4116			−3054
הפועלים ב	72595		117	+600	+0.6	+161
כללי א 1.0	184500		25	+1800	+ 1	+111
כללי שה ד	8865		1	+150	+1.7	+558
כללי 0.1	46122		3141			−4372
כללי שה 11	17150		16	+190	+1.1	+532
... 1.0	60991			+491	+0.8	+100
... 5.0	10800			+500	+1.7	+210

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

אדנים רג 100.0	128200		52	+550	+0.4	+297
אדנים ב 100.0	126350	לב				−1
אדנים בב א	762900	לב				
אדנים 1 ש"ח	95650		9			+91
דיסקונט ב'	161950	לב				+232
דיסקונט א'	163500		4			+96
מזרחי ש'	53650		74	+100	+0.2	+528
מזרחי ב'	52250	לב				
הפועלים ש'	86850		69	+450	+0.5	+553
הפועלים ב'	86700					+99
כללי א'	222650		1			+49
כללי סביק	55300		74	+400	+0.7	+607

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	22001			+1045	+ 5	+35
לאומימשכ ש	7750	תב	238	+650	+9.2	+569
לאומימשכ ב	7750	תב	30	+600	+8.4	+180
טפחות ש	5200	תב	277	+350	+7.2	+1026
טפחות שה 1	4600		50	+200	+4.6	+50
בת משכ ש	1980	תב	4538	+180	+ 10	+9951
משכן ב ש	3241	תב	2306	+295	+ 10	+5345
עצמאות 0.1	16500		6	+640	+4.1	+6
... 1.0	7084	תב	174	+644	+ 10	+340
טפחות מבב ש	20900		3	+1000	+ 5	+5
טפחות רג ש	21450	תב	225	+1950	+ 10	+343
טפחות שה 2	5660		115	+54	+ 1	+1461
יעסר 1.0	2400	תב	485	−149	−5.9	−485
יעסר 5.0	1593	תב	1095	−177	− 10	−1511

מוסדות מימון

שלמון אש	762		12095	+35	+4.8	+12675
השקעות מבב א	350000	לב				
השקעות מבב ג	203500	לב				
יאוני תעש א ש	11227	בה	295	+1021	+ 10	+1483
פתוח תעש בבב	125501	לב				
פת תעש בב ג	496000	לב				
פת תעש בב גג	286000	לב				
פת תעש בב גגג	278000	לב				
פת תעש בב ר	280000	לב				
פת תעש בב רד	68271	לב				
כרמל קבלנים 5.0	1342		4045	+15	+1.1	+2704
הירות בב	229000	לב				
כלל ליסנג א0.1	23760	תב	10	+2160	+ 10	+218
כלל ליסנג ב0.5	20170		80	+600	+3.1	+369

ביטוח

איילון	110.5	תב	6132	+10	+ 10	+11425
איתן	121		2200	+5	+4.3	+11845
אדיר 0.1	1475		154	+28	+1.4	+154
אדיר א 0.5	1030	תב	718	+50	+5.1	+3885
בטוח משנה 0.1	337	שב				
בטוח משנה 0.5	177		1250			−1250
ביטנה אפ	218		1000			−1000
ביטנה הם	103		6278	+2	+ 2	+83722
הדר 1.0	131	תב	16333	+11	+9.2	+35585
הדר 5.0	104	תב	12500	+7	+7.2	+34980
הדר אפ סר 2	104		2255	+7	+7.2	+18400
הפניקס 0.1	606	תב	2339	+55	+ 10	+10280
הפניקס 0.5	470		3580	+22	+4.9	+8290
הכשרה־ישראל 1.0	4400	תב	97	+358	+8.6	+730
הכשרה־ישראל 5.0	3420	בה	355	+250	+7.9	+2305
מנורה 1.0	1111	בה	200	+101	+ 10	+340
מנורה 5.0	835	שב				
סהר ג 1.0	340	בה	3200	+25	+7.9	+3320
... 0.1	869	תב	2110	+79	+10	+12470
צור ש	252	תב	1900	+19	+8.2	+2020
ציון השקעות 1.0	3235		2	+155	+ 5	+86
ציון השקעות 5.0	868		300			

מסחר

אינגר כאבא 1 ש	760	תב	2559	+50	+ 7	+8581
אינגר כאבא 5 ש	595	תב	9650	+50	+9.2	+18197
כאור עזרא 1.0	616	תב	3265	+40	+6.9	+6488
כאור עזרא אפ	362		698	+26	+7.7	+3698
כלל אפ 4	388	תב	31278	+22	+7.7	+73285
כלל אגח 2	142		8000	+4	+2.9	+4400
קרסטל 1.0	880	תב	1059	+50	+ 6	+3614
רפק 0.1	13230	שב				
רפק 0.5	16780	שב				
שופרסל א 2.0	1045		4855	+90	+9.4	+17570
שופרסל אפ	4000	תב	1405	+379	+10.5	+9054
שופרסל אגח	106		85740	+5	+2.4	+187000

שירותים

אבהא	348	תב	11414	+24	+7.4	+51824
כנפות הספקה 0.1	613	קב		+29	+ 5	+3319
כנפות הספקה 0.5	220	בה	11402	+20	+ 10	+21672
קיסר 0.1	750		1339	+5	+0.7	+1406
קיסר 1.0	242	תב	25076	+22	+ 10	+61377
שהל ערוצה 0.1	1597	תב	1097	+127	+ 10	+2485
שהל ערוצה 0.5	864	בה	3330	+79	+10.1	+3871

מלונות ושירותי תיירות

גלי הדר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי הדר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	1260	תב	200	+70	+5.9	+350
מלונות דן 5.0	930	שב				
... 1.0	6693	תב	203	+600	+9.9	+203
מלונות הירדן	2460		2			
0221010	231	תב	27210	+21	+ 10	+42294
0221317	131	תב	16921	+16	+15.9	+49003

מחשבים ושירותי מחשבים

תהלך 1.0	185.5	תב	5000	+5	+5.4	+12120
תהלך אפ	63.5		25500	+3	+ 5	+14381
תהלך אג"ח	98	שב				
ישנא 1.0	4666	קב		+322	+ 5	+359
מ.ל.ל. 1.0	7300		21	−200	−2.7	−21
מ.ל.ל. 5.0	1700	תב	313	+100	+6.5	+163
ניקוב מחשבים 1	775		247	+24	+3.2	+444
ניקוב מחש 5	266		2101	+11	+4.3	+4906
ניקוב אפ סר 2	550	תב	3805	+70	+14.6	+8580
תים מחשבים 1.0	640		600	+20	+3.2	+679

נדל"ן, בינוי ופיתוח

אזורים אפ	570	תב	5720	+35	+6.5	+41073
אזורים אגח	136		64500	+1	+0.7	+34977
איזון 1.0	137.5	תב	17301	+2.5	+ 10	+38666
אל-רוב 1.0	330	תב	2355	+24	+7.8	+7585
אפריקה 0.1	36740	תב	311	+3340	+ 10	+693
אפריקה אפ	15900	תב	170	+1600	+11.2	+575
אדרים	1187	תב	3319	+108	+ 10	+4618
אילון 0.1	2508	בה	842	+228	+ 10	+2469
אילון 0.5	1906	בה	1130	+173	+ 10	+1872
ברנוביץ 1.0	2700		155	+30	+1.1	+320
ברנוביץ 5.0	2090		431	+60	+ 3	+1118
דניבר 1.0	5202	תב	50	+252	+5.1	+115
הדעד 0.1	175	תב	3225	+10	+6.1	+6425
הדעד 0.5	159.5	תב	9000	+2.5	+9.8	+14500
מוילן 1.0	1797		2711			−97
הנכהל 1.0	848	לב				+788
הנכהל 5.0	485	לב				
ת.ל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ת.ל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	283	תב	21400	+25	+9.7	+52050
ירושלים אפ	95	תב	26766	+5	+8.6	+83299
גבים 0.1	3575	בה	3887	+325	+ 10	+11053
גבים 0.5	3080	תב	785	+180	+6.2	+1251
... 0.1	3339	בה	1418	+304	+ 10	+5246
ישראלים 1.0	1091		2130			−269
ישים 10.0	18900	תב	285	+1500	+7.4	+188
כון פיתוח 1.0	5401	תב	195	+400	+ 8	+493
לוביר 1.0	6600		219	+185	+2.9	+191
לוביר 5.0	1920	תב	209	+101	+5.6	+744
מ.ת.ב. 1.0	245	לב				
מ.ת.ב. אפ 2	101	לב				
מ.ת.ב. אגח	115	לב				
מגורי בניה 1.0	419	לב				
מישגאל 5.0	187	בה	11095	+17	+ 10	+33215
מישגאל אפ	166	תב	14298	+13	+8.5	+33410
מנוע 5.0	1450		185	+50	+3.6	+765
לינשטין 1.0	335		2	+6	+1.8	+453
לינשטין 5.0	141.5	תב	19554	+2.5	+9.7	+35116
ליפשיץ 1.0	297	תב	2375	+27	+ 10	+5131
ליפשיץ 5.0	149.5	תב	9912	+9	+6.4	+50077
ליפשיץ אפ 1	96		11952	+11	+12.9	+44245
ליפשיץ אגח	94.5		28000	+1	+1.1	+136375
נאות אביב 0.5	3130		580	+130	+4.3	+483
נכסי אזורים	266	תב	25381	+24	+9.9	+39291
סהר החזקות 1.0	602	בה	771	+9	+ 1	+255
... 1.0	1250	תב	200	+63	+5.3	+200
עמר ולנע סר 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
קסרית 0.1	3295	תב	339	+282	+9.4	+529
קסרית 0.5	1166	קב		+56	+5.1	+2750

הבוקן 1.0	268		25250			
הבוקן 5.0	159	תב	7800	+9	+ 6	+6400
הבוקן אפ	740		250			−100
הבוקן אגח	122.5					+10000

חקלאות

מטעי הדר 0.1	1982		70			−19
מטעי הדר 0.5	1780		50	+50	+2.9	+50
מהדרין 0.1	5371	תב	486	+380	+7.6	+3414
מהדרין אפ	2769		400	+200	+7.7	+900
נכסי הדרים 1.0	1570		450	+70	+4.7	+7450
פריאור 0.5	2250	תב	450	+200	+9.5	−2450

מזון וטבק

אסם בב ש	2640		609	+100	+3.9	+751
אסם בב מ	2775	תב	900	+220	+8.6	+1435
... 1.0	420		190	+10	+2.4	+1390
... 5.0	324		324	+15	+4.9	+548
... אגח	102.5			+5	+0.5	+50000
... 1.0	30600	תב	11	+2800	+ 10	+0
... 5.0	20610	תב	136	+1874	+ 10	+255
יזמר 1.0	949	בה	75	+9	+ 1	+25
יזמר א 5.0	620	תב	1000	+43	+7.5	+5245
יזמר אפ 2	260			+15	+6.1	+1050
מן 1.0	405	בה	1016	+26	+6.9	+4260
מן 5.0	280			+4	+1.5	+132
מגדלופ 1.0	15000	תב	80	+1100	+7.9	+434
עסיס ב 0.5	550	בה	7998	+50	+ 10	+20370
אגל שקל 1	2000		3	−1	−0.1	−3
אבן מבב א	1308		1185			−205

טכסטיל והלבשה

ארגר סר 1 ש	341	תב	9324	+31	+ 10	+16471
ארגר אפ	161	תב	3125	+10	+6.6	+5450
ארגר אגח	106.5		1000	+5	+3.4	+69000
אמפס 1.0	447					
... 1.0	307	תב	500	+21	+7.3	+1200
... 5.0	212	תב	925	+12	+ 6	+7250
אפס א	232		1137			−1137
ארגמן רג ש	9470	תב	162	+650	+7.4	+740
דלתא-גליל 1.0	1125	בה	11024	+102	+ 10	+47698
דלתא-גליל א 5.0	950	תב	1631	+60	+6.7	+3318
... 1	1300		10			−10
... 5	540	שב				
ויטלנר 1.0	320		991			−130
ויטלנר 5.0	233		886			−700
חדיגון 1.0	4367	תב	127	+397	+ 10	+390
דקית 1.0	1416	תב	2066	+100	+7.6	+2586
דקית 5.0	1220	תב	2236	+70	+6.1	+7336
דקית אפ	465	תב	850	+26	+5.9	+3600
כוטר	153.5	תב	3087	+12	+8.5	+10087
כוטר אפ	71		1250	+5	+5.2	+4000
לחזית 0.1	698		390			
לחזית 0.4	471	תב	8020	+43	+10.1	+9910
ליבת 1.0	187.5	תב	80283	+17	+ 10	+51379
עים 1.0	373	תב	950	+33	+9.7	+950
עים 5.0	164.5	תב	6678	+13	+8.6	+14812
עים אפ	136	תב	18825	+22	+19.3	+80899
עים אגח	109		957			−957
עסק פרינה 1 ש'	183	תב	7344	+6.5	+9.9	+32184
עסק אפ	85	תב	22500	+10	+13.5	+69442
פוגלה א	963	תב	15175	+110	+12.9	+38234
פליגין א 0.5	8910	תב	85	+810	+ 10	+168
פרנוד	1195	תב	850	+95	+8.6	+1722
...	7005		236	+204	+ 5	+341

שף נאמנות
בטחה
קבוצת כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל.

מתכת ומוצריה

אורדן 0.1	5940	תב	1370	+540	+ 10	+1977
אורדן 0.5	5100	תב	30	+340	+7.1	+30
אלומית 1.0	6550		120			−160
אלומית 5.0	4790		202			−202
כבלים ש	295	תב	4803	+21	+7.7	+7183
כבלים אפ	85	תב	30093	+7	+ 9	+88922
כבלים אלח	94		55000	+5	+3.3	+130797
כבלים אגח	93		5000			+29298
התכוף 1.0	537	תב	663	+40	+8.1	+2643
התכוף 5.0	306		1740	+11	+3.7	+2220
התכוף אפ	2574	תב	77	+234	+ 10	+377
זיקה 1.0	1980		353	+38	+ 2	+45.3
זיקה 5.0	1188	תב	200	+108	+ 10	+728
קסמאות פח 5.0	3160	תב	50	+160	+5.3	+839
כבלי ציון 1.0	2274	קב		+109	+ 5	+3225
כבלי ציון 5.0	1163		480	+55	+ 5	+4469
קרנשי 1.0	229	תב	8001	+19	+9.1	+12395
קרנשי 5.0	[illegible]		[illegible]			−105
... 0.1	[illegible]		[illegible]			−13
... 0.5	[illegible]		[illegible]			+87
פקר פלדה 1.0	[illegible]		[illegible]		+4.9	+8089
קינג 1.0	556			126	+5.1	+5335
קינג 5.0	376	תב	2800	+34	+9.9	+3594
קליל 1.0	2410	תב	765	+140	+6.2	+2486
קליל 5.0	1940	תב	1226	+140	+7.8	+2820
קליל אפ	969	תב	1542	+78	+7.8	+3763
קליל אגח	120.5		19469	+5	+ 5	+65500
שלמת 5.0	5330	תב	342	+350	+ 7	+480
תעשיות לביש 1.0	695	שב				
תעשיות לביש 5.0	385	תב	800	+55	+ 10	+800

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	258000	תב	70	+18000	+7.5	+204
אליק 0.1	10296	תב	20	+762	+ 8	+19
אליק 0.25 ש	4242	בה	360	+200	+ 5	+372
אליק 0.25 מ	3880	בה	42	+40	+ 1	+79
אלקטרה 0.1	1870	תב	813	+170	+ 10	+1002
אלקטרה א 0.5	1246	תב	5609	+113	+ 10	+11362
אמש 5	825		2418	+75	+ 10	+5374
אמש 3	132.5		41770	+5	+3.5	+107020
אורית 1.0	13100	תב	387	+1000	+8.3	+709
כלל תעש אלק	1735	תב	7613	+158	+ 10	+16952
כלל אלקטרוניקה	597	תב	5688	+90	+17.8	+11654
כלל אלק אפ	97.5		22371	+5	+2.6	+26253
... 1.0	1030	תב	578	+80	+8.4	+1670
... 5.0	890	תב	1650	+60	+7.2	+4919
... 1.0	365	תב	4189	+28	+5.8	+6269
... 5.0	307	תב	5684	+17	+5.9	+11370
ביקלון 1.0	2320	בה	358	+200	+9.4	+847
ביקלון 5.0	1349	תב	1405	+99	+7.9	+1098
קבוצטין אילר 1.	5215		30			−30
קבוצטין אילר 5.	2158	שב				
ת.א.ת. 1.0	848		779	+40	+ 5	+727
ת.א.ת. 5.0	425	תב	4434	+25	+6.3	+7334
תראה	732	תב	2130	+67	+10.1	+26385

מוצרי בניה

א.ב. תעשיות 1.	174.5	תב	71475	+4.5	+9.1	+255909
א.ב. אפ	561	תב	6820	+71	+14.5	+28194
א.ב. אגח	129.5		58000	+5	+3.6	+154400
אקרשטיין 1.0	439	תב	5098	+40	+ 10	+12575
אקרשטיין 5.0	300	תב	1000	+15	+5.3	+490
אקרשטיין אפ	347	תב	3216	+20	+6.1	+6240
אקרשטיין אגח	125.5		2550			−2550
אדם בלוס	112		23157	+10	+9.8	+87991
בלוס אפ	67.5	תב	17076	+5	+8.9	+29017
מדול השק בנעם	880	תב	1640	+64	+7.8	+2209
מואיקה ולפטן 1	1906	לב				−19
מואיקה ולפטן 5	1380	שב				
נגב קרמיקה	294		49098	+7	+2.4	+65169
נגב קרמיקה אפ	159.5		13245	+10	+6.7	+15572

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	1443		5687	+68	+ 5	+12648
אליאנס ב	1268		285			−283
גל תעשיות 1.0	345		56			−56
גל תעשיות 5.0	256	תב	361	+16	+7.3	+361
גל אפ	89		2500			
גל אגח	94			+1	+1.1	+2000
דשנים 0.1	4840	תב	545	+246	+5.4	+748
דשנים 0.5	1640	תב	310	+90	+5.8	+2010
חיפה כימ' 10.0	851	קב		+39	+4.9	+47768
ליפסקי 1.0	1997		50			−50
מקסימה 1.0	720	שב				
מקסימה 5.0	498	שב				
כתר 1.0	20000	תב	53	+1800	+9.9	+184
כתר 5.0	17250	תב	63	+1400	+8.8	+84
פיקלאס	550	תב	9174	+50	+ 10	+25060
פיקלאס אפ	150	תב	13205	+20	+15.4	+71288
קים ביסקל 1.0	4750	תב	352	+250	+5.6	+548
קים אפ	2724		100	+100	+3.8	+100
קים אגח	1165	שב				
תיא 5.0	4020	תב	832	+260	+6.9	+2487
פרוטרום 10.0	60000	תב	403	+5000	+9.1	+726

עץ, נייר ודפוס

כתר	151		3690	+5	+4.5	+4476
דפוס 1.0	6162	תב	25	+300	+5.1	+75
דפוס 5.0	3900		30	+172	+4.6	+155
... 1.0	9351		191	+1		+58
יגה 1.0	1668		1002	+9	+0.5	+1948
לבידי אשקלון 1	820	תב	7126	+65	+8.6	+9315
מליס ב 0.5	26700	תב	64	+1700	+6.8	+199
קרגל	830		4592	+21	+2.6	+8189
קרגל אפ	446	תב	14830	+44	+ 11	+56854
רים 0.1	448	תב	3727	+30	+7.2	+4242
רים 0.4	195		1410	+2	+ 1	+4052
תעל ב 0.2	17300		172	+800	+4.9	+419

תעשיות שונות

אבזין 1.0	235	תב	5146	+19	+8.8	+4634
אבזין 5.0	120		3480	+5	+4.4	+553
הטיפה יד	2090	בה	50	+189	+ 10	+100
הנבליק 1.0	1060	תב	158	+60	+ 6	+950
הנבליק 5.0	961	תב	320	+46	+ 5	+320

השקעות בתעשיה

כור בב ש	7040		70	+640	+ 10	+2110
... אפ	147	תב	57071	+11	+8.1	+221327
... אגח	1085		17300	+4	+1.5	+13200

חברות השקעה

אמפא ש	5800		50	+240	+4.3	+100
אמפא אפ	2915		1221	+265	+ 10	+4931
אמפא אגח	100		76532	+3	+3.1	+187317
אלבר ש	991	תב	2989	+90	+ 10	−4446
גולה 1.0	1040	תב	100	+89	+9.4	+1100
גולה אפ	790		60	+37	+4.9	+1000
גולה אגח	103.5		7240	+1	+ 1	+67000
דובאר 1.0	473	בה	2500	+43	+ 10	+5051
דובאר 5.0	417	בה	4514	+38	+ 10	+6083
חברה לישראל 5.0	3150	קב		+150	+ 5	+21824
חלבנן 0.1	116800	שב				
חלבנן 1.0 ש	19900		25	+500	+2.6	+10
אבטא א 0.5	20499		37			
סעיפים השק ש	656	קב		+31	+ 5	+51405
דיסקונט השק אפ	870	תב	11919	+105	+13.7	+66600
דיסקונט השק אגח	185		12090	+5	+0.5	+42410
מיידי השק ש	28050	בה	40	+2550	+ 10	+164
... השקעות 124	15482	שב				
חודן 1.0	1700	תב	596	+100	+6.3	+696
חודן 5.0	640	תב	1040	+40	+6.7	+1557
יצוא ש	11000		111	+400	+3.8	+159
ירדן א 0.1	1002	תב	508	+80	+8.7	+2625
כלל 50.0	1026	תב	2828	+93	+ 10	+8214
מטר 0.1	330	תב	3618	+21	+6.8	+4018
מטר א 0.5	336		937	+16	+ 5	+937
מטר אפ	125	בה	901	+3	+2.5	+15
אגח 1	118.5					+20000
פז השק ש	2700	תב	1218	+282	+8.1	+1962
פמה א 0.1	6425		150			−56
פמה 0.5	3950	תב	641	+240	+6.5	+1471
פרוקן ב 2.5	11616	תב	1060	+1056	+ 10	+4478
קרדן 1.0	118	תב	21839	+9	+8.3	+32926
קרדן 5.0	77	תב	19750	+6	+8.5	+30429
קרדן אפ	54		28072	+5	+9.1	+100947
קרדן אגח	101.5		8000	+7	+ 2	+103350

נסחרות במט"ח

גוית ב	261		350	+4	+1.6	+1650

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
יסקל	249	בה	2500	+3	+1.2	+1680
קנסטרוקטיב 0.1	1416	בה	350	−32	−2.2	−371
קנסטרוקטיב 0.5	314		2378	+10	+3.3	+4260
קנסטרוקטיב אפ	92		7299	+4	+4.6	+4601
קפל 1.0	670		640	+20	+3.1	+640
תבל	238		3408	+3	+1.3	+1908
גני הדר	121.5	תב	17658	+10	+ 9	+42412
גני הדר אפ 1	85	תב	8200	+6	+7.6	+15400
החברה הישראלית	62	תב	9621	+3	+5.1	+9736
כנם סר 1 ש'	1785		200			
איכות מחשבים	319	תב	5655	+29	+ 10	+6922
רמה מיכון 1.0	3239		485	+150	+4.9	+306
רמה אפ	725		800			−113
כלל מחשבים 1.0	5201	תב	111	+401	+8.4	+149
משוב מחשבים 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רשף	470		2458	+20	+4.4	+3302

נדל"ן בינוי חקלאות

אורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אבנמים 1.0	503	תב	234	+38	+8.2	+234
בן-יקר גת 1.0	2662		191			−91
חוזקר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
חוזקר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
עוד 5.0	1401	תב	1585	+127	+ 10	+1835
רסק מבבל	1596	לב				−51
רסק רג	1200	לב				−100
שגור 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
שגור אפ			—	הפסקת	מסחר	—
אבאש	1560	תב	843	+140	+9.9	+2693
מלפרוסט 1.0	746	בה	297	+68	+ 10	+976
מלפרוסט 5.0	358	בה	600	+33	+10.2	+2262

תעשיה

יונידרס	282	תב	1600	+37	+15.1	+4000
מקס 0.1	2560	בה	192	+130	+5.4	+171
מקס 0.5	1297	תב	123	+117	+9.9	+883
... 1.0	1821			+52	+2.9	+200
אוקטגון 5.0	967	לב				
מודק 1.0	610	לב				
משמבת סלע	78	תב	6946.2	+7	+9.9	+28320
מתכת סרום 1.0	88		24672	+5	+4.1	+25872
מתכת סרום אפ	34	תב	15358	+8	+5.6	+7176
אלקל			—	הפסקת	מסחר	—
אלקל אפ 2			—	הפסקת	מסחר	—
בר-כהן 1.0	4015	תב	479	+365	+ 10	+736
בר-כהן 5.0	1907		661	+50	+2.7	+1531
... 1.0	3600		0.1	−150	− 4	−0.1
... 5.0	1238	תב	118	+99	+8.7	+81
מ.ל.מ. 1.0	745		200	+35	+4.9	+823
מ.ל.מ. 5.0	373		100			
אלון-טק	165	תב	2850	+15	+ 10	+12235
דקסטר 1.0	2480		10	+40	+1.6	+100
נקה בטיקל 1.0	3700		62	+150	+4.2	+160
ת.ג.ל. 1.0	1497	תב	104	−166	− 10	−104
ת.ג.ל. 5.0	1624		20			+40
תור א 5.0	5620	קב		+268	+ 5	+82
...	700		1040			−2055
סקטרדיה 1.0	5059	תב	297	+460	+ 10	+662
גולן	402	תב	3500	+24	+6.4	+6822
...	361	קב		+17	+4.9	+14565
מאגרי טכנולוגיה	135	תב	2767	+5	+6.7	+4531

השקעה

אינקנטה 0.1	42		37943	+2	+ 5	+29812
איתם	294	שב				
איתם אפ	88	שב				
אמישר בכל	619	תב	280	+40	+6.9	+932
אפיק 1.0	508	לב				
אפיק 5.0	252	לב				
בנין ב' 5.0	11000		15	+450	+4.5	+90
ישום החזקות	73	תב	45250	+4	+5.8	+60150
ישום אגח-אפ	81		4000			−2000
לנדוק 0.1	1450	לב				
לנדוק 0.5	389	לב				
עץ השק ב 0.1	1871		67	+71	+3.9	+543
עץ השק ג 0.5	1016	קב		+48	+ 5	+465

חיפושי נפט

דלק נפט 1	1784		50	+85	+ 5	+85
דלק נפט 5	838	תב	382	+50	+6.4	+967
פז חיפושי נפט	18685		65	+185	+ 1	+197
יואל 5.0	315	בה	14139	+29	+10.1	+52240
יואל אפ	84.5	תב	15944	+7	+ 9	+70334
מ.ג.ג. 1.0	3851	תב	345	+350	+ 10	+415
מ.ג.ג. 5.0	1680		823	+80	+ 5	+2322
פואיל ב 0.5	6700		30			−30
נפטא ש	307	תב	6354	+25	+8.1	+15081

משתנים

שם נייר ערך	מדד בסיס	שער קנייה במשתנים בנקודות	שער מרב בנקודות	שינוי יומי כולל %	מס' עסקאות
בנק בינלאומי 85	10419	6128	6885	7.75	34
המנה ש	68327	164.5	167.5	5.11	9
כלל סחר	47653	373	373	5.37	11
שופרסל ב 10.0	28313	899	890	5.02	20
דלק ג ש	13738	2060	2060	5.26	19
אפריקה 1.0	293	28211	28144	6	4
אזורים 1.0	23381	859	859	4.25	18
נכסים ובנין	20540	2586	2477	6.5	16
הכשרת הישוב		54260	54260		
כלל גולן	22619	684	681	5.96	11
עלית	495	11359	11278	5	4
פלגת ב 4	26540	656	632	11	12
קופסאות פח 1.0	2645	3611	3594	4.24	4
אלרון 5.0	148	199506	198081	5	22
טבע ש	5913	7407	7382	6	24
ים המלח	38013	2819	2034	5.49	28
פטרוכימיים 10.0	73552	860	860	5.01	35
מפעלי נייר 10.0	110	255178	253971	5.75	18
מרכזית ב 0.1	564	10774	10748	6	1
כלל תעשי 1.0	485789	196.5	197.5	5.93	30
אדרים פתוח 2.0	12935	5788	5802	6.75	22
אלרן ש	10803	830	815	7.24	10
חברה לישראל 1.0	15620	3711	3650	7.01	45
דיסקונט השק ש	56108	2064	2045	7.5	44
כלל 10.0	36494	1098	1103	6.5	21

שערים בין־בנקאיים

אתמול, בצהריים, 17.2.1988 באירופה
מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	לי"ש סטרלינג	1.7438/1.7448
מרקים גרמניים	ל־1$ ארה"ב	1.7100/1.7110
גולדנים הולנדיים	"	1.9203/1.9210
פרנקים שוויצריים	"	1.4040/1.4050
פרנקים בלגיים	"	35.78/35.80
פרנקים צרפתיים	"	5.7765/5.7785
לירטות איטלקיות	"	1285.00/1258.75
יינים יפאניים	"	130.40/130.50
$ ארצות הברית	ליש"ד	1.2315/1.3218

שער הזהב $ 444.40 לאונקיה
מסירה עתידית (פורוורד)

	לי"ש/$	מרק/$	פרנק/$
1 ח'	1.7409/1.7422	1.3975/1.3988	1.7051/1.7062
3 ח'	1.7342/1.7357	1.3862/1.3877	1.6955/1.6968
6 ח'	1.7241/1.7256	1.3715/1.3733	1.6808/1.6823

השערים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

הרגעות האוצר עודדו עליות חסרות־תקדים ב"חופשיות"

דברי הארגעה של פקידים באוצר, בדבר אי־קבלת המלצות ועדת ששינסקי בנושאי מיסוי רווחי הון, הביאו אתמול לעליות שערים חדות בכל ענפי ההשקעה בבורסה. הביקוש הראשוני למניות החופשיות לא היה גבוה והסתכם בכ־20 מיליון שקל.

עובדה נוספת הראויה לציון היתה מיעוט המקדים של רישום שער קונים בלבד. חוסר נכונותם של הסוחרים לספק את הביקושים בכל מחיר הביאו לתנופה חסרת־תקדים של עליות שערים. יותר מ־95 אחוז מהמניות החופשיות נסחרו אתמול בעליית שער. המניות הבודדות שירדו, נשחקו מסיבות לא ענייניות.

המסחר ב"משתנים" מיקד התעניינות רבה, והדבר בא לידי ביטוי בגידול היקפי הפעילות. בראשונה מזה תקופה ארוכה נרשמו מחזורים של 1 מיליון שקל. בניירות ערך שונים, כמו דיסקונט השקעות, כלל תעשיות ועוד. היקף הפעילות במניות איי־די־בי פיתוח, הבינלאומי, המפעלים הפטרוכימיים וים המלח היה גבוה מחצי מיליון שקל, ושם נרשמו עליות של עד שבעה אחוזים. הגידול במחזורים במניות המשתנים נובע מביקושים שהחזרו מצד אחד על־ידי מעגל נוסף של קונים, מול מכירות של קרנות הנאמנות, כמו לאומי פיא ו"אילנות דיסקונט". אלה החליטו למכור חלק מאחזקותיהם, חרף העובדה שהיקף הצבירה בקרנות הנאמנות נאמד אתמול ב־10 מיליון שקל.

תופעה ראויה לציון היא שבניגוד לעבר, היקף ההצטרפות לקרנות היה מוגבל למדי, שכן אלה התחילו אכזבה לציבור המשקיעים. הפעם הצביע הציבור ברגליו.

מחזור המסחר בחופשיות גדל באור, כצפוי, לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־16.5 מיליון שקל. מבחנו האמיתי של השוק יהיה בימים הקרובים, ואחת השאלות שתקבע את כיוון השוק היא השאלה, האם תחל הצטרפות משמעותית יותר לקרנות הנאמנות, והאם אלה יחלו להופיע במגמת רכישות של מניות חופשיות.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	96.30	+2.22
כללי ללא בנקים	83.82	+6.15
מדד אג"ח כללי	101.74	+0.32
אג"ח צמוד מדד	101.70	+0.32
אג"ח צמוד מט"ח	102.65	+0.40

מוכרים בל"ל והפועלים

מכירות מפתיעות נרשמו אתמול למניות בנק הפועלים ובנק לאומי הנסחרות במסגרת "ההסדר". היצעים אלה נקלטו בבהלות וללא שינוי שער. בבנקאיות אשר אינן נסחרות במסגרת ההסדר נרשמו עליות שערים תלולות (מניית בנק הספנות עלתה ב־10 אחוזים). המחזור בבנקאיות הסתכם ב־7.6 מיליון שקל.

	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
תשואה שנתית ההוגה ב־%		
בל"ל 0.1	11.36	9.05
הפועלים ש	11.62	9.18
אי־די־בי רג	11.83	9.00
דיסקונט א	11.82	9.06
המזרחי ש	12.10	9.11

מחמאה

מחמאות מגיעות למספר גופים עסקיים שהכינו להזות את התמריס התגוע לשוק המניות, ערב פרסום המלצות ועדת ששינסקי. גופים אלה העריכו כי מחירי המניות החופשיות כבר מגלמים בתוכם את האפשרות להטלת המס. אלה גם הר־טיבו לנחש כי מסקנות הוועדה בענין מיסוי על ההון ידחו על־ידי משרד האוצר. מובן שהשיקול העיקרי לרכישה היה ההערכה כי המניות החופשיות נסחרות במחירי שפל.

בין גופים אלה ניתן לציין את קרנות הנאמנות של הבנק הבינ־לאומי, חברת הברוקרים "אופק" וחברת הברוקרים "הראון את לביא", שהגדילו בימים האחרונים את מרכיב המניות החופשיות בתיקי ההשקעות. ניתן להחמיא גם למנהלי תיקים הפועלים באמצעות בנק המזרחי, בנק איגוד, חברת "סהר ניירות ערך" ו"החברה המרכזית לניירות ערך". כן ניתן להחמיא למשקיעים הפועלים באמצעות חברת הברוקרים "בטוחה", שממש השבוע, ברגע האחרון לפני פרסום המלצות הוועדה, הגדילו את אחזקותיהם במניות חופשיות.

מניות הטכסטיל מתקנות עצמן

במניות חברות הטכסטיל, שבהן נרשמה בעת האחרונה שחיקת שער חריפה, נרשם בימים האחרונים תיקון שער. מדד מניות חברות הטכסטיל עלה אתמול ב־8.47 אחו־זים. ביקושים גדולים הוזרמו למניות דלתא גליל 1, עמק, ארגר, פולגת, פרנוד ועוד. מובן שבשוק עולה, התיקון בשערי כתבי האו־פציה גבוה עוד יותר. עליית ה־זה הזו אתמול בכתבי האופציה של עיט, כלל תעשיות אלקטרוניקה (מניית החברה עלתה ב־10 אחוזים) אי־פי, פריקלאס, ים סוף ועוד.

מה שהרגיז יעסר

מניית "יעסר" הורדו בעת האחרונה על־ידי מנהלי תיקים. אתמול סברו אותם מנהלים כי ניתן לנצל את הביקושים הגדולים להופ־עות, ואולי למכור חלק מאחזקותיהם. לא ברור אם תכנית זו הצליחה. על כל פנים, המניה בת 5 שקל ירדה ב־10 אחוזים.

מבשילים לרכישת מק"מ

בנק ישראל הכריז גם אתמול למכור סדרות נוספות של מלוות קצר־מועד. הרוכשים הם בעיקר גו־פים מוסדיים, הגורסים כי רמת התשואה הנוכחית לפדיון בסדרות המלוות קצר־המועד היא כדאית ביותר לרכישה. המחזור במק"מ הסתכם ב־53 מיליון שקל.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
248	6	99.76	15.95
318	13	99.46	16.50
328	20	99.17	16.40
338	27	98.88	16.45
348	34	98.54	17.10
358	41	98.21	17.40
418	48	97.90	17.55
428	55	97.58	17.65
438	62	97.29	17.55
448	69	97.01	17.45
518	76	96.73	17.30
528	83	96.41	17.45
538	90	96.07	17.65
548	97	66.79	17.55
618	104	95.36	18.15
628	111	95.08	18.05
638	118	94.72	18.25
648	125	94.37	18.25
658	132	94.10	18.45
718	139	93.83	18.30

הודעות בורסה

● דלק השקעות הודיעה אופציות דלק חיפושי נפט בהיקף של 155.9 אלף ע"נ.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזמה	מחיר פדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	5266.67	5191.47	158.39	3.15
אבוקה	419.59	411.50	16.81	4.36
אגח	265.54	260.47	2.01	0.78
אגם	102.07	100.08	0.45	0.45
אדיר	1732.54	1719.81	15.10	0.89
אודם	162.59	160.98	8.04	5.26
אופיר	161.70	160.58	0.35	0.22
אור	436.59	432.83	1.06	0.25
אוריון	137.16	134.43	0.87	0.65
אורלי	290.51	288.38	1.03	0.36
אורן	815.18	799.44	12.72	1.62
אייל	5288.20	5185.35	43.35	0.84
איריס	5588.68	5468.05	21.36	0.39
איתן	790.94	775.31	8.20	1.07
אילן	641.75	628.61	2.78	0.44
אלמוג	691.73	678.21	4.95	0.74
אנליסט	98.82	96.51	1.11	1.16
אניה	103.16	101.78	0.36	0.35
מניות	91.04	88.87	4.53	5.37
ארז	316.31	310.14	17.18	5.86
אש	138.86	135.84	6.78	5.25
אשל	186.92	183.30	0.85	0.47
אתגר	87.91	86.23	4.44	5.43
אתרוג	261.15	258.59	2.30	0.90
בדולח	160.09	158.59	7.23	4.78
ברוש	516.97	507.01	14.63	2.97
ברק	468.94	459.73	12.92	2.89
ברקת	322.08	319.76	0.70	0.22
גבים	1549.57	1538.66	23.79	1.57
גבע	114.78	113.08	0.66	0.59
גורן	460.79	452.05	4.21	0.94
גיא	104.85	103.29	0.84	0.82
גיל	3313.89	3249.02	97.41	3.09
גליה	650.45	647.50	1.96	0.30
דובדבן	346.01	342.66	10.02	3.01
דוכיפת	507.33	497.41	11.73	2.42
דולב	251.93	246.75	0.92	0.37
דורון	1584.73	1556.73	4.12	0.27
דותן	273.10	268.15	0.94	0.35
הילה	581.00	571.40	5.37	0.95
הדור	326.27	320.30	11.23	3.63
הדר	360.68	353.78	18.45	5.50
הדס	384.96	381.70	9.14	2.45
הילה	411.13	409.37	3.76	0.93
ורד	555.03	545.88	2.06	0.38
זהבית	2103.55	2054.99	83.50	4.24
זוהר	109.91	108.27	0.59	0.55
זיו	135.65	133.65	0.82	0.62
זינוק	104.12	103.45	1.94	1.91
זמיר	454.50	445.65	23.05	5.45
חוחית	166.38	162.73	1.10	0.68
חיטין	144.89	144.48	0.56	0.39
חלמיש	216.98	215.51	0.74	0.34
חן	152.33	151.62	0.82	0.54
טופז	115.30	114.23	0.79	0.70
טל	6403.43	6327.87	7.01	0.11
יהל	466.65	457.69	4.94	1.09
יהלום	167.25	165.68	6.16	3.86
יהודית	362.49	359.53	6.50	1.84
יערה	453.10	444.43	2.72	0.62
כוכב	307.44	301.47	16.45	5.77
כחל	136.04	133.40	0.77	0.58
כלנית	635.71	625.05	6.25	1.01
כספית	269.23	267.27	2.48	0.94
כרמל	142.05	139.85	1.85	1.34
כתר	1221.49	1204.20	12.75	1.07
להב	4793.59	4699.86	107.98	2.35
למשקיע	129.73	128.19	0.17	0.13
לפיד	344.72	338.04	14.43	4.46
לפם	1920.55	1905.30	8.79	0.46
לשם	380.86	378.35	1.68	0.45
מבחר	1388.36	1361.85	4.24	0.31
מגמה	4016.24	3981.43	12.35	0.31
מגד	260.76	257.02	0.73	0.28
מגוון	3798.10	3764.49	20.79	0.56
מור	1641.56	1618.08	76.24	4.94
מזן	869.86	861.55	14.44	1.70
מטח	25384.00	24992.12	256.47	1.04
מימד	1058.87	1038.66	1.68	0.16
מעוף	4608.94	4520.91	106.68	2.42
מעיין	774.21	759.85	1.96	0.26
מקשה	386.71	384.17	1.09	0.28
מלכה	96.74	96.12	4.22	4.59
מרווה	126.77	126.28	0.47	0.37
מרום	1378.61	1352.95	2.25	0.17
נוגה	148.10	145.90	1.54	1.07
נביה	275.57	273.67	14.39	5.55
נגה	466.96	459.97	14.68	3.30
נילי	139.11	137.05	6.55	5.02
סביון	645.40	634.17	11.05	1.77
סנונית	139.20	138.16	0.91	0.66
סהר	377.22	374.69	1.14	0.31
סגולית	545.18	534.52	2.98	0.56
סער	386.83	379.48	10.56	2.86
ספיר	178.14	177.68	1.36	0.71
עדיף	366.52	359.63	10.33	2.96
עידית	755.62	750.12	27.64	3.83
עידן	492.17	484.87	3.16	0.66
ענבר	114.84	113.80	0.31	0.27
ענת	2426.07	2407.18	60.25	2.57
עפרוני	509.04	499.13	3.05	0.61
ערמון	131.91	129.43	−0.19	0.15
פיא	1602.97	1591.33	43.02	2.78
צבר	562.21	550.98	3.71	0.68
צפית	480.84	471.38	12.59	2.74
צוק	127.40	126.90	0.37	0.29
צביר	1132.85	1123.82	6.91	0.62
צבירה	530.57	523.95	12.13	2.37
צמרת	148.87	147.82	0.53	0.36
צריח	102.52	101.88	0.76	0.75
קלע	168.80	168.38	4.10	2.50
קשת	103.55	101.52	0.65	0.64
רונית	18380.91	18221.52	611.62	3.47
רימון	134.79	134.55	0.50	0.37
רקפת	851.98	838.68	8.04	0.97
רשף	426.91	418.14	2.81	0.68
שגיא	460.53	451.67	3.96	0.88
שחם	349.44	346.25	0.75	0.22
שחף	104.23	102.20	0.54	0.53
שירה	446.56	443.31	5.48	1.25
שמיר	410.41	407.47	3.21	0.79
שנהב	695.25	685.41	24.05	3.64
שפע	657.95	655.13	12.35	1.92
שקד	189.39	185.69	0.93	0.50
תאנה	243.79	241.49	6.72	2.86
תדהר	507.80	505.27	17.17	3.52
תירוש	554.43	547.83	1.85	0.34
תנופה	102.54	101.74	0.74	0.73
תפוז	252.82	247.91	0.99	0.40
תפוח	198.85	197.38	2.05	1.05
תרשיש	115.52	114.74	0.79	0.69
תשרי	537.79	533.56	3.28	0.62

שערי אגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	408.4	+2.8
4102	162.5	+0.1
4103	156	+0.1
4104	151.1	+0.1
4301	151.1	+0.1
4302	143.8	—
4303	142.9	+0.1
4304	140.7	+0.1
4105	126.8	+1.1
4106	123.6	+1.1
4107	119.9	+1.1
4108	117.9	+1.2
4109	114.6	+0.8
4110	113.2	+0.7
4201	141.2	+0.4
4204	135.3	+0.4
4205	132.8	+0.4
4206	131.4	+1.3
4207	131.1	+1.4
4208	129.4	+1.4
4209	126.6	+1.3
4210	123.4	+1.3
4211	119.7	+1.3
4212	116.7	+0.1
4213	114	+0.1

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	44067	+ 115
3602	40627	+ 106
3603	37792	+ 102
3604	33798	+ 144
3605	30844	+ 135
3606	29052	+ 131
3607	26976	+ 133
3608	25520	+ 128
3609	24501	+ 123
3610	22349	+ 109
3611	21584	+ 108
3612	20951	+ 107
3613	19709	+ 110
3614	18915	+ 108
3615	17459	+ 102
3616	15870	+ 8
3617	14910	+ 8
3618	14284	+ 7
3619	12971	+ 7
3620	12464	+ 7
3621	11930	+ 6
3622	10994	+ 6
3623	10235	− 35
3624	9811	+ 122
3625	8865	+ 4
3626	8235	+ 4
3627	7665	+ 36
3628	7067	+ 4
3629	6623	+ 3
3630	6252	+ 17
3631	5746	+ 16
3632	5400	+ 25
3633	5102	+ 22
3634	4574	+ 24
3635	4326	+ 23
3636	4167	+ 12
3637	3914	+ 12
3638	3647	+ 20
3639	3339	+ 19
3640	2750	+ 6
3641	2384	+ 5
3642	2132	+ 5
3643	1850	+ 4
3644	1650	+ 6
3645	1488	+ 5

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1285	+ 25
3702	966.6	+0.5
3703	860.1	−0.1
3704	736.8	−0.1
3751	386.6	+0.2
3752	157.6	− 1
3753	151.3	−0.9
3901	145.6	+ 1
3902	138.7	+ 1
3903	137.7	+ 1
3904	135.6	+ 1
3754	136.2	+0.6
3755	135.2	+0.7
3756	130.5	+0.6
3757	128	+0.6
3758	125.5	+0.6
3759	125.2	+0.6
3760	123.5	+0.6
3761	120.8	+0.6
3762	117.7	+0.6
3763	114.1	+0.6
3764	112.1	+0.1
3765	109.4	+0.1
3766	108	— —
3791	114.9	+0.8
3792	112.9	+0.9
3826	139.6	+3.3
3827	141	+3.4
3828	136.2	+3.3
3829	133.7	+3.5
3830	128.5	+2.2
3831	128.2	+2.2
3832	126.5	+2.2
3833	123.8	+2.2
3834	120.6	+2.2

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3521	175200	— —
3522	168450	— —
3523	158700	— —
3524	157900	+ 200
3525	158100	+ 900
3526	156500	— —
3527	151950	+ 100
3528	149500	+ 1000
3529	147600	+ 300
3530	143702	+ 300
3531	143500	+ 300
3532	139300	+ 300
3533	139100	+ 290
3534	131300	+ 170
3535	131401	+ 151
3536	131350	+ 250
3537	130950	− 300
3538	123400	+ 200
3539	123900	+ 299
3540	123070	— —
3541	119100	+ 100
3542	119000	+ 120
3543	113400	+ 389
3544	113300	+ 52
3545	110600	+ 300
3546	110800	— —
3547	110990	+ 340
3548	110800	+ 400
3549	104500	+ 50
3550	111500	— —
3551	111150	+ 100
3552	101450	+ 150
3553	99950	— —
3554	101100	+ 150
3555	101450	+ 200
3556	96400	+ 150
3557	96700	+ 200
3558	96050	+ 200
3559	92650	+ 150
3560	87650	+ 100
3561	87000	+ 100
3571	86700	— —
3572	87900	+ 300
3573	87100	— —
3574	80600	+ 200
3575	80000	— —
3576	79778	− 22
3579	73680	− 20
3577	80400	+ 200
3578	74150	+ 50
3580	68700	— —
3581	62500	— —
3582	57750	+ 150
3583	53650	+ 150
3584	51925	+ 25
3585	49302	+ 22
3586	46530	+ 23
3588	46513	+ 23
3589	42472	+ 20
3587	46548	+ 23
3591	42465	+ 20
3592	42427	+ 22
3593	42368	+ 21
3590	42224	− 154
3595	40284	− 153
3594	41146	− 202

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	169600	— —
2002	171700	— —
2003	166200	— —
2004	165980	+ 200
2005	136000	+ 200
2006	134650	— —
2007	151700	+ 200
2008	150600	+ 100
2009	155450	+ 350
2010	151500	+ 100
2011	148400	— —
2012	147400	— —
2013	148700	+ 480
2014	146000	+ 1450
2015	143500	— —
2016	146770	+ 900
2017	141900	+ 600
2018	143150	+ 150
2019	140980	+ 500
2020	135800	— —
2021	138100	+ 670
2022	129300	+ 800
2023	130850	+ 500
2024	121700	— —
2025	122500	+ 850
2026	122000	+ 800
2027	116000	— —
2028	117500	+ 1200
2029	112000	− 1100
2030	114900	— —
2031	108550	+ 283
2032	108700	+ 400
2033	102000	+ 300
2034	104598	— —
2035	99225	— —
2036	97600	+ 600
2037	104333	− 3227
2038	92900	+ 200
2039	91876	— —
2040	90550	− 950
2041	87447	— —
2051	86400	— —
2052	80062	— —
2053	78800	— —
2055	73000	— —
2054	76532	— —
2056	71319	— —
2057	66792	— —
2059	64604	— —
2058	66578	— —
2060	69700	— —
2061	45430	− 562
2062	43102	+ 1274
2063	42512	+ 1255

צמודות הזב

סדרה	שער	שינוי
5 יוד	110	+ 1

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	190.2	−0.2
7007	187.8	+4.6
7008	178.4	+4.4
7009	173.4	+4.9
7010	160.7	−0.1
7011	152.4	+1.4
7012	147	+1.3
7013	138.7	−0.1
7014	128.6	+0.9
7015	99.7	— —
7016	102	— —
7017	101.1	−0.1
7018	100.9	— —
7019	101.3	−0.1
7020	101.1	−0.1
7021	100.2	— —
7201	98.6	+0.3

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13410	− 22
6102	8339	+ 124
6103	7430	− 13
6104	6874	− 11
6105	6528	− 10
6106	6350	− 10
6107	6104	− 10
6108	4343	+ 23
6109	4128	+ 22
6110	4057	+ 22
6111	3382	− 6
6112	3283	− 6
6113	2242	− 24
6151	860.1	−1.4
6152	824.5	−1.4
6153	719.6	+15.2
6154	707.1	+ 15
6155	454.9	+3.1
6156	368	+3.1
6157	278	−0.5
6158	262.9	−0.5
6159	220.4	−0.4
6160	206.4	−0.4
6161	199.2	−0.4
6162	182.7	+ 4
6163	167.8	+1.5
6164	161.4	+1.5
6165	153.2	−0.3
6166	148	+3.8
6167	144.4	+3.7
6168	141.9	+3.6
6169	130.3	−0.2
6170	124.7	+1.9
6171	88.2	−0.2
6172	87.1	−0.1
6801	96.5	+2.6

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1489	+ 15
אלביט	223.5	— —
אלתא	1146	+ 22
אלטנס	2500	— —
גאיסקס	1094	+ 10
הודר 84	105.9	+3.1
תודר 85	391	— —
הב הים	254	+6.5
רים הים	184.5	— —
כור	157.1	— —
כלל	454	— —
כימט ד	178.2	— —
כימט כ	250.7	— —
כימט י	273.8	— —
רן	135.1	+ 1
כלל בנג	188.1	— —
תיעוס	246.2	+1.5

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	151.8	— —
דים הים	162	+3.5
כור	150	−0.3
כלל	174.4	−0.1
כב דים	151.6	— —
מטא מו	152.7	— —
כשא מו	145.8	— —
כשא מו	133.5	— —
לאומי	143	— —

هكذا من الأصل

هكذا عن الأصل

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד לשמונה ב־7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300
שר"ן — שירות רפואי נייד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים)
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי כ"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי כ"ד
"שקמ"ר" — שירות רפואי לקב (ת"א) שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222
שלה — שירות רפואי לקב (חיפה) בימי חול בשעות 19־24, בימי שישי 24־14, בשבת 08־24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822־03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קסב לבית —
שרות מינויים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
1500 איתורית 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־שבע, 08־223958
מרכז מידע לקהילה אתגם
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למשברי להיו
מטעם "מטב"ם"
א' ו־ה' 11.00־13.00
ב' ו־ד' 16.00־18.00
טל: 220031
רוח מאמץ 15 תל־אביב
יד ביד — אגף קשבת לילד ולהורים תל אביב "לילד" 226027 24 ש' ביממה להורים. בימים ב', ה' מ־20.00־17.00 ,222732
ירושלים 243358
חיפה תהודה — 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אליי — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 20.00־16.00
אנוש לשירות אנוש — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שחל — שירותי ניידות מושל נפרין לחולי לב (פרטי) 330848
ייצוי — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות טל' 5461133־03, 550506־08
הזועף למלחמה באיידס — המברה ותיק לחולים, מידע מוקלט 24 שעות
בחולון: 290101־03, 203121־03 מ־19.30 ל־23.00 פתוח בכל יום ב' ת.ד. 33602 ת"א
תרומות מדוקה בחולון — דוואך ת"א 611001, 246363, 239952
דוואך ירושלים 226335
דוואך חיפה 045334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, אא"ג)
ביקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 232583
ירושלים מרפאת רוממה הב"ג 28 523192
חיפה בגן הדר גאולה 13 665205
חולון אהרון הפרק 32 889153
קופ"ח עין זהב 2 חולון 884854
בת ים גני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן מכבי הבוטינסקי 71 7516272
נתניה פורת פ"ת 76 340967
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות ביאליק שד' ים 15 ק' ביאליק 721230
חדרה צליק בן הנשיא 322126
רחובות באחוזת בניין 23 457991

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ובירור בנושא הכרות, משפחה, מיניות — אבטחי פגיעה.
ימים ב' ג' ד' 16.00־19.00.
רמב"ם 9, 5103511/2
חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רחוב הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 מושגים ביהדות
08.40 ראשית הקריאה
09.00 גיאוגרפיה של א"י
09.20 פרקי הטבע ל־ט'
10.10 אנגלית ה'
10.30 בבית של פיסטוק
11.00 אנגלית ו'
11.15 ערבית מדוברת ד'־ה'
11.30 אנגלית ח'
12.00 מרעי הטבע על־יסודי
12.25 אנגלית ט'
13.00 היסטוריה
13.30 אתמול במשפט דמיאניוק
14.00 עד כאן. רצף דפי טלטקסט
14.05 בלי סודות
14.30 קשר משפחתי (ב)
15.10 רואה סומסום
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע
15.55 40 — עד כאן
16.00 זהו זה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 הגומטים
17.55 דיוויד קופרפילד
18.25 הגיע זמן לשון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) למשפחה
19.00 (ע) מפגש
19.30 (ע) חדשות
20.00 מבט לחדשות
20.30 משדר ספורט
22.15 מקור החיים
23.15 מטלוק
00.00 הגיע זמן לשון

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק
18.30 קימבה, האריה הלבן
19.00 האחים
19.50 סקירת תכניות
20.00 תקציר במשפט דמיאניוק
20.30 משדר: ארטה פראנקלין, פיטר גבריאל ורד"ג
21.30 אנרגיה סולארית

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרע
18.30 סדרת טבע
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי ההכתבה (מצויר)
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שובבי הכלבים
16.30 סרט: "ההרפתקה"
18.00 פאנקי והבשר (סדרה)
18.30 עובדות החיים (קומי)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 סקוקרוף הגברת קינג
21.00 הדרך לשבטים (דראמה)
22.00 השותפים (בלש)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)
20.30 קיט ואלי (קומי)
21.10 מולות לעושר
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאונה ניתוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת הכיר
12.00 בן הערביים
13.05 בהאונה ניתוחה
15.00 מפגשים מוסיקאליים
16.00 אתנחתא
17.30 קשת של צלילים
18.00 אנתולוגיה בצליל
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.30 אופרה
23.00 חזר הזהב

רשת א'

07.30 רדיוקל. עברית קלה
08.05 הפתגה מחומה
08.27 משפט דמיאניוק
15.00 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 ארץ לא נודעת
18.06 מנחת ערב
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

18.06 זרקור
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.15 שירים עבריים
20.30 העברת משחק כדורסל בין מכבי תל־אביב לבין דן בוס מהולנד שידור חי מהיכל הספורט
22.05 הלילה המושישי
00.05 יומן חצות
00.15 להאוון בחולם

רשת ג'

18.06 קוליבר. שבועון פופ

גלי־צה"ל

20.05 קו התחלה
21.05 מופע רוק
23.05 הלילה הזה שירים
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 יער משורר
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ, שירים
23.05 עשרים הארבע
23.55 שיחות חצות
00.45 שיפורי לילה
02.05 לא רדמים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיוקל. עברית קלה
08.05 תוגה עם בני הגדל
09.05 סלהויו שיחות מידע
10.05 לעיקור. מהלות השירים
11.05 פינתי בוקר
12.05 מקרב יהודינוני
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. באגזין לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עשרים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת
12.10 אלף־אלף בלב
12.05 אהבה יומיומית. עם יוסי סיאס
13.05 רק בימי חול. עם בונום פרי
14.00 לי ולך שיר וברכה
15.05 הרוב וחידוש. עם שוש עמירי
16.05 הגבה יומית. עם יקיר אביב
13.05 בוהר היום, חדשות ומבזקים
14.06 לראות או לא לראות
14.30 מלבצעוק, הוזי המשר
15.05 שירים וזמורים
15.55 קרענוי ספר, קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מטסרים ואנשים
17.05 העד־קסם

רשת ג'

06.04 בוורה לאושר, להוסיף
07.07 שירי בוקר בבוקר
09.05 גימלים. עם מיכל סמואלי
10.05 דברים טובים. עם שמירה אימבר
11.05 שבעים כי ירועו שירי שנות השבעים

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין־ויוואת
07.07 שבע אטם שבע
08.00 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 מוסיקה. עם אורלי יניב
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 גבוק לעבודה
13.05 המסכת צהרים
13.55 40 לאחור. סיפור היום בתנ"ה
14.05 מליוה יומית
15.05 שירים להם. עם ארז טל
16.05 ארבע אחר־הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 עד 8
21.57 הודעות להיילים
22.05 המסכת עשר
23.05 קול הצבא הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — זיווג משמים 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — לילה כנביב 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — שגעון בחלל 11.15
בן יהודה — זיהור גודלי 4.30, 7, 9.30
גורדון — ארכה צ שלי היא 4.30, 7.15, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — בורים 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — תקוה ותהילה 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
דקל — חשוד 7.00, 9.30
דרייב אין — מאיין 7.15, 9.30, סרט סקס 12.00
הוד — ריקוד מישחת 5.00, 7.15, 9.30
הקולנוע: בית ציוני אמריקה — האב ברלת 4.30, 7.30, 9.30 התפוז המכני 11.45
חן 1 — מעקב צמוד 5.2, 7.30, 9.50
חן 2 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — אי אפשר לקנות אהבה 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — הנסיכה מבבלי הילס 11, 2, 5, 7.25, 9.50
חן 5 — מחלון חדר המיטות 11, 2, 5, 7.30, 9.55
ליבר — ללא מוצא 7.15, 9.30, שכחון חושים 12.00
לב 1 — נערות עובדות 5.2, 8, 10.00
לב 2 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45, 7.30, 9.50
לב 3 — ריקוד בחשכה 2, 5, 7.40, 9.50
לב 4 — מגדל הרבורים 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.30
מקסים — הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.15
העיריה הישראלית — קרוקודיל דנדי 10.00
סינ — חכמת הזוב 5.00, 7.30, 9.40
סאר — יופיו על החטא 4.30, 7.15, 9.30
פריז — יהושע יהושע 12, 2, 4, 7.15, 9.30 דייבר 11.30 בלילה
צפון המחודש — מאגון 4.30, 7, 9.30
שחף — עכבר הבארים 5.00, 7.15, 9.30
תמוז — ילדה גדולה + עורבים 7.30, 9.40
תכלת — אריה 5.00, 7.30, 9.45
ת"א — זקן של כבוד 5.00, 7.15, 9.30
מקס (רמת־אביב) — רוקי 4, 8.00, אהבה בטוקים 10.00

ירושלים

אורנון — הנסיכה מבבלי הילס 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — מעקב צמוד 4.30, 7, 9.15
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45—9
בית אגרון — הסיפור שלא נגמר 4.00
רינה פלור נשואה לשניים 6.00 אקסודוס 8.00 גברים, גברים 12.00
כפיר — זיהור גודלי 4.30, 7, 9.30
מיטשל — מארה סאר 7.00, 9.15
רון — חשוד 4.30, 7, 9.15
תיאטרון ירושלים — ז'אן דה פלורט 7.00 מאנון 9.30
עדן — המורד 4.30, 7, 9
סמדר — טמפוט 7.00, 9.15
סינימטק 1 — אצבע השמים (שם זכבי) 19.00, סמויים 21.30 הזבוב 24.00
סינימטק 2 — אדם ללא זכרון 21.30

חיפה והסביבה

אורה — יהושע יהושע 4.30, 7, 9.15
אורלי — מלאכים בשמי ברלין 6.30, 9.00
בית העם — כוחם הגוף 9.15
חן — לילה מגנב 7.00, 9.15
סינמטק — ג'ינג'ר ופרד 9.30 נשק קטלני 12.00 חצות
עצמון 1 — עכבר הבארים 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — שגעון בחלל 4.30, 7, 9.15
עצמון 3 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.10
פאר — מעקב צמוד 4.15, 6.45, 9.15
קרן אור המחודש — יופיו של החטא 4.30, 7.00, 9.15 האישה באדום 11.30 בלילה
ריגן — לאבד את הבולים כיוודאא 7.00, 9.15
רון — זיהור גודלי 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — החשוד 6.30, 9.00
רב גת 2 — הקיסר האחרון 5.00, 8.15
אורות — המאבק לחיים 7.00, 9.15
סטיר — שבוע עדין 7.00, 9.15
בבוקן — המשפחה 6.30 — 9
שביט — מורים 6.45, 9.15
היכל — אבא גנוב 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — מותו של סוכן 9.00
מיטורה — גבר 9.00

חולון

סביר — זיהור גודלי 4.30, 7.00, 9.30
רינה — ריקוד מושתת 7.15, 9.30
מגדל — מעקב צמוד 7.15, 9.30
ארמון — יופיו של החטא 7.15, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — זיהור גודלי 4.30, 7.00, 9.30
ג.ג. רון 2 — עכבר הבארים 5.00, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — ז'אן דה פלורט 9.30
הוד — מאגון 7.00, 9.30
חן — ריקוד מישחת 4.30, 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — ריקוד מושתת 5, 7.15, 9.30

ק. אונו

בוטה — נער הסקוקה הולה 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — אבא גנוב 7.00, 9.15

ק. אתא

בוטה — אבא גנוב 5, 7, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — זיהור גודלי 4.30, 7.00, 9.30
היכל 2 — שגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
היכל 3 — יום במלכודת 4.30, 7.30, 9.30

עכו

אודיטוריום — התיך אבריקאי 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — ללא מוצא 7.15, 9.30
דן אבירה — השוטר מבבלי הילס 7.00, 9.30
מלון דניאל — תקוה ותהילה 7.15, 9.30
היכל — זיהור גודלי 4.30, 7, 9.30
תפארת — יום במלכודת 7.15, 9.30

רמת־השרון

כוכב — הבלתי משוחדים 7.00, 9.30
לא יכולה בלי זה 11.00 ב־4.15

רמת גן

אורנים — מעקב צמוד 4.30, 7.25, 9.45
אורדע — זיהור גודלי 7.00, 9.30
הדר — חיזור גודלי 4.30, 7.00, 9.30
לילי — יופיו של החטא 7.15, 9.30
סינמטק — יבי ההרדין 8.00
שבוט — אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30
רב גן 1 — ריקוד מושחת 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — אי אפשר לקנות אהבה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55

חדרה

חדרה — מלתעות 4, 7.00, 9.15
חוף — אבא גנוב 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — ועקת הנשרים 7.00, 9.15
עמל —
אבא גנוב 7.00, 9.15

נתניה

סמויר — בנוך לדגל שוטרים
שרון — ללא מוצא 5, 7, 9.15
הוד — לא יכולה בלי זה 9.30

טבריה

יד שמורית — ללא מוצא 7.00 — 9.15

בית שאן

מתנ"ס — השוטר מלוס אנג'לס 9.00

מרתה הנרי: תאווה כפייתית לסדר ונקיון המכסה על מחלת נפש

קולנוע / רחל גורדין

שיגעון של עקרת בית

"ריקוד בחשיכה", קולנוע לב 3, ת"א

השיגרה של עבודות משק הבית יכולה להוות פני שטח שקופים, שדרכם אפשר להוות מצב אנושי לעומקו, כפי שקרה ב"ז'אן דילמן" של שנטל אקרמן.

שיגרה מסוג זה יכולה לשקף גם שיממון הלות — לא רק של הדמות הקולנועית, אלא גם, ובעיקר, של התסריטאי והבימאי. התסריטאי־הבימאי הקנדי לאון מאר מנסה לעשות, בסרטו "ריקוד בחשיכה", ניתוח של מחלת־נפש דרך עבודות הנקיון של עקרת־בית. הוא אינו מצליח להאיר אפילו פינה חשוכה אחת. לעומת זאת, הוא מצליח לנסוך שיעמום לכל אורכו של הסרט. במקום להוות אנטומיה של בליות, זהו סרט שכל ההכרעות הקולנועיות בו בליות ושגרתיות. שיעמום כזה לא מזדמן בכל יום, אפילו לא למבקר קולנוע.

הסרט כולו מוצג כסידרה של חזרות לעבר. עם מעט מאוד דיאלוגים. כשקולה של הדמות הראשית, הכותבת את הדברים ביומנה, שולט בפסקול. עדנה (מרתה הנרי — דהויה וחסרת ייחוד) מאושפזת בבית־חולים לחולי רוח, ואינה מוכנה להגיב לפסיכיאטר או לאחיות המטפלות בה. ביומן שאת דפיו היא ממלאת בקפדנות בכתב זעיר ומסודר, היא חוזרת לחיי נישואיה עם הארי (ניל מנרו) במשך עשרים השנים שחלפו.

בקפדנות פדנטית, לא פחותה מזו של הדמות הראשית, עוקבת המצלמה אחר עבודות הנקיון בבית, כשעדנה מבריקה, מקרצפת, שואבת אבק, מבשלת ומארחת את האנשים העשויים להועיל לבעלה בקידום הקריירה שלו כסוכן מכירות. המסר המתבקש מכל הסרט הוא, שהתשוקה הכפייתית לניקיון מכסה על מחלת נפש, המועדת להתפרץ באורח אלים. גם המצלמה וגם הדיאלוג מהופנטים על־ידי עבודות משק הבית, כשעדנה נאבקת להסיר כתם דמיוני או מרבית על החיוניות של הנקיון ב"פיתות".

כמו תוכנו של הסרט, גם הביצוע פשטני ושטחי. המעבר מההווה, בבית־החולים, אל העבר, נעשה באופן אסוציאטיבי. שקעים בתקרת חדרה של עדנה בבית החולים מובילים את דמיונה אל כיסא קש קלוע בביתה. צלצול טלפון בהווה מעביר את הסרט לצלצול טלפון בעבר. וכן הלאה. קטעי העבר, בעיקר בהתחלה, מוארים באור זהב־אדמדם רומנטי, וגם התפאורה ובגדי הגיבורה תואמים אדמדמים, בניגוד לגוונים הכחולים־לבנים־אפורים של בית־החולים. המצלמה מקיפה את שולחן הסעודה עם עדנה ובעלה בתנועות מעגליות איטיות, תוחמת את עולמם, בעוד שהפסיכיאטר המטפל בעדנה בבית־החולים מצולם בקטעים נפרדים של גוף, נעליים, או פנים, שאינם מתחברים זה לזה. הכל ברור, הכל סכמטי. זה סרט התופס את השיגעון באופן מכני. משעמם.

דער יידישער טעאטער אין ישראל
שווער צו זיין א ייד
קשה להיות יהודי
עיבוד ובימוי ישראל בקר

מוצ"ש 20.2	שעה 20.30	—	אודיטוריום חיפה
יום א' 21.2	שעה 20.30	—	בית יד לבנים, ת"א
יום ד' 24.2	שעה 20.30	—	בית יד לבנים, ת"א
יום ה' 25.2	שעה 20.30	—	בית יד לבנים, ת"א
מוצ"ש 27.2	שעה 20.30	—	בית יד לבנים, ת"א

* תרגום סימולטני לעברית
מספר הצגות מוגבל
הפצה ראשית: "יכנפי" אלנבי 91, ת"א טל: 295154, 293838
וביתר משרדי הכרטיסים. בערב המופע בקופת האולם

לקראת גליון ה־100!
מערכת עתון 77 ומכללת "בית ברל" מודיעים על:
שני פרסים ספרותיים
בסך 4000 ש"ח כל אחד
עבור:
* מחזור שירים (לא יותר מ־100 שורות)
* סיפור קצר (לא פחות מ־2500 מלה ולא יותר מ־5000 מלה).
תאריך אחרון להגשת חומר 1.4.88
הופיע!
הגליון החדש מס. 93־92 של עתון 77
חינוך בצה"ל והכבוש
שירים; סיפורים; מאמרים; בקורת; תיאטרון; אמנות פלסטית.
חתימה שנתית — 45 ש"ח ת.ד. 16452 ת"א

מחר ב"המשמר"
ובמוספו השבועי חותם
רוביק רוזנטל ● הקו הירוק, קיים, לא קיים
אבי בניהו ● חיילים לומדים "לוחמות כיבוש"
ירון זליג ● המשיחים ומלחמתם בבג"צ
אריה פלגי ● יהודה וולך, ראיון
יהודה צור, גוגה קוגן ● הדרוזים מתעוררים בגולן
עמידם כהן ● אור־יהודה, כמעט כמו רעננה
א.ב. יפה ● הביוגרפיות של קתרין מנספלד
יוסף מונדי ● דני ורט ● גיורא מנור ●
יהודה להב ● שמואל בונים ● זאב צחור
ספרות
טובה רז ● הכימיה שבחיים —
על "הטבלה המחזורית" לפרימו לוי
א.ב. יפה ● "קודם־כל סופרת ואח"כ אשה" — על הביוגרפיות של קתרין מנספילד

בית ספר תיכון חקלאי פרדס־חנה
לבנית מבון הליבה ודיר יונקים
מזמין בזה הצעות
בשטח בית הספר
תוכניות ומפרט ניתן להשיג במזכירות בית הספר
תמורת סט תוכניות למבון חליבה ־.500 ש"ח
תמורת סט תוכניות לדיר יונקים ־.200 ש"ח
הסכומים לא יוחזרו
את ההצעות יש להגיש להרים במעטפה סגורה עד 15.3.88.
נקבע בזה יום סיור קבלנים ולהבהרות מפי המתכנן ביום 25.2.88 בשעה 9.00 בבוקר. המפגש בשער בית הספר.
הנהלת בית הספר אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר.
בשם הנהלת בית הספר

הארץ ממליץ

מורים (ת"א, חיפה) — אהבה הומוסקסואלית באנגליה בראשית המאה, מתוארת בחום ובעדינות ע"י הבימאי ג'יימס אייבורי ("אבק לוהט", "הבוסטונים", "זכרונות אהבה מפירנצה"), עפ"י ספרו של א. מ. פורסטר ("המעבר להודו").

עיניים שחורות (ת"א) — סיפור אהבה אירוני ומריר המבוסס בעיקר על "הגברת עם הכלב" אך גם על סיפורים אחרים של צ'כוב. נעשה במערב ע"י הבימאי הרוסי ניקיטה מיכלקוב. בכיכובו של מרצ'לו מסטרויאני, עם סילבנה מנגנו, אלנה סופונובה, ומארת קלר.

נערות עובדות (ת"א) — מין כעיסקה מסחרית הוא נושא סרטה של ליזי בורדן, העוקב אחר יממה לא זוהרת ואף לא מרכאת בבית־בושת אמריקאי, במרכז מנהטן.

מלאכים בשמי ברלין (ת"א, חיפה) — שני מלאכים מתבטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טכסס").

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון, משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפריז") כהזדמנות לעסוק בחוסר האפשרות לשנות ולהשתנות.

ז'אן דה פלורט (ת"א, חיפה, ירושלים) — החלק הראשון של "מי המעיינות", לפי מרסל פניול. מספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס. איב מונטן.

סרטי בידור

חשוד (ת"א, חיפה, ירושלים) — מתח. דרמה של בית־משפט ופרשת שחיתות. בסרטו של פיטר ייטס ("בוליט", "המלביש"), עורכת־דין יפה ונדיבה לב (שר) מגינה על נאשם ברצח, ובעזרתו של אחד המושבעים (דניס קוויד) חושפת שחיתות בבית־המשפט.

מעקב צמוד (ת"א, חיפה, ירושלים) — סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון בדהם ("רעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 18.2:
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי: 20.30
קדוש — בצוותא: 16.30, 20.30
רכוש נטוש — בתיאטרון ב"ש

מכתבים למערכת הארץ

כמו ג'וק

יישר כוח על הכתבה המעולה "כמו ג'וק", על שיטות הלידה בישראל.

מי ייתן ותרבה הנכונות לכתוב אודות נושאים התורמים לקידום זכויות האישה ומעמדה ובזכות יכולתה לקבוע את גורלה ודרך חיים שלה.

אלים שלוי
יו"ר שדולת הנשים בישראל

★

בתור אחד ממנהלי המחלקות בארץ המתירים לידות טבעיות במחלקתם, ברצוני להגיב על הכתבה "כמו ג'וק".

לא ברורה לי די הצורך המגמה שמאחורי כתבה חד־צדדית זו. כתבה זו סוקרת אספקט אחד מוגבל, תוך הטלת בוץ בשאר גוני הרפואה המיילדותית. הכתבה מטילה דופי בצוותים הרפואיים ובהישגים הרפואיים של מחלקות הלידה בארץ, ומתעלמת לחלוטין מנושאים עקרוניים וחשובים, כגון הירידה המשמעותית בתחלואה ובתמותת האמהות והעוברים, המשתווה למספרים בארצות המערב המפותחות ביותר. וזה הקובע.

אל לנו לשכוח שעד לפני 200 שנה תמותת אמהות בלידות הטבעיות (כשלא היו אחרות) היתה 50%!

לא ברורה לי גם מטרת התמונות הכמו־פורנוגרפיות בשבועון המיועד לכל המשפחה. כאמור, במחלקתי מתקבלות לידות טבעיות בצד לידות רגילות, ויובן מכך שאיני מתנגד ואף תומך בהן. אני גם רואה את הסיבוכים המתעוררים בלידות טבעיות, אשר ללא עזרת הרפואה הקונבנציונלית היו נגמרות באסון, ולעתים אף העזרה התבקשה מאוחר מדי.

נכון שרוב הלידות עוברות בצורה חלקה וללא סיבוכים. אך יש להבין שרק חלק בוגר מאוכלוסיית היולדות יכול להתאים מראש ללידות מסוג זה. לידות אלה חייבות להתבצע בבית חולים, כאשר העזרה הרפואית עומדת הכן לחלץ במידת הצורך את היולדת או התינוק מסיבוכים. יש לזכור שעד היום לא הוכח בכל מחקר מדעי אמין, היתרון שבלידות טבעיות לעומת אחרות במעקב לאורך זמן.

כל האמור לעיל אינו משחרר את הצוות הרפואי והמינהלי מלדאוג ולהבטיח אינטימיות, נוחות, ונעימות התהליך ליולדת, לתינוק ולמשפחה, בצד הביטחון הרפואי. תהליך הלידה הוא בהחלט תהליך חווייתי ממדרגה ראשונה, המותיר חותמו על כל המשפחה. לכן יש להקפיד שיהיה נעים ועשיר ככל האפשר. חובה זו מוטלת גם על משרד הבריאות, קופות החולים והביטוח הלאומי, שמתפקידם לתת את הכלים בידי הצוותים הרפואיים, כדי שיוכלו להנעים את תהליך הלידה ליולדות ולמשפחותיהן. ובהחלט יש מקום לשיפורים ברוב בתי החולים.

מן הראוי לציין כי השירות בבית החולים "אסותא" אינו לעשירים בלבד, כפי שצוין בכתבה, אלא ניתן חינם על חשבון הביטוח הלאומי.

ד"ר א. להמן
מנהל מחלקת נשים ויולדות
בית חולים "אסותא"
תל אביב

★

בשיחה שניהלתי עם ד"ר פרדריק לאבויה, אחד מאבות הגישה החדשה במיילדות, נאמר לי: "תפקיד הרופא המיילד מתמצה בשמירה על כבודם של שני האנשים החשובים ביותר בחדר־הלידה — האם והתינוק".

אין כל סתירה בין יחס אנושי וחם והתחשבות ברצון האישה ובין שימוש שקול ונבון באמצעים הטכנולוגיים, כעירוי־נוזלים, מכשיר ניטור ואף פיטוצין ושולפדריק. רק כאשר הם נדרשים. לפי שיקול דעתו של הרופא המיומן, ולאחר מתן הסבר מלא וקבלת הסכמתה של היולדת. אדרבה, קיימת סימביוזה בין שתי השיטות.

ד"ר א. אוקהורן
תל אביב

★

"כמו ג'וק" קוראת תגר על תהליכי הלידה המקובלים בארץ, ובעיקר על תנוחת הלידה המקובלת, "עם הרגליים למעלה". אכן, זוהי תנוחה איומה ונוראה. שום חיה בטבע אינה יולדת כך, אפילו לא הג'וק. הגיע הזמן להפסיק אחת ולתמיד עם הברבריות הנוראה הזו.

אולי כדאי גם לנסות ולהיפטר מהשיליה כדרך הטבע. חיות רבות, כידוע, אוכלות את שלייתן מיד לאחר הלידה.

עוזי רוזנברג
רמת השרון

★

ילדתי לפני מספר ימים לידה שנייה בבית החולים הדסה, הר־הצופים ירושלים. אין צורך לשלם כדי לקבל את היחס והטיפול מהטובים ביותר בעולם — למרות הלחץ וכמות היולדות שמגיעות לבית החולים, כל אחת זוכה ליחס אישי, חם ואוהב מן הצוות התורן.

יש קורס הכנה ללידה ואפשר גם לערוך סיור מודרך למי שאינה מעוניינת בקורס. אפשר להביא לחדר הלידה בעל, חבר או חברה. ללדת בשכיבה או בישיבה. התינוק מגיע לאם דקות אחדות לאחר הלידה. למחרת ניתנת הדרכה לטיפול בתינוק.

ידוע לי שיש נשים בגליל המעדיפות ללדת בשדה ויש נשים בארה"ב שיולדות בבית, על מצע של עיתונים. ברוסיה לפני כמאה שנים פיתחו שיטה של לידה באמבטיית מים, שמיישמים אותה בשנים האחרונות גם במערב. ובצרפת יש הנוהגים על־פי תורתו של ד"ר לאבויה.

לדעתי, אלה הן שיטות מיושנות. אבל כל אחת תעשה כראות עיניה.

דליה מורגנשטרן
ירושלים

הזמנה לוודי אלן

לאחר 15 שנה של הערצה לעבודתך הקולנועית, נפלה לידי סוף־סוף הזדמנות ועילה רצינית לקרוא לך לצאת לימים ספורים מבין חומות מנהטן, לקום לרגע ממקומך הקבוע במועדון, להיפרד לזמן־מה מתסריטך ולבוא לראות מה קורה לנו כאן.

הרשה לי להזמינך לסיור קצר, תכליתי ומרתק, ללא שמץ של פוליטיקה או ניסיון להשפיע על השקפת עולמך, רק כדי להבהיר לך מכאן את בעיית קיומנו.

את הבעיה הזו במובנה הפשוט אפשר להבין מכאן, ורק מכאן. מסמטאות יפו, מחומות ירושלים, ממורדות השומרון ומפסגות הגולן.

מה קורה לכם שם, אחינו היהודים במנהטן, בברוקלין, במיאמי ובלוס אנג'לס. האם אינכם מבינים שהערבים עדיין לא השלימו עם קיומנו כאן במדינה התיכונה? האם יכול להיות שמשם אינכם רואים שהערבים עדיין רוצים את האדמה כולה וכל הבתים שאנו חיים בהם? האם לא ברור שהפליט היושב במחנה בלאטה חולם ויחלום תמיד לקבל חזרה את ביתו המשופץ והמשוקם ביפו העתיקה?

הדבר האחרון שאנו זקוקים לו כעת הוא ביקורת והטפת מוסר מהשורה החמישית במנהטן. קשה לנו כעת — אנחנו מבודדים, מגודים ולא מובנים לעולם כולו.

ואתם שם באמת חושבים שאם תעמידו אותנו כעונש בפינה ותעשו לנו נו נו נו, או אז נפסיק להגן על עצמנו, ניתן פעם נוספת להדוף אותנו מבתינו אל החורבות ומהחורבות אל תוך הרכבות?

אריה פריד
אלפי מנשה

לתפוס יוזמה

מה זמן אנו חשים חוסר יוזמה מקורית ותגובה מתאימה, במישור הצבאי.

זכורה לרעה במיוחד התגובה המאוחרת, שאיבדה מאפקטיביות, לאחר פרשת הגלשון. על נסיונות חדירה מאוחרים יותר בצפון — שום תגובה התקפית מהצבא.

איננו מעריכים נכונה כיצד מתקבלת חוסר פעולה התקפית יוזמה שלנו על שכנינו; ואיזה חשיבות הם מייחסים לכל אירוע קטן המוכיח כביכול על חולשתנו.

קיימת אצלנו התאבנות במחשבה הצבאית, חשש מאבידות מבצעיות, והתבססות למגננה. בל נשכח, חיילים נפגעים גם בהגנה. פעולות התקפיות שלנו משבשות תוכניות לחדירה, משפיעות על מוראל ורצון לחימה של מחבלים; ומאלצות אותם להתארגן להגנה.

היינו מצפים מרמטכ"ל שעל ראשו מונח זר עלי דפנה של מבצע אנטבה, ליותר מקוריות, העזה, ופעילות יוזמה במישור הצבאי.

עלי רהין
רמת גן

צריכת החשמל של המנהלים

לא מכבר נתבקשנו על־ידי חברת החשמל לצמצם את היקף צריכת החשמל הביתית שלנו — האזרחים הפשוטים.

לא סוד הוא כי עובדי חברת החשמל נהנים מצריכת חשמל ביתית בלתי מוגבלת — חינם. רק לפלא ייחשב הדבר שעד כה המאמצים שנעשו לשינוי שיטה זו — לא נשאו פרי. אולי הסיבה היא (ויסולח לי אם אני חושד בכשרים) כי אלו האמורים לפעול כדי לשנות את השיטה אינם מומרצים דיים, משום שהם נהנים מצריכת חשמל חינם.

על מנת להפריך הנחה זו אני פונה אל חברי הנהלת חברת החשמל ומנכ"לה לפרסם בציבור את צריכת החשמל הביתית הממוצעת שלהם.

ממי שרון
רעננה

תיאטרון הקאמרי מציג:
CAMERON MACKINTOSH. (OVERSEAS) LIMITED

Les Misérables
עלובי החיים
החלה הזמנת הכרטיסים לחודשים יוני־נובמבר בתל־אביב
הפצה ראשית: תל־אביב: הדרן־קסטל אבן גבירול 90 03־223167
חיפה: גרבר הנשיא 129 ג. הכרמל 04־384222
ירושלים: בימות שמאי 8 02־240896
בקופת הקאמרי טל. 03־233335 ובמשרדי הכרטיסים.
• לתושבי חיפה והסביבה: החלה הזמנת הכרטיסים לחודשים אוגוסט־ספטמבר
• לתושבי ירושלים והסביבה: נותרו מספר כרטיסים לחודש מרס.
התקליט
ראעי השא אצלך בסלון
הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי
שידה • מאיר • שוב־עמי • שקורניק